Pr. conf. univ. dr. Nicolae Belean

Cântări bisericeşti tradiţionale

Ediţia a III-a

Apărută cu binecuvântarea
Înalt Prea Sfinţitului NICOLAE,
Mitropolitul Banatului

Editura Marineasa
Timişoara, 2009

Cântarea în cultul creştin ortodox

Muzica nu a lipsit din cultul nici unei religii, cântarea fiind una din formele de manifestare ale cultului divin. „Mult timp omenirea n-a cunoscut decât arta care avea ca obiect transmiterea sentimentului religios”, arată Lev Tolstoi[1]. Muzica rămâne mijlocul cel mai potrivit prin care omul îşi exprimă starea sufletească cea mai profundă, de bucurie sa u de durere, dar mai ales dependenţa sa de o Fiinţă atotputernică, de Dumnezeu. Ea naşte, întreţine şi dezvoltă sentimentul religios. Prin cântare, adevărurile creştine pătrund în adâncul inimii” arată Fericitul Augustin. Prin cântarea adresată divinităţii, Biserica preamăreşte necontenit pe Dumnezeu. Cântarea întăreşte Biserica în zilele grele, şi o mângâie în zilele bune[2].

Explicând Ps. 41, Sfântul Ioan Gură de Aur scrie: „Dumnezeu adaugă la cuvintele profetului melodia, pentru ca atraşi de ritmul cântării, să-i înalţe toţi cu căldură imnurile sfinte. Căci nimic pe lume nu trezeşte sufletul, dându-i aripi, eliberându-l de piedicile din lume şi desfăcându-l de cele trupeşti, dându-i râvna de a se apleca asupra cugetărilor

[1] Apud Dumitru David, op. cit. p. 14.
[2] Gheorghe Şoima, op. cit. p. 13.

filosofice, făcându-l să nu-i pese de toate lucrurile ce ţin de viaţa pământească, ca o melodie şi o cântare divină”[3].

Textul şi melodia în cântare sunt inseparabile în concepţia Sfinţilor Părinţi şi a scriitorilor bisericeşti. În lucrarea sa Întrebări şi răspunsuri către ortodocşi, alcătuită pe la sfârşitul sec. IV, Diodor din Tars scrie: „Cântarea trezeşte în suflet o dorinţă arzătoare pentru conţinutul imnului cântat; ea potoleşte pasiunile ce se nasc din carne, ea alungă gândurile rele care ne-au fost sugerate de vrăjmaşii nevăzuţi, ea se revarsă în suflet ca să rodească şi să dea fructe bune; pe cei care se luptă cu pietate, îi face în stare să îndure încercările cele mai grozave; pentru cei pioşi, ea este un leac împotriva relelor vieţii pământeşti”[4]. Sfântul Apostol Pavel numeşte cântarea „sabia duhului” (Efeseni 6,17 şi Evrei 4,12), pentru că le este luptătorilor o armă împotriva duhurilor nevăzute; căci cuvântul lui Dumnezeu umple sufletul, când este cântat şi exprimat, alungă demonii. Toate acestea dau sufletului putinţa de a dobândi, prin cântarea bisericească alese virtuţi[5].

Pe lângă alte roluri şi binefaceri ale muzicii, Sfânta Scriptură îi atribuie muzicii şi o funcţie terapeutică şi liniştitoare. Astfel în I Regi 16,23, citim: „Iar când duhul cel rău a trimis peste Saul, David lua harpa şi cânta; Saul răsufla atunci mai uşor, se simţea uşurat şi duhul cel rău se depărta de el”[6].

---

[3] Theodor Gerald, Les peres de l’Eglise et la muzique, Paris, 1931, p. 220, apud Sebastian Barbu Bucur, op. cit. p. 87.
[4] Ibidem.
[5] Petre Vintilescu, op. cit., p. 220.
[6] În medicină se foloseşte această terapie de vindecare prin muzică şi s-a constatat că organismul bolnavului asimilează mai bine medicamentele administrate spre vindecare.

În Vechiul Testament cel mai renumit cântăreţ este considerat Iubal fiul lui Lameh şi al Adei „tatăl tuturor celor ce cântă din chitară şi din cimpoi” (Facere 4, 21). dar cel mai important promotor al muzicii de cult a fost David fiul lui Esei, supranumit: „dulcele cântăreţ al lui Israil” (II Regi 23, 1). Pentru executarea muzicii vocale şi instrumentale, el a orânduit o anumită parte din leviţi ca să slujească înaintea Chivotului, „să cânte, să mărturisească şi să laude pe Domnul Dumnezeul lui Israil” (Paral. 16,4). Cântăreţii (patru mii la număr), (I Paral. 23,5), împărţiţi în douăzeci şi patru de clase, cu schimbul trebuiau ca toată ziua să însoţească serviciul divin cu cântare, care era executată cu cobze, harfe şi cimbale (I Paral. 25, 1-31). În I Paral. Cap. 15, unde se descrie aşezarea chivotului în Ierusalim, se arată că „a poruncit David căpeteniilor leviţilor să pună pe fraţii lor cântăreţi, cu unelte muzicale, cu psaltirioane, ca să vestească cu glas tare de bucurie. Aşa tot Israilul au adus chivotul legământului Domnului cu sunete de corn, de trâmbiţe, de ţimbale şi de harpe.

Pe vremea lui Solomon, muzica la templu capătă o şi mai mare amploare. La sfinţirea templului lui Solomon, marii cântăreţi Asaf, Eman şi Iedutum, fiii lor şi fraţii lor, stăteau la răsăritul altarului, cu trâmbiţe, ţimbale şi psaltirioane şi harfe, împreună cu o sută douăzeci de preoţi, care sunau din trâmbiţe. Şi erau ca şi cum numai unul ar fi cântat, unindu-se într-un singur glas, mărind pe Domnul, că este bun, că în veac este mila Lui” (II Paral. 5, 12-13).[7]

[7] Aceste stihuri se cântă şi astăzi la Utrenia Praznicelor Împărăteşti şi a sărbătorilor mari, la Polieleul „Robii Domnului”

După refacerea templului, se reintroduce muzica în cultul divin, trecând perioada exilului babilonic, în care cântarea a încetat.” Cum vom cânta cântarea Domnului în pământ străin” (Ps. 137). „Iar când s-a hotărât sfinţirea zidurilor Ierusalimului, a trimis Neemia după leviţi, în toate părţile, ca să vină să săvârşească sfinţirea ... cu cântări de mulţumire şi de laudă, cântate din chitare, harpe şi alăute. Fiii cântăreţilor s-au adunat din împrejurimile Ierusalimului şi mergeau cu instrumentele muzicale ale lui David. Apoi amândouă corurile au mers în casa lui Dumnezeu. Cântăreţii şi-au înălţat glasul, conduşi de Izrahia. Cântăreţii şi-au îndeplinit datoria după rânduiala lui David şi a fiului său Solomon (Neemia, 12, 45 şi 47)[8].

Menţiuni despre cântarea cultică în Sf. Scriptură sunt nenumărate, vom prezenta câteva dintre ele:

„Cânta-voi Domnului în viaţa mea, cânta-voi Dumnezeului meu până voi fi” (Ps. 103, 33); Bine este a lăuda pe Domnul şi a cânta numele Tău, Preaînalte, a vesti dimineaţa mila Ta şi adevărul Tău în toată noaptea (Ps. 95, 2); „Ziua-mi va arăta Domnul lila Sa şi cântarea Lui va fi noaptea în gura mea” (Ps. 41,9); „Cântaţi lui Dumnezeu cântaţi! Cântaţi Împăratului nostru cântaţi! (Ps. 46,6); Cântaţi Domnului celui ce locuieşte în Sion” (Ps. 9,11) „Aşa voi cânta numele Tău în veci” (Ps. 60,8); „Ajutorul meu eşti, Ţie voi cânta” (Ps. 58,21); „Înalţă-te Doamne, întru puterea Ta, cânta-vom şi vom lăuda puterile Tale” (Ps. 44).

[8] Muzica de cult trecând printr-o perioadă de criză, a fost restabilită de către Iuda Macabeul, când altarul a fost sfinţit din nou cu cântări de laudă, însoţite de harfe, alăute şi chimvale, însă fără splendoarea pe care a avut-o în timpul lui David şi Solomon. (I Mac. 4, 54).

Sfânta Scriptură ne dezvăluie mai multe categorii de cântări, cum ar fi de pildă, cântări de laudă, de rugăciune, de mulţumire etc. Cântările de laudă şi rugăciune sunt menţionate cu prioritate în Vechiul Testament. Astfel Ps. 47 are suprascrierea „Cântare întru slava Sionului”; Psalmul 67: „Cântare în cinstea proniei dumnezeieşti”; Psalmul 80, „Cântec de sărbătoare”; Psalmul 107 şi 144: „Cântec de laudă şi rugăciune”; Psalmul 9, „Cântarea de slavă lui Dumnezeu care pierde pe nelegiuiţi şi ocroteşte pe cei sărmani”. Neîncetat psalmistul îndeamnă: „Veniţi să cântăm cu veselie Domnului şi să strigăm cu bucurie către Dumnezeu, stânca mântuirii noastre. Să ieşim întru întâmpinarea Lui cu laude şi cu cântările noastre să-l preamărim” (Ps. 94). „Cei ce vă temeţi de Domnul, cântaţi laudele Lui” (Ps. 21,25). „Cânta-vom şi vom lăuda mărirea Ta” (Ps. 56,10). „Cântaţi Domnului cei cuvioşi ai Lui, slăviţi cu laude sfinţenia Lui” (Ps. 29,4). „Voi lăuda numele Dumnezeului meu cu cântare, cu slavoslovii Îl voi preamări” (Ps. 68,34). „Cântaţi Dumnezeului nostru cântaţi! Cântaţi numele Lui! Lăuda-voi pe Domnul în viaţa mea, voi cânta Dumnezeului meu până voi fi” (145,1). „Cânta-voi mila şi dreptatea Ta, Pe Tine Doamne Te voi cânta” (Ps. 100,1). „Cânta-voi şi voi face să zbârnâie coardele, că aceasta-i lauda mea. Deşteptaţi-vă alăută şi chitară, şi zorile să tresară! Lăuda-te-voi printre popoare Doamne, în mijlocul neamurilor Te voi cânta” (Ps. 107, 2-4).

Când Domnul i-a trecut pe israieliţi prin Marea Roşie ca pe uscat, şi apele au acoperit pe faraon şi egipteni, „atunci au crezut în cuvintele Lui şi au cântat lauda Lui (Ps. 105,12). „Te

voi lăuda printre popoare şi voi cânta numele Tău”, scrie Sfântul Apostol Pavel către Romani (15,9). Filo, scriitor iudeo-elen din sec. I, relatează despre creştini: „Ei compun imnuri întru preamărirea lui Dumnezeu în felurite ritmuri şi după felurite melodii” iar când creştinii din Bitinia au fost pârâţi lui Traian pentru răutăţi inventate de păgâni, Pliniu, proconsulul Bitiniei, cercetând ce de-amănuntul viaţa creştinilor, nu i-a găsit întru nimic vinovaţi, decât că „se închinau lui Hristos ca lui Dumnezeu, şi-i cântau Lui imnuri de laudă”[9].

Cântările de mulţumire lui Dumnezeu sunt de asemenea deseori amintite în Sfânta Scriptură. Astfel, cap. 12 şi 25 din Isaia au suprascrierea: „Cântare de mulţumire”, iar cap. 26, „Cântarea celor răscumpăraţi” (Ps.17)[10]. Când Domnul l-a izbăvit de toţi vrăjmaşii şi din mâinile lui Saul, a cântat cântarea aceasta: „Domnul este întărirea mea, scăparea mea şi izbăvitorul meu...” şi tot David spune: „Cânta-voi Domnului celui ce mi-a făcut bine ! Cânta-voi numele Domnului celui Preaînalt!” (Ps. 12,6).

Cântările îngereşti sunt cele cântate de îngeri, în cer şi pe pământ. Dacă mitologia greacă instituia drept patrie originară a muzicii înălţimile Olimpului, Sfânta Scriptură afirmă prezenţa muzicii în însăşi Împărăţia cerească. Astfel ni se spune că lumea cerească răsună neîncetat de cântările cetelor îngereşti. Capitolul 5 din Apocalipsă are suprascrierea: „Cartea cu şapte peceţi este dată Mielului. Mielul este lăudat cu cântări cereşti”. „Şi iată am văzut pe biruitorii fiarei – cei şapte îngeri, cântau cântarea lui Moise... şi cântarea Mielului şi ziceau: mari şi

[9] Badea Cireşanu, Tezaur liturgic, tom II, Bucureşti, 1911, p. 479
[10] În unele traduceri ale Sfintei Scripturi apare suprascrierea : „Cântare de mulţumire şi de laudă a lui David, după înfrângerea tuturor duşmanilor săi” (Ps. 66, 118, 149).

minunate sunt lucrurile Tale Doamne, Dumnezeule Atotputernice” (Apoc. 5, 8-9). „Cele patru vietăţi care aveau câte şapte aripi… nu au odihnă nici ziua nici noaptea, ci strigă necontenit: Sfânt, Sfânt, Sfânt este Domnul Dumnezeu Atotţiitorul care a fost este şi va să fie” (Apoc. 4,8). Şi tot Sfântul Evanghelist spune: „Am auzit un sunet ca de lăutişti care cântau din lăutele lor, ei cântau o cântare nouă înaintea tronului… şi nimeni nu putea să înveţe această cântare afară de cei o sută Patruzeci şi patru de mii, răscumpăraţi de pe pământ” (Apoc. 14, 2-3). Şi profetul Isaia mărturiseşte că serafimii, care i-au apărut în viziunea din anul morţii lui Ozia, strigau unul către altul zicând: „Sfânt, Sfânt, Sfânt este Domnul Savaot, plin este tot pământul de mărirea Lui” (Isaia, 6,3).

Cântare nouă se cântă în cer şi pe pământ. Abordând această idee, presupunem că la baza imnografiei alcătuite de Sfinţii Părinţi şi imnografii bisericeşti, stă tocmai modelul cântării cereşti a îngerilor care au cântat „o cântare nouă înaintea tronului dumnezeiesc” (Apoc. 14, 2-3), precum şi permanentul îndemn al Sfintei Scripturi pentru cântarea de slavă şi mulţumită lui Dumnezeu, care trebuie să răsune şi în lumea aceasta „Cântaţi Domnului cântare nouă! Cântaţi Domnului tot pământul!” (Ps. 95,1); „Cântaţi Domnului o cântare nouă, cântaţi laudele Lui în adunarea credincioşilor” (Ps. 149,1); „Cântaţi Domnului o cântare nouă că minuni a făcut Domnul” (Ps. 97,1); Cântare nouă îţi voi cânta Dumnezeule, în psaltire cu zece strune Te voi lăuda (Ps. 143,9); „Pus-a pe buzele mele o cântare nouă, lauda Dumnezeului

meu” (Ps. 39,4). Şi profetul Isaia ne îndeamnă astfel: „Cântaţi Domnului o cântare nouă, cântaţi laudele Lui până la marginile pământului” (42,10).

Sfânta Scriptură precizează şi cine să cânte imnuri de laudă lui Dumnezeu: „Strigaţi către Dumnezeu toţi locuitorii pământului. Cântaţi slava numelui său! Aduceţi-I slavă şi laudă” (Ps. 65,1); Cântaţi Domnului împărăţiile pământului şi daţi mărire lui Dumnezeu” (Ps. 67,33). Agheu şi Zaharia îndeamnă că nu numai omul să-L laude pe Dumnezeu, ci întreaga Sa zidire, văzută şi nevăzută, însufleţită şi neînsufleţită: „Lăudaţi pe El toţi îngerii Lui1…Lăudaţi-L pe El soarele şi luna, stelele cele luminoase… munţii şi toate dealurile… fiarele şi dobitoacele (Ps. 148, 2-10); „Toată suflarea să laude pe Domnul (Ps. 150,6)[11].

Sfânta Scriptură ne oferă şi modalităţi de cântare cultică. Astfel, în Vechiul Testament apar menţionate numeroase astfel de modalităţi. Astfel în Ps. 97, v. 4-6, citim: „Prăznuiţi, veseliţi-vă şi cântaţi”, profetul Isaia spune: „Cântaţi în strune pe Domnul…”. „Cu alăută Te voi lăuda, Doamne Dumnezeul meu”, scriu fiii lui Core (Ps. 12,5). „Cântaţi cu bucurie lui Dumnezeu tăria noastră” (Ps. 80,1). „Lăudaţi-l în glas de trâmbiţe, lăudaţi-l cu alăuta şi cu harpa, lăudaţi-l cu timpane, lăudaţi-l cu cântări din strune şi din fluier, lăudaţi-l cu chimvale răsunătoare” (Ps. 150,3-5). „Cântaţi Domnului din alăută, cântaţi cântece din

[11] Şi astăzi la Muntele Athos, la privegheri şi la hramuri, în timpul troparului Litiei, „Născătoare de Dumnezeu Fecioară…”, la Polieleu, la doxologie şi la „Sfinte Dumnezeule…” de la Liturghie, se pun în mişcare toate policandrele în sensuri opuse formând semnul sfintei cruci, simbolizând faptul că tot ce există lucruri şi fiinţe să laude pe Domnul.

harpă şi din gură” (Ps. 97,5).„Faceţi să răsune coardele şi glasurile voastre” (Ps. 32,3)[12].

Sfânta Scriptură ne arată cum să fie cântarea: Plăcută, frumoasă, alcătuită cu pricepere, îngrijită şi plină de evlavie şi umilinţă. Ioan Casian relevă acest adevăr când afirmă că „uneori un verset din psalm ne dă ocazia unei rugăciuni înflăcărate, în timp ce cântăm. Altădată, modularea armonioasă a vocii unuia dintre fraţi provoacă în sufletul nostru, o rugăciune fierbinte[13]. De aceea psalmistul David ne îndeamnă: „Cântaţi-I frumos cu strigăte de bucurie” (Ps. 32,3), în alt loc spune: „Plăcută să-i fie Lui cântarea mea şi eu mă voi veseli de Domnul” (Ps. 103,34). Şi fiii lui Core (Ps. 46, 6-7), subliniază aceeaşi idee: „Cântaţi lui Dumnezeu cântaţi! Cântaţi Împăratului nostru cântaţi”! Iar împăratul David, reliefând alt aspect al cântării, spune: „Slujiţi lui Dumnezeu cu frică şi vă bucuraţi Lui cu cutremur (Ps. 1,9).

Într-adevăr imnografii au alcătuit imnuri cu pricepere, frumoase şi plăcute. Sunt semnificative în acest sens cuvintele de apreciere adresate Sfântului Ioan Damaschin de către fratele său adoptiv, Cosma de Maiuma, referitoare la Canonul Paştilor şi, în special la oda a treia: „Acum toate s-au umplut de lumină, cerul şi pământul şi cele dedesupt...”, „Tu frate Ioane ai cuprins totul în aceste trei şi n-ai lăsat nimic afară. Deci sunt învins (erau concurenţi în alcătuirea imnurilor), şi mărturisesc înfrângerea mea”.

În creştinism, cântarea a constituit încă de la început, un mijloc de preamărire a lui Dumnezeu. Însuşi Mântuitorul Iisus

[12] Observăm că se face deosebire clară între cei care cântau cu instrumente muzicale şi cei care cântau cu glasul.
[13] Convorbiri cu Părinţii deşertului, apud Petre Vintilescu, op. Cit. p. 224.

Hristos, a cântat în anumite momente împreună cu apostolii. Evanghelia după Matei şi cea după Marcu ne dau mărturie clară în acest sens, că Mântuitorul şi Sfinţii Apostoli foloseau frecvent cântarea religioasă. Astfel, Sfântul Evanghelist Marcu (14,26), relatează că: „După ce au cântat – la Cina cea de taină – cântările de laudă, au ieşit la Muntele Măslinilor", iar Sfântul Evanghelist Matei (26,30), referindu-se la acelaşi eveniment, scrie: „Apoi cântând de mulţumire, s-au dus la Muntele Măslinilor".

Prin acest act, s-a dat Bisericii de către însuşi Întemeietorul ei, cea mai directă pildă, ca orice laudă adusă lui Dumnezeu să fie însoţită de cântări religioase. Sfinţii Apostoli, urmând exemplul Învăţătorului, au continuat folosirea cântării religioase. Aşa de pildă, când Sfântul Apostol Pavel şi cu Sila propovăduiau în oraşul Filipi, din Macedonia, fiind întemniţat, „pe la miezul nopţii… s-au rugat şi au cântat laude lui Dumnezeu şi cei legaţi ascultau" (Fapte, 16,25).

La început, se adunau Apostolii în scopul rugăciunii şi al cântării psalmilor şi imnurilor în templul din Ierusalim şi în sinagogile iudeilor (Fapte 13, 14; 14, 1-3; 18, 4 ; 19, 8). Mai apoi cântarea psalmilor şi a imnurilor, citirea Sfintelor Cărţi, vestirea cuvântului dumnezeiesc, rugăciunea şi aducerea jertfei celei nesângeroase, erau pe timpul Apostolilor părţi principale ale serviciului divin[14]. Exemplul şi poruncile Mântuitorului Hristos referitoare la cult, se împlineau cu conştiinţă şi fidelitate de Apostoli, care la rândul lor au orânduit şi ei altele în acest sens. Astfel adresându-se corintenilor (1,14), Apostolul neamurilor scrie: „Când vă adunaţi

[14] Petre Vintilescu, op. cit. p. 225.

…şi unul dintre voi are o cântare, altul o învăţătură… acestea să fie spre întărire” , iar efesenilor (5,19) şi colosenilor (3,16), le spune: „Întăriţi-vă sufleteşte prin psalmi, prin slavoslovii şi prin cântări duhovniceşti, cântând şi lăudând în inimile voastre pe Domnul”. Făcând mărturie despre ascultarea şi buna comportare a corintenilor, acelaşi Apostol le scrie: „Vă laud fraţilor, că de toate ale mele învăţături vă aduceţi aminte şi ţineţi predaniile precum vi le-am dat eu” (1 Cor. 11,2). Sfântul Apostol Iacob, în Epistola sobornicească (5,13), zice: „De pătimeşte rău cineva dintre voi, să se roage, este vreunul cu inimă bună să cânte cântări de laudă”. Astfel cântarea însoţea citirile din Scriptură şi predica sau omilia ce urma ca explicare a textului, rituri premergătoare „frângerii pâinii”[15].

Muzica religioasă iudaică a format elementul primordial, esenţial şi fundamental în originea cântării noastre de cult. Primii creştini fiind recrutaţi dintre iudei, veneau în biserica cu vechea manieră a cântărilor de la templu. Istoria liturgică ne confirmă faptul că solistul de la ceremonialul primilor creştini era urmaş al cântăreţilor din sinagogile vechi evreieşti. Studiile de muzicologie comparată cu privire la vechile melodii creştine şi cântecele sinagogale ale evreilor, care locuiau în ţinuturi vechi şi izolate de orice fel de influenţe ale civilizaţiei (Babilon, Iemen), dovedesc o înrudire şi origine comună[16]. Asemănarea cea mai izbitoare se poate constata în citirile rugăciunilor, psalmilor, Apostolului şi a Evangheliei, care poartă în ele scheletul lecturii mozaice din sinagogi.

[15] Petre Vintilescu, Încercări de istoria Liturghiei. Liturghia creştină în primele trei veacuri, Bucureşti, 1930, p.35.
[16] Gavril Galinescu, op. Cit. p. 11.

Oficiile de cult creştin, în forma existentă astăzi nu s-au încheiat decât treptat. Apostolii însăşi, care mergeau la templu, nu au avut altă formă de închinare decât cea obişnuită în cultul evreiesc. În primele secole, cultul şi implicit muzica de cult erau simple. Chiar şi mai târziu, Sfântul Sava de la Buzău (martirizat în anul 372), „cânta psalmi în biserică şi cultiva cântarea psalmilor cu mare zel”[17].

Caracterul biblic al cântărilor bisericeşti nu se referă în mod strict numai la „litera” textului biblic, imnurile cu caracter dogmatic, apărute împotriva ereziilor, chiar dacă păreau că se îndepărtează ca text de cuvintele Scripturii, conţinutul de învăţătură rămâne tot biblic[18]. Foarte multe cântări transpun formulări dogmatice, învăţături cu caracter dogmatic, hristologic şi trinitar[19]. Există chiar o categorie de cântări care se numesc „Dogmatice”, tocmai în virtutea conţinutului lor dogmatic[20].

În urma celor prezentate putem concluziona că muzica rămâne mijlocul cel mai potrivit prin care omul îşi exprimă starea sufletească cea mai profundă, de bucurie sau de durere, dar mai ales dependenţa sa de o Fiinţă atotputernică, de Dumnezeu. Această posibilitate de manifestare a sentimentelor religioase creştinul le poate manifesta în Biserică în cadrul

---

[17] Sebastian Barbu Bucur, Cultura muzicală de tradiţie bizantină pe teritoriul României în sec. XVIII şi începutul sec. XIX, şi aportul original al culturii autohtone, Bucureşti, apud, Sebastian Barbu Bucur, op. Cit. p. 93.

[18] Orice carte de cult cuprinde cântări care au sugestie, nuanţă sau trimitere scripturistică. Acest fapt rămâne valabil chiar şi pentru cântările inspirate din Istoria Bisericii, Vieţile Sfinţilor, evenimente bisericeşti importante, pentru că toate capătă relevanţă în lumina Istoriei Mântuirii, pe care Biblia o cuprinde şi o păstrează slujind „duhul” Scripturii.

[19] Ene Branişte, Liturgica generală, op. Cit. p. 692: „Învăţătura sau dogma ortodoxă şi-a găsit formele de exprimare în cadrul cultului său atât în imnografia bizantină, cât mai ales în textele liturgice răsăritene.

[20] Toate cântările de la Vecernie, după stihirile de la „Doamne strigat-am”, se numesc dogmatici deoarece textul acestora cuprinde o învăţătură de credinţă.

cultului creştin ortodox, în care muzica este prezentă într-o proporţie considerabilă.

Uniformizarea cântării liturgice şi participarea credincioşilor la cultul divin public

Cântarea liturgică are un rol însemnat în cadrul cultului creştin ortodox, dacă avem în vedere faptul că „orice

manifestare cultică, nu este altceva decât o formă de exprimare sau revărsare în afară a unui fond sufletesc”[21].Între cult şi cântarea bisericească există un raport de profundă intimitate. Cultul ortodox este alcătuit dintr-o serie întreagă de slujbe: Taine, ierurgii, laude, care la rândul lor au în componenţa lor forme poetice de exprimare a adevărului de credinţă: imnuri, tropare, antifoane, polielee, chinonice etc. Toate aceste forme poetice sunt înveşmântate în haina cântării cultice.

Cântarea are un mare rol şi în pregătirea interioară a credinciosului pentru a intra în comuniune de iubire cu Dumnezeu, în cadrul cultului creştin public. Ea îl sensibilizează, îl pregăteşte pentru o participare activă şi eficientă în efortul lui de dialog cu divinitatea. Psalmodia „aduce cu sine tot ce poate fi mai bun: iubirea, făcând din unirea glasurilor un fel de legătură de unire între oameni, aducând poporul laolaltă într-un singur glas de cor”[22]. „Psalmul cântat, spune Sfântul Vasile cel Mare, este liniştea sufletului, răsplătitorul păcii, potolitorul gălăgiei şi valului gândurilor”[23].

Există o relaţie strânsă între muzică şi constituţia psiho-fizică a fiecărui om. Relaţia este evidentă, dacă luăm în considerare structura muzicii şi a omului. Muzica este formată din combinaţii de sunete, sunetele la rândul lor „reprezintă o adevărată organizare de sunete armonice, nesfârşite ca număr, în perfect echilibru de forţe, având în centrul sistemului lor un

---

[21] Ene Branişte, Cultul Bisericii Ortodoxe Române faţă de cultul celorlalte confesiuni creştine, în Studii Teologice, nr. 1-2 / 1951, p. 3.
[22] Sfântul Vasile cel Mare, Omilia la Ps. I, 2,25, apud Ştefan Alexe, Foloasele cântării în comun după Niceta de Remesiana, în „Biserica Ortodoxă Română”, nr. 1-2 / 1957, p. 181.
[23] Ştefan Alexe, op. cit. p. 182.

sunet fundamental”[24]. La fel este şi omul, un complex psiho-fizic, în care toate elementele funcţionează într-o unitate indestructibilă şi într-o armonie impecabilă. Universul uman însuşi este un complex armonic, simfonic, în colaborare cu alte lumi armonice, simfonice[25].

Capacitatea de a trăi emoţia ca rezultantă a contactului sufletului uman cu muzica, se dobândeşte prin angajare, prin participare directă, prin deschidere sinceră în faţa lui Dumnezeu şi către semen[26]. În acest fel sufletul este educat special, este pregătit pentru a înfăptui binele, fiind impulsionat către promovarea acţiunilor nobile, muzica poate chiar să aducă şi roade terapeutice foarte importante[27]. Prin urmare, sunetele muzicale organizate în melodie, tropar, condac, colindă, irmos sau altă cântare bisericească, ne sunt proprii şi putem să le înţelegem, să le reţinem, să le simţim vibrând în adâncul fiinţei noastre, „pentru că legile care armonizează fiinţa sunetului muzical sunt în acelaşi timp legile vieţii noastre sufleteşti”[28].

Astfel, dacă muzica face parte integrantă din viaţa omului, cu atât mai mult ea nu poate lipsi din viaţa comunităţii religioase, mai ales dacă ţinem seama de scopul cântării în Biserică. Prin cântare creştinul participă direct la lucrarea de preamărire a lui Dumnezeu, în vederea realizării comuniunii cu Mântuitorul Iisus Hristos, care este Capul Bisericii. Cântarea având şi calitatea de a sensibiliza rugăciunea, creştinul are

[24] Gheorghe Şoima, Înfrăţirea popoarelor prin muzică, in volumul Biserica şi problemele vremii, Sibiu, 1942, p.132.
[25] Hector Berlioz, În lumea cântului, Bucureşti, 1927, p. 7.
[26] Emilian Vasilescu, Valoarea omului, în Biserica şi problemele vremii, Sibiu, (fără an), p. 73.
[27] Corneliu Cezar, Introducere în sonologie, Bucureşti, 1984, p. 29.
[28] Gheorghe Şoima, op. cit. p. 134.

posibilitatea să participe în mod intens la viaţa liturgică a Bisericii. De aici se poate desprinde ideea că muzica bisericească este un puternic factor misionar menit să contribuie la propovăduirea cuvântului lui Dumnezeu, la intensificarea rugăciunii şi la întărirea unităţii Bisericii, şi a comuniunii dintre membrii ei[29].

Muzica bisericească, dar mai ales cântarea în comun a credincioşilor s-a dovedit a fi „una dintre metodele cele mai eficiente pentru participarea activă a credincioşilor la slujbele religioase. Prin realizarea acestei vii participări se obţine şi sprijinirea şi înfăptuirea unor acţiuni pastorale a preotului. Cântarea bisericească poate fi folosită drept mijloc de activitate misionară pentru că are putere de comunicare şi comuniune, prin expresivitatea şi gingăşia ei. Încă din epoca primară când cei din afara Bisericii ajungeau să cunoască ritualul creştin, „se simţeau impresionaţi unii de atmosfera lui de taină, alţii de strălucirea lui, dar aproape toţi erau cuceriţi de expresivitatea melodiilor bisericeşti[30].

Astăzi, când cultul creştin ortodox este împodobit cu melodii diverse de o uimitoare frumuseţe, cântarea noastră bisericească poate servi ca un foarte eficient mijloc de activitate misionară în rândul credincioşilor. Cântarea în comun se poate realiza pretutindeni, în special la Sfânta Liturghie, la diferite Taine şi Ierurgii sau Laude. Direct implicat şi responsabil în acest sens este preotul, care trebuie să fie conştient de faptul că muzica bisericească practicată intens în parohie poate da roade nebănuite. Aşadar tânărul

[29] Ene Branişte, Temeiuri biblice şi tradiţionale pentru cântarea în comun a credincioşilor, în Studii teologice, nr. 1-2 / 1954, p. 24.
[30] Gheorghe Şoima, op. Cit. p. 62.

preot, de curând venit la parohie, va lua iniţiativa promovării cântării în comun, de învăţare a cântărilor liturgice pe principiul foarte bine cunoscut al educării deprinderilor pornind de la uşor la greu de la simplu la compus. Pornind astfel treptat şi cu multă răbdare, ajutat de cântăreţul de strană, va putea cu timpul să imprime în mintea credincioşilor melodiile tradiţionale ale Sfintei Liturghii. În timp, cu perseverenţă va putea trece la cântările de la utrenie, vecernie, paraclis şi acatist, şi unele Sfinte Taine.

Credincioşii vor simţi foarte repede efectul binefăcător al acestei par-ticipări active la slujbele religioase, devenind pasionaţi, vor cere preotului să-i înveţe cântări noi.

În sprijinul cântării în comun a credincioşilor, Sfântul Sinod al Bisericii ortodoxe în anul 1950, cu revenire în anul 2004, arată necesitatea participării tuturor credincioşilor la cântare, la citirea unor rugăciuni, ca un drept legitim, întemeiat pe o veche şi îndelungată practică creştină. De asemenea s-a hotărât ca toate cântările bisericeşti să se execute monodic, după cărţile bisericeşti aprobate de Sfântul Sinod, fără să se excludă şi posibilitatea cântării corale polifonice. Pentru aducerea la îndeplinire a acestei hotărâri, o importanţă deosebită s-a dat tipăririi cărţilor de cult cu dublă notaţie muzicală[31].

Odată cu introducerea cântării în comun s-a ridicat şi problema uniformizării cântării bisericeşti care nu este la fel

[31] Pentru realizarea cântării în comun s-au alcătuit şi publicat mai multe cărţi de muzică bisericească după cum urmează : Cântările sfintei Liturghii şi cântări la cateheze, Bucureşti, 1951; Carte de rugăciune pentru tot creştinul, Bucureşti, 1951; Prohodul Domnului, Bucureşti, 1952; Vecernierul, Bucureşti, 1953; Utrenierul, Bucureşti, 1954; Cântările Sfintei Liturghii şi podobiile celor opt glasuri, Bucureşti, 1963; Cântări din slujbele Sfintelor Taine şi ale Ierurgiilor principale, în Studii Teologice nr. 1-2 / 1964; Cântări din slujba Sfintelor Paşti, în Studii Teologice, nr. 1-2 / 1966.

peste tot în Biserica noastră. În Moldova, Muntenia şi Oltenia, există o unitate relativă în cântarea liturgică, pe când în Transilvania şi Banat, „cântarea s-a îndepărtat de vechea cântare tradiţională, bizantină, din pricina slăbirii legăturilor cu Biserica din celelalte ţări româneşti, a influenţei muzicii populare şi a cântărilor liturgice utilizate în bisericile confesiunilor neortodoxe din Transilvania şi Banat”[32].

Uniformizarea cântării liturgice nu se poate face decât prin revenirea la tradiţie, adică luându-se ca bază muzica bizantină tradiţională , adusă din Bizanţ odată cu formele cultului ortodox şi adaptată treptat „firii şi simţului artistic al poporului nostru”[33].

Măsurile luate de conducerea Bisericii noastre de a se introduce cântarea omofonă bizantină, uniformizată, nu urmăresc înlăturarea sau diminuarea rolului cântăreţilor, ci dimpotrivă, aceştia răspund mai departe de buna executare a cântării, conduc pe credincioşi la cântare. De asemenea, ele nu tind nici la desfiinţarea corurilor bisericeşti, pentru că o formaţie corală bisericească, poate servi la înfrumuseţarea cultului divin a slujbelor religioase cu prelucrările şi armonizările făcute de marii noştri maeştri ca : G. Muzicescu, D.G. Kiriac, Gh. Cucu, N. Lungu, Sabin Drăgoi, Paul Constantinescu ş. a.[34] .

Cu toate că în întreaga ortodoxie se practică acelaşi rit liturgic, cel bizantin, trebuie să remarcăm faptul că un există pretutindeni o cântare uniformă, ci se disting unele diferenţe

[32] Antim Târgovişteanul, Despre cântarea credincioşilor în biserică, în „Biserica Ortodoxă Română” nr. 71 / 1959, p. 1122.
[33] Ibidem, p. 1123.
[34] Nicolae Necula, Participarea credincioşilor laici la cult, în bisericile răsăritene, în „Studii Teologice”, nr. 3-4 / 1970, p. 283..

între diferitele Biserici Autocefale, cum de fapt există diferenţe de stil şi între diferite regiuni geografice care fac parte din aceeaşi Biserică Autocefală, cum este cazul românilor.

O primă diferenţă provine din limba liturgică folosită în cultul ortodox. Astfel în Biserica Ortodoxă Rusă şi în celelalte Biserici de limbă salvă (Bulgară, Sârbă, Cehă, Poloneză), participarea credincioşilor la cult este oarecum stânjenită de întrebuinţarea în cult a limbii paleoslave, care s-a vorbit de popoarele slave sud - dunărene prin sec. IX-X. Diferenţele dintre această limbă şi cele neoslave sunt aşa de mari ca între limba latină şi cele neolatine. Nevoia de a se întrebuinţa în cult limbile vii vorbite azi de popoarele respective, se simte şi în aceste Biserici. De aceea cu excepţia Bisericii Ruse şi Bulgare, care ţin la folosirea limbii slave veci, în celelalte Biserici slave s-au făcut unele concesii în această privinţă, traducându-se părţi din cultul divin ca : Imnuri, paremii, pericope de Apostol şi Evanghelie, dar fără să se renunţe total la slavona veche [35]. Cu toate acestea, deşi în aceste Biserici se întrebuinţează în cult o limbă cu totul deosebită de limba maternă a credincioşilor, totuşi participarea la cult a credincioşilor se realizează într-un mod satisfăcător.

Limba folosită în cult fiind limba vorbită, credincioşii Bisericii noastre au posibilitatea să participe efectiv la cultul divin, fiindcă îl înţeleg. Cu toate acestea nici la noi nu s-a făcut tot ce trebuia pentru realizarea acestui deziderat.

Sub aspect misionar, cântarea în comun a credincioşilor în Biserică s-a dovedit a fi „una dintre cele mai eficiente

[35] Milan Şesan, Biserica Ortodoxă din Cehoslovacia, în „Biserica Ortodoxă Română”, nr. 11-12 / 1953, p. 1115.

metode pentru participarea activă a acestora la sfintele slujbe”[36]. Rolul misionar al cântării cultice ortodoxe reiese din faptul că ea reprezintă un puternic factor de educaţie moral - religioasă. Prin cântare credinciosul poate spori în viaţa duhovnicească, devine mai sensibil la problemele existenţiale ale vieţii, abordează cu mai multă seriozitate preocuparea sa pentru mântuire. Cântarea îl smulge de multe ori din nepăsare şi-l cheamă la realitate, după cum ne îndeamnă şi condacul : „Suflete al meu suflete al meu, scoală pentru ce dormi, sfârşitul se apropie şi vrei să te tulburi. Deşteaptă-te dar, ca să se milostivească spre tine Hristos Dumnezeu, Cel ce este pretutindeni şi toate le plineşte”[37].

Cântarea îl conştientizează pe credincios de omniprezenţa lui Dumnezeu şi-l îndeamnă la smerenie şi supunere: „Cu noi este Dumnezeu, înţelegeţi neamuri şi vă plecaţi”. Tot prin cântare se picură în sufletul credincioşilor mireasma rugăciunii fierbinţi şi umile: „Până când Doamne mă vei uita? până când întorci faţa Ta de la Mine? Până când voi pune sfaturi în sufletul meu? până când se va-nălţa vrăşmaşul meu asupra mea? Prin cântare trăim real prezenţa mântuitoare a harului Prea Sfintei Treimi: „Nădejdea mea este Tatăl, scăparea mea este Fiul, acoperământul meu este Duhul Sfânt. Treime sfântă, mărire Ţie”.

Muzica bisericească are o încărcătură plină de rezonanţe în sufletul creştinului însetat după Dumnezeu, datorită legăturii ei intime cu sufletul omului. De aceea „cântarea este modul cel mai propriu de a vorbi cu Dumnezeu sau despre

[36] Nicolae Lungu, Problema transcrierii şi uniformizării cântărilor psaltice în Biserica noastră, în „Studii teologice”, nr. 3-4 / 1956,
[37] Condacul Canonului cel Mare a Sfântului Andrei Criteanul.

Dumnezeu, în activitatea misionară a preotului”[38]. Ba mai mult prin cântare „spunem de multe ori mai mult decât putem exprima prin cuvinte, exprimăm inexprimabilul, apofaticul”[39].

Pe lângă rolul religios - moral, cântarea bisericească se dovedeşte a fi şi un mijloc de întărire a unităţii în dreapta credinţă. În muzica religioasă melodia este în concordanţă cu textul pe care-l înveşmântează, dându-i noi valenţe. De fapt „melodia nici nu ar putea face abstracţie de text pentru că în acest caz se substituie textul şi pierde din eficienţă, depărtându-se vizibil de scop”[40]. Cântarea este nu numai un mijloc de înţelegere, ci şi de întărire a adevărurilor de credinţă[41], „face să se comunice în mod convingător şi altor suflete simţiri alese ale credinţei, sau îi face să se unească în cântare comună pe toţi cei care o folosesc”[42].

Cântarea bisericească este şi un mijloc de cultivare şi de întărire a unităţii, a comuniunii dintre membrii Bisericii. Nimic nu contribuie la lucrarea de unificare a credincioşilor cum o face muzica bisericească. Cântarea îi înrudeşte pe oameni, îi apropie, îi adună în jurul unei idei comune, aceea de preamărire a lui Dumnezeu. Biserica tocmai acest rol îl are de-a uni credincioşii, de-a trezi în ei aceleaşi gânduri şi sentimente. Prin acestea, constatăm că muzica bisericească este nu numai o formă de exprimare a sentimentului religios a omului, ci şi un mijloc de cunoaştere a adevărurilor de

[38] Dumitru Stăniloae, Cântarea liturgică comună, mijloc de întărire a unităţii în dreapta credinţă, în „Ortodoxia”, nr. 1 / 1980, p. 58.
[39] Ibidem.
[40] Marin Pană, Cântarea psaltică tradiţională ca mijloc de susţinere a unităţii cultului în Biserica ortodoxă Română, în „Glasul Bisericii”, nr. 7-7 / 1972, p. 784.
[41] Dumitru Stăniloae, op. cit. p. 60.
[42] Ibidem.

credinţă, dar mai ales un mijloc de comunicare între membrii Bisericii[43].

Cântarea în comun, are menirea de a face să dispară dintre oameni deosebirile şi dezbinările, de a-i uni într-un singur mănunchi şi de a stabili între ei relaţii puternice. Ea ne înalţă către tot ce este drept şi frumos, calităţi prin care se poate ajunge la desăvârşire, aşa cum ziceau înţelepţii timpurilor anterioare[44].Astfel Sfântul Vasile cel Mare relevă în cuvinte vii puterea psalmodică de a revărsa în suflete tot ce este mai bun, de a potoli gândurile furtunoase şi tulburătoare, de a le da odihnă şi pace. „Psalmodia, zice Sfântul Vasile cel Mare, aduce cu sine iubirea, făcând din unirea glasurilor un fel de trăsură de unire dintre între oameni, aducând poporul laolaltă într-un singur glas de cor”[45]. Sfântul Ambrozie de asemenea remarcă puterea cântării în comun, de a uni pe credincioşi, spunând că „sunt deosebite sunetele chitarei dar armonia este una”[46], tot astfel şi oamenii, deşi sunt diferiţi armonia dintre ei este una şi această armonie este favorizată de către cântarea bisericească. Marele liturghist român, Ene Branişte referindu-se la cântarea în comun zice: „prin cântarea în comun în biserică, fiecare credincios în parte are conştiinţa de mădular al bisericii şi-l face astfel să trăiască profundul sentiment de comuniune cu fraţii lui de credinţă, integrându-se de bună voie, în chip conştient şi efectiv, în comunitatea sau

---

[43] Petre Vintilescu, Cântarea poporului în biserică, în lumina liturghierului, în „BOR”, nr. 9 / 1949, p. 429.

[44] Nicolae Lungu, Problema transcrierii şi uniformizării cântărilor religioase în Biserica noastră, în „Studii Teologice”, nr. 3-4 / 1956, p. 241.

[45] Sfântul Vasile cel Mare, Omilia la ps. I , 2,5, apud, Ştefan Alexe, Foloasele cântării în comun după Sf. Niceta de Remesiana, în „BOR”, nr. 1-2 / 1957, p. 181.

[46] Ene Branişte, Temeiuri biblice şi tradiţionale pentru cântarea în comun a credincioşilor, în „Studii Teologice”, nr. 1-2 / 1954, p. 24.

enoria din care face parte. Aşadar toţi înălţând într-un singur glas cântări de preamărire lui Dumnezeu, coborâm cerul pe pământ şi ridicăm pământul la cer pe scara plină de armonie a cântării religioase”[47].

În Biserica Ortodoxă, credincioşii pot fi dinamizaţi şi antrenaţi de către preot şi pot contribui substanţial la realizarea acestei mult dorite comuniuni prin cântare. Credincioşii contribuind prin participarea lor la săvârşirea slujbelor religioase, „preotul ortodox se simte apropiat de ei, întărit cu credinţa şi dragostea lor, cu căldura şi cu dorinţa lor de a se ruga, între preot şi credincioşi realizându-se o puternică comuniune”[48]. În acest fel, cântarea cultică ortodoxă poate prilejui legături fiinţiale ce nu se mai rup niciodată, întrucât: „comuniunea cultică realizează nu numai comuniunea sufletească între credincioşi, ci şi între credincioşi şi preot şi a tuturor cu Dumnezeu, care este forma şi treapta cea mai înaltă a comuniunii”[49].

Sfânta Liturghie fiind centrul cultului ortodox, credincioşii pot preamări pe Dumnezeu „cu o gură şi o inimă”, deoarece Liturghia cântată de către toţi credincioşii le dezvăluie frumuseţi de neînlocuit. Ea „prin marele ei mister, precum şi prin măreţia şi frumuseţea ei, lucrează asupra sentimentului şi imaginaţiei tuturor credincioşilor, pentru că ei retrăiesc în timpul liturghiei întreaga Taină a Întrupării, începând de la Naşterea din Betleem şi până la Înălţarea la ceruri”[50].

---

[47] Ene Branişte, Participarea credincioşilor laici la cult în Bisericile Răsăritene, în „Studii Teologice”, nr. 3-4 / 1970, p. 278.
[48] Dometie Manolache, Dogmele şi valoarea lor în viaţa ortodoxă, în „Studii Teologice”, nr. 3-4 / 1975, p. 237.
[49] Teodor M. Popescu, Duhul comunitar al Ortodoxiei, în „Ortodoxia”, nr. 1 / 1956, p. 152.
[50] Dometie Manolache, op. cit. , p. 237.

Astfel putem afirma cu toată convingerea că muzica bisericească poate contribui la menţinerea şi întărirea unităţii de credinţă a tuturor creştinilor ortodocşi şi la angajarea lor în viaţa creştină autentică al cărei centru este Biserica. Muzica bisericească este un foarte bun mijloc de păstrare a credincioşilor în sânul Bisericii, pentru că prin cântare ei rămân legaţi de biserica lor străbună, nefiind interesaţi de alte culte, ei rămânând în căldura sufletească oferită de cântarea bisericii ortodoxe.

.Aşadar participarea credincioşilor la cult, prin cântarea în comun, trebuie încurajată şi susţinută, pentru a deveni o realitate în toate Bisericile, în special în cele rurale, unde mai greu se poate instrui un cor. Numai prin participarea directă şi activă la slujbele religioase, credincioşii îşi dovedesc calitatea lor de mădulare vii ale Trupului lui Hristos, făcându-se părtaşi la comoara de har şi sfinţenie de care Biserica dispune şi pe care o împărtăşeşte credincioşilor la sfintele slujbe.

Cântările sfintei Liturghii

Dacă în Biblie predomină cuvântul lui Dumnezeu către om, în Sfânta Liturghie predomină cuvântul omului către Dumnezeu[51]. Rugăciunile citirile şi cântările din slujba Sfintei Liturghii ne întorc gândul către Dumnezeu, ne determină să ne oprim pentru câteva momente din frământarea noastră zilnică pentru cele pământeşti, oferindu-ne priveliştea cerului, a vieţii spirituale, a întâlnirii cu Dumnezeu prin rugăciunea cântată. Cântările liturgice atrag milostivirea şi îndurarea lui Dumnezeu asupra noastră precum spune psalmistul: „Înalţă lui Dumnezeu jertfă de laudă (cântare), ... şi te voi izbăvi...” (Psalmul 49,14-15). Cântarea liturgică ne învaţă nu numai bunătatea şi iubirea faţă de Dumnezeu şi semeni dar şi dreptatea şi judecata Lui, prin care ne facem mai zeloşi pentru păzirea poruncilor dumnezeieşti. Rugăciunile şi cântările Sfintei Liturghii nu numai că ne îndeamnă spre virtute dar mai ales ne determină să vedem cu ochii minţii opera de mântuire realizată de Iisus Hristos, pentru că în cursul acestei slujbe este „simbolizată lucrarea izbăvitoare a Mântuitorului”[52]. La Sfânta Liturghie trebuie să ne apropiem nu numai cu evlavie, credinţă şi dragoste faţă de Dumnezeu, să nu ne închipuim numai cu mintea cele văzute , ci ne să încredinţăm sufletul lui Dumnezeu să-i dăruim viaţa şi să ne apropiem cu credinţă şi cu dragoste de trupul lui Hristos care ne face părtaşi la viaţa cea veşnică pe care o doreşte orice muritor.

[51] Petre Vintilescu, Liturghierul explicat, Bucureşti 1972, p. 12.
[52] Nicolae Cabasila, Tâlcuirea dumnezeieştii Liturghii şi despre viaţa în Hristos, Bucureşti, 1992, p. 28.

Pentru aceasta participarea la Sfânta Liturghie nu trebuie să se asemene cu cea a unei participări la o piesă de teatru, ci trebuie alungată orice grijă lumească, orice gând străin pentru a dobândi pregătirea necesară unirii cu Hristos.

În cele ce urmează vom urmări mai mult aspectul muzical al Sfintei Liturghii, cu unele completări legate de diferitele acte şi mişcări care înlesnesc buna înţelegere a acestei slujbe religioase, marcându-se şi diferenţele dintre cele trei Liturghii ortodoxe, a Sf. Ioan Gură de Aur, a Sf. Vasile cel Mare şi a Sf. Grigorie cel Mare.

Preotul rosteşte **binecuvântarea mare**[53]:

[53] Din motive de uniformizare am preluat recitativul liturgic după Nicolae Lungu, Combaterea inovaţiilor în recitativul liturgic, în „Studii Teologice”, seria II, VI/ 1957, p. 566.

Recitativ (Ad libitum)

Bi-ne-cu-vân-ta-tă es-te îm-pă-ră-ţi-a a Ta-tă-lui şi a Fi-u-

rall.

lui şi a Sfân-tu-lui Duh a-cum şi pu-ru-rea şi în ve-cii ve-ci-lor.

b) Ectenia mare

1. Cu pa-ce, Dom-nu-lui să ne ru-găm!

2. Pen-tru pa-cea de sus şi pen-tru mân-tu-i-rea su-fle-te-lor noas-tre, Dom-nu-lui să ne ru-găm.

3. Pen-tru pa-cea a toa-tă lu-mea, pen-tru bu-năs-ta-re a sfin-te-lor lui Dum-ne-zeu Bi-se-rici şi pen-tru u-ni-rea tu-tu-ror, Dom-nu-lui să ne ru-găm. etc.

Pe prea sfân-ta cu-ra-ta, prea bi-ne-cu-vân-ta-ta, slă-vi-ta stă-pâ-na noas-tră de Dum-ne-zeu Năs-că-toa-re şi pu-ru-rea Fe-cioa-ra Ma-ri-a cu toţi sfin-ţii po-me-nin-du-o! Pre noi în-şi-ne şi u-nul pre al-tul şi toa-tă vi-ea-ţa noas-tră lui Hris-tos Dum-ne-zeu să o dăm!

Cuvântul „ectenie” vine din l. greacă şi înseamnă întins, prelung, de la stilul de interpretare recitativ, cu sunet prelung. Toate ecteniile se încheie cu un „ecfonis” care înseamnă sunet înalt, sunet puternic, pentru a marca sfârşitul ecteniei. La ectenia mare strana răspunde: „Doamne miluieşte”.

Răspunsurile la ectenia mare pe glasul VIII, după Nicolae Lungu:

A- min. Doam-ne mi-lu-ieş- te. Doam-ne mi-lu-ieş- te. Doam-ne
mi-lu-ieş-te. Doam-ne mi-lu-ieş-te. Doam-ne mi-lu-ieş- te. Doam- ne mi-lu-
ieş- te.
Prea Sfân-tă Năs-că-toa-re de Dum-ne-zeu, mi-lu-ieş-te-ne pe noi.
Fi- e Doam- ne.

Antifonul I - glasul V

A- min. Mă-ri-re Ta-tă-lui şi Fi-u- lui şi Sfân- tu-lui Duh. Şi a- cum
şi pu- ru- rea şi în ve-cii ve-ci-lor. A- min.
Bi-ne-cu-vin-tea- ză, su-fle-te al meu, pe- Dom- nul şi toa- te
ce-le din lă- un- trul meu, nu- me-le cel Sfânt al Lui. Bi-ne-cu- vân-
tat eşti, Doam- ne.

Ectenia mică

Doam- ne mi- lu- ieş- te Doam- ne mi- lu- ieş- te.
Prea Sfân-tă Năs-că-toa-re de Dum-ne-zeu, mi-lu-ieş-te ne pe noi. Fi- e
Doam- ne.

Denumirea antifoanelor vine de la intonarea lor alternativă de către cele două strane. Aşezarea lor la începutul Liturghiei simbolizează preînchipuirea venirii Mântuitorului în scrierile Vechiului Testament şi perioada de dinaintea începerii activităţii Mântuitorului când propovăduia Sf. Ioan Botezătorul „apropierea împărăţiei cerurilor” (Matei 3,2)[54].

[54] Nicolae Cabasila, op. cit. p. 50; Petre Vintilescu, op. cit. p. 166.

Antifonul II - glasul V

A- min. Mă-ri-re Tă-tă-lui și Fi-u- lui și Sfân- tu-lui Duh. Și a-
cum și pu- ru- rea și în ve-cii ve-ci-lor. A- min.
U- nu-le Năs-cut, Fi- u- le și Cu-vân- tul lui Dum-ne-zeu, Ce-
lu ce ești fă-ră de moar- te și ai pri-mit pen-tru mân-tu- i- rea noas-
tră a- Te în-tru-pa, din Sfân-ta Năs-că-toa- re de Dum-ne-zeu și pu-ru-
rea Fe-cioa- ra Ma-ri- a. Ca- re ne-schim-bat Te-ai în-tru- pat
și răs-tig-nin-du-Te Hris-toa-se Dum-ne-ze- u- le, cu moar-tea pe moar-te ai
căl-cat U- nul fi-ind din Sfân- ta Tre- i- me, îm-pre- u- nă mă-rit
cu Ta-tăl și cu Du-hul Sfânt, mân- tu-ieș-te-ne pe noi.

Antifonul I - glasul VIII

A- min. Mă-ri-re Ta-tă-lui și Fi- u- lui și Sfân- tu-lui Duh. Și
a- cum și pu-ru-rea și în ve-cii ve-ci-lor. A- min.
Bi-ne-cu-vin-tea- ză, su-fle-te al meu, pe Dom- nul și toa-te ce-le
din lă- un-trul meu nu-me-le cel sfânt al Lui. Bi-ne- cu-vân-tat ești,
Doam- ne.

Ectenia mică

Antifoanele pe glasul V şi VIII, au fost preluate după Liturghia notată de Nicolae Lungu, pentru uniformizarea acestora în toate zonele ţării.

Antifonul II - glasul VIII

Mă-ri-re Ta-tă-lui şi Fi-u- lui şi Sfân- tu-lui Duh. Şi a- cum şi pu-ru-
rea şi în ve-cii ve-ci-lor. A- min.

U- nu-le Năs-cut, Fi- u- le şi Cu-vân- tul lui Dum-ne-zeu, Ce-la ce
eşti fă-ră de moar- te şi ai pri-mit, pen-tru mân-tu- i- rea noas-
tră, a Te în-tru-pa din Sfân-ta Năs-că-toa- re de Dum-ne-zeu şi pu-ru-rea
Fe-cioa- ra Ma-ri- a. Ca-re-te ne-schim-bat Te-ai în-tru-pat şi răs-tig-
nin-du-te Hris-toa-se, Dum-ne-ze- u- le, cu moar-tea pe moar-te ai căl-
cat. U- nul fi-ind din Sfân- ta Tre- i- me, îm-pre- u- nă mă-rit cu
Ta-tăl şi cu Du-hul Sfânt, mân-tu-ieş-te-ne pe noi, mân-tu-ieş-te-ne pe noi.

Antifonul I la Sărbătorile Împărăteşti - glasul I.

Pen-tru ru-gă-ciu-ni-le Năs-că-toa- rei de Dum-ne-zeu, Mân-tu- i- to-
ru- le, mân-tu-ieş-te-ne pe noi.

---

[55] La Praznicele împărăteşti în locul antifonului I, se cântă „Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu…” , iar în locul antifonului II, se cântă „Mântuieşte-ne pe noi Fiul lui Dumnezeu…” la care se adaugă textul specific al sărbătorii, cum reiese din textul cântărilor prezentate.

Antifonul II la Sărbătorile Împărătești – glasul I.

La Paști

Mân-tu-ieș- te-ne pe noi, Fi- ul lui Dum-ne-zeu, Cel ce ai în-

vi- at din morți, pe noi cei ce-Ți cân-tăm: A- li- lu- i- ia.

La Crăciun

Cel ce Te-ai năs-cut din Fe- cioa- ră, pe noi cei...

La Bobotează

Cel ce Te-ai bo-te-zat în Ior-dan de la I- oan, pe...

La Florii

Cel ce ai șe-zut pe mân- zul a- si- nei, pe...

La Înălțare

Cel ce Te-ai în- ăl- țat în-tru sla- vă, pe...

La Schimbarea la Față

Cel ce Te-ai schim-bat la fa- ță în mun- te, Pe...

La Rusalii

Mân-tu-ieș-te-ne pe noi, Mân-gâ- ie- to- ru- le bu- ne, pe..

La Sf. Cruce

Cel ce cu tru- pul Te-ai răs- tig- nit, pe...

Antifoanele în varianta bănăţeană sunt pe glasul VIII. Deşi melodia diferă faţă de cea psaltică pe acelaşi glas, dacă le aşezăm paralel putem observa că ambele variante au aceleaşi cadenţe, aceeaşi scară muzicală (a glasului VIII). De aici concluzia că deşi cântarea bănăţeană s-a îndepărtat de cântarea bizantină datorită condiţiilor în care s-a păstrat şi influenţelor la care a fost supusă totuşi se poate constata că este de origine bizantină.

Ectenia şi antifoanele,varianta bănăţeană

A ——— min

1 Ectenia mare

mp

Doam — ne mi — lu — ieș — te

2 mf

Doam — ne mi — lu — ieș — te

3 p

Doam — ne mi — lu — ieș — te

mf

Prea sfîn — tă Năs — că — toa — re de Dum — ne — zeu, mi — lu — ieș — te — ne pe noi!

Ți — e Doam ——— ne

Amin 2.

A — min —

Mă_ri_re Ta_______tă_lui și

Fi___u_____lui și__ Sfîn____tu__lui Duh.

Și a__cum și pu_______ru___rea și în

ve_____cii___ ve____ci___lor a____min

Bi___ne cu_vîn__tea_______ză su_fle_

te al meu pe Dom_nul și toa_

te ce_le din_lă_ un_ trul

meu, nu_me_le cel Sfînt al Lui; bi_ne_

cu_vîn_tat ești Doam_ ne.

Și a_cum și pu_ru_rea și în

ve_cii ve_ci_lor, a_min.

U_nu_le Năs_cut Fi_u_le și Cu_

vîn_tul lui Dum_ne_zeu, Cel ce ești fă_ră de

moar__te și ai pri__mit pen_tru mîn_tu_i_rea

noas________tră, a Te în___tru__pa din

Sfîn___ta Năs_că__toa___re de Dum_ne___zeu și

pu____ru_rea Fe___cioa_____ră Ma___ri________

a; Ca___re nes__chim___bat Te-ai în___tru

pat și răs_tig__nin__du__Te, Hris___toa___se Dum_ne_

ze________u_____ie cu moar____tea pe moar__te

ai căl__cat. U___nul fi_ind din Sfîn_ta Tre_

i____________me, îm__pre__u___nă mă.rit cu Ta___tăl

și cu Du___hul Sfînt, mîn_tu____ieș_te_ne pe noi!

După Ectenia mică, urmează „Fericirile” (Matei 5, 3-12)[56]. În timpul cântării acestora, preotul face vohodul[57] cu Sfânta Evanghelie. Vohodul simbolizează venirea în lume a

[56] Fericirile amintesc de începutul propovăduirii Mântuitorului, când vestea Împărăţia cerurilor. Ieşirea cu Sfânta Evanghelie simbolizează ieşirea în lume a Domnului, când a început să facă cunoscută Evanghelia Sa mântuitoare.
[57] Vohod, din slavonă, înseamnă ieşire. Vohodul mic se face cu Evanghelia, iar vohodul mare cu Sfintele Daruri. Mai există vohod şi la Vecernie (se face cu cădelniţa).

Mântuitorului. După terminarea Fericirilor, preotul din faţa uşilor împărăteşti rosteşte cu voce mare: „Înţelepciune drepţi”, iar strana cântă „Veniţi să ne închinăm…”

cu i - ni - ma, că a - ce - ia vor ve - dea pre Dum-

7.

ne - zeu. Fe - ri - ciţi fă - că - to__ rii de

pa__ - ce, că a - ce - ia fi - ii lui. Dum- ne - zeu

8.

se vor che- ma. Fe- ri - ciţi cei pri - go - niţi pen-

tru drep- ta__ te, că a - ce - lo - ra es - te îm-

9.

pă - ră - ţi a ce__ - ru - ri - lor. Fe - ri

ciţi__ veţi fi când vă vor o - că - rî pre voi şi

vă vor pri - go - ni şi vor zi - ce tot cu - vân- tul

rău îm- po - tri - va voas__ - tră min- ţind______

pen- tru mi - ne. Bu - cu - ra - ţi__ - vă

şi vă ve - se - liţi__ că pla - ta voas__ - tră

mul- tă es__ te în ce______________ ruri.

6. APĂRĂTOARE DOAMNĂ

GLASUL VIII–Ni

Moderato

Melodie psaltică „uniformizată"

6.1

A – min. A – pă – ră – toa – re Doam – nă,

pen – tru bi – ru – in – ţa mul – ţu – mi –

re, iz – bă – vin – du – ne din voi a – du – cem

Ţi – e, Năs – că – toa – re de Dum – ne – zeu

noi ro – bii Tăi. Ci, ca cea – ea ce ai stă – pâ – ni –

re ne – bi – ru – i – tă, iz – bă – veş – te –

ne din toa – te ne – vo – i – le, ca să

stri – găm Ţi – e: Bu – cu – ră – te, Mi – rea –

să, pu – ru – rea Fe – cioa – ră.

În varianta Banat, „Fericirile" se cântă pe glasul de rând, iar „Fericiţi veţi fi..." şi „Bucuraţi-vă ...", se cântă întotdeauna pe glasul IV.

Fericirile după varianta Banat, pe glasul IV
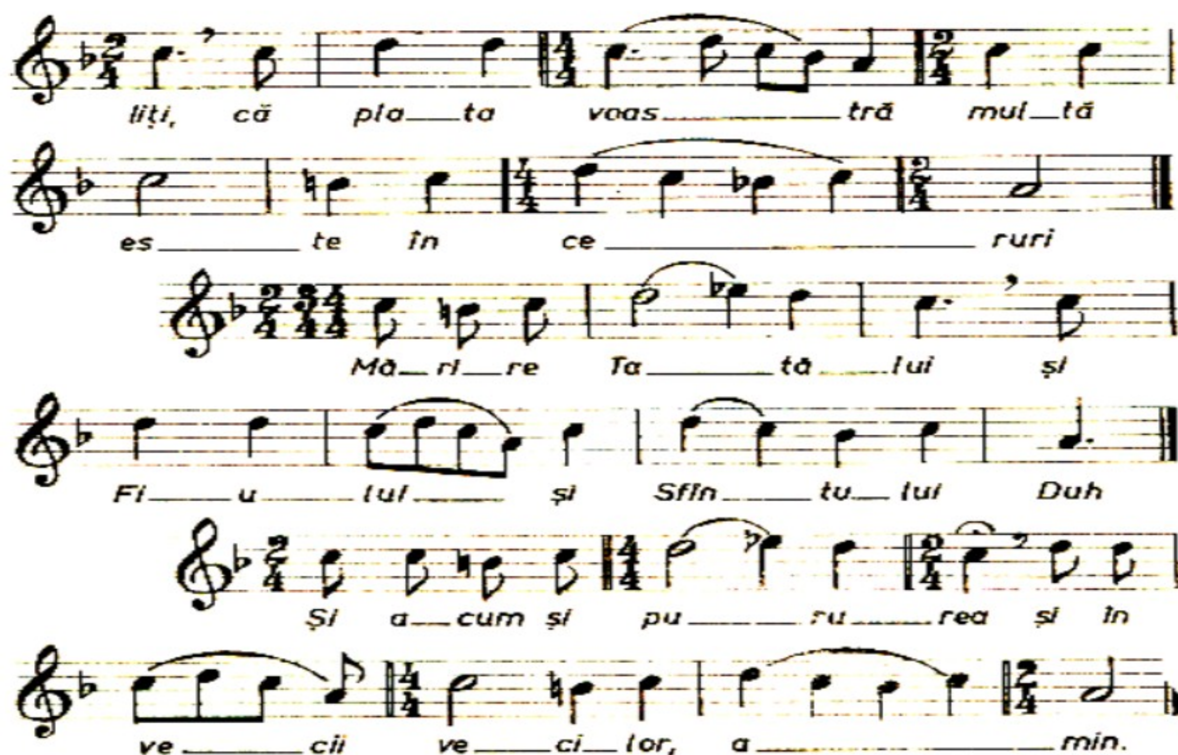
Fe_ri_ciți veți fi___ cînd vă

vor bat_jo_co_ri pe voi și vă vor pri_go_n i și vor
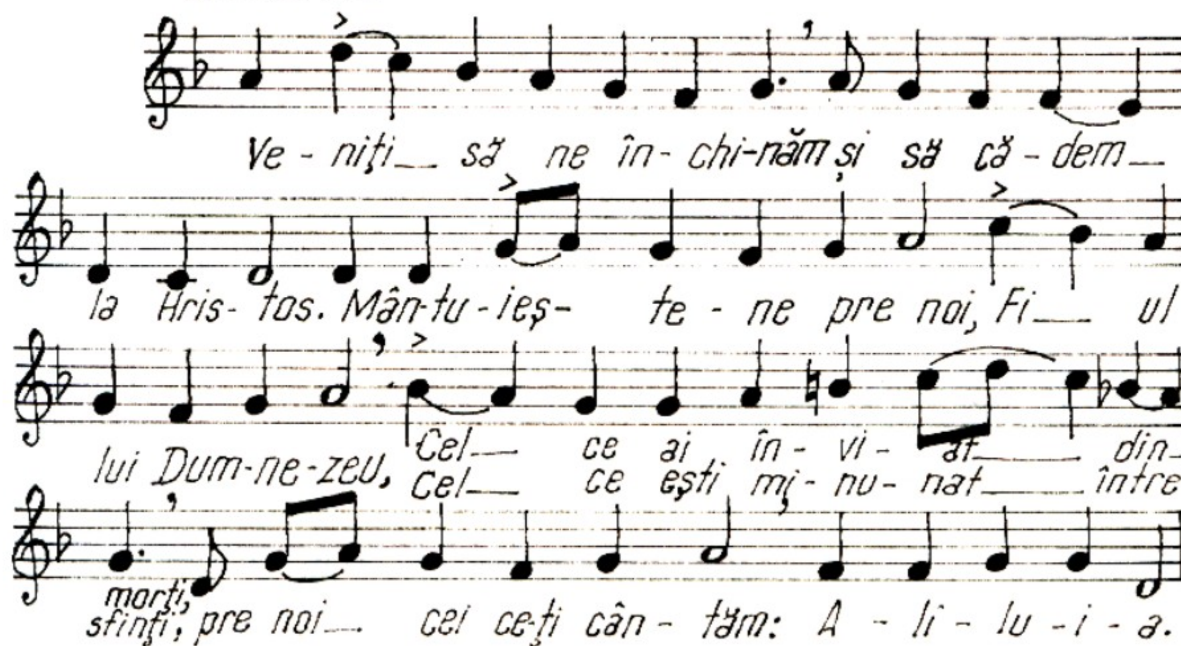
zi___ce tot cu__vîn__tul_ rău îm_po_tri_va

voas_tră min__țind___ pen__tru Mi_____ne.

Bu_cu__ra__ți__vă și vă ve_se_

Veniţi să ne închinăm… după melodia uniformizată[59]
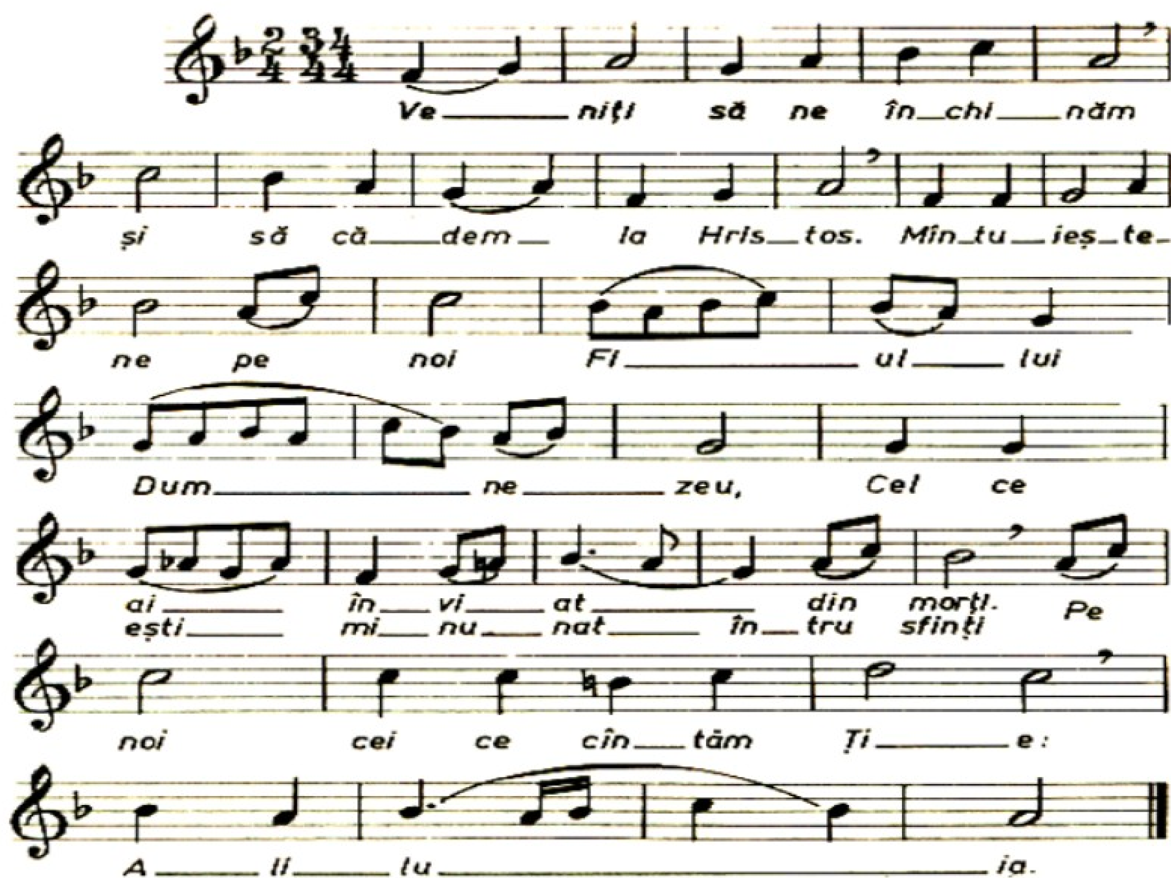

Varianta Banat:
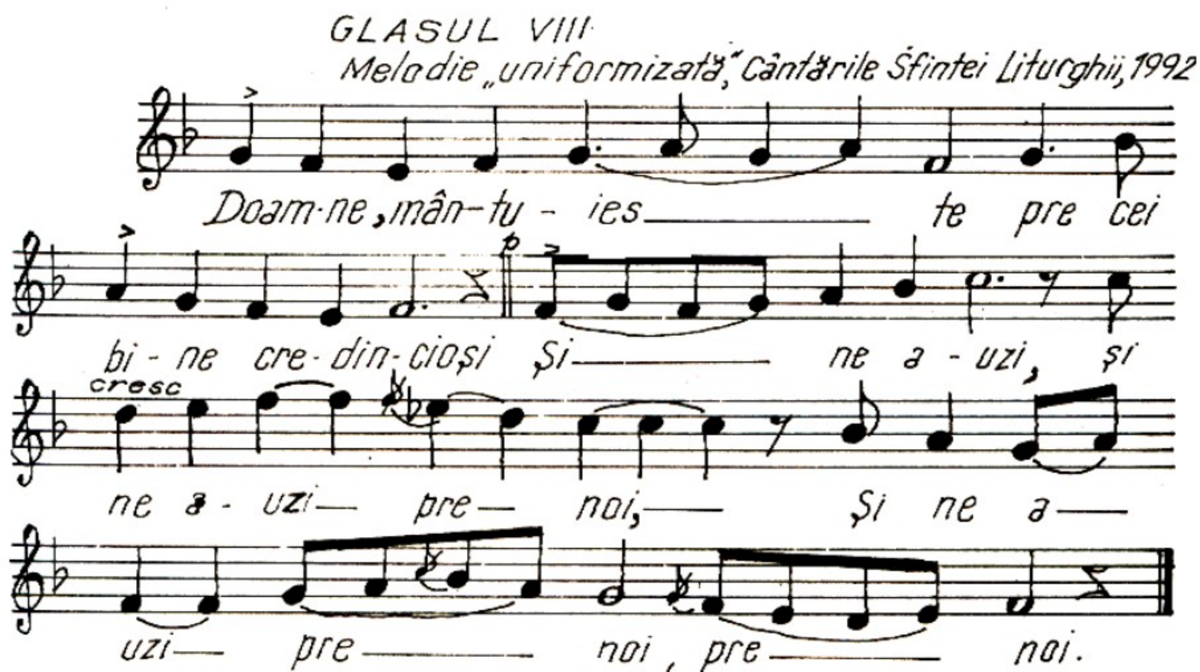
---

[58] Fericirile sunt preluate după „Cartea de cântări bisericeşti”, Timişoara, 1989, pp. 218-219.

[59] Melodie preluată din Cartea de cântări bisericeşti, Bucureşti, 1975, p. 18
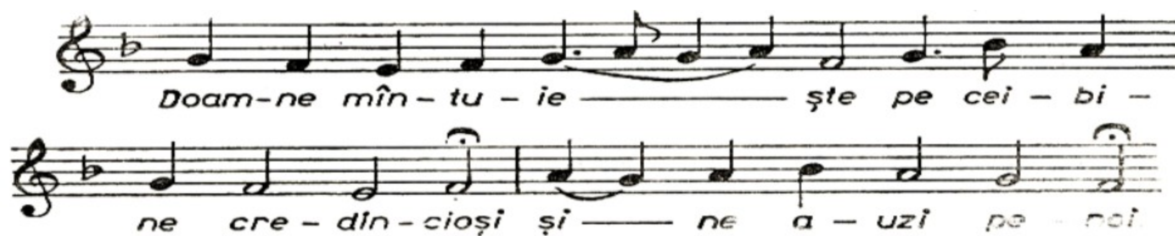

La slujba arhierească intervin unele modificări[60].
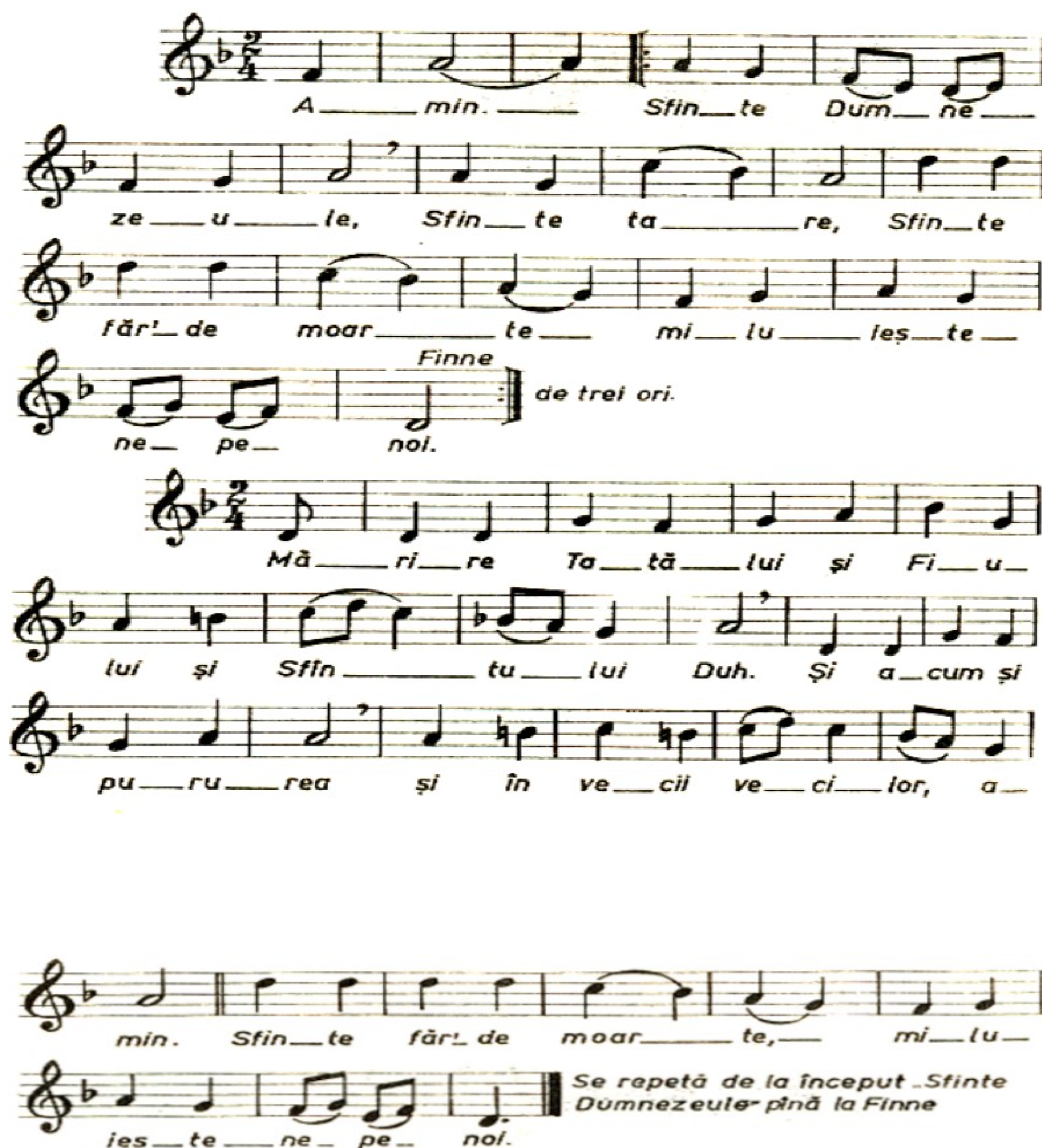

---

[60] La Liturghia arhierească, prima parte a acestei cântări se cântă de către sobor (Veniţi să ne închinăm şi să cădem la Hristos...), după care strana sau corul cântă mai departe (mântuieşte-ne pe noi...). Înainte de „Trisaghion", se cântă „Doamne mântuieşte pe cei binecredincioşi, de către sobor şi strană, apoi „Şi ne auzi pe noi"

Imnul Trisaghion este un imn trinitar, provine din imnul serafimilor (Isaia 6, 1-3), iar cuvintele „Sfinte tare, sfinte fără de moarte”, provin din psalmul lui David: „Însetat-a sufletul meu de Dumnezeu Cel tare , cel viu” (Ps. 41,2). Prin „Trisaghion”, Biserica arată legătura dintre Vechiul şi Noul Testament, iar în al doilea rând că îngerii şi oamenii se unesc într-o singură suflare aducând laudă lui Dumnezeu[62].

La slujba arhierească, Trisaghionul se întrerupe de trei ori după cum urmează: înainte de a se cânta a treia oară, arhiereul din uşile împărăteşti (bine-cuvântând credincioşii cu dicherul şi tricherul) zice: „Doamne, Doamne, caută din cer şi vezi...”, strana sau corul: „Sfinte Dumnezeule...” Arhiereul: „Doamne, Doamne, caută din cer şi vezi...”, strana sau corul: „Sfinte tare.” din nou arhiereul: Doamne...”, strana sau corul: „Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi”.

[61] Varianta Banat
[62] Nicolae Cabasila, op. cit. p. 59.

La Praznicele împărăteşti în locul Trisaghionului se cântă: „Câţi în Hristos…” (Gal. 3,27). Aceasta pentru că în veacurile primare la aceste praznice erau botezaţi catehumenii, iar cântarea mai sus menţionată face parte din slujba Botezului. De asemenea la 14 septembrie şi în duminica a III a din Postul Sf. Paşti, în locul Trisaghionului se cântă: „Crucii Tale…”[63].

[63] Şi aceste cântări respectă aceeaşi rânduială, în sensul că se cântă de trei ori cu mărire… şi acum… cu repetarea „şi sfântă învierea Ta”, apoi se repetă de la început „Crucii Tale…”

Moderato

A - min. Cîți în Hris - tos — v-ați bo - te - zat,

în Hris - tos v-ați ș'îm-bră-cat; — A - li - lu — i — a. de 3 ori

Mă - ri - re Ta - tă - lui și Fi - u - lui și Sfîn —

tu - lui Duh. Și a - cum și pu — ru - rea

și în ve - cii ve - ci - lor, a - min. În Hris -

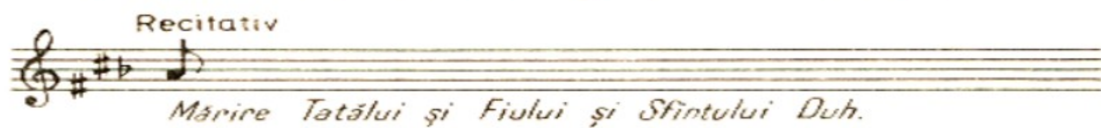
tos — v-ați ș'îm - bră - cat. — A - li - lu — i — a.

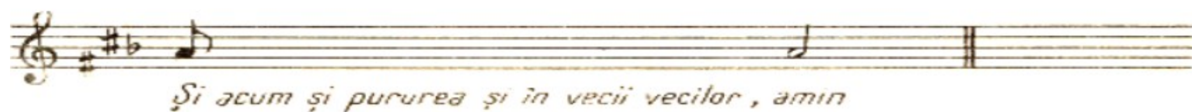
Andante

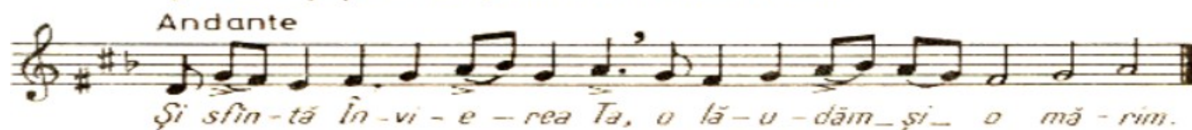
A - min. *mf* Cru - cii Ta — le ne

în - chi - năm, Stă - pi — ne și sfîn - tă În - vi - e —

[64] Cele două cântări fac parte din Liturghia uniformizată a lui Nicolae Lungu şi au fost preluate după Cartea de cântări bisericeşti, Bucureşti, 1975, p. 20.

Cîţi în Hris_tos v-aţi bo_te_zat, în Hris_

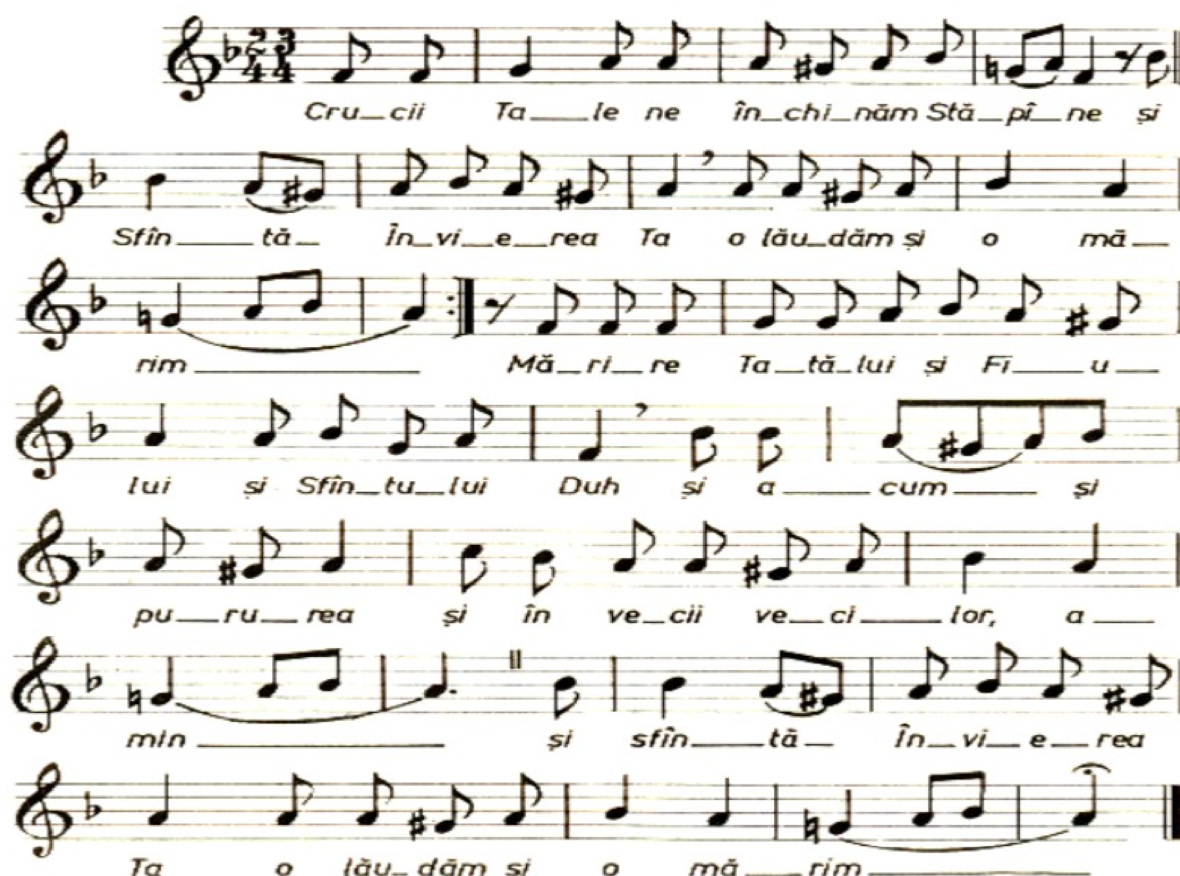
Fine

tos v-aţi îm_bră_cat, a_li_____ lu_____ia. de trei ori.

Mă_ri_re Ta_tă_lui şi Fi_u_lui şi Sfîn_tu_lui

Duh Şi a_cum şi pu_ru_rea şi-n ve_cii

ve_ci_lor, a_____min. De la 𝄋 la Fine.

[65].

După cântarea întreit sfântă, urmează citirea Apostolului şi apoi a Evangheliei[66].

Dialogul dintre preot şi strană după citirea Apostolului, pregăteşte citirea Evangheliei, cântările „Aliluia” şi „Mărire Ţie Doamne...” sunt cântări de prea-mărire a lui Dumnezeu.

[65] Varianta Banat a celor două cântări, a fost preluată după Cartea de cântări bisericeşti, Timişoara 1995, p. 29.

[66] Lecturile biblice au fost introduse în slujba Sfintei Liturghii cu scopul instruirii credincioşilor în învăţătura lui Hristos. Ele ne pregătesc pentru sfinţirea prin Sfintele Taine .Prin citirile biblice ne amintesc despre propovăduirea lui Iisus Hristos despre cele ce a învăţat pe Apostoli şi ucenicii Săi. Acestea nu sunt piese muzicale, pentru că „deşi se recită, nu îndeplinesc condiţiile unei adevărate cântări cu intervale muzicale” (Petre Vintilescu, op. cit. p. 188). Ele pot fi numite recitări solemne, în care se scoate în evidenţă conţinutul textului. A se vedea Petre Vintilescu, Despre poezia imnografică din citirile de ritual şi cântarea bisericească, pp. 278-283.

Andantino

mf

A – li – lu — i — ia, — a – li – lu — i — ia, a — li — lu — i — ia.

ŞI DUHULUI TĂU

Moderato

mf

Şi Du – hu – lui Tău.

MĂRIRE ŢIE DOAMNE

Maestoso

f

Mă – ri – re Ţi – e Doam – ne, mă – ri – re Ţi — e.

Se cîntă şi după citirea Sfintei Evanghelii.

Varianta Banat:

A- li- lu- ia, a- li- lu- ia, a- li- lu- ia.

Şi du- hu- lui tău. Mă- ri-re Ţi- e Doam- ne, mă- ri-re Ţi- e. Mă- ri-re Ţi- e Doam- ne, mă- ri-re Ţi- e.

h) Evanghelie la Sfinţirea Apei celei mici

Cu în - ţe - lep - ciu - ne drepţi să as - cul - tăm Sfân - ta E - van - ghe - li - e.

Pa - ce tu - tu - ror! Din Sfân - ta E - van - ghe - li - e

de la I - oan ce - ti - re. Să lu - ăm a - min - te!

În vre - mea a - ce - ea, s'a su - it I - i - sus în I - e - ru - sa - lim.

şi es-te în I - e - ru - sa - lim scăl - dă - toa - rea o - i - lor ce se zi - ce în e - vre -

rall. a tempo

e - şte:" Vi - tez - da" cinci fo - i - şoa - re a - vând. În - tr'a - ce lea ză -

ceau mul - ţi - me mul - tă de bol - navi: orbi, şchiopi, us - caţi, aş - tep - tând

rall. a tempo

miş - ca - rea a - pei; că în - ge - rul Dom - nu - lui la vre - me se po -

rall. a tempo

go - ra în scăl - dă - toa - re şi tul - bu - ra a - pa; şi ca - re in - tra în -

tâi du - pă tul - bu - ra - rea a - pei, se fă - cea să - nă - tos

rall. a tempo rall.

ori de ce boa - lă e - ra cu - prins.
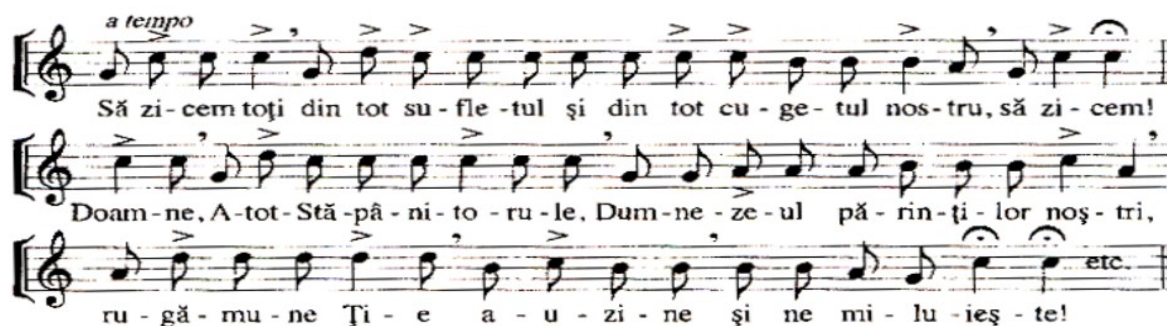
[67]

După citirea Evangheliei urmează Ectenia întreită, care aminteşte de rugăciunea pe care Mântuitorul o făcea în locuri retrase după ce predica mulţimii. Această ectenie îi îndeamnă

[67] Recitativul liturgic a fost preluat din Nicolae Lungu, op. cit. p. 570.

pe credincioşii prezenţi să participe cu toată fiinţa lor la rugăciune[68].
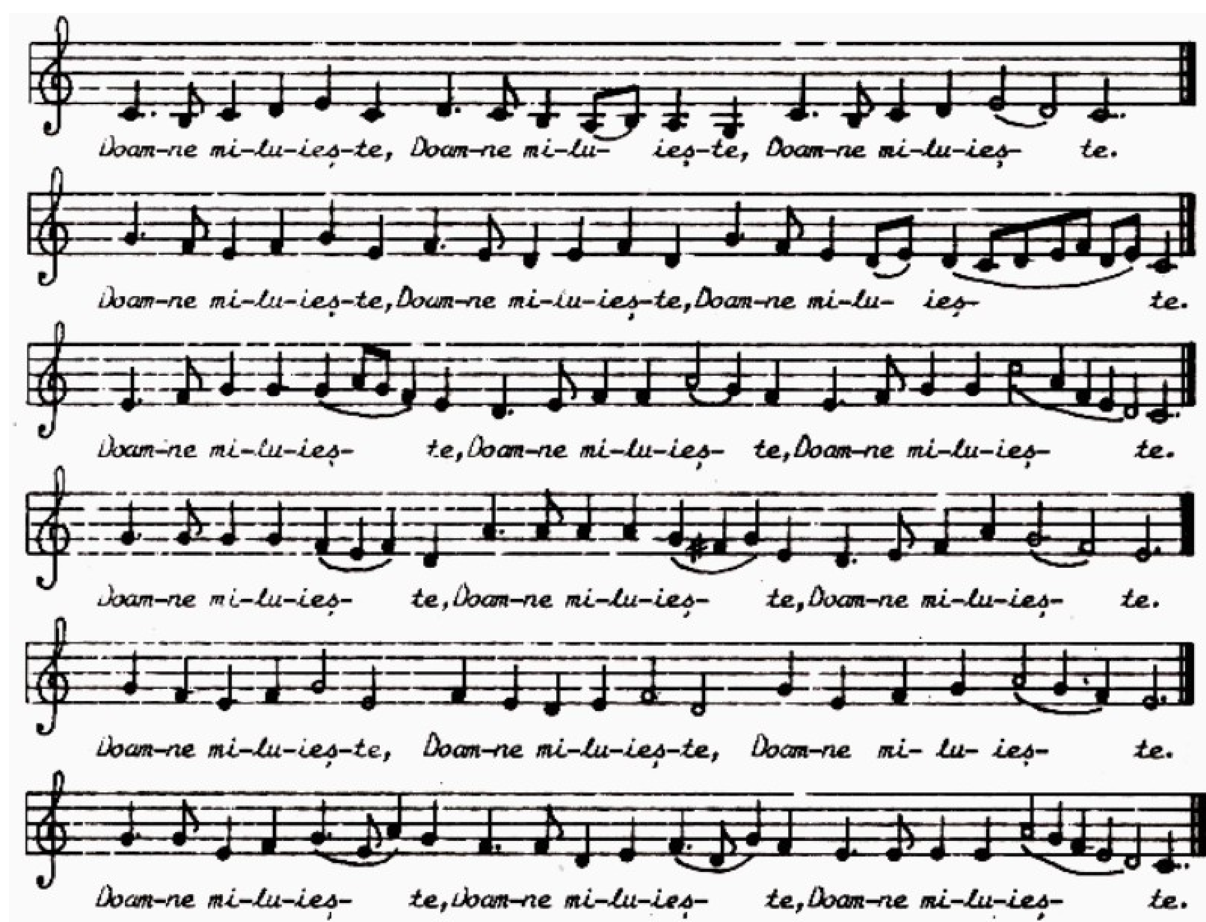
Prezentăm mai jos un model de ectenie întreită[69]:

.

Răspunsuri la ectenia întreită[71]:

[68] Petre Vintilesacu, op. cit. p. 190.
[69] După Nicolae Lungu, op. cit. p. 271.
[70] Ibidem, p. 572.
[71] Liturghia uniformizată, Carte de cântări bisericeşti, op. cit. p. 22.

Varianta Banat[72]:
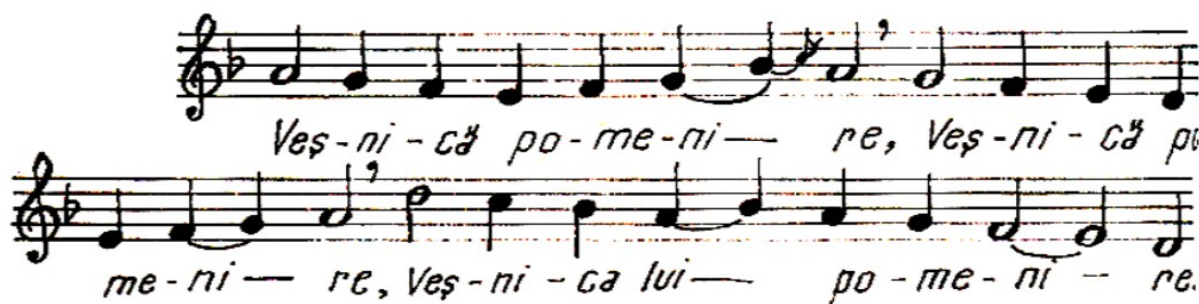
[72] Nicolae Belean, Carte de cântări bisericeşti, Timişoara 1995, p. 30.

1.
Doam_ne mi_lu_ieş_te, Doam ne mi_lu_
ieş_ te_ Doam_ ne mi_lu_ ieş_ te.
2.
Doam_ne mi_lu_ieş_te,_ Doam_ne mi_lu_
ieş_te, Doam_ne mi_lu_ieş_te
3.
Doam_ne mi_lu_ieş_te, Doam_ne mi_lu_
ieş_te, Doam_ne mi_lu_ieş_
te. A_min.

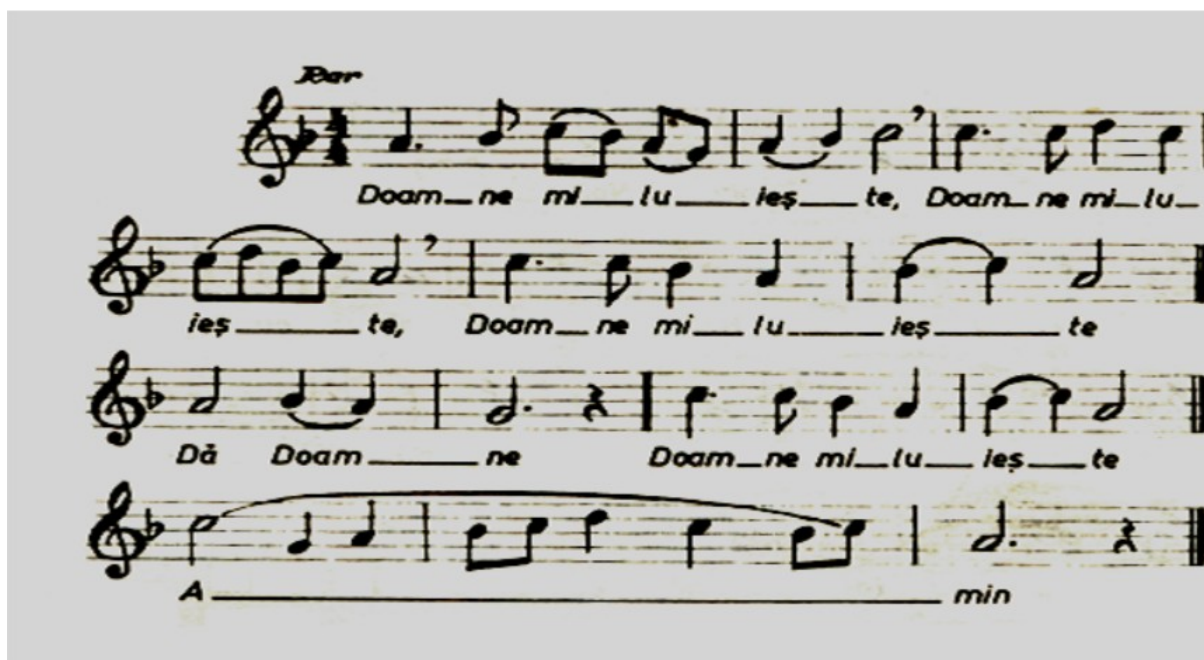
Răspunsuri la ectenia pentru cei răposaţi[73]:

1\. Doam-ne mi-lu-ieş-te, Doam-ne mi-lu-ieş-te, Doam-ne mi-lu-ieş- te.
2\. Doam-ne mi-lu-ieş- te, Doam-ne mi-lu-ieş- te, Doam-ne mi- lu-
ieş- te. Dă, Doam- ne, Doam-ne mi-lu-ieş- te. Doam- ne
mi - lu- ieş- te.

[73] I.Popescu Pasărea, Liturghier de strană, 1925.

Varianta Banat[74]:

Dacă ţinem seama de cele trei părţi ale Sfintei Liturghii, Proscomidia, Liturghia catehumenilor şi Liturghia credincioşilor, în acest moment se încheie partea a doua a sfintei Liturghii[75]. Partea a treia, numită a credincioşilor, este centrul şi punctul culminant al Liturghiei, în care apare jertfa euharistică, „ea constituie adevărata Liturghie creştină”[76].

[74] Nicolae Belean, op. cit. p. 31
[75] Ectenia pentru invitarea catehumenilor de a ieşi din biserică nu mai este actuală, prezenţa ei în Liturghia de azi „nu este decât efectul unei legi sau proces mecanic legat de o succesiune ereditară liturgică” Petre Vintilescu, op. cit. p. 194. Din acest motiv în unele eparhii această ectenie a fost scoasă, trecându-se de la ectenia pentru cei răposaţi la ectenia mică de dinaintea Heruvicului.
[76] Petre Vintilescu, op. cit. p. 196.

După ectenia mică, Liturghia credincioşilor continuă cu imnul heruvimic[77].

În acest imn, noi oamenii îi închipuim tainic pe heruvimi, pentru a-L vedea cu ochii spirituali pe Fiul lui Dumnezeu, Cel care s-a jertfit pentru mântuirea noastră. Pentru aceasta sufletul trebuie să fie desprins de tot ce este pământesc „toată grija cea lumească să o lepădăm”, să se detaşeze de puterea şi sugestia simţurilor care ne ţin legaţi de cele lumeşti după cum arată Sfântul Gherman al Constantinopolului: „Imnul heruvic, îndeamnă pe toţi să fie mai cu luare aminte de acum şi până la sfârşitul Liturghiei, lăsând toată grija de aici, ca să primească pe Marele Împărat prin Împărtăşanie”[78].

Intonarea într-un tempo mai rar a acestui imn constituie un îndemn pentru crearea unei dispoziţii sufleteşti adecvate, corespunzătoare momentului. În ce priveşte termenii de nuanţă în care trebuie cântat Heruvicul trebuie precizat faptul că pe tot parcursul imnului să se folosească un piano continuu, iar la sfârşitul imnului chiar un pianissimo (la „toată grija cea lumească să o lepădăm”), îndemnând la interiorizare la desprinderea sufletului de grijile lumeşti şi contopirea lui cu cele spirituale, pentru a fi pregătit pentru momentul înălţător al prefacerii Sfintelor Daruri în Trupul şi Sângele Domnului.

Partea a doua a Heruvicului, care se cântă după terminarea pomenirilor făcute de către preot , respectiv „Ca pe Împăratul tuturor primind…”, sugerează primirea triumfală a Mântuitorului în Ierusalim,. Cântarea trebuie să surprindă

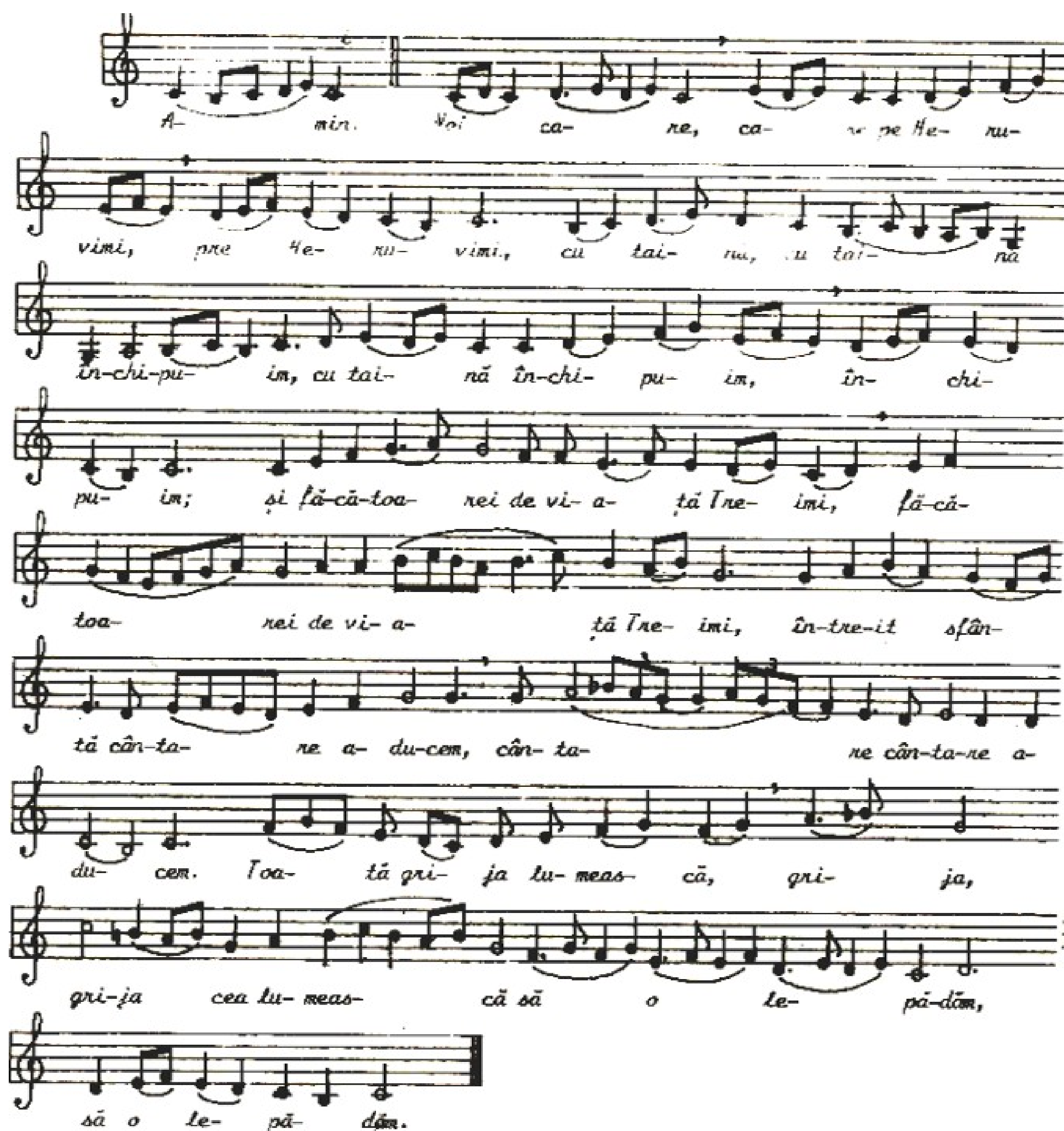
---

[77] Denumirea vine de la numele cetei îngereşti a heruvimilor. Datează din timpul împăratului Iustin II, (565-578), apud, Vasile Grăjdian, Elemente de cântare bisericească şi tipic, Sibiu 2002, p. 225.

[78] Sfântul Gherman al Constantinopolului, Expunere despre biserică şi studiu mistic despre Liturghie, apud Petre Vintilescu, op. cit. p. 202.

măreţia manifestării entuziasmului a celor mulţi pentru Hristos. Acest imn fiind o cântare de preamărire a lui Mesia, trebuie interpretat într-un ritm alert şi cu o intensitate mai mare decât prima parte, pentru a reda bucuria venirii Sale în lume pentru mântuirea noastră.

Dispoziţia credincioşilor pentru jertfa ce se apropie este pregătită nu numai prin aceste imnuri, ci şi prin ectenia care urmează în care suntem îndemnaţi să ne rugăm pentru „cinstitele daruri ce sunt puse înainte”. Interpretarea răspunsurilor la această ectenie trebuie să fie una de interiorizare, de înălţare sufletească.

. După Heruvic urmează Vohodul cel mare cu sfintele Daruri. Intrarea cea mare este „începutul ritualului Sfintei Jertfe euharistice”[80]. Preotul ajungând în mijlocul bisericii, cu faţa spre credincioşi, face pomenirile înscrise în Liturghier, la care strana răspunde de fiecare dată amin. După terminarea pomenirilor preotul intră în altar, iar la strană se cântă „Ca pe Împăratul tuturor...”

[79] După cântarea uniformizată de Nicolae Lungu
[80] Petre Vintilescu, op. cit. p. 199.

Rar

A — min. Noi — ca — re

pe — He — ru — vimi, cu —
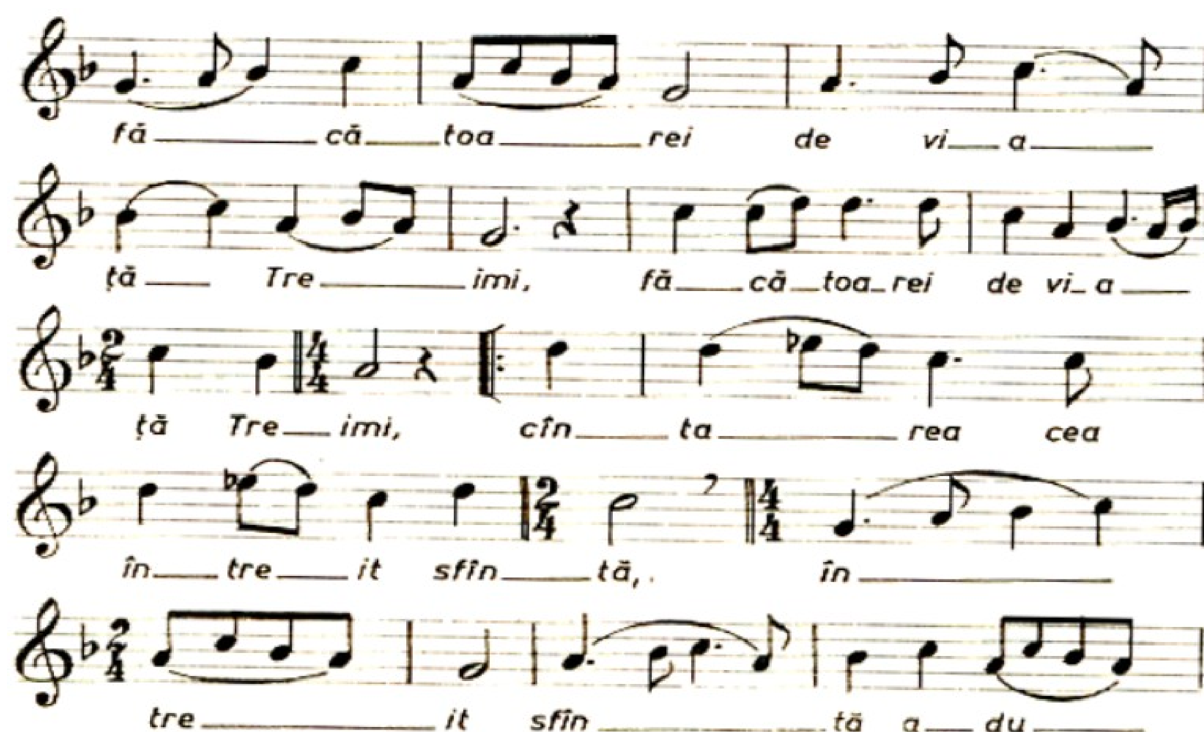
tai — nă, cu — tai — nă — în — chi — pu —
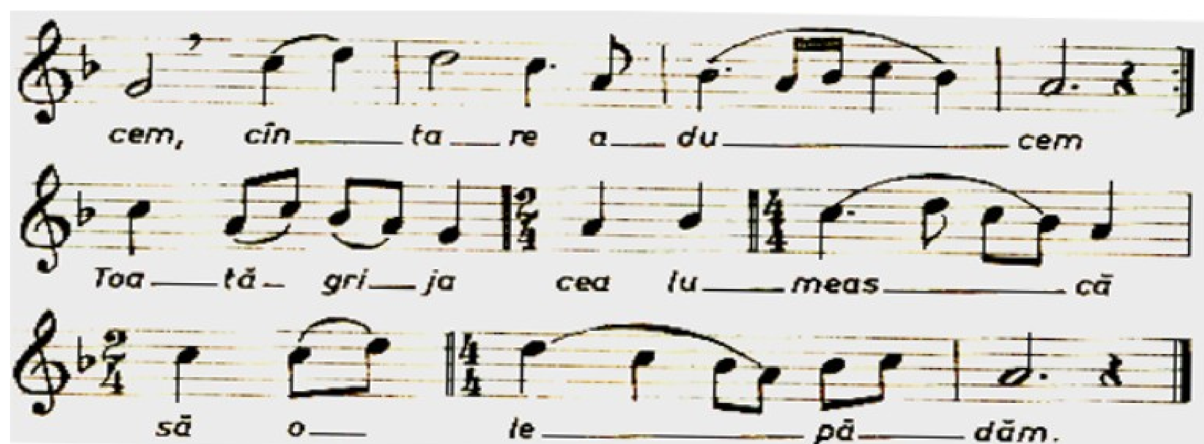
im, cu tai — nă, cu — tai — nă

pe — He — ru — vimi, în —

chi — pu — im, cu tai — nă în — chi — pu —

im. Și fă — că — toa — rei de vi — a — ță
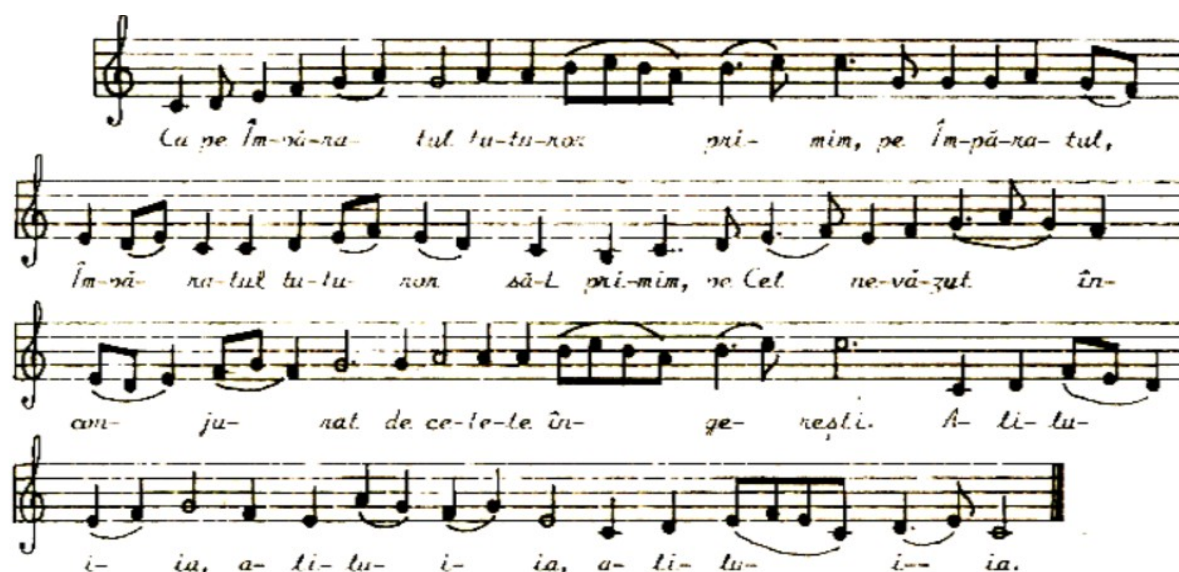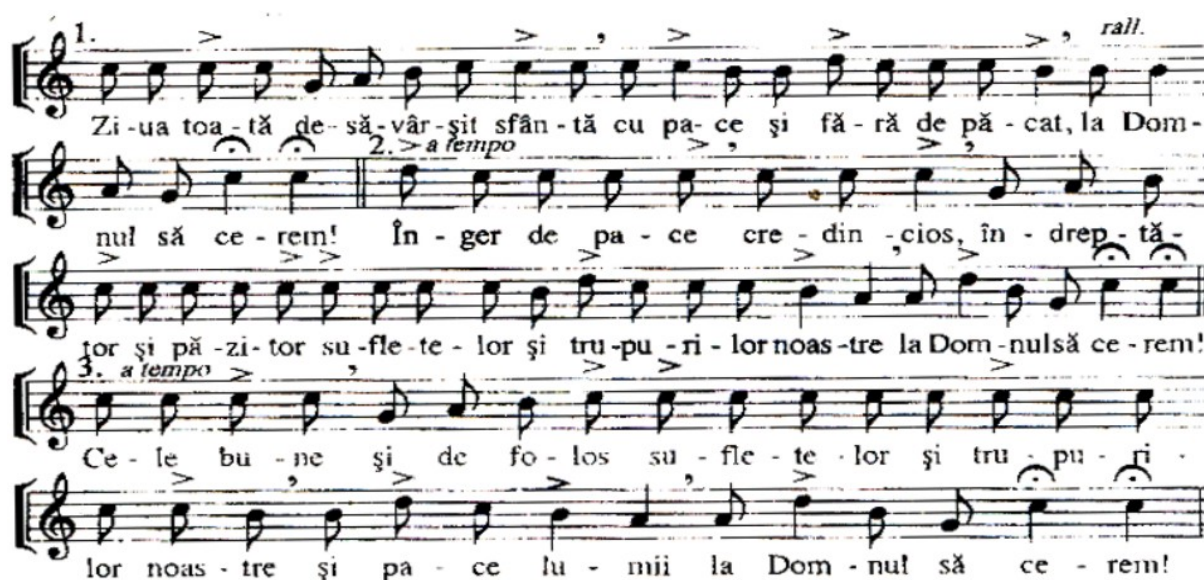

.

După intrarea cu Sfintele Daruri, se face hirotonia întru preot, deoarece va avea puterea de a sluji Sfânta Liturghie.
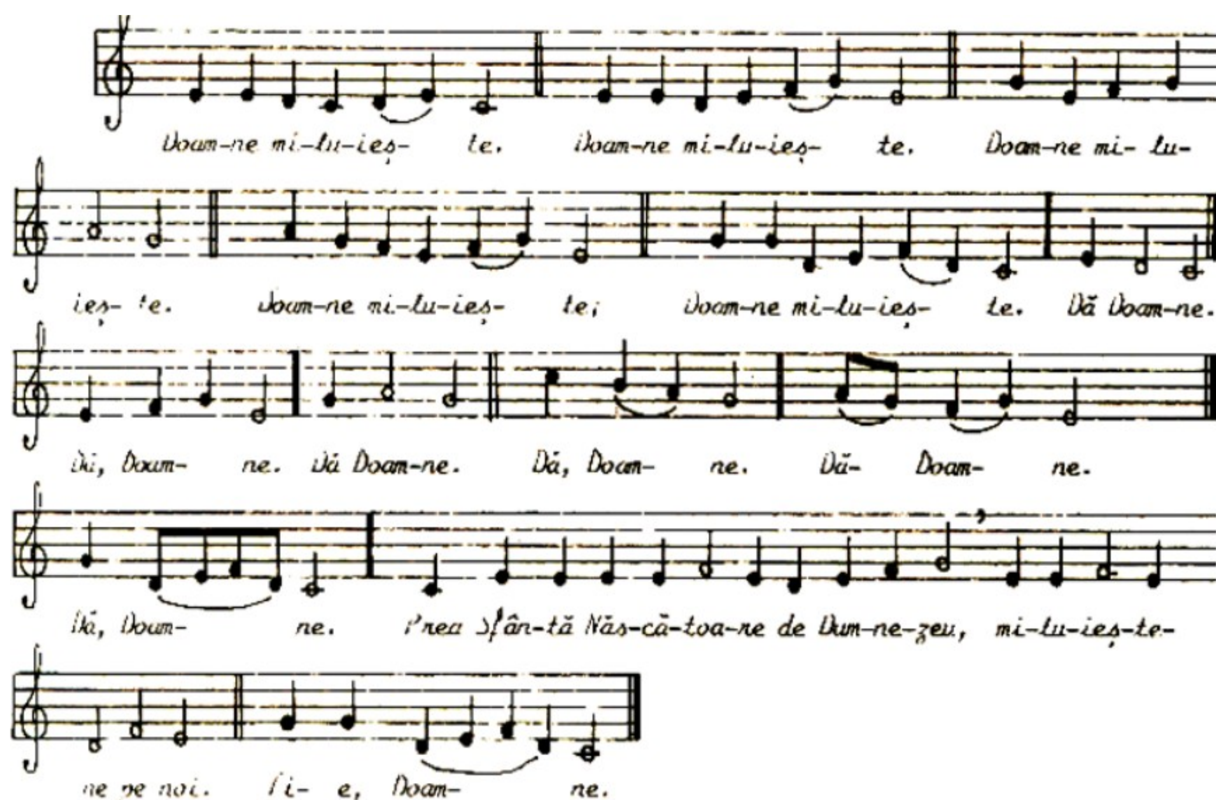
[81] Nicolae Belean, op. cit. p. 31.

Preotul rosteşte ectenia: „Să plinim rugăciunile noastre Domnului...”, urmată de ectenia cererilor[83].

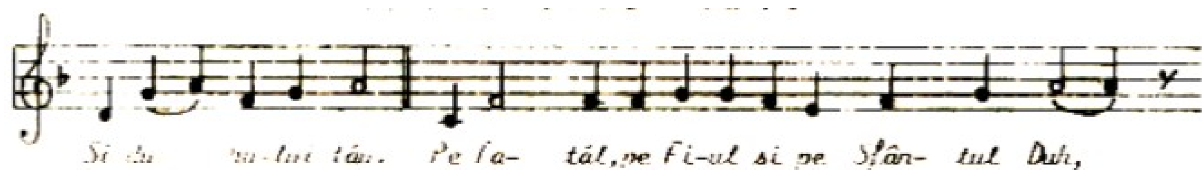

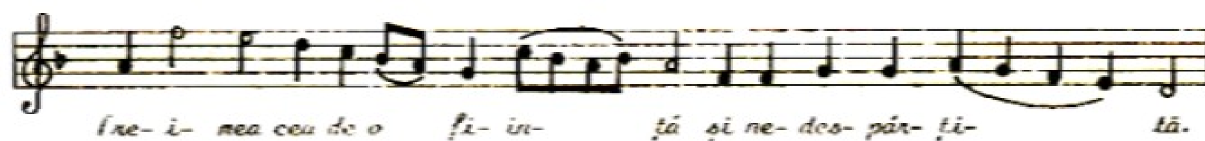
[82] Apud Nicolae Lungu, op cit.26.
[83] Redăm un scurt fragment reprezentând modelul cel mai autorizat de rostire a acestei ectenii, apud Nicolae Lungu, op. cit. p. 572.

După ecfonisul: „Cu îndurările Unuia Născut Fiului Tău…”, preotul binecuvintează credincioşii din uşile împărăteşti, zicând: „Pace tuturor” la care strana răspunde: „Şi Duhului Tău”. Revenind la Sfânta Masă, preotul rosteşte: „Să ne iubim unii pe alţii…”, iar strana cântă: „Pe Tatăl pe Fiul…”

[84] Apud Liturghia uniformizată a lui Nicolae Lungu.

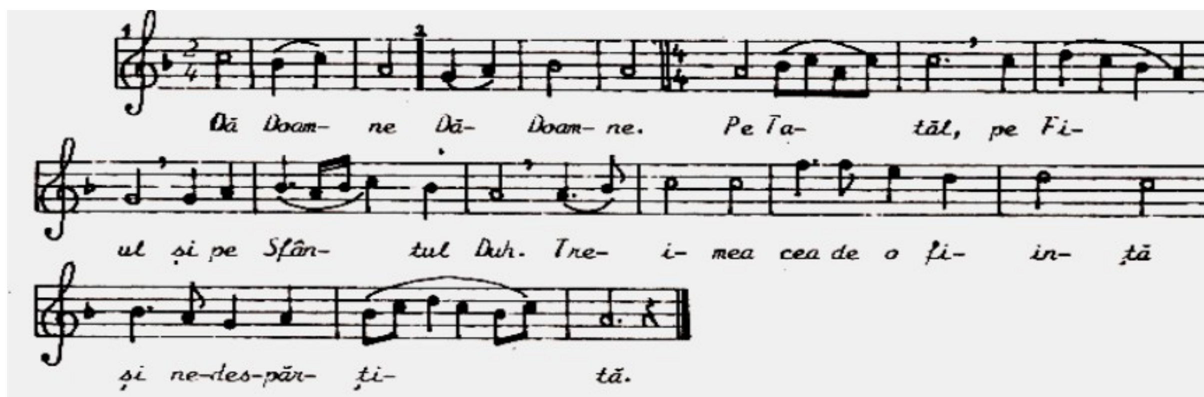

Andante

Iu — bi — te – voi, Doam — ne vîr — tu — tea — mea — Dom – nul e — ste în – tă — ri — rea — mea şi scă - pa — rea — mea şi — iz — bă — vi — to — rul — meu.

Varianta Banat:

[85] Apud Nicolae Lungu, Liturghia uniformizată.
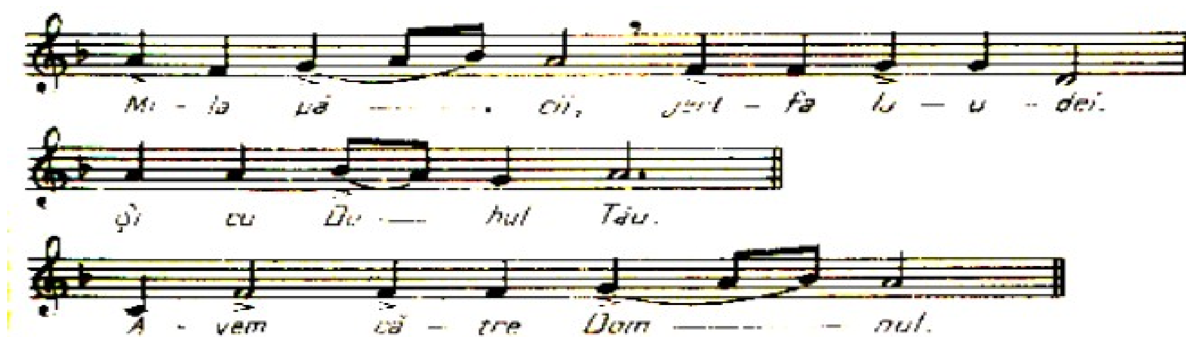

Înainte de jertfa euharistică, ceremonialul sfintei Liturghii creează o predispoziţie religios morală a credincioşilor printr-un act simbolic de mărturisire a dreptei credinţe. Citirea Simbolului de credinţă este un moment de meditaţie şi pietate care premerge ritualul Sfintei Jertfe. Crezul rezumă punctele esenţiale ale credinţei creştine ortodoxe, nu este o compoziţie poetică nici rugăciune, ci o mărturisire a convingerilor religioase menite să fie declarate public. Pentru aceasta forma de rostire nu este cântată, nici recitată, ci rostită prin cursivitatea obişnuită a vorbirii solemne. Prin rostirea cu voce tare a Crezului de către toţi credincioşii în comun se realizează comuniunea prin cuvânt a credincioşilor la Sfânta Liturghie.

După rostirea Simbolului de credinţă urmează ritualul pentru aducerea jertfei Euharistice, adică anaforaua (ofrandă, jertfă, înălţare, ridicare). Ea reprezintă partea centrală a Sfintei Liturghii, pentru că se atinge momentul către care tinde întreaga slujbă, adică prefacerea Darurilor în Trupul şi Sângele Domnului, pentru sfinţirea credincioşilor.

Credincioşii sunt îndemnaţi să se concentreze cu toată fiinţa la momentul cel mai sublim prin cuvintele „Să stăm bine, să stă cu frică, să luăm aminte…”. Răspunsul stranei trebuie să fie dat cu gingăşie, cu puritatea sufletului pregătit pentru

întâlnirea cu Hristos „cutremuraţi şi vărsând lacrimi, ca şi cum am vedea pe Dumnezeu Omul pătimind, aşa să stăm cu atenţie şi cu linişte desăvârşită, pentru ca în pace şi fără nici o tulburare cu gânduri pământeşti, să ne învrednicim a vedea dumnezeiasca Lui înviere”[86].

[86] Teodor de Andida, apud Petre Vintilescu, op. cit. p. 222.

Cu vred ni - ci - — e și cu drep - ta - te e — ste
a ne în - chi - na Ta - tă lui și Fi - u - lui și
Sfîn — tu - lui Duh, Tre - i - mei cei de o fi -
in — tă și ne - des - păr - ți — tă.

Sfînt! Sfînt! Sfînt! — Dom - nul Sa - va - ot!
Plin e ce — rul și pă - mîn — tul
de mă - ri - rea Ta. O - sa - na — în - tru
cei de sus! Bi - ne e - ste cu - vîn - tat cel ce
vi — ne în - tru nu — me - le Dom - nu - lui.
O - sa - na — în - tru cei de — sus!

Varianta Banat[88]

[87] Liturghia uniformizată, Nicolae Lungu, op. cit. p. 28.
[88] Nicolae Belean, Cântări bisericeşti, op. cit. p. 33.

Mi-la pă- cii, jert-fa to- u- dei Și cu du- hul

tău. A- vem că-tre Dom- nul

Cu vred-ni- ci- e și cu drep- ta- te es- te:

a ne în-chi- na. Ta-tă- lui și Fi- u- lui și Sfân- tu- lui

Duh. Tre- i- mei Ce-lei de o fiin-ță și ne-des-păr- ți- te.

Sfânt

Sfânt, Sfânt, Sfânt es-te Dom-nul Sa- va- ot. Plin es- te

Ce- rul și pă- mân- tul de mă- ri- rea lui. O- sa-na în-tru

Cei de sus. Bi- ne- cu-vân- tat es-te Cel ce vi-ne în- tru

nu-me- le Dom- nu- lui O- sa- na, O- sa-na. O- sa-

na, în-tru Cei de sus.

Imnurile care preced Jertfa Euharistică, ca omagii adânci pornind din adâncul inimii, sunt considerate „sacrificii

spirituale”[89], intonate spre mărirea lui Dumnezeu, de către cei care recunosc perfecţiunea lui Dumnezeu în comparaţie cu mărginirea şi nimicnicia noastră. Suntem îndemnaţi de către preot, „Sus să avem inimile”, pentru ca în acest moment „să ne îndreptăm mintea şi gândul către Dumnezeu, iar nu spre lucrurile pământeşti”[90].

Dialogul dintre preot şi credincioşii care participă la serviciul anaforei, are drept scop pe de o parte concentrarea tuturor către Dumnezeu, iar pe de altă parte unirea acestora într-un gând, într-o dispoziţie religioasă specifică momentului. Momentul culminant în rugăciunea euharistică este atins când se intonează imnul serafimic. Este o cântare îndreptată către Dumnezeu din partea oamenilor care se unesc cu sfinţii îngeri în armoniile aceluiaşi imn întreit sfânt, imn care a fost auzit încă din Vechiul Testament de către Isaia (6, 3). Acest imn ne introduce şi în atmosfera momentului intrării triumfale a Mântuitorului în Ierusalim „Osana întru cei de sus, Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului” (Matei 21, 9; Marcu 11, 9 ; Luca 19, 38). Cântarea aceasta exprimă bucuria şi entuziasmul prezenţei reale a Domnului pe Sfânta Masă.

Iată un moment în care se uneşte cerul cu pământul. Cel care a fost trimis să aducă pacea în suflet , bunaînţelegere între oameni, duce la bun sfârşit ceea ce i-a fost încredinţat. În acest moment sublim, când noi credincioşii lepădându-ne de toată grija cea lumească şi înfăptuind pacea în sufletul nostru, ne ridicăm către cer şi împreună cu îngerii preamărim pe

[89] Petre Vintilescu, op. cit. p. 224.
[90] Sfântul Chiril al Ierusalimului, Cateheza V mistagogică, apud Petre Vintilescu, op. cit. p. 225.

Dumnezeu. Noi care suntem nişte fiinţe muritoare, păcătoase, ne facem părtaşi la cântarea cetelor îngereşti. Este un moment cu totul solemn şi de aceea trebuie interpretat din punct de vedere muzical cum se cuvine, cu o intensitate care redă bucuria măreţia momentului dar nu cu ţipete şi urlete. Cântarea are mai multe gradaţii de bucurie, o săltare a sufletului, când se cântă de trei ori „Sfânt", se porneşte de la piano până la forte, în mod gradat, primul sfânt se va cânta în piano, ca un cântec, care se aude din depărtare, se va creşte în intensitate la al doilea şi al treilea. La cuvintele „Bine este cuvântat..." se va folosi un forte religios, scoţând în relief sensul cuvintelor. Cuvântul „Osana", reprezintă un accent de bucurie, de triumf şi de salutare, echivalent aclamaţiilor moderne: „Ura", „trăiască"[91]. Trebuie să avem tot timpul în minte scena intrării Mântuitorului în Ierusalim pe un asin, înconjurat de o mare mulţime care-i cânta: „Osana, Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului", oamenii îşi aşterneau hainele în calea Lui fluturând ramuri de finic. Din cântare trebuie să transpară bucurie, bucuria unirii cerului cu pământul, bucuria venirii Mântuitorului pe pământ. Să nu se uite faptul că în acest moment al sfintei liturghii trebuie să creăm o atmosferă specifică de rugăciune, tensiunea creşte până la momentul culminant care urmează, la marele mister al prefacerii. Fiecare act, rugăciune sau cântare colaborează la formarea acestui grandios edificiu liturgic.

Prin cuvintele „Luaţi mâncaţi acesta este Trupul Meu, care se frânge pentru voi spre iertarea păcatelor" şi „Beţi dintru acesta toţi acesta este Sângele Meu, al Legii celei noi,

[91] Petre Vintilescu, op. cit. p. 235.

care pentru voi se varsă spre iertarea păcatelor”, suntem conduşi la Cina cea de taină. Aici trebuie să lăsăm sufletul să cânte, adică cele două „aminuri” să fie executate în pianissimo. De aici trebuie să-L însoţim pe Mântuitorul în drumul Său spre Golgota pentru răstignire, cântând „Pe Tine te lăudăm...”. În altar prin invocarea Sfântului Duh, Sfintele Daruri se prefac în însuşi Trupul şi Sângele Domnului. Am ajuns la „Taina cea de nepătruns de mintea omenească” . Prefacerea se produce prin transformarea materiei în „izvor de viaţă dătător”. Nimicirea materiei trebuie să ne aducă aminte de moartea mântuitorului iar transformarea ei de Învierea Sa. Este greu pentru noi oamenii să pătrundem această mare taină. Aici pe pământ acest mister rămâne mister. Taina însă prin taină se va dezlega, dincolo în cer. Acest moment al Liturghiei transformă pământul în cer şi ne pregăteşte pe noi credincioşii pentru a învia prin Sfânta Împărtăşanie. Aşadar cântarea „Pe Tine Te lăudăm...” trebuie să fie caldă, sensibilă, gingaşă, înălţătoare, în ton cu momentul care se desfăşoară în timpul interpretării ei.

Lu - aţi, mân-caţi! A - ces - ta es - te tru - pul meu, ca - re se frân - ge pen - tru voi,
rall. a tempo
spre ier - ta - rea pă - ca - te - lor! Beţi din - tru a - ces - ta toţi!
A - ces - ta es - te sân - ge - le meu, a le - gii ce - lei no - uă ca - re pen - tru voi
rall.
si pen - tru mulţi se var - să spre ier - ta - rea pă - ca - te - lor. etc.

.

Preotul: Ale Tale dintru ale Tale, Ţie aducem de toate şi pentru toate.

Pe Ti-ne Te lă- u- dăm pe Ti- ne
bi- ne Te cu- vân- tăm; Ţi- e îţi
mul-ţu-mim, Doam- ne, şi ne ru-găm Ţi- e, Dum-ne- ze-
u- lui nos- tru.

[92] Nicolae Lungu, op. cit. p.572.
[93] Carte de cântări bisericeşti, op. cit. p. 29.

Pe Tine (1)

A- min. A- min. Pe Ti- ne Te lă-u- dăm pe
Ti- ne Te bi-ne- cu-vân- tăm. Ţi- e îţi mul-ţu- mim Doam- ne, îţi
mul-ţu- mim Doam- ne. Şi ne ru- găm Ţi- e, Dum-ne- ze- u- lui
nos- tru. Şi ne ru- găm Ţi- e Dum-ne- ze- u- lui nos- tru.
Şi ne ru-găm Ţi- e Dum-ne- ze- u- lui nos- tru.

Pe Tine (2)

A- min. A- min. Pe Ti-ne Te lă- u- dăm, pe
Ti-ne Te bi-ne- cu-vân- tăm. Ţi- e-ţi mul-ţu- mim, Ţi- e-ţi mul-ţu-mim
Doam- ne. Şi ne ru- găm Ţi- e, Dum-ne- ze- u- lui
nos- tru.

Jertfa fiind săvârşită prin prefacerea darurilor,este momentul potrivit pentru rugăciunea de cerere, de mulţumire pentru toate câte s-au făcut în scopul mântuirii noastre. Cea

[94] Nicolae Belean, op. cit. p. 34. varianta a II a este după N .Ştefu şi S. Drăgoi.

dintâi mulţumire pentru , după cea adusă lui Dumnezeu pentru binefacerile revărsate asupra noastră se cuvin Maicii Domnului de aceea preotul zice: „Mai ales pentru Preasfânta Curata ...”, după care strana cântă **„Axionul”**

Cu-vi- ne-se cu a- de-vă- rat să te fe ri-

cim, Năs-că-toa- re de Dum- ne- zeu, cea pu- ru- rea

fe-ri-ci- tă și prea ne-vi-no-va- tă și

Mai- ca Dum-ne-ze- u- lui nos- tru. Ce- ea ce

ești mai cin-sti- tă de-cât He-ru-vi- mii și mai mă-

ri- tă făr' de-a- se-mă-na- re de-cât Se- ra-

ţi- mii; ca- rea, fă- ră stri-că-ciu- ne,

pe Dum-ne-zeu Cu- vân- tul ai năs- cut; pe ti-ne,

cea cu a- de- vă- rat Năs-că-toa- re de Dum- ne-

zeu, te mă- rim, te mă- rim.

De tine se bucură

De ti- ne se bu- cu- ră, ce-ea ce ești pli- nă de dar, toa-tă făp-

tu- ra, so-bo-rul în-ge-resc și nea-mul o- me- nesc; Ce- ea
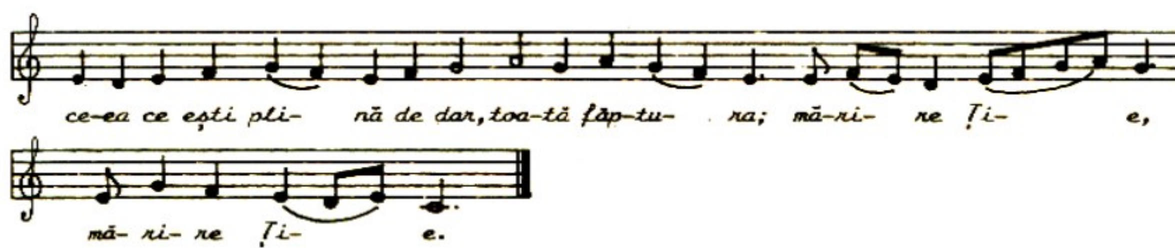
ce ești Bi-se-ri-că Sfin- ți- tă și rai cu-vân-tă-tor, la- u- da fe-cio-

ri- ei din ca-re Dum-ne- zeu s-a în-tru-pat și prunc s-a fă-cut Cel ce

es-te, mai-na-in- te de veci, Dum-ne- ze-ul nos- tru; că pân- te-ce-

le tău sca-un l-a fă-cut și mai des-fă-tat, mai des-fă-tat de-cât ce-

ru-ri-le, de-cât ce-ru-ri-le l-a lu- crat. De ti- ne se bu- cu- ră,

.

[95] "Cuvine-se cu adevărat..." de I.P.Pasărea şi „De tine se bucură...", de Nicolae Lungu, au fost preluate după Cartea de cântări bisericeşti, op. cit. p.

În- ge-rul a stri-gat că-tre cea pli- nă de da-ruri: Cu-ra-

tă Fe-cioa- ră, bu- cu- ră-te și ia- ră zic bu-

cu-ră-te, că Fi- ul tău a în-vi-at a tre- ia zi

din mor-mânt și pe morți i-a ri-di-cat; Ve-se- li- ți-vă
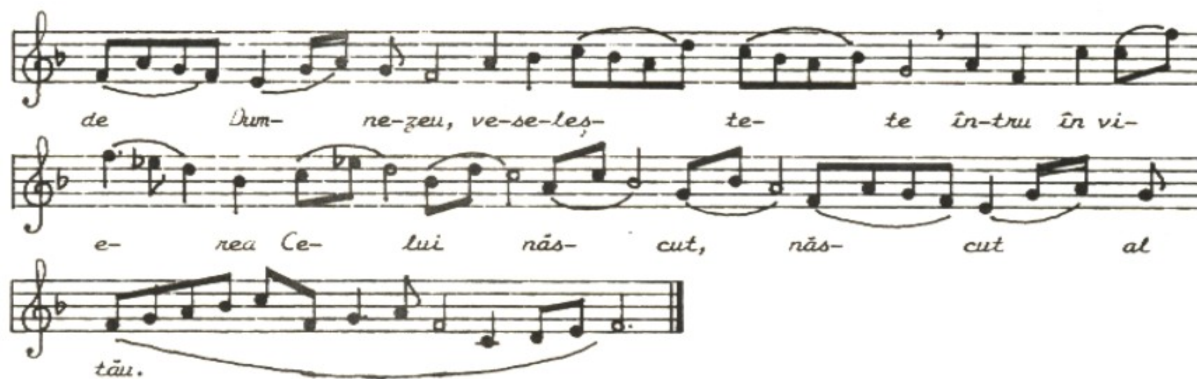
po- poa- re- lor, po-poa- re-lor. Lu-mi-nea- ză-

te, lu-mi-nea- ză-te, no- u- le I- e- ru- sa- li- me, că

sla- va Dom- nu- lui peș-te ti- ne a ră-

să-rit; Sal- tă a- cum și te bu-cu- ră Si- oa-

ne, iar tu, Cu- ra- tă Năs- că- toa- re _

.

[96] Axionul „Îngerul a strigat”, de la Sfintele Paşti de Nicolae Lungu a fost preluat cupă Cartea de cântări bisericeşti, op. cit. p.97.

Cu — vi — ne — se cu a — de — vă — rat, să te

fe — ri — cim, Năs — că — toa — re de Dum — ne —

zeu. Cea pu — ru — rea fe — ri — ci — tă și

prea ne — vi — no — va — tă și Mai —

ca Dum — ne — ze — u — lui nos — tru.

Ce — ea ce ești mai cin — sti — tă de — cît

He — ru — vi — mii și mai mă — ri —

tă fă_ră de a_se_mă_na_re

de_cît Se_ra_fi_mii. Ca_re_ fă_ră

stri_că_ciu_ne pe Dum_ne_zeu Cu_vîn_tul

ai năs_cut, pe ti_ne cea cu a_de_vă_

rat Năs_că_toa_re de Dum_ne_

rall.

zeu_ te mă_rim_

De Ţi— ne se bu— cu— ră ce-ea

ce eşti pli—— nă de dar toa— tă făp-tu—— ra.—

So— bo— rul cel în-ge—resc şi nea-mul o— me— nesc

ce—— ea— ce— eşti Bi-se— ri-că sfin-ţi—— tă şi

rai—— cu— vîn— tă—— tor— lau-da fe-cio—

ri ——— ei_ din ca —— re — Dum-ne-zeu s-a

în-tru-pat și prunc s-a_ fă —— cut Cel ce es ——

te mai î-na-in— te de veci Dum-ne —— ze-ul

nos ——— tru. Că bra —— țul tău_ scaun
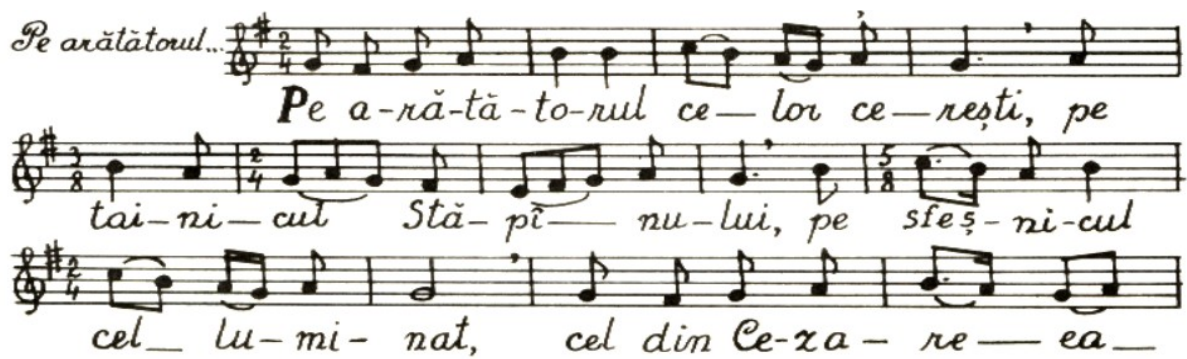
l-a_ fă —— cut, și pîn— te —— ce-le tău

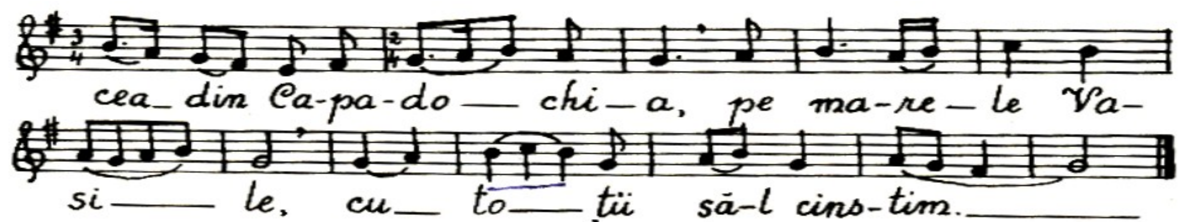
mai __ des-fă-tat de-cît ce — ru — ri-le l-a lu ——

crat. De Ți — ne se bu-cu — ră ce — ea_ ce_ ești

pli — nă de_ dar toa-tă făp tu ——— ra. Mă ri

re ——— Ți —— e._
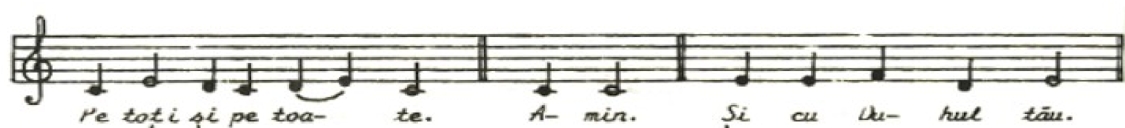

.

După terminarea Axionului, preotul rosteşte ecfonisul pentru pomenirea ierarhului locului: „Întâi pomeneşte Doamne pe...”, la care strana răspunde: „Pe toţi şi pe toate”. Preotul citeşte o rugăciune de mulţumire şi încheie cu ecfonisul: „Şi ne dă nouă cu o gură şi cu o inimă...”, strana: „Amin”.
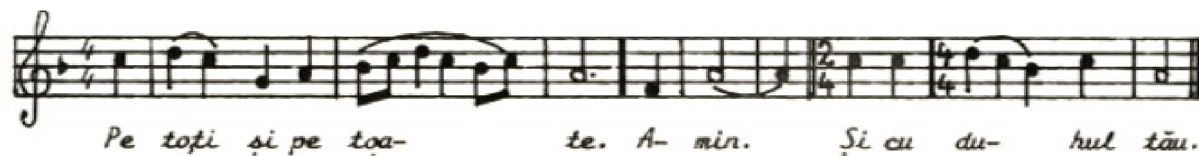
Preotul: „Şi să fie milele marelui Dumnezeu şi a Mântuitorului Iisus Hristos cu voi cu toţi”. Strana: „Şi cu Duhul Tău”.

În acest moment al Sf. Liturghii se săvârşeşte hirotonia întru diacon.

[97] Se cântă la Liturghia Sfântului Vasile cel Mare după „Pe toţi şi pe toate”

[98]

.

Cel mai însemnat act din ultima parte a Liturghiei este Împărtăşirea cu Trupul şi Sângele Domnului. Rugăciunea pregătitoare pentru acest moment începe cu ectenia prin care se cere ajutorul tuturor sfinţilor: „Pe toţi sfinţii pomenindu-i, iar şi iar cu pace Domnului să ne rugăm. Urmează o serie de cereri la care strana răspunde „Dă Doamne”[100], după care se cântă **„Tatăl nostru…”**

[98] După Nicolae Lungu, Liturghia uniformizată.
[99] Nicolae Belean, op. cit. p. 35.
[100] Răspunsurile se găsesc la p. 38, respectiv 39.

Ta - tăl nos - tru, Ca - re - le eşti în

ce ——— ruri, sfin - ţeas — că - se nu — me - le
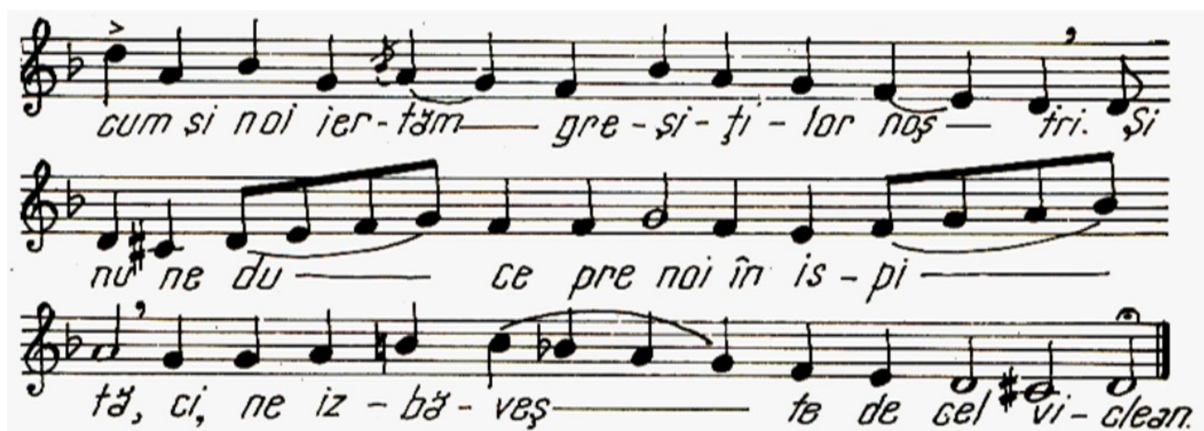
Tău. Vi - e îm - pă - ră - ţi —— a Ta, fa - că - se vo-

ia Ta, Pre - cum în cer —— a - şa şi pre pă-mânt.
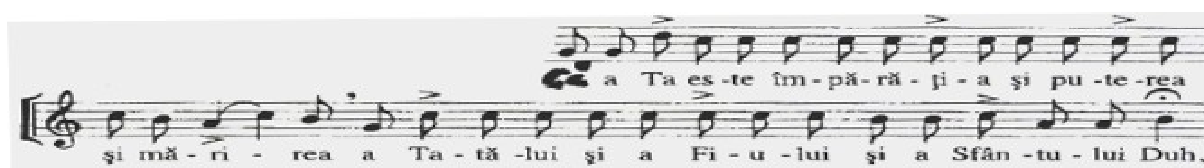
Pâi - nea noas ——— tră cea spre fi — in ———

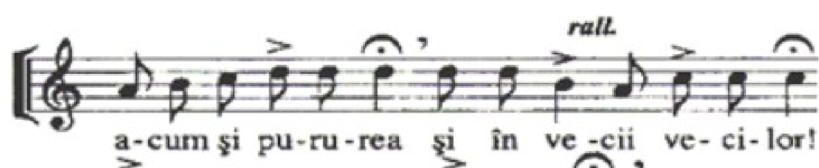
ţă, dă - ne - o no — uă as — tăzi; şi ne iar - tă

no - uă gre - şa —— le - le noas ——— tre, pre-
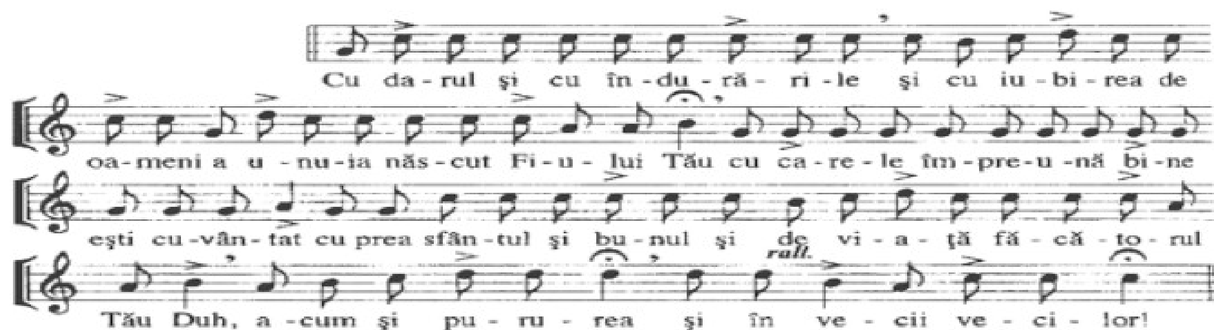

.

Preotul: Pace tuturor

Strana: Şi Duhului Tău

Preotul: Capetele noastre Domnului să le plecăm

Strana: Ţie Doamne

Preotul: rosteşte ecfonisul:
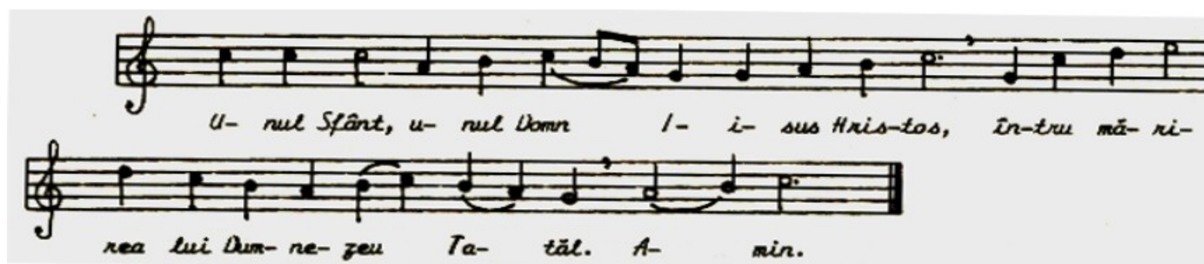

Strana: Amin

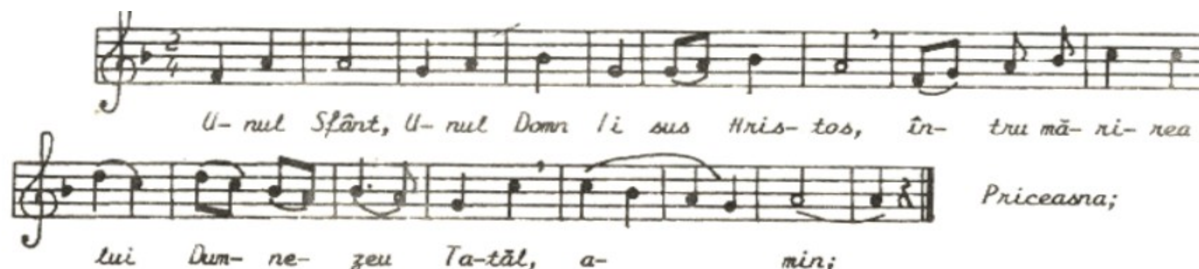
Preotul: Să luăm aminte Sfintele Sfinţilor

101 După Anton Pann, preluată din Florin Bucescu, Învăţarea cântărilor Sfintei Liturghii, Iaşi 1998, p.80.

Strana:

[102]

[103].

În timp ce la strană se cântă priceasna (chinonicul), în altar preoţii se împărtăşesc. Urmează predica, după îndrumările Sfântului Sinod.

Preotul: Cu frică de Dumnezeu cu credinţă şi cu dragoste să vă apropiaţi[104].

[102] Varianta uniformizată , apud Nicolae Lungu, op. cit. p. 33.
[103] Melodie bănăţeană apud Nicolae Belean, op. cit. p. 36.
[104] Dacă sunt credincioşi pregătiţi pentru Sfânta Împărtăşanie, se apropie de preot având fiecare în mână o lumânare aprinsă, pentru a fi Împărtăşiţi, în timp ce la strană se cântă „Cu Trupul lui Hristos...”

Bi-ne es-te cu-vân-tat Cel ce vi-ne în-tru nu-me-le Dom-nu-lui; Dum- ne-
zeu es-te Dom-nul și S-a a- ră- tat no- uă.

Trupul lui Hristos

Tru-pul lui Hris-tos pri- miți și din iz- vo- rul
cel fă- ră de moar- te gus- tați.

.

[105] Carte de cântări bisericeşti, Bucureşti, 1975, p.33.

Bi- ne- cu-vân- tat es-te Cel ce vi- ne în- tru nu- me- le

Dom-nu- lui Dum-ne- zeu es-te Dom- nul şi s-a a- ră- tat no- uă.

Cu tru-pul lui Hris- tos vă cu- mi- ne- caţi. Şi

din iz- vo- rul Cel fă- ră de moar- te gus- taţi.

.

Preotul: Mântuieşte Dumnezeule poporul Tău şi binecuvintează moştenirea Ta.

Am vă-zut Lu-mi- na- cea a- de- vă- ra- tă, am pri-mit

Du-hul cel ce-resc, am a- flat cre-din- ţa cea a- de- vă- ra tă,
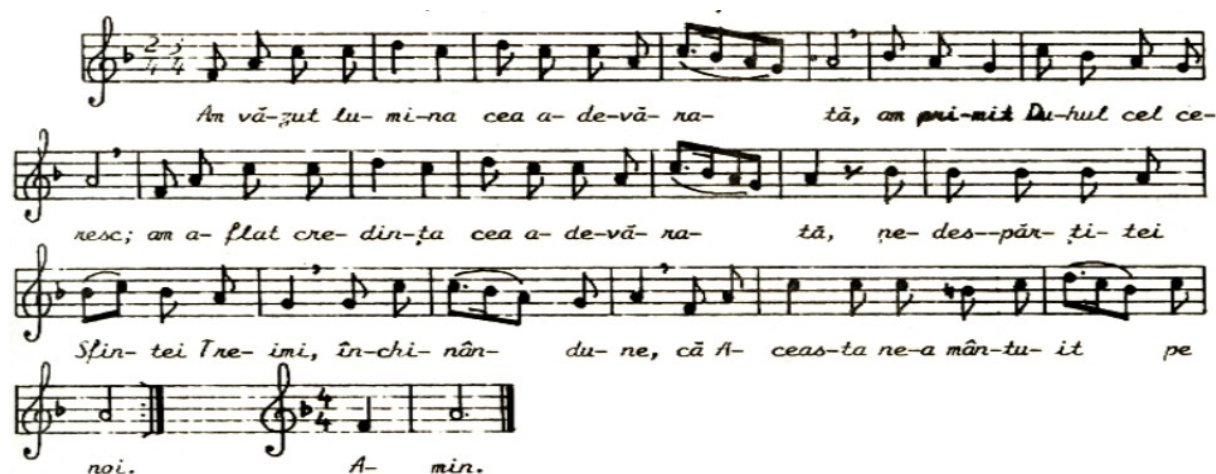
ne-des-păr-ţi-tei Sfin- tei Tre-imi în-chi-nân-du-ne, că a- ceas-ta ne-a

mân- tu- it pe noi.

---

106 Nicolae Belean, op. cit. p.37.

107 Cartea de cântări bisericeşti, op. cit. p. 34.

În săptămâna luminată, în loc de „Bine este cuvântat...” , „Am văzut lumina cea adevărată...” şi „Să se umple gurile noastre, se cântă „Hristos a înviat...”(în locul cântării „Am văzut lumina...”, se cântă „Hristos a înviat...” până la sărbătoarea Înălţării Domnului.

Preotul: Totdeauna acum şi pururi şi în vecii vecilor.

Strana: Amin. Se citeşte sau se cântă „Să se umple gurile noastre de lauda Ta Doamne...”

[108] Nicolae Belean, op. cit. p. 37.

Să se um-ple gu-ri-le noas- tre, de lau- da Ta Doam- ne,

ca să lă- u- dăm mă- ri- rea Ta, că ne-ai în-vred-ni- cit pe noi a ne-m-

păr-tă-și cu Sfin-te-le ce-le fă-ră de moar- te, Prea Cu- ra-te- le și de vi-

a- ță fă-că- toa-re-le Ta-le Tai- ne, în-tă- reș-te-ne pe noi în-tru sfin-

țe- ni- a Ta; toa-tă zi- ua să ne în-vă-țăm drep- ta- tea Ta. A- li-

lu-ia, a- li- lu- ia, a- li- lu- ia.

Rugăciunea amvonului

În- tru nu- me- le Dom- nu- lui.

I – II

Fi- e nu-me-le Dom-nu-lui bi-ne-cu-vân- tat, de a- cum și pâ- nă în

veac. Fi- e nu-me-le Dom-nu-lui bi-ne-cu-vân-tat,de a- cum și pâ- nă în veac.

Otpustul
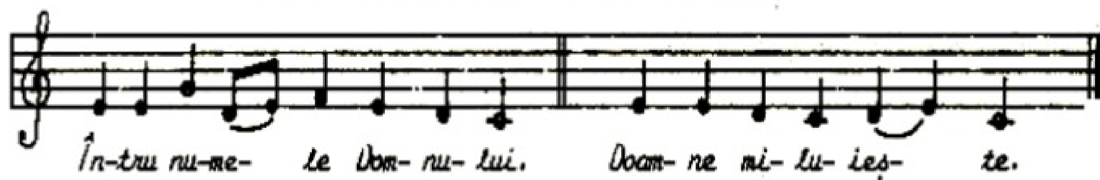
Mă- rire Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și-n ve-

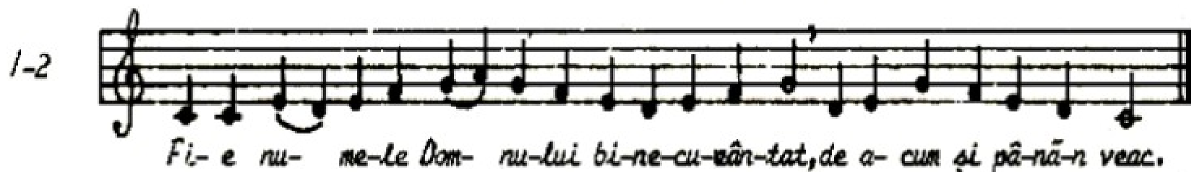
cii vecilor, a- min. Doamne miluiește, Doamne miluiește, Doamne miluiește,
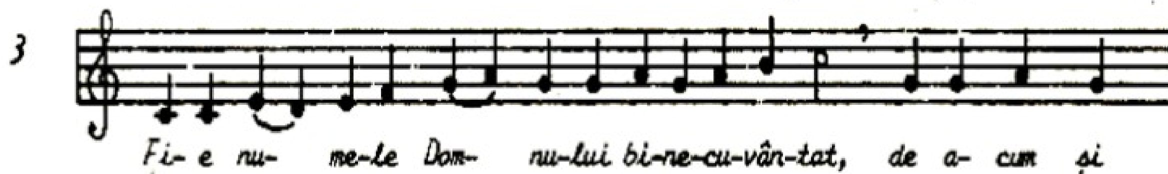
bi- ne- cu- vin- tea- ză A- min. A- min.
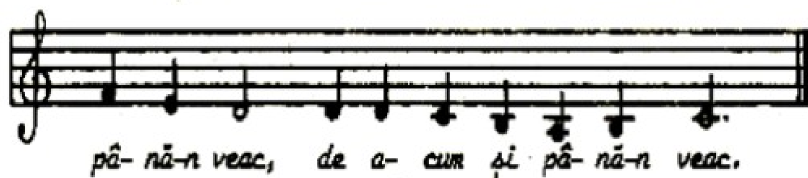
În săptămâna luminată, în loc de „Fie numele Domnului...”, se cântă „Hristos a înviat...” (de trei ori).

[109] Nicolae Belean, op. cit. p.38.

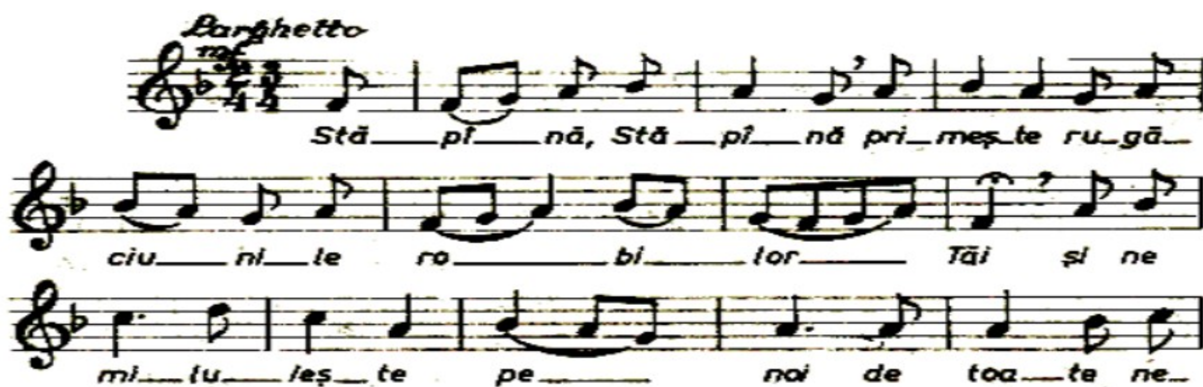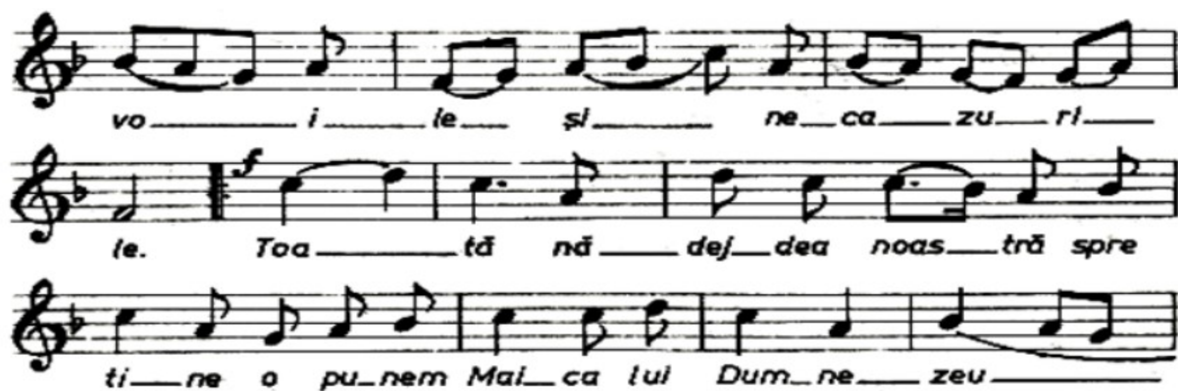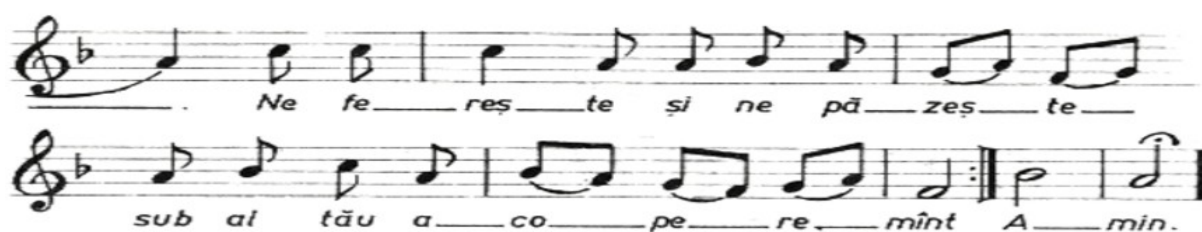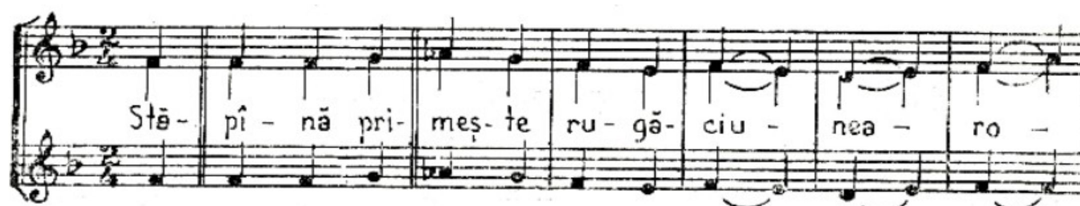

.

La sfârşitul Liturghiei, în timpul împărţirii anafurei, se poate cânta **„Stăpână, stăpână...”**, pricesne şi alte cântări religioase.

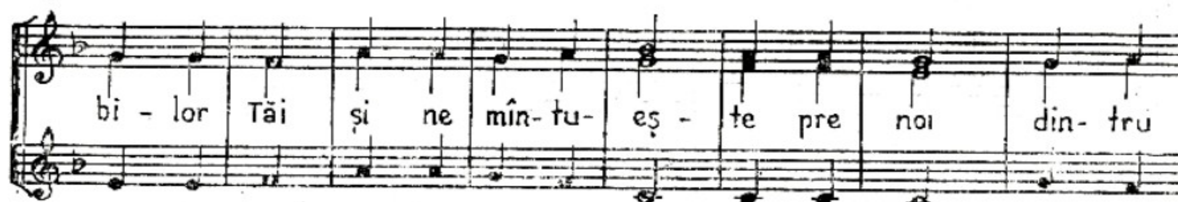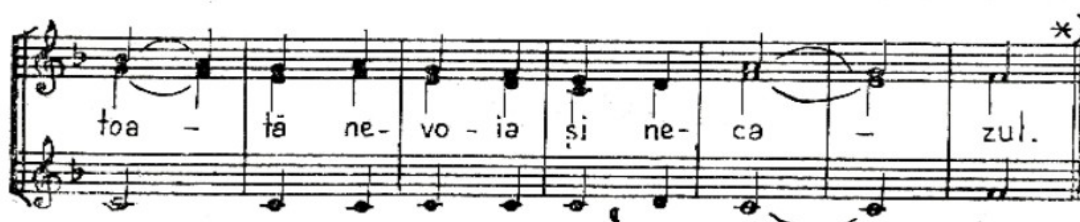

[110] Carte de cântări bisericeşti, Bucureşti 1975, p. 35.
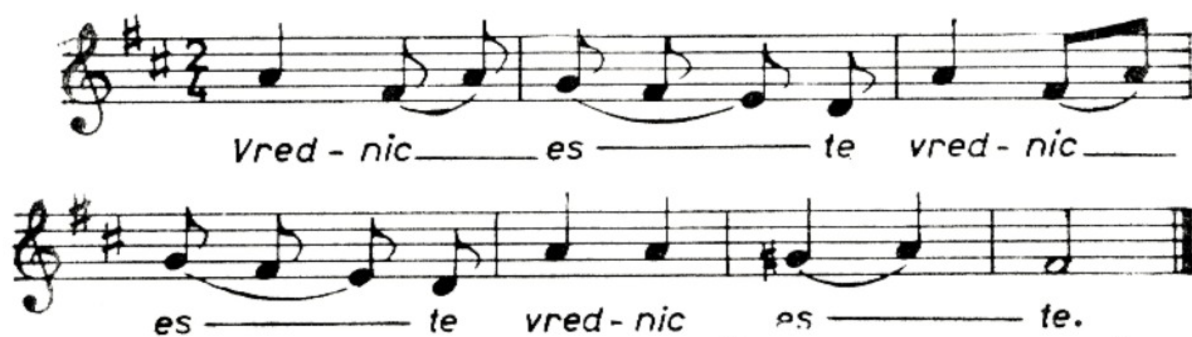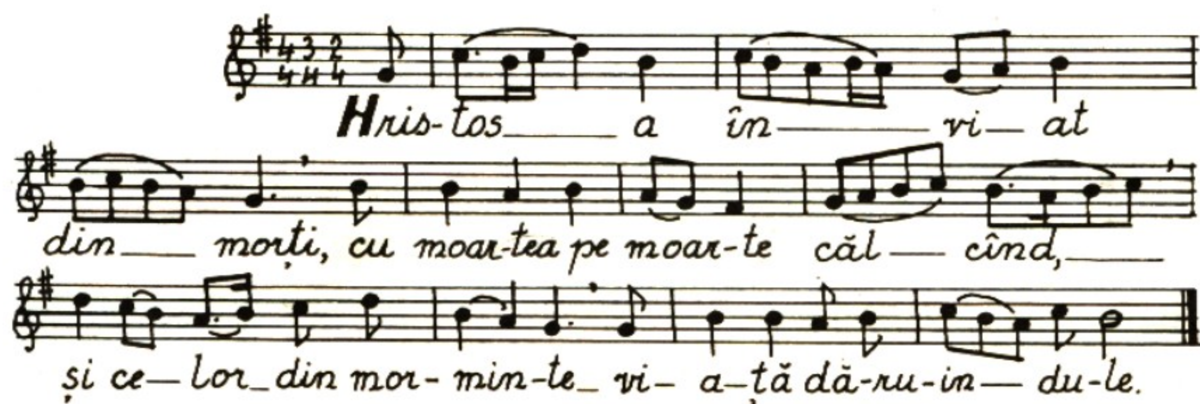

111 Cântări bisericeşti, Timişoara, 1987, p. 246.
112 Ioan Brie, Cântări la serviciile religioase, Cluj-Napoca, 1987, p.56.

La hirotonia în treptele de diacon şi preot se cântă „Vrednic este”:
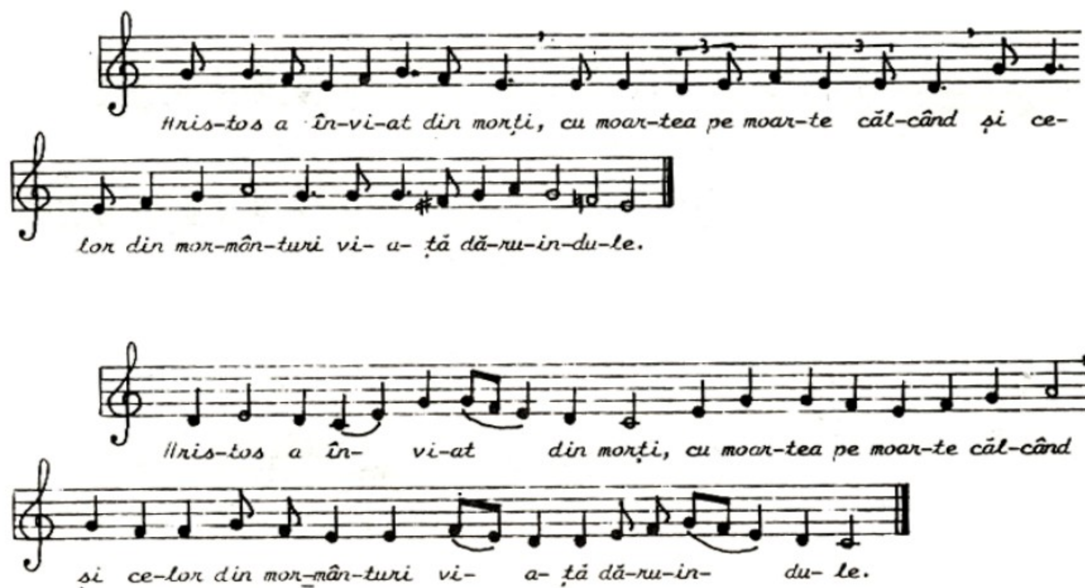

[113]

[114]

113 Nicolae Belean, op. cit. p.

114 Variantă Bănăţeană.

Liturghia Darurilor mai înainte sfinţite, ce se zice a fi a Sfântului Grigorie cel Mare

Se oficiază numai în perioada Postului Paştilor, miercuri şi vineri, având denumirea de Liturghia Darurilor mai înainte sfinţite[115]. Este o combinaţie între Vecernie şi Liturghie, oficiindu-se seara după citirea Ceasului al nouălea (aprox. ora 16). Astăzi se săvârşeşte dimineaţa la vremea săvârşirii sfintei

[115] Această denumire vine de la faptul că Darurile sunt sfinţite la o Liturghie anterioară a Sfântului Ioan Gură de Aur sau a Sfântului Vasile cel Mare. În ediţiile mai vechi ale Liturghierului românesc se numea şi cu termenul slav „Presveştenie”. Nu se săvârşeşte în vinerea patimilor. Se mai oficiază luni şi marţi din Săptămâna Patimilor, în Joia Canonului celui mare şi la unele sărbători cu polieleu: Sfântul Haralambie (10 februarie); Întâia şi a doua aflare a cinstitului cap al Sf. Ioan Botezătorul (24 februarie); la Sfinţii 40 de mucenici (9 martie); Înainteprăznuirea Buneivestiri (24 martie) dacă acestea cad în zile de rând ale săptămânii de luni până vineri.

Liturghii (ora 10), aducând şi deplasarea Ceasului 9 şi a vecerniei tot dimineaţa[116]

Autorul acestei liturghii este Sfântul Grigorie cel Mare, supranumit Dialogul, papă al Romei (+ 604)[117].

În săptămâna în care se săvârşeşte această liturghie trebuie să se pregătească din duminica precedentă, cele două Agneţe, procedând precum arată Liturghierul[118].

Rânduiala slujbei

Preotul: Binecuvântarea mare

Strana: Amin, „Veniţi să ne închinăm…”cu ps. 103.

Preotul: Ectenia mare

Strana: Doamne miluieşte[119]. Urmează Catisma 18, partea I-a

Preotul: Ectenia mică

Strana: Starea a II-a, a Catismei

Preotul: Ectenia mică

Strana: Starea a III-a, a Catismei, în timpul acesta, preotul duce sfintele de la Sf. Masă la Proscomidiar.

Preotul: Ectenia mică.

Strana: Doamne strigat-am… Să se îndrepteze… pe glasul stihirilor din Triod (Preotul face cădirea mare)

Preotul: Vohodul cu cădelniţa, cădire, Înţelepciune drepţi.

Strana: Lumină lină… Prochimenul, Paremia I, din Triod. Prochimenul II. Porunciţi.

---

[116] Ene Branişte, Liturgica specială, Bucureşti 1980, p. 337.

[117] Ibidem. Ene Branişte menţionează că Sf. Grigorie are doar meritul sistematizării acestei liturghii. Ea este de fapt opera anonimă a mai multor generaţii de clerici, monahi şi pusă sub numele unuia dintre cei mai de seamă ierarhi ai creştinătăţii.
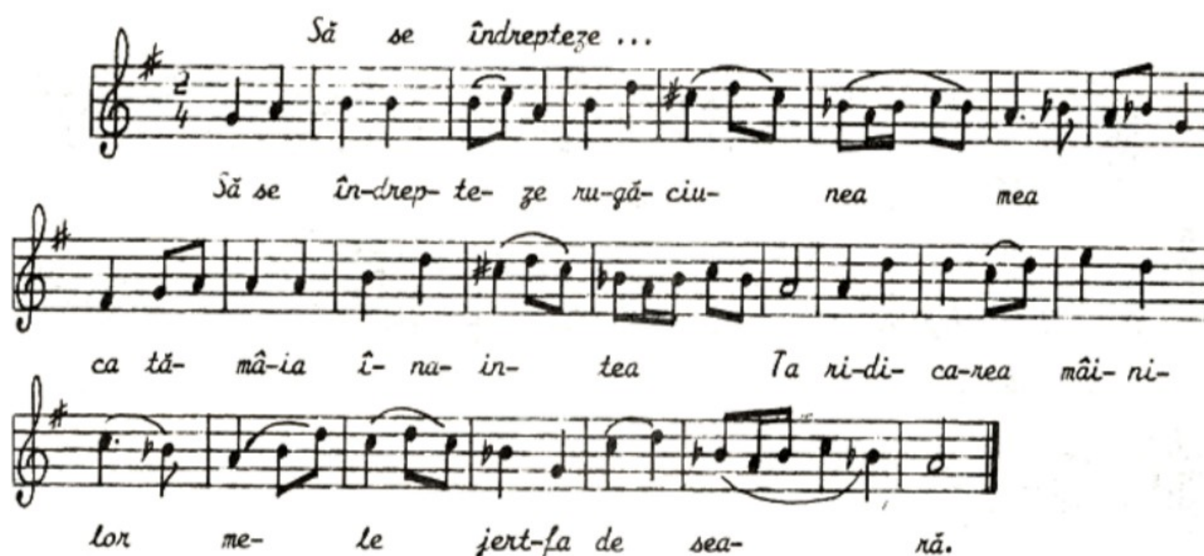
[118] A se vedea Liturghierul la cap. pregătirea pentru oficierea Liturghiei Darurilor mai înainte sfinţite.

[119] A se vedea răspunsurile de la Sf. Liturghie.

Preotul: (cu sfeşnicul şi cădelniţa): Înţelepciune drepţi. Lumina lui Hristos luminează tuturor.

Strana: Paremia a II-a

Preotul: Să se îndrepteze… (cădeşte cele patru laturi ale altarului şi rosteşte stihurile) Strana: Să se îndrepteze…

Strana: Apostolul (dacă există)

Preotul: Evanghelia (dacă există).

Preotul Ectenia întreită, ectenia mică.

Strana: Heruvicul „Acum puterile…” (se face cădirea mică)

[120] Nicolae Belean, op. cit. p. 191

A — cum — pu — te — ri-le ce-

— le ce-rești, pu — te —

— ri — le ce — le ce — rești, îm-pre-

u — nă cu — noi,

îm — pre-u — nă cu noi, cu — noi,

ne — vă — zut, — ne-vă-zut —

— slu — jesc. Că

ia — tă, ia — tă

in — tră Împă-

ra — tul mă-ri —

—— rii, mă – ri —— rii.

Ia — tă, ia — tă jert —— fa, ——

jert —— fa cea — de — tai —— nă să-vîr-

și —— tă se în — con ——

ju — ră —

ceva mai mișcat

cu cre-din — ță și cu dra — gos — te

să — ne a - pro - pi - em, —

să — ne a — pro-pi - em ca să fim —

păr — tași vi- e — ții, vi-

e — ții

ce — lei veș — ni - ce. —

A- li — lu — ia, A-li — lu — ia, A-li-

lu — ia

A li - lu ia.

Preotul face Vohodul mare cu Sfintele Daruri, nimic zicând. La intrarea în Altar se cântă mai departe heruvicul de la „Cu credinţă şi cu dragoste...”

Preotul: Ectenia cererilor, Tatăl nostru.

[121] Nicolae Belean, op. cit. p. 188.

Strana: Priceasna: „Gustaţi şi vedeţi...” În timpul pricesnei preotul se împărtăşeşte.

Gus-tați, — gus- tați, —

gus tați gus tați gus-tați. —

și — ve — deți, —

și ve-deți, gus-tați, — gus — tați —
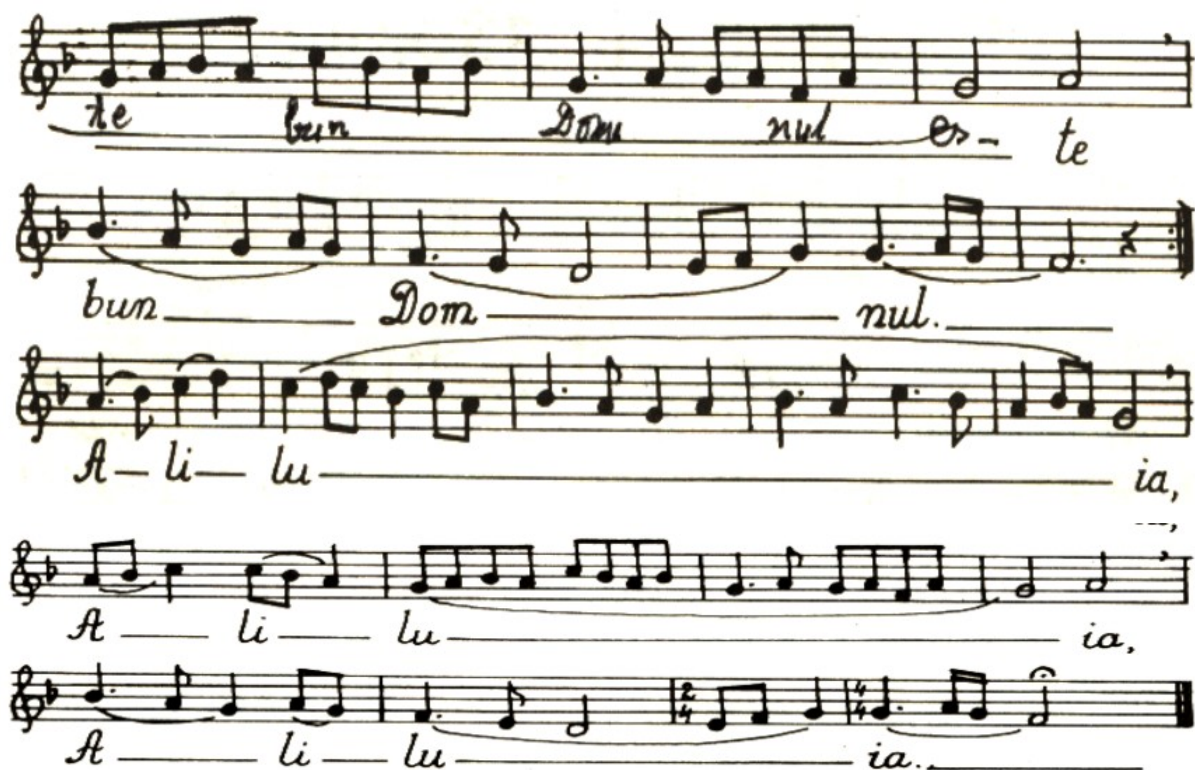
rep. neoblig.

și — ve — deți, —

că — es-te — bun — Dom-nul, — că — es-te

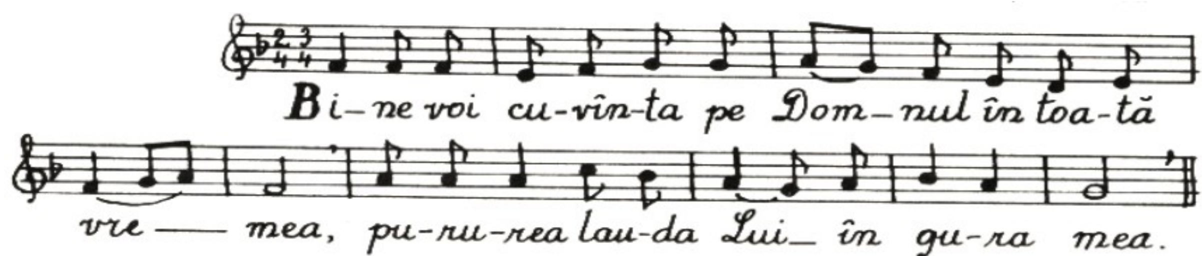
bun — Dom-nul, — că — es-te bun —

— Dom — nul, că — es —
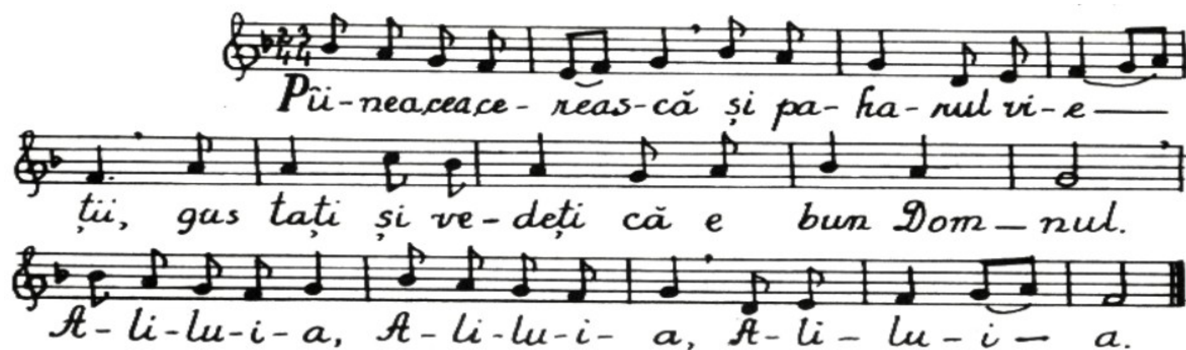

Preotul: Cu frică de Dumnezeu cu credinţă şi cu dragoste să vă apropiaţi.

Strana: Bine voi cuvânta pa Domnul în toată vremea.

Preotul: Mântuieşte Dumnezeule poporul Tău şi binecuvintează moştenirea Ta.

Strana: Pâinea cea cerească…

Preotul: Totdeauna acum şi pururea …

Strana: Amin. Să se umple gurile noastre… (a se vedea la Liturghia Sf. Ioan)

Preotul: Ectenia mică, rugăciunea amvonului, Fie numele Domnului şi Otpustul ca şi la Liturghia Sf. Ioan.

Cântări la Sfintele Taine

Sfintele Taine sunt lucrări văzute (slujbe bisericeşti), prin care se împărtăşesc credincioşilor harul lui Dumnezeu, în cele mai alese momente ale vieţii. Ele se săvârşesc în biserică, (deşi unele pot fi oficiate şi în afara bisericii), atunci când este nevoie, nefiind legate de anumite termene sau date fixe.

Taina Sfântului Botez

Înainte de slujba Botezului, preotul citeşte „Lepădările” la intrarea în bise-rică şi-l uneşte pe cel ce se botează cu Hristos. Naşul rosteşte Crezul, se rosteşte ru-găciunea de intrare în biserică şi în mijlocul bisericii se oficiază slujba propriu-zisă:
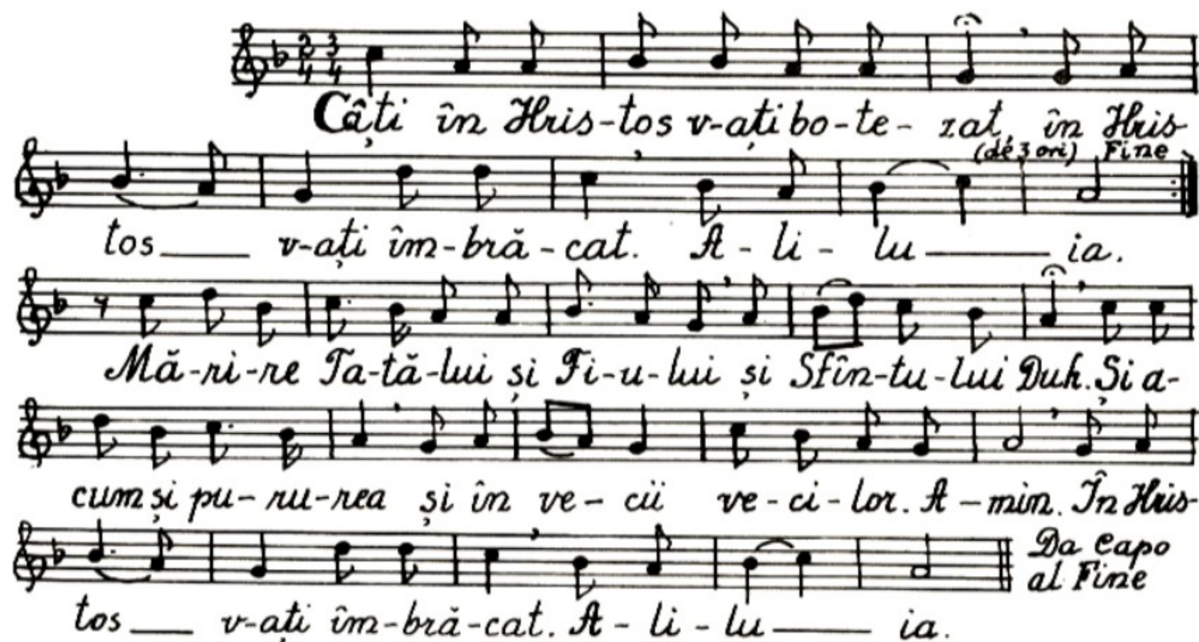
Preotul: Binecuvântarea mare, Ectenia mare, sfinţirea apei

Strana: Doamne miluieşte[122].

Preotul: Rugăciunea de sfinţire a undelemnului, unge pe cel ce se botează peste tot corpul, apoi îl botează prin afundare în numele Sfintei treimi, îl unge cu Sfântul mir şi împreună cu

[122] A se vedea răspunsurile de la Sfânta Liturghie.

naşul şi pruncul înconjoară cristelniţa şi masa, cântând de trei ori: **„Câţi în Hristos v-aţi botezat...”**
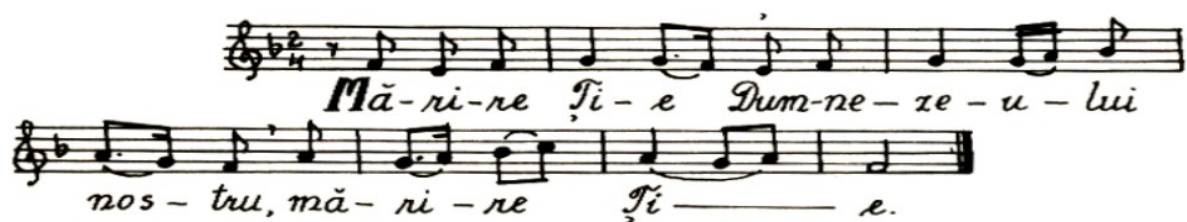

.

Urmează Apostolul, Evanghelia, ritualul spălării pruncului, tunderea, ectenia întreită şi otpustul[124].

Taina Sfintei Cununii

Prima parte a Cununiei este Logodna care se oficiază în faţa uşilor împărăteşti. După terminarea logodnei preotul cu cădelniţa merge în faţă iar mirii şi naşii îl urmează în mijlocul bisericii unde se oficiază Cununia, cântând: **„Mărire Ţie Dumnezeului nostru, mărire Ţie”** (glasul VII):

[123]Nicolae Belean, op. cit. p. 192.
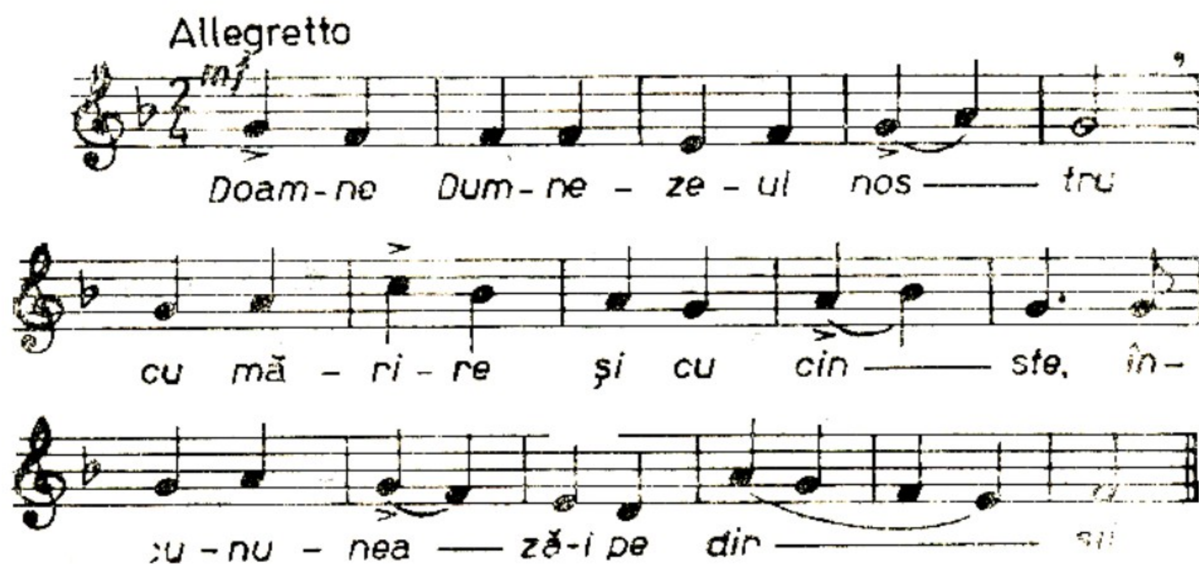
[124] Preotul împărtăşeşte copilul cu Sfintele Taine în faţa uşilor împărăteşti, cum prevede Molitfelnicul.
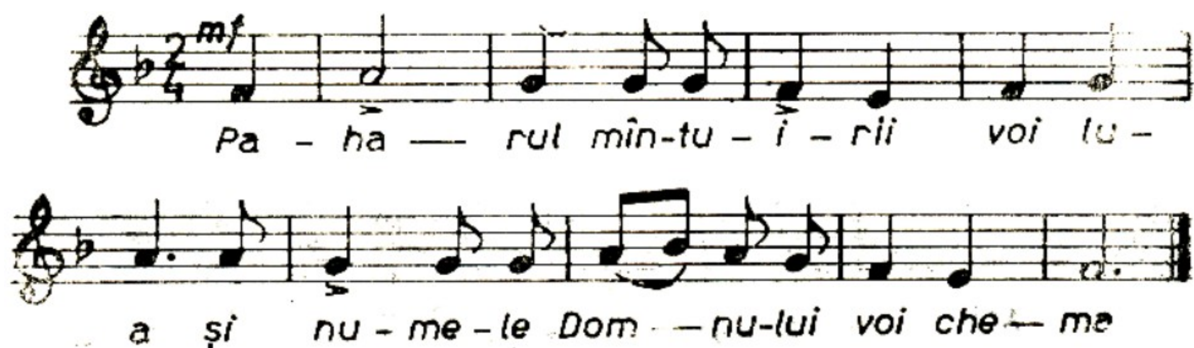

Preotul: Binecuvântarea mare, ectenia mare, rugăciunile de binecuvântare a mirilor.

Strana, răspunsurile ce se cuvin (Doamne miluieşte, amin).

Preotul: formula de cununie,după care se cântă:

Apostolul, Evanghelia, Ectenia întreită, Tatăl nostru…, binecuvântarea vinului. Preotul dă mirilor să guste vin iar strana cântă:

Urmează ocolirea mesei de trei ori de către preot, miri şi naşi, cântându-se **troparele**:

I - sa - i - a, dăn-țu - ieș-te; Fe- cioa-ra
a a- vut în pîn — te — ce — și
a năs-cut — Fiu pe E — ma — nu —
il, pe Dum-ne — zeu — și
O — mul, Ră- să - ri - tul es-te nu — me - le
Lui, pe Ca - re mă - rin du-L pe Fe-
cioa — ra o fe — ri — cim.

Sfin-ți - lor Mu-ce-nici, ca-re bi-ne
v-ați ne-vo-it și — v-ați în - cu - nu - nat, ru-

ga-ți-vă Dom — nu — lui — să se mân-tu-
ias — că su-fle-te-le noas — tre. —

„Mărire Ție Hristoase.”

Mă-ri-re Ți - e — Hris — toa — se
Dum-ne — ze-u — le; lau-da A — pos — to-li-
lor și bu-cu-ri - a Mu-ce — ni-ci — lor,
a că-ror bi - ne-ves-ti-re es — te Tre-
i — mea cea de o fi — in — ță —

Preotul ia cununiile de pe capul mirilor, citeşte rugăciunile de jurământ şi binecuvântare, apoi face otpustul. La sfârşitul Cununiei se cântă:

Mulți — ani tră - ias — că, mulți — ani tră-
ias — că, mulți — ani tră - ias — că.
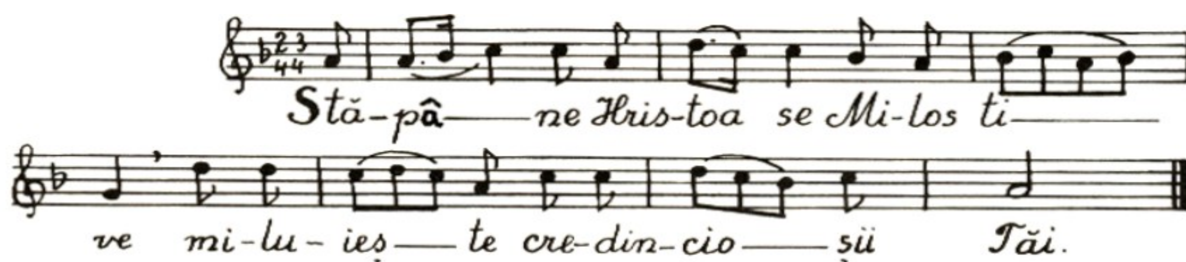
[126].

[125] Nicolae Belean, op. cit. p. 193.
[126] Ioan Brie, Cântări la serviciile religioase, Cluj- Napoca, 1987, p. 281.

Taina Sfântului Maslu

Preotul: Binecuvântarea mică.
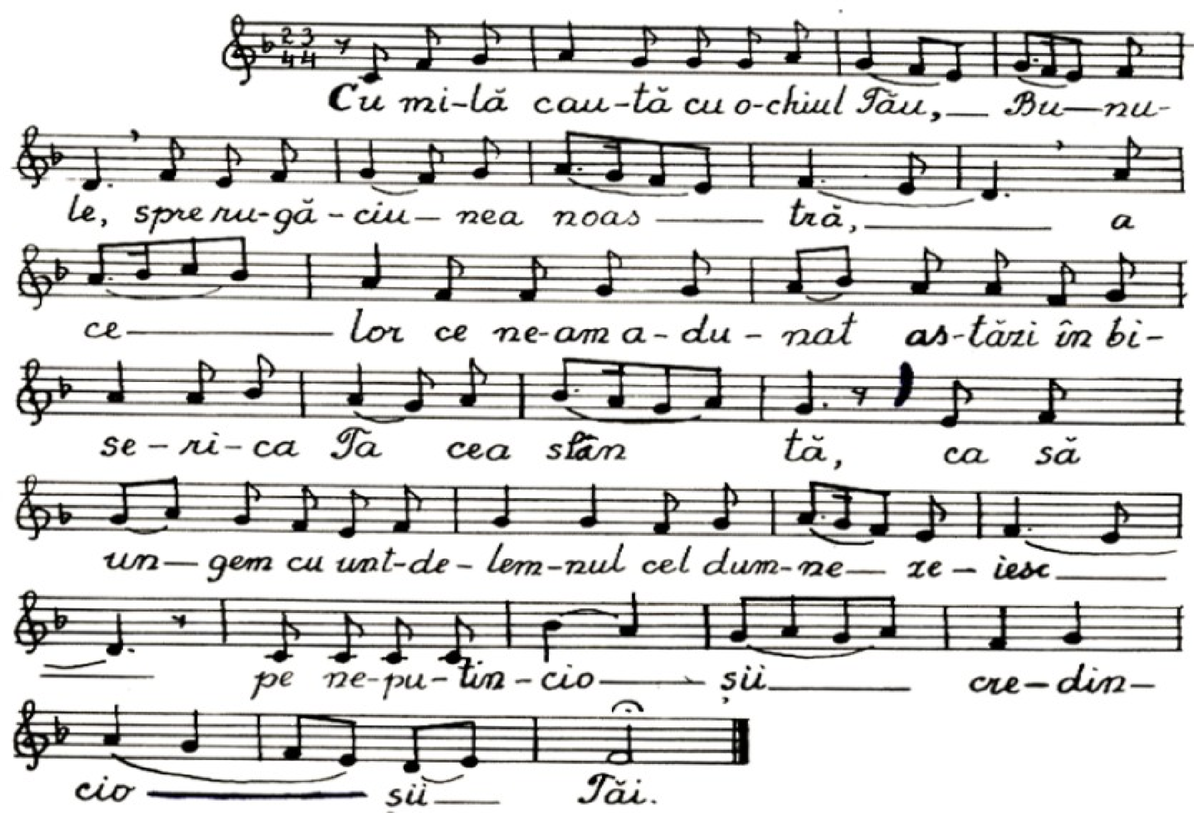
Strana: Amin, rugăciunile începătoare, Canonul pe glasul IV:

.

După cântarea a IX a, se cântă „Cuvine-se cu adevărat…”[128], apoi **luminânda** (are melodie specială).

[127] Stihul redat mai sus reprezintă numai un model de aplicare a glasului IV (stihoavnă), pe care se vor cânta toate celelalte ode ale canonului, respectiv cântările I-IX.
[128] A se vedea la Liturghie, pag.47.

Strana continua cu Laudele pe glasul IV şi troparul tot pe glasul IV.

Preotul: Binecuvântarea mare, ectenia mare, rugăciunea de sfinţire a untdelemnului (de şapte ori), după care urmează citirea celor şapte Apostole şi Evanghelii, citirea celor şapte rugăciuni,după fiecare rostindu-se ectenia mică. În timpul ungerii cu untdelemn sfinţit, strana cântă **„Doamne armă asupra diavolului...”** pe gl. VIII:

[129] Dimitrie Cusma,Ioan Teodorovici,Gheorghe Dobreanu, Cântări bisericeşti, Timişoara 1985,p. 333.

Doam-ne, ar- mă a- su- pra
dia- vo- lu- lui, Cru-cea
Ta o ai dat no- uă;
că se în- gro- zeș- te și se cu- tre- mu-
ră, ne-su-fe- rind a cău-
ta spre pu- te- rea
ei; că mor- ții i-ai scu- lat și
moar-tea ai sur- pat, pen- tru a-
ceas- ta ne în-chi- năm în-gro-pă-rii Ta- le
și în- vi- e- rii.

Preotul citeşte rugăciunea de iertare a păcatelor aşezând Sf. Evanghelie pe capul bolnavului. Urmează ectenia întreită, „Miluieşte-ne pe noi Dumnezeule…”, otpustul.

Preotul împreună cu bolnavul: „Binecuvântaţi părinţi sfinţiţi şi mă iertaţi pe mine păcătosul”. Preotul răspunde:

„Dumnezeu să te ierte şi să te bine-cuvânteze, sănătate să-ţi dăruiască”.

Ierurgiile

Sunt slujbe de binecuvântare şi sfinţire a omului, a naturii înconjurătoare a diferitelor locuri, lucruri sau obiecte de folos omului[130]. Scopul acestora este de-a purifica firea înconjurătoare care de la căderea în păcat a primilor oameni este potrivnică omului. Astfel prin puterea sfinţitoare a preoţilor se împărtăşeşte firii neînsufleţite harul Sfântului Duh, căci „natura neînsufleţită în urma blestemului ajunsese în dezarmonie cu omul”[131]. Ierurgiile constituie astfel mijlocul prin care Biserica realizează desăvârşirea creaţiei, prin ele rugăciunea trece dincolo de persoana omului, tinzând să cuprindă întreaga lume creată.

Ele se deosebesc de Sfintele Taine, în primul rând pentru faptul că Sf. Taine au fost instituite direct de către Mântuitorul Iisus Hristos iar Ierurgiile de către Biserică, apoi Sf. Taine sunt necesare pentru mântuire, unele fiind chiar obligatorii(Sf. Botez), pe când Ierurgiile nu atrag după sine pierderea mântuirii. Sfintele Taine lucrează prin ele însele, nu depinde de vrednicia săvârşitorului sau primitorului, pe când ierurgiile depind de vrednicia preotului şi a primitorilor.

Sfeştania[132]

Pentru sfinţirea apei este nevoie de o masă pe care trebuie să se aşeze, o icoană, Sf. Cruce, Vasul cu apă, un

[130] Ene Branişte, op. cit. p. 437.
[131] Ibidem, p. 440.
[132] Se mai numeşte Agheasma mică sau Sfinţirea cea mică a casei. Cuvântul „aghiasmă „vine din l. greacă şi înseamnă sfinţirea apei. Se săvârşeşte ori de câte ori este nevoie, în orice loc curat, la cererea şi trebuinţele credincioşilor. În anumite momente importante din viaţa omului. La mutarea într-o casă nouă, la renovarea unei case, la sfinţirea icoanelor, a cimitirului, a izvoarelor etc.

mănunchi de busuioc, lumânări aprinse şi o farfurioară cu jar şi tămâie.

Preotul: Binecuvântarea mică, rugăciunile începătoare, preotul rosteşte ecfonisul, apoi strana după amin, cântă pe glasul IV, aplicare după melodia troparului:

Dum-ne-zeu es-te Dom-nul şi s-a a-ră-
tat no-uă, bi-ne es-te cu-vîn-tat cel ce
vi-ne în-tru nu-me-le Dom-nu — lui.
Că-tre Năs-că-toa-rea de Dum-ne-zeu, a-cum cu o-sîr-
di-e să a-ler-găm noi pă-că-to — şii şi sme-ri —
ţii şi să că-dem cu po-că-in-ţă, stri-gînd din a-
dîn-cul su-fle-tu-lui: Stă-pî-nă a-ju-tă-ne, mi-los-ti-
vin-du-te spre noi, gră-beş-te că pie-
rim sub mul-ţi-mea pă-ca-te-lor; nu în-toar-ce pe
ro-bii tăi de-şerţi, că pe ti-ne sin-gu-ră nă-
dej — de te-am cîş-ti — gat.

.

Stihirea care urmează se cântă cu mărire... şi acum...tot pe glasul IV.

[133] D. Cusma, I.Teodorovici, Gh.Dobreanu, op. cit. p. 335.
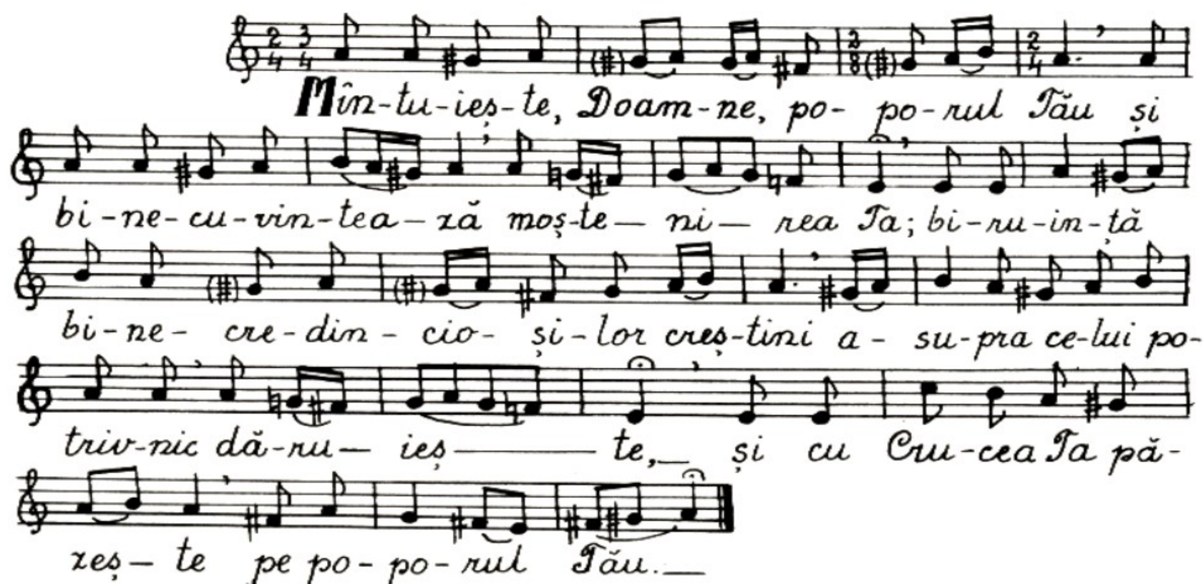
„Nu vom tăcea...”

Nu vom tă-cea Năs-că-toa-re de Dum-ne-zeu
pu-ru-rea a spu-ne pu-te-ri-le ta-le, noi_ ne-
vred-ni- cii; că de nu ai fi stă-tut tu î-na-
in-te ru-gîn-du-te ci-ne
ne-ar fi mîn-tu-it pe noi din a-tî tea ne-voi sau
ci-ne ne-ar fi pă-zit_ pî-nă a-
cum slo___ bozi? Nu ne vom de-păr-ta de la
ti-ne Stă-pî___ nă; că tu mîn-tu-
iești pe ro-bii tăi pu-ru-rea din toa___
te_ ne___ vo- i___ le.___

Urmează Apostolul, Evanghelia, ectenia mare, rugăciunea de sfinţire a apei, ectenia întreită, otpustul şi stropirea cu apă

134 Ibidem,p. 336.

sfinţită a casei, a celor prezenţi, timp în care se cântă Troparul „Mântuieşte Doamne poporul tău…” pe glasul I:

.

Efectul Sfeştaniei este alungarea duhurilor celor rele, iertarea păcatelor mici de peste zi, alungarea gândurilor celor rele, curăţirea minţii de lucrurile spurcate, îndreptarea minţii omului spre rugăciune, aduce pază, înmulţirea câştigului şi îndestularea, gonirea bolilor, aduce sănătate sufletească şi trupească[136].

---

135 Ibidem,p. 280.
136 Molitfelnicul, Bucureşti 1937, p. 139.

Înmormântarea mirenilor[137]

Preotul: Binecuvântarea mică, se continuă cu rugăciunile începătoare, apoi strana cântă **troparele morţilor** pe glasul IV:

[137] Se mai numeşte prohod sau pogribanie.

Cu du-hu-ri-le drep-ți-lor, ce-lor ce s-au

să-vîr-șit, o-dih-neș-te Mîn-tu-i-to-ru-le_

su-fle-tul { ro- bu-lui Tău, / roa-bei ta— le, } pă-rin-du-l pe

dîn-sul în vi-a-ța cea fe-ri-ci—— tă, ca-re

es-te la Ti— ne, Iu-bi-to-ru-le de oa—meni.

În-tru o-dih-na Ta, Doam-ne, un-de toți sfin-ții

Tăi se o-dih-nesc, o-dih-neș-te și su-fle-tul ro-bu-lui

Tău, că Tu sin-gur ești___ fă-ră de moar-te.

Mă-ri-re Ta—— tă—lui__ și

Fi-u-lui și Sfîn—tu-lui Duh.

Tu ești Dum-ne-zeu, ca-re Te-ai po-go-rît__ în iad

și ai dez-le-gat du-re-ri-le ce-lor fe — re-cați;

În — suți și su-fle-tul ro-bu-lui Tău —

îl o-dih-neș-te.

Și acum...

Și a-cum și pu — ru-rea și în

ve — cii ve-ci-lor. A — min.

„Una curată"

Una cu-ra-tă și prea ne-vi-no-

va-tă Fe-cioa — ră, ca-re ai năs-cut, mai pre-sus de

fi-re pe Dum-ne-zeu, — roa-gă-L să mîn-tu-

ias-că și su-fle-tul ro — bu-lui Tău.

Preotul: Ectenia întreită pentru cei răposaţi (Miluieşte-ne pe noi Dumnezeule, după mare mila Ta...)
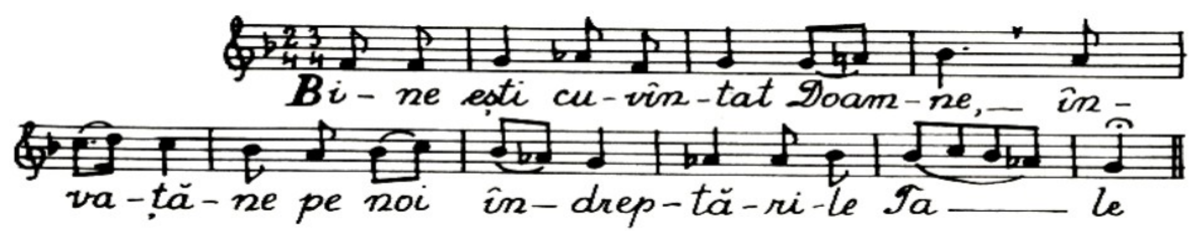
Strana:

Doam — ne mi — lu — ieș — te, Doam — ne mi — lu —

ieș — te, Doam — ne mi — lu — ieș — te

Dă Doam — ne Doam — ne mi — lu — ieș — te

Preotul. Otpustul. Trupul celui decedat este scos în curtea casei, este dus la biserică (dacă este obiceiul) sau scos în faţa capelei de la cimitir, unde se continuă prohodul cu **„Binecuvântările învierii”** pe glasul V:

Bi – ne ești cu – vîn – tat Doam – ne, – în –
va – ță – ne pe noi în – drep – tă – ri – le Ta — le

Cea-ta sfin-ți-lor a a-flat iz-vo-rul vi-e-ții
și u-șa ra-iu-lui; să a flu și eu ca-lea prin po-că-
in — ță; eu sînt oa-ia cea pier-du —— tă; chea-mă-
mă, Mîn-tu-i-to-ru-le —— și mă mîn-tu-ieș — te.

Bine ești cuvîntat...

O-dih-neș-te, Dum-ne-ze-u-le, pe ro-bul
Tău și-l a-șea-ză în rai, un-de ce-te-le sfin-ți-
lor Doam-ne, și drep — ții — ca lu-mi-nă-to-rii
stră-lu — cesc; pe a-dor-mi-tul ro-bul Tău o-dih-neș —
te-l, tre-cîn-du-i lui —— toa te gre-șe-li-le.

Mă-ri-re Ta-tă-lui și Fi-u-lui — și Sfîn-tu-lui Duh.

Pe o Dum-ne-ze-i-re — în trei stră-lu-
ciri cu dreap-tă cre-din-ță să o lău-dăm, stri-gînd:

Sfînt — ești Pă-rin-te — fă-ră de în — ce — put și

Fi-u-le — cel îm-pre-u-nă fă-ră de în — ce-put, și

Du-hu-le cel — dum-ne-ze — iesc, lu-mi-

nea — ză — ne — pe — noi, ca-re cu cre-

din-ță slu — jim — Ți — e, și ne

scoa-te din fo — cul — cel — de veci.

Și a-cum și pu-ru-rea și în ve-cii — ve-ci-lor. A-min.
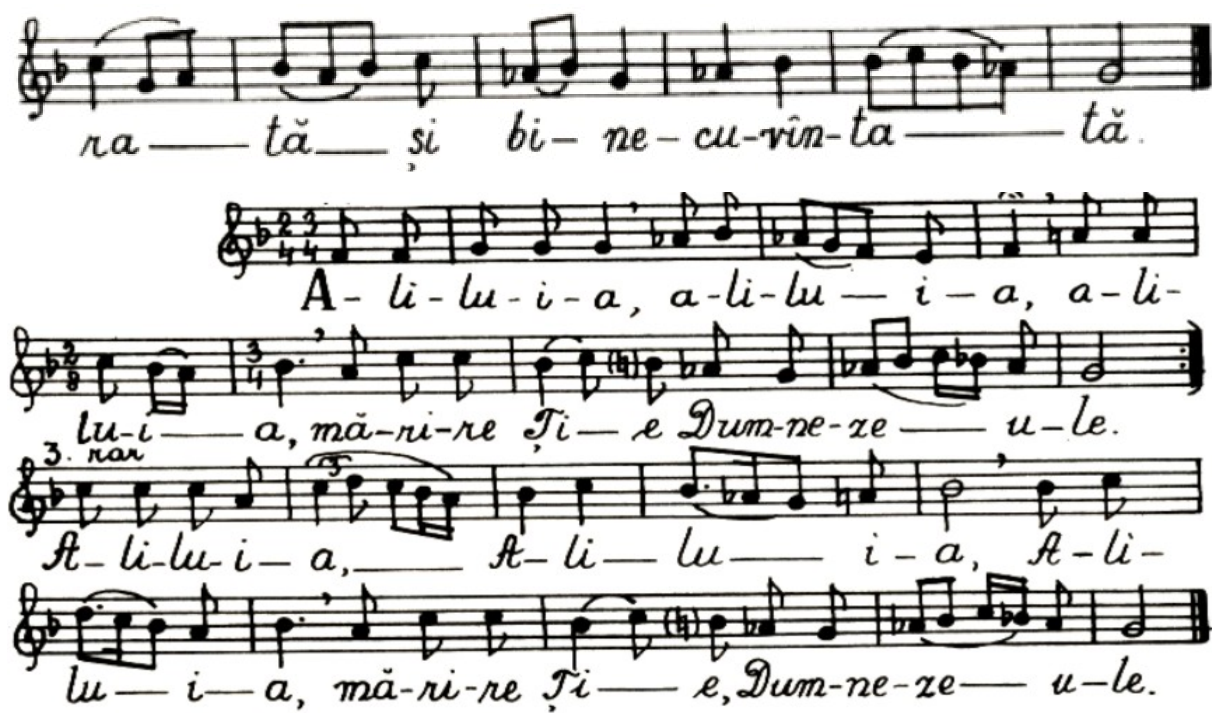
Bu-cu-ră-te, cu-ra-tă, ce-ea ce ai năs-

cut pe Dum — ne — zeu cu trup, spre mîn-tu-

i — rea tu-tu — ror; că nea — mul o-me-

nesc — a a — flat mîn-tu-i — re prin ti — ne; și

noi să a-flăm ra-iul Năs-că-toa-re de Dum-ne-zeu, Cu-

Preotul: Ectenia pentru cei răposaţi, cu răspunsurile prezentate mai sus. După ecfonis strana cântă **troparul** glas V:

O- dih-neș- te Mîn-tu- i- to-rul
nos-tru cu drep-ții pe ro— bul tău și-l să-lăș-lu-
ieș— te pe dîn— sul în cur-ți-le Sa-le pre— cum
es-te— scris, tre- cînd ca un bun gre- șe- li-le
lui ce-le de vo- ie și ce-le fă-ră de vo—
ie, și toa-te ce-le cu ști- in- ță— și cu ne-ști-
in— ță, Iu-bi-to— ru— le de oa-meni.

Se cântă irmosul de la cântarea a 3 a, din Canonul lui Teofan, pe glasul VI, „Nu este sfânt…”, după care urmează sedealna glasul VI, „Cu adevărat…”, „Marea vieţii…”, icosul şi condacul „Cu sfinţii…”, „Pe Dumnezeu al vedea…”

Nu es-te sfînt pre-cum Tu, Doam-ne,
Dum-ne-ze-ul meu, Ca-re ai î-năl-țat frun-tea cre-din-
cio-și-lor Tăi, Bu-nu-le; și ne-ai în-tă-rit pe
noi pe pia-tra măr-tu-ri-si-rii Ta — le.

Cu a-de-vă-rat de-șer-tă-ciu-ne sînt
toa-te ___ și vi-a-ța a-ceas-ta es-te
um-bră și vis; că în de-șert se tul-bu-ră tot pă-mîn-
tea-nul, pre-cum a zis scrip-tu-ra: cînd do-bîn-
dim lu-mea a-tunci în mor-mînt ___ ne să-
lăș-lu-im un-de îm-pre-u-nă sînt îm-pă-ra-ții și să-
ra-cii. Pen-tru a-ceas-ta Hris-toa-se Dum-ne-
ze-u-le, pe ro-bul Tău a-ces-ta mu-tat de la

noi_ o-dih neș —— te-l, ca un iu-bi-
tor __ de oa —— meni. ——
Ma-rea vi- e – ții vă-zîn-du-o î-năl-
țîn-du-se de vi — fo-rul is — pi-te — lor, la li-
ma-nul Tău cel lin a-ler-gînd strig că-tre Ti — ne:
scoa-te din stri-că-ciu — ne vi — a — ța mea,
mult mi-los-ti —— ve. ——

Cu sfin-ții o-dih-neș- te Hris-toa-se
su-fle-tul __ a-dor-mi-tu-lui ro — bu-lui Tău,
Un-de nu es-te du-re —— re, nici în-tris-
ta — re nici sus — pin, ci vi — a ——
ță —— fă — ră de —— sfîr —— șit.

Cu a- de-vă- rat de-şer-tă- ciu-ne sunt toa- te

şi vi- a- ţa a- ceas- ta es- te um- bră şi vis. Că în de-

şert se tul-bu-ră tot pă-mân- tea- nul pre- cum

a zis Scrip- tu- ra: când do-bân- dim lu- mea a- tunci în

groa-pă ne să- lăş-lu- im, un-de îm-pre- u- nă sunt îm- pă-

ra- ţii şi os- ta- şii. Pen- tru a- ceas-ta Hris- toa-se, Dum-ne-ze-

u- le, pe ro-bul Tău a- ces-ta,mu- tat de la noi, o- dih- neş- te-l

ca un iu-bi- tor de oa- meni.

138 Această variantă este după Dimitrie Cunţanu, Ioan Brie, Cântări la serviciile religioase, op. cit. p.296.

Pe Dum-ne-zeu a-L ve-dea_ nu
es-te cu pu-tin-ță oa-me-ni-lor, spre ca-re nu cu-
tea-ză a cău-ta oș-ti-le în-ge-rești; iar prin ti-ne,_
prea-cu-ra— tă, S-a a-ră-tat_ oa-me-ni-
lor Cu-vîn-tul în-tru-pat, pe Ca-re mă-rin— du-L,_ cu
oș — ti — le_ ce — rești, pe ti-ne te
fe-ri-cim.

Stihirile morţilor: „Care desfătare lumească...” glas I

Ca-re des-fă-ta-re lu-meas-că
es te lip-si-tă de în-tris-ta — re? Ca-re mă-
ri-re stă pe pă-mînt — nes-chim-ba — tă?
Toa-te sînt mai ne-pu-tin-cioa-se de-cît um- bra,

toa-te — mai în-șe-lă-toa-re de-cît vi-su-ri-le; o
cli — pă nu — mai — și pe toa-te a-ces-tea
moar — tea le pri — meș — te. Ci în lu-
mi-na fe-ții Ta-le, Hris toa — se,
și în în-dul-ci-rea fru-mu-se-ții Ta — le, pe a-
ce-la pe ca-re l-ai a-les — o-dih-neș — te-l,

„Vai câtă luptă are sufletul…”, glasul II

Vai ___ cî-tă lup-tă a-re su-fle-tul cînd se des-

par-te de trup! Vai, __ cît lă-cri-mea-ză a-tunci, și nu

es-te ci-ne să-l mi-lu-ias-că pe dîn ___ sul! Că-tre

în-geri_ ri-di-cîn-du-și o-chii, în za-dar se roa ___

gă, că-tre oa ___ meni mîi-ni-le tin ___ zîn ___

du-și nu a re ci-ne să-l a- ju ___ te. Pen-tru a-

ceas-ta iu_ bi_ ții mei frați, cu-nos-cînd scur-ti-mea vi-

e_ ții noas-tre ___ a-dor-mi tu lui să-i

ce-rem o-dih-nă de la Hris-tos și su-fle-te-lor noas-tre

ma ___ re mi ___ lă. ___

te și-am vă-zut oa-se goa— le și am zis: oa-ne ci-ne es— te îm-pă-

ra-tul sau os— ta—— șul, bo- ga——— tul sau să-ra——

cul, drep-tul sau pă-că— to——— sul? Ci o-dih-

neș-te_ Doam-ne cu drep-ții pe_ ro-bul Tău.

Stihirea „Plâng şi mă tânguiesc…” glas VIII

Plîng și mă-tîn-gu-iesc
cînd gîn-desc la moar-te și văd în mor-min-te ză-
cînd frum-se-țea noas-tră cea zi-di-tă du-pă chi-pul lui
Dum-ne-zeu, gro-za-vă, fă-ră mă-ri-re și
fă-ră chip. O, mi-nu-ne! Ce
tai-nă es-te a-ceas-ta, ce s-a fă-cut cu
noi? Cum ne-am dat stri-că-ciu-nii?
Cum ne-am în-ju-gat cu moar-tea?
Cu a-de-vă-rat pre-cum es-te scris, du-pă po-
run-ca lui Dum-ne-zeu, Ca-re
dă a-dor-mi-tu-lui o-dih-nă.

Urmează Fericirile, Apostolul (I Tes. 4,13)[139], Evanghelia (Ioan, 5,24 ş.u.), ectenia pentru cei răposaţi, rugăciunea de iertare, de dezlegare a sufletului de orice blestem, să-i ierte păcatele, ca sufletul său să se odihnească în lumea drepţilor.

Strana cântă apoi **„Veniţi fraţilor ...”**, glas II[140]:

[139] În timpul citirii Apostolul , preotul cădeşte.
[140] În timpul acestei cântări, preotul, rudele, prietenii şi cunoscuţii vin pe rând, sărută crucea şi icoana de pe pieptul mortului, adresându-i acestuia ultimul salut.

Ve-niți fra — ți — lor să dăm

mor-tu-lui să-ru-ta-rea cea mai de pe ur — mă, mul-tu-

mind_ lui Dum-ne-zeu; că a-ces-ta a ie-șit din ru-

de-ni-a sa și de groa-pă_ se a-pro-pi-

e,_____ ne mai în gri jin-du-se de ce-le de-

șar——te și de tru-pul cel mult pă-ti-mi-

tor.______ Un-de sînt a-cum ru-de-le și

prie—te-nii, că ia———tă ne des-păr-

țim? ______ Să ne ru-găm ca Dom-nul să-i

fa—că o-dih——nă.______

Stihira a 10-a
glas 2 (minor)

Ce — es – te vi-a-ța noas — tră?

cu a-de-vă-rat floa-re și a — bur și

ro – uă de__ di – mi – nea —— ță. Ve –

niți_să ve- dem lă-mu-rit în mor-min —— te:

un-de es-te fru-mu-se – tea tru —— pu —— lui, un-de

sînt ti–ne–re — ți–le? Un-de sînt o — chii și chi–pul

tru — pu–lui? Toa-te s-au veș-te-jit ca iar —— ba,

toa – te au pie —— rit. Ve-niți deci să că –

dem_ la_ Hris-tos_ cu la ——— crimi.

Mărire...
Și acum...
glas 6

rar

Mă – ri ———— re Ta – tă–lui și Fi-u-

lui___ și Sfîn–tu-lui Duh. ____ Și a-cum și

pu —— ru rea și în ve cii ve-ci-lor. A — min. ____

Stihira a 11-a
glas 6

recitativ

Vă – zîn – du-mă ză-cînd fă-ră glas și

fă – ră su-fla — re, plîn-geți toți pen-tru mi-ne

fra-ți-lor și pri-e - te-ni-lor, ___ ru-de-lor și cu-nos-

cu ——— ți – lor, căci ieri vor-beam cu voi_ și

fă-ră de ves-te mi-a ve-nit în-fri-co-șă-to-rul ceas al

mor— ții. Ci ve— niți toți_ ca-re mă iu-biți și mă să-ru-

tați cu să-ru-ta-rea cea mai de pe ur—— mă, că de a—

cum nu voi mai um— bla nici nu voi mai vor-bi cu_ voi.——

Pen-tru că mă duc la Ju-de-că-to——— rul, un-de nu
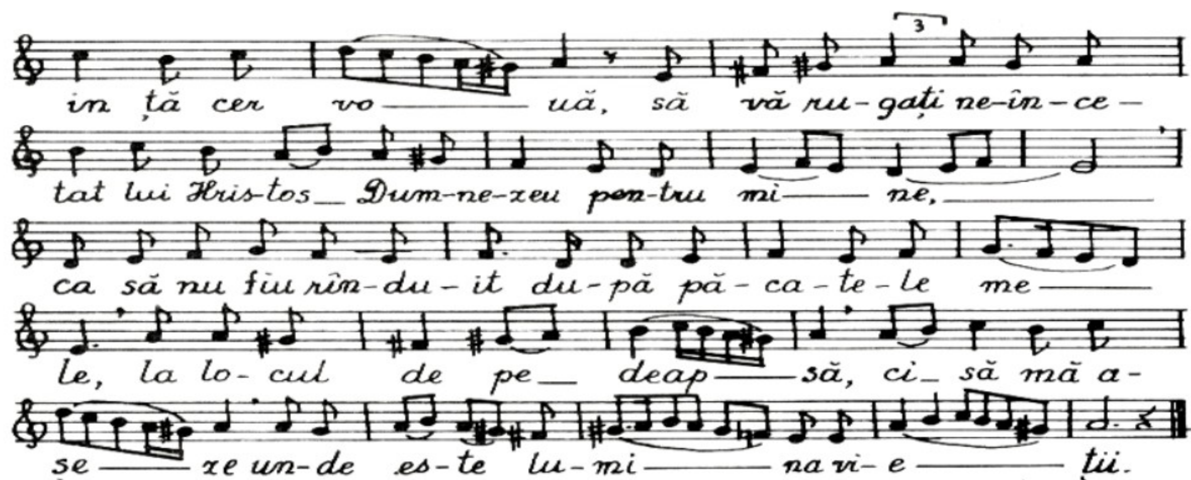
es—te_ păr-ti— ni——re;——— căci slu—ga și stă-

pî—nul îm-pre-u——nă vor sta; îm-pă-ra-tul și os-ta-șul, bo-
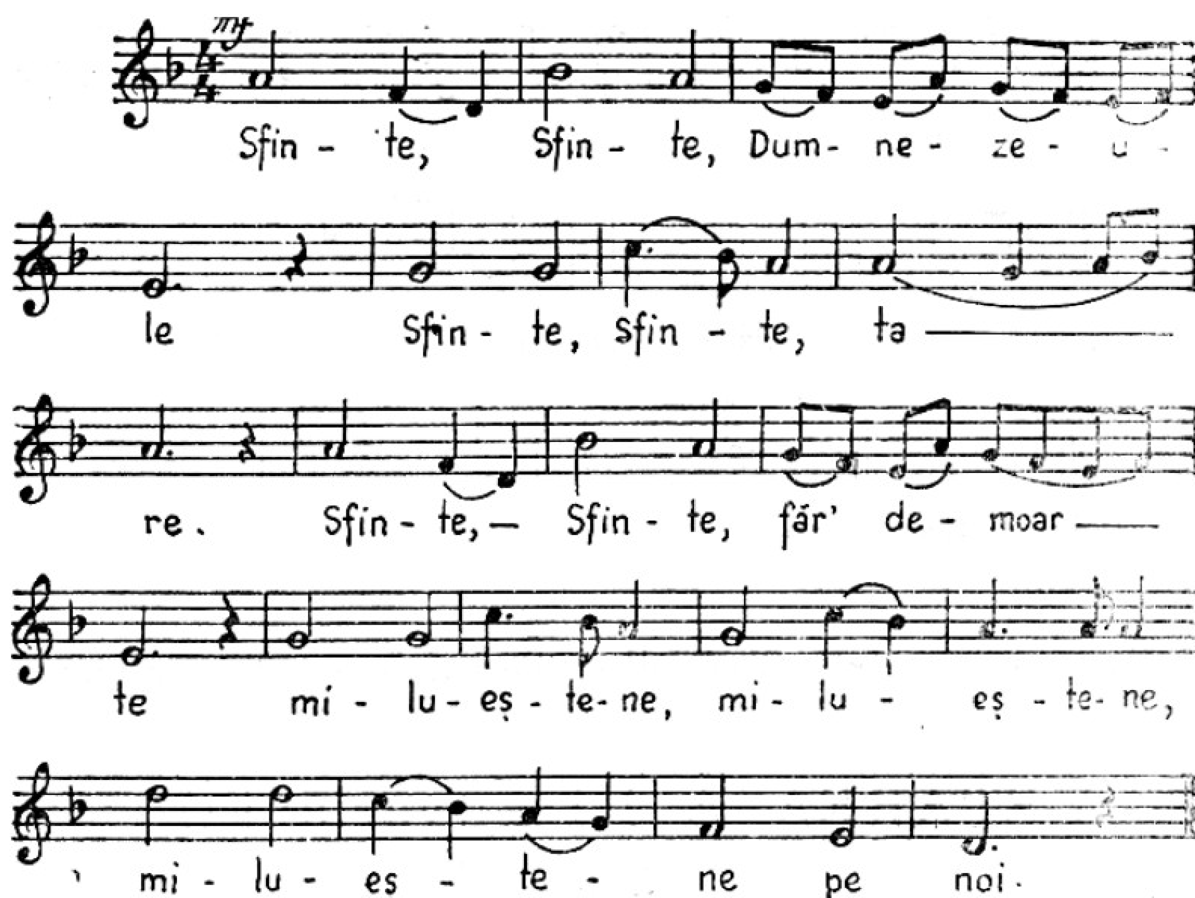
ga-tul sau să-ra-cul în a— ce-eași cins-te vor fi; și

fi—e—ca-re, du-pă fap-te-le sa— le sau se va prea-mă-

ri sau se va ru— și——na. Ci vă rog pe toți_ și cu stă-ru-

Preotul face otpustul, ţine necrologul (cuvântarea funebră), veşnica pome-nire. Trupul mortului este dus la groapă. Se cântă **„Sfinte Dumnezeule...”**

Preotul, ectenia pentru cei răposaţi, varsă untdelemn amestecat cu vin peste trupul mortului zicând: „Stropi-mă-vei cu isop şi mă vei curăţa...” (Ps. 50,8). După ce se coboară sicriul în mormânt preotul aruncă peste el pământ cruciş zicând: „Al Domnului este pământul şi plinirea lui, lumea şi toţi cei ce locuiesc într-însa” (Ps. 23,1).

Parastasul [141]

Este rânduiala înmormântării prescurtată.

Pentru oficierea parastasului trebuie colivă, colaci şi vin. Coliva simbo-lizează însuşi trupul mortului. Bobul de grâu ca să încolţească trebuie aşezat în pământ unde putrezeşte, tot aşa şi trupul omului trebuie îngropat pentru a învia întru nestricăciune. Dulciurile din colivă simbolizează dulceaţa vieţii veşnice, pe care nădăjduim să o dobândim. Colacul fiind făcut din grâu are aceeaşi semnificaţie . Vinul este simbolul sângelui, al sevei de viaţă, stropirea trupului celui decedat cu vin este simbolul curăţirii de întinăciunea păcatelor din viaţă.

Preotul: Binecuvântat este Dumnezeul nostru…

Strana: Amin, aliluia de trei ori cu troparul „**Cela ce cu adâncul înţelepciunii...”**, pe glasul VIII:

[141] Cuvântul vine din l. greacă şi înseamnă mijlocire. Se săvârşeşte la biserică (după rugăciunea amvonului), la casa mortului sau la mormânt.

1. 2.

A-li-lu-i-a, a-li-lu-i-a, a-li-lu-i- a.

3.

A-li-lu-i-a, a-li-lu-i-a, a-li-lu-i— a.

Cel ce cu a-dîn-cul în-țe-lep-ciu-nii prin iu-

bi-rea de oa-meni toa-te le chi-ver-ni-sești și

ce-ea ce es-te de fo-los tu-tu-ror-le dă-ru-iești,

u-nu-le Zi-di-to-ru-le o-dih-neș-te, Doam-ne,

su-fle-te-le ro-bi-lor Tăi, că spre Ti-ne nă-
dej-dea și-au pus, spre Fă-că-to-rul și Zi-di-to-rul și
Dum-ne-ze— ul nos— tru.
Mă-ri-re Ta-tă-lui și Fi-u-lui și
Sfîn-tu-lui Duh. Și a-cum și pu-ru-rea
și în ve-cii ve— ci— lor. A— min.
Pe ti-ne zid și li-man te a-
vem și ru-gă—toa-re bi-ne pri-mi—tă— că-tre
Dum-ne-zeu, Cel ce s-a năs-cut din ti-ne, Năs-că-
toa-re de Dum-ne-zeu ne-nun-ti— tă,
ce-ea ce ești cre-din-cio-și-lor mîn-tu-i— re.

Urmează binecuvântările morţilor, ectenia pentru cei răposaţi, troparul „Odihneşte Mântuitorul nostru...”, din Canonul morţilor, „Nu este sfânt...”, „Marea vieţii...”, „Pe Dumnezeu a-l vedea ...”, sedealna „Cu adevărat...”, „Cu sfinţii...”, urmate de troparele „Cu duhurile drepţilor...”,

otpustul şi veşnica pomenire (toate se găsesc la slujba înmormântării).

Pricesne

Taina creştinătăţii (I Timotei, 3,14)

Andante
mf

Cu a___de_vă__rat,___ ma_re es__te
tai___na creș__ti__nă__tă________ţii. Dum_ne_
zeu s-a a__ră__tat_ în trup, s-a în__drep__tat_ în
Du_____hul; s-a ves__tit de în_____geri, s-a pro_po_
vă_du__it___ în__tre nea_____muri; s-a cre_zut în
lu__________me şi s-a î__năl__ţat, s-a î__năl_
ţat, s-a î__năl___ţat în__tru sla_____________vă.

Cu noi este Dumnezeu

---
142 Cântări bisericeşti, Timişoara, 1989, p. 316.

Moderato
mf

Cu noi es_te Dum_ne_zeu,

în_țe_le_geți nea_muri și vă ple_cați,

Refren: Căci cu noi_ es_te Dum_ne_zeu_

2 A_u_ziți toa_te nea_mu_ri_le

Refren „Căci cu noi"

3 Po_po_rul cel ce um_bla în_tru

în_tu_ne_rec, a vă_zut lu_mi_nă

ma re.

Refren de la „Căci cu noi este Dumnezeu"

4 De fri_ca voas_tră nu_ ne vom te_me

nici_ ne vom tul_bu_ra Refren „Căci cu noi..."

5 Cei ce lo_cu_iți în um_bra_ mor_ții, lu_

mi_nă va stră_lu_ci_ pes_te voi Refren de la 𝄋 „Căci cu noi..."

6 Cei_ pu_ter_nici ple_ca_ți_vă Refren 𝄋

7 Dum_ne_zeu ma_re stă_pî_ni_

tor, Domn al pă_cii, Refren de

În casa Tatălui meu, D. Bortneanschi

[143] Carte de cântări bisericeşti, op. cit. p. 86.

În Ca ______ sa Ta_tă_lui Meu, Mai
mul____te lo__ca__şuri sînt Şi mer_ge_
voi să pre___gă___tesc, să pre___gă_tesc şi
vo___uă un loc Şi vă voi lua pe voi_ la
Mi___ne, Un_de sînt Eu şi voi_ şi voi veţi fi.

Doamne înaintea Ta

Doam- ne, Doam- ne Î- na- in- tea
Ta e toa- tă do- ri- rea mea. Şi sus- pi- nul
meu Şi sus- pi-nul meu nu s-a as- cuns de la Ti-
ne Iu-bi- to- ru- le, Iu- bi- to-ru- le de oa-meni ne ru-
găm Ţi- e.

Nădejdea mea

[144] N.Belean, Cântări bisericeşti, op. cit. p. 211.

Nă- dej-dea mea e nu- mai la Ti-ne Doam- ne; că

Tu ai zis când ai ve-nit în-tre noi: Ve- niți, ve- niți la Mi- ne, ve-

niți, ve- niți la Mi- ne, toți cei os-te- niți și în- po-vă- rați și

Eu vă voi o- dih- ni. A- li- lu- ia, a- li- lu- ia,

a- li- lu- ia.

Ascultă Doamne pe robii Tăi

As- cul-tă Doam- ne, pe ro- bii Tăi și nu ui- ta

ru-ga lor. lor. Mân-tu- ieș- te, mân-tu- ieș- te po- po- rul

cel ce stri- gă și cau-tă în-du- ra- re, spre moș-te- ni-nea Ta, o

Doam-ne Doam- ne. A- li-lu-ia, a- li-lu- iq, a- li- lu- ia.

Auzi-se- vor graiurile mele

145 N. Belean, op. cit. p. 205.
146 Ibidem, p. 206.

A- u- zi- se- von gra-iu-ri-le me-le, gra-iu-ri- le
me- le Doam- ne, că zi- ua și noap-tea am stri- gat, am stri-
gat, să ajungă ru-gă-ciu-nea mea î- na- in-tea Ta. Doam-ne Doam- ne
nu mă le-pă- da de la fa-ța Ta, și Du-hul Tău cel Sfânt nu-L lu-
a nu-L lu- a nu-L lu- a de la mi- ne Doam- ne.

. **Spune-mi mie Doamne, ce este omul**?

Spu-ne-mi mi- e Doam-ne, Doam- ne: ce es- te
o- mul? Ce es-te o- mul, pe fa- ța pă- mân- tu-
lui? Praf și pul- be- re, ca-re-l bat vân- tu-ri- le,
Iar su- fle tul: nu- mai o schin-tea
Doam-ne Doam- ne î- na-in-tea Ta. A- li-lu-ia, a- li-lu- ia,
a- li- lu- ia.

Doamne Dumnezeul meu

147 Cântări bisericeşti, Timişoara, 1995, p. 206.

Doam-ne Dum-ne-ze-ul meu ma-re e
Tu ești cel ce ai fă-cut ce-rul și
Tu ești cel ce ai fă-cut soa-re-le

nu-me-le Tău Nu-ți în-toar-ce fa-ța Ta
pă-mîn-tul. Toa-te a-ces-tea vor pie-ri
și lu-na. Toa-te a-ces-tea vor pie-ri

ci as-cul-tă ru-gă-
iar Tu Doam-ne, Doamne-n
iar Tu Doam-ne, Doamne-n

ciu-nea mea
veci vei fi A-li-lu-ia
veci vei fi

a-li-lu-ia A-li-lu-ia.
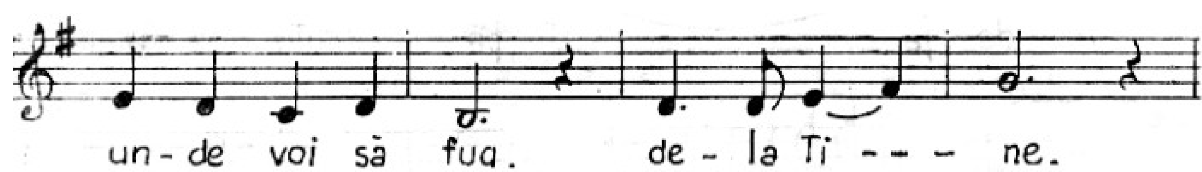
Doamne unde voi să fug?
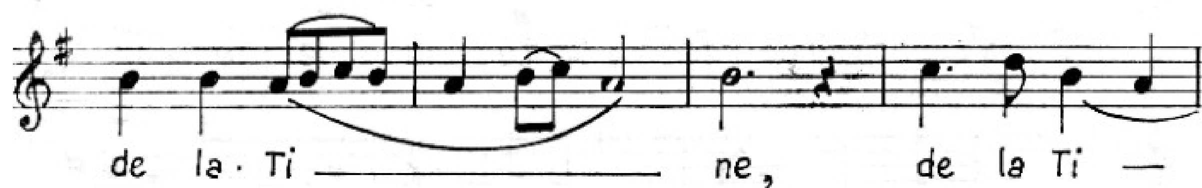
T. LUGOJAN

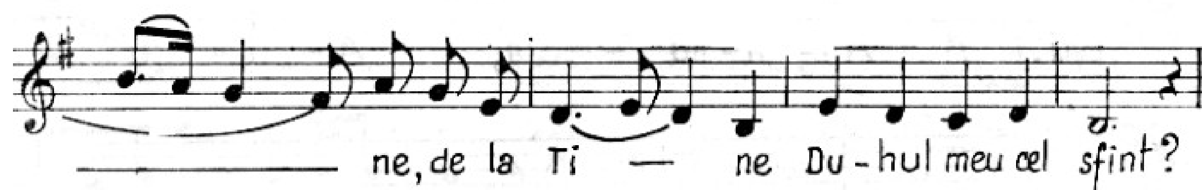
Doam-ne, Doam-
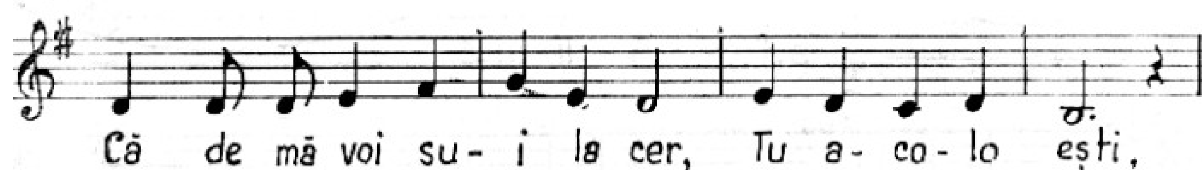
ne, Doam-ne, Doam-ne, Doam-ne
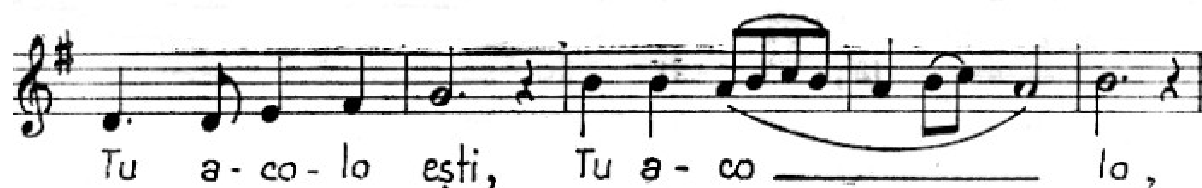
---
148 Ioan Brie, op. cit., p.218.

un - de voi să fug. de - la Ti - - - ne.
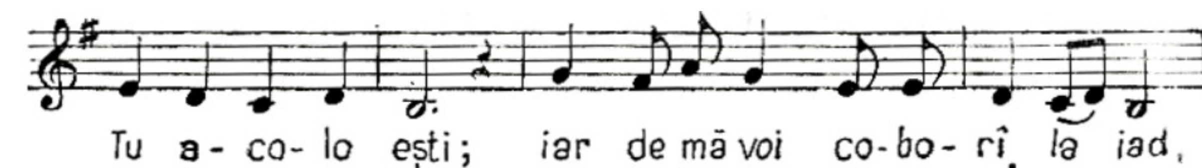

de la · Ti ne, de la Ti —
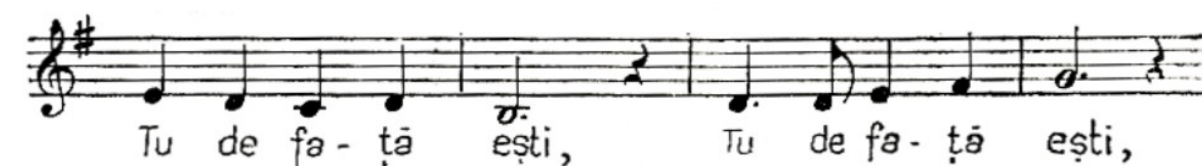

ne, de la Ti — ne Du - hul meu cel sfint?

Că de mă voi su - i la cer, Tu a - co - lo ești,

Tu a - co - lo ești, Tu a - co lo,

Tu a - co lo, Tu a - co lo,

Tu a - co - lo ești; iar de mă voi co - bo - rî la iad,

Tu de fa - ță ești, Tu de fa - ță ești,

Tu de fa ———— ță, Tu de fa ——

—— ță, Tu de fa —— ță, Tu de fa —— ța

ești. A - li - lu - ia, A - li - lu ——

—— ia, A - li-lu ——

—— ia, A - li - lu —— ia.

Ridicat-am ochii mei la ceruri

Ri - di - ca - t-am` o - chii mei la ce -
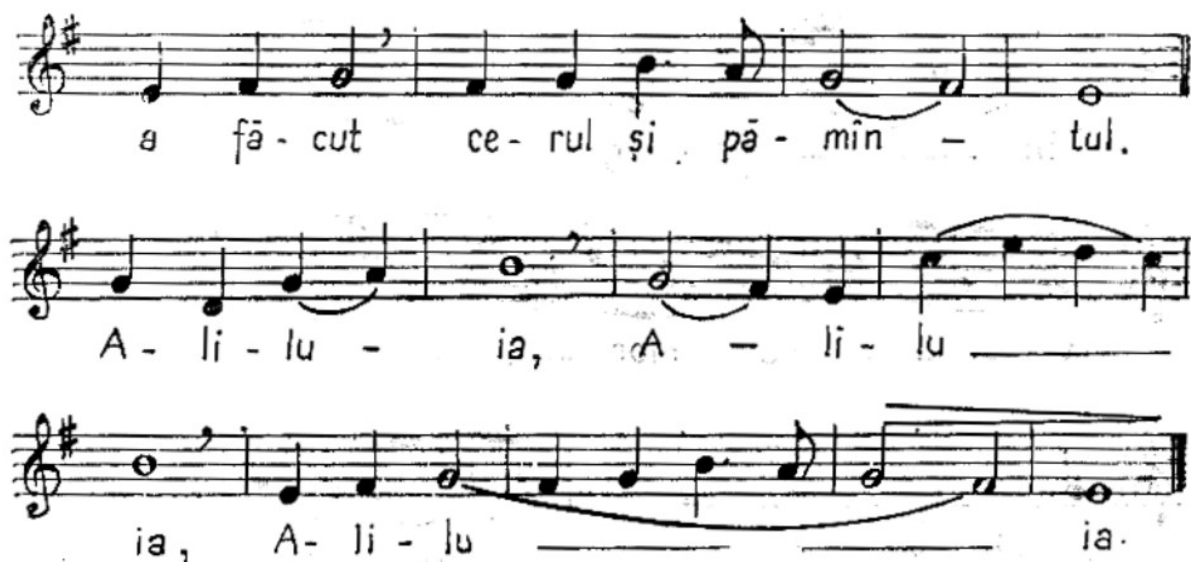
I. volta II. volta

ruri, ruri, de un - de va ve - ni

a - ju - to —— rul meu; a - ju - to - rul
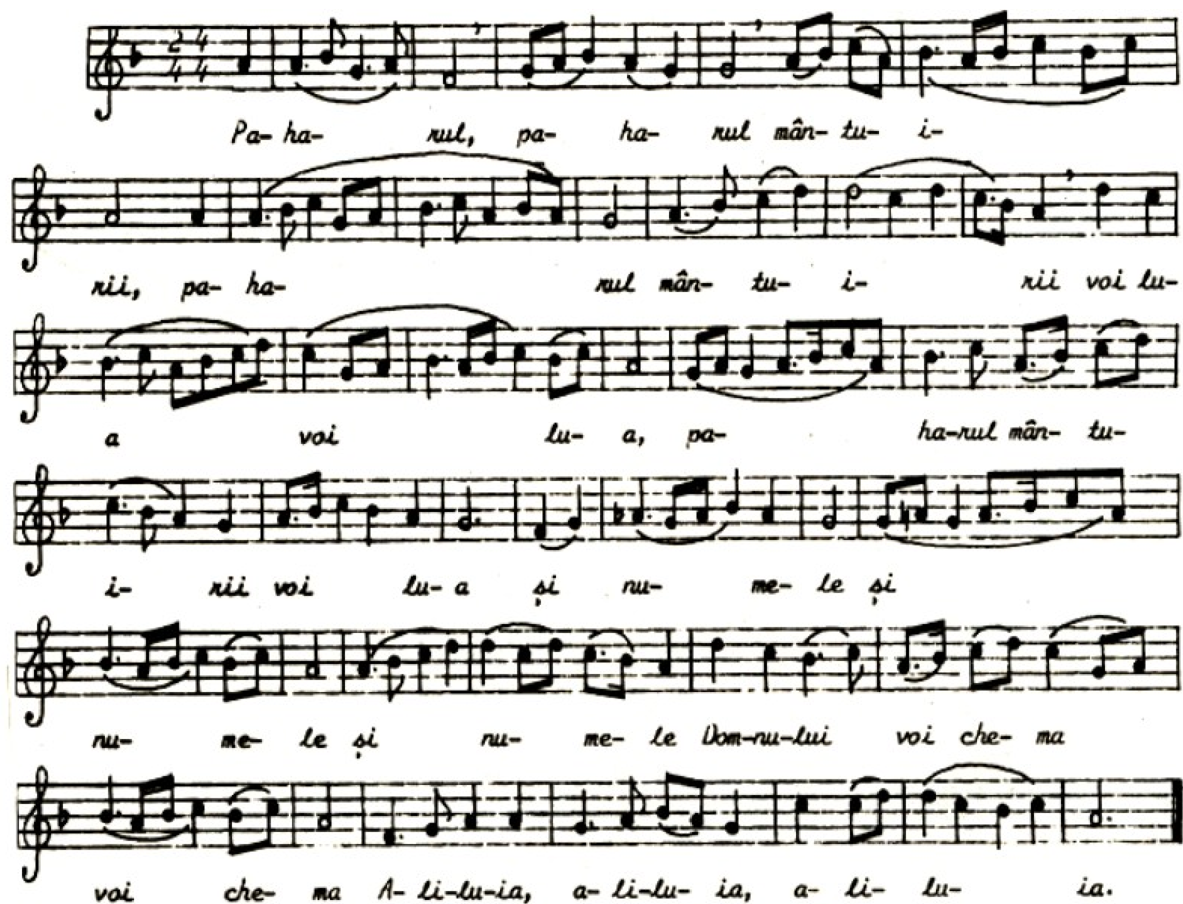
meu de —— la Dum —— ne - zeu, cel ce

[149] Ioan Brie, op. cit. , p.220.
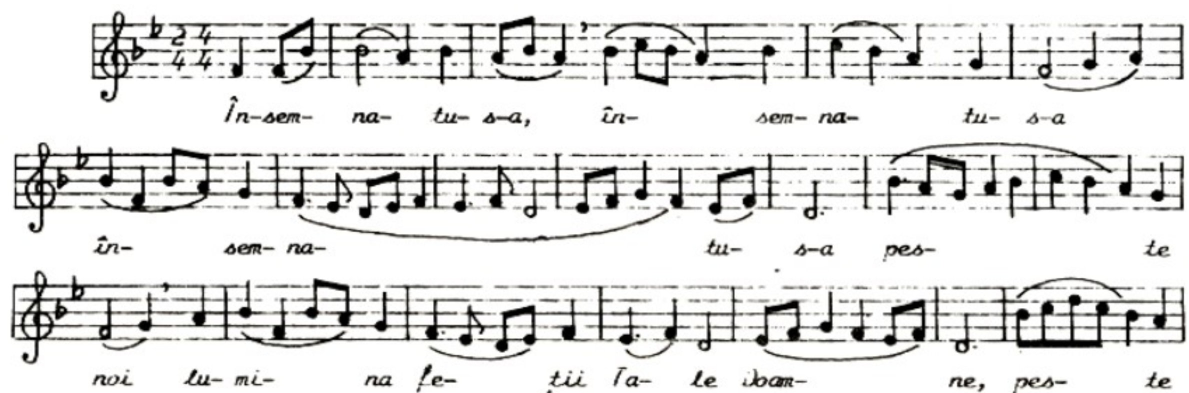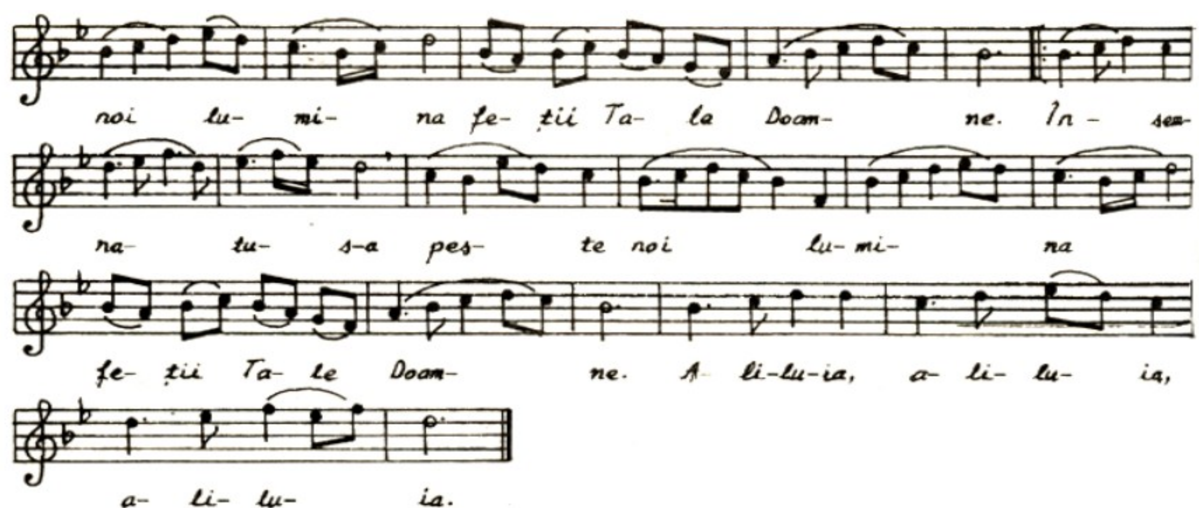

Pricesnele sărbătorilor mari

Paharul mântuirii – priceasnă la Întâmpinarea Domnului, Naşterea Maicii Domnului, Intrarea în Biserică

Însemnatu-s-a peste noi – priceasnă la Înălţarea Sfintei Cruci

Mântuire a trimis Domnul – priceasnă la Naşterea Domnului

Mân-tu- i- re. mân- tu- i- re,

mân- tu- i- re, mân- tu- i- re, a tri-

mis Dom- nul a- tri- mis Dom-

nul, a tri- mis Dom- nul po-

poa- re- lor Dom- nul, Dom- nul. a tri-

mis Dom-nul, a tri- mis Dom- nul po- poa- re- lor.

Arătatu-s-a Darul – priceasnă la Botezul Domnului

A- ră- ta- tu- s-a a- ră- ta- tu- s-a

a- ră- ta- tu- s-a Da-
tu-

rul Da- rul cel mân- tu- i-
tu- ror tu- tu-ror oa- me- ni-

tor Da- rul Da- rul Da- rul cel
lor tu- tu- ror tu- tu- ror

mân- tu- i- tor Da- rul Da- rul cel
oa- me- ni- lor

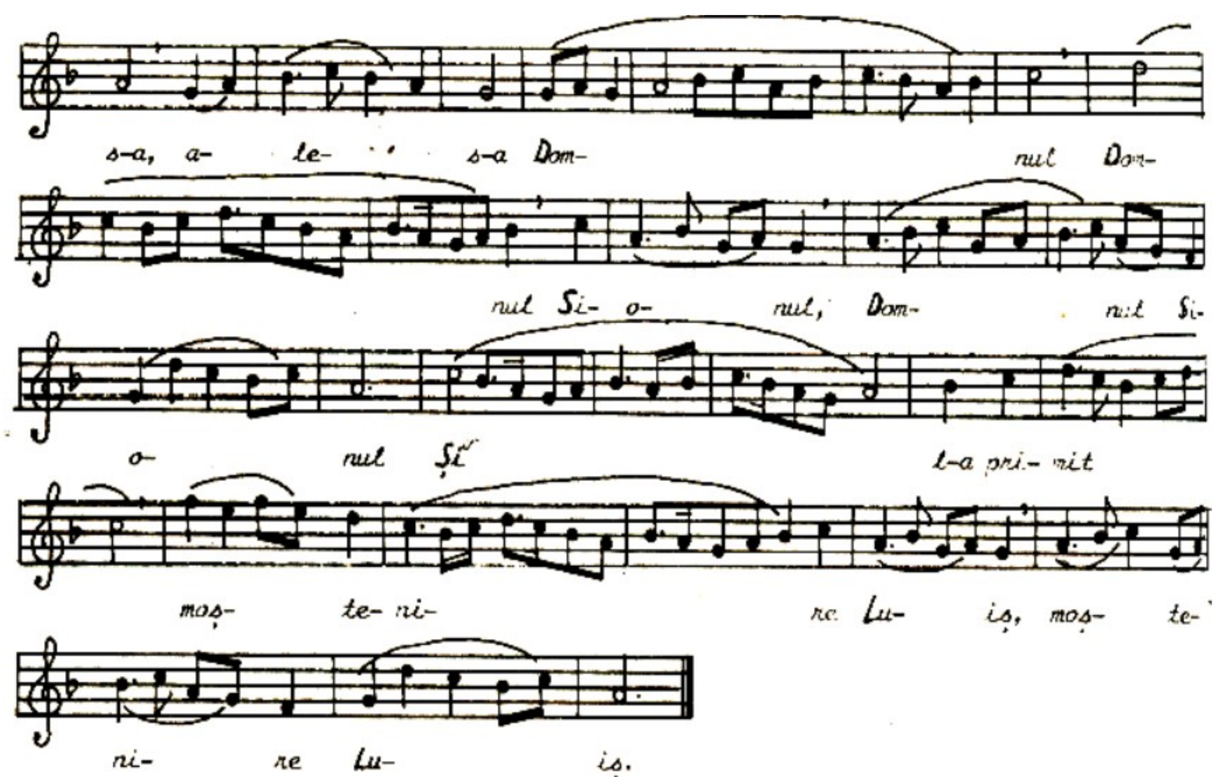
mân- tu- i- tor tu- tu- ror oa- me- ni-

lor.

Ales-a Domnul Sionul – priceasnă la Bunavestire

A- le- s-a, a- le- s-a

Dom- nul Si- o- nul a- le-

Bine este cuvântat – priceasna de la Florii

Bi- ne, bi- ne bi- ne

es- te cu- vân- tat bi- ne es-te cu- vân

tat Cel ce vi- ne, Cel ce vi- ne

Cel ce vi- ne în- tru nu- me- le Dom- nu- lui. Bi-

ne es-te cu- vân- tat Cel ce vi-

ne Cel ce vi- ne în- tru nu- me- le Dom- nu-

lui.

Trupul lui Hristos-priceasna de la Sfintele Paşti

Tru- pul Tru-
pul, Tru- pul lui Hris-tos pri- miți. Tru-
pul lui Hris- tos pri- miți, Tru- pul Tru-
pul lui Hris- tos pri-miți Tru- pul
lui Hris- tos pri- miți Și din iz- vo- rul, din iz
vo- rul și din iz- vo- rul Cel fă- ră de
moar- te fă- ră de moar- te, fă- ră de moar- te gus-
tați. Și din iz- vo- rul din iz- vo- rul

Cel fă-ră de moar- te Cel fă-
ră de moar- te gus- tați.

Suitu-s-a Dumnezeu – priceasna de la Înălţarea Domnului

Su- i- tu- S-a su- i- tu- S-a su-
i- tu- S-a su- i- tu- S-a Dum-
ne- zeu în- tru stri- ga- re
Dum- ne- zeu în- tru stri- ga- re
Dom- nul, Dom- nul Dom-nul, Dom-
nul în glas de trâm- bi- ță. A- li- lu- ia,
a- li- lu- ia, a- li- lu- ia.

Duhul Tău cel Sfânt – priceasna de la Pogorârea Duhului Sfânt

Du- hul, Du- hul, Du- hul,

Du- hul Tău cel Sfânt nu-L lu- a nu-L lu- a

de la noi, Du- hul Tău cel Sfânt nu-L lu-

a de la noi, Iu-bi- to- ru- le, Iu- bi- to- ru-

le, Iu- bi- to- ru- le de oa-meni ne ru- găm Ţi- e

Iu- bi- to- ru- le de oa-meni ne ru- găm Ţi- e.

A- li- lu- ia, a- li- lu- ia, a- li- lu- ia.

Doamne întru lumina feţei Tale – priceasna de la Schimbarea la faţă

Doam- ne, Doam- ne, Doam- ne

În- tru lu- mi- na fe- ții Ta-le Doam-ne vom um- bla vom

um- bla, în- tru lu- mi- na fe- ții Ta- le vom um-

bla, și în-tru nu- me-le Tău, și în- tru nu- me-le Tău,

și în-tru nu- me- le Tău ne vom bu- cu- ra în veci.

Ochiul inimii mele – priceasna de la Adormirea Maicii Domnului

O- chiul, o- chiul i-ni-mii me- le

Îl ri- dic că- tre ti- ne, Stă- pâ- nă, nu

tre- ce cu ve- de- rea

pu- ți- na mea sus-pi-na- re, nu tre- ce

cu ve- de- rea pu- ți- na mea sus-pi- na- re,

fii mi- e, fii mi- e, a-

co- pe-re- mânt și a- ju-tă- toa- re în cea-

sul când va ju-de- ca Fi- ul Tău lu- mea A-li-lu-ia,

a li- lu- ia, a li- lu- ia.

Axioanele Praznicelor Împărăteşti şi ale Maicii Domnului

Axionul Naşterii Maicii Domnului *

Mă - reș - te, su fle te al meu, pe

ce-ea ce s-a năs- cut din cea stear —— pă

pe _ Fe — cioa ——— ra Ma-ri ——— a. ———

Stră — in ——— lu — cru

es- te mai — ci — lor fe — cio- ri —— a, stră —

i —— nă și —— fe — cioa — re — lor nas — te —
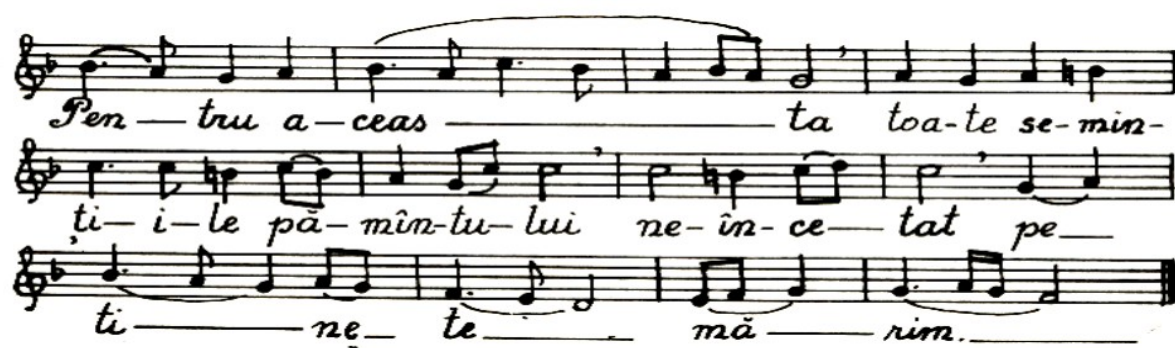
rea de fii. ——— Iar în - tru ti ———

——— ne, de Dum-ne-

zeu _ Năs-că — toa ——— re, a — mîn — do —— uă

s-a ——— a ——— ra ——— tat; ———

* Axioanele au fost preluate după D. Cusma, I. Teodorovici; Gh. Dobreanu, Cântări bisericeşti, Timişoara, 1985, pp. 356-372.

Axionul Înălţării Sfintei Cruci

Mă – reș — te, su — fle — te al meu,

pe prea-cins-ti — tă Cru —— cea

Dom —— nu —— lui. ——

Rai de — tai —— nă ești, Năs-că –

toa — re de — Dum-ne-zeu, ca — re ai o-drăs-lit
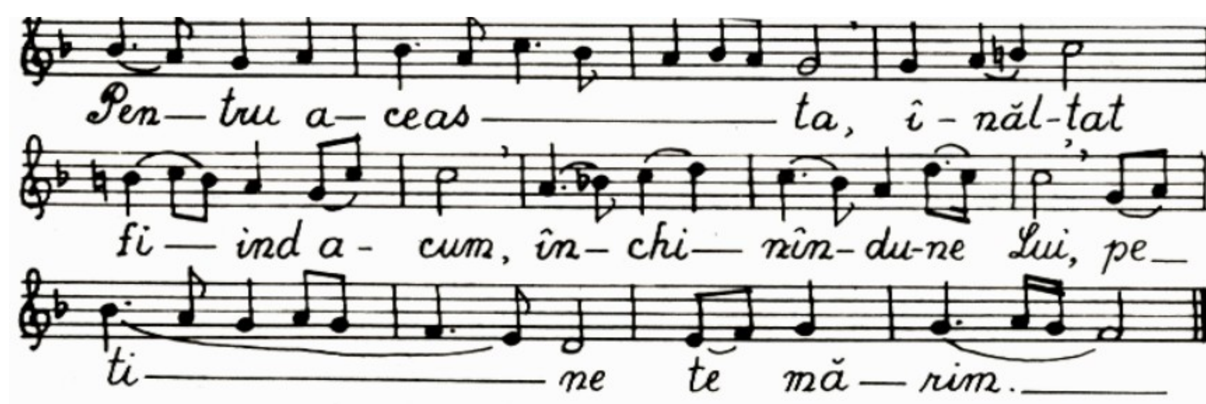
ne-lu-crat, pe Hris-tos, pen-tru — ca ——

—— re lem — nul Cru — cii

cel — de vi- a —— ță, cel —

de vi — a —— ță — pur — tă — tor,

pe — pă — mînt —— s-ai să — dit. ——

Axionul Intrării în Biserică

În-ge-nii, in-tra — rea ce-lei

Prea-cu-ra-te vă — zînd, — s-au mi — rat —

cum Fe-cioa — ra — a — in —

trat în — Sfîn-ta — Sfin — te — lor. —

Irmosul

Ca — de — un si — criu în —

su — fle — țit — al lui Dum-ne-zeu nici — cum — să —

nu — se a — tin — gă mî-na ne-cre-din-cio-și-lor

iar — bu-ze-le cre-din-cio — și — lor fă-ră tă-

ce — re, gla-sul în — ge-

ru-lui, cîn-tînd — cu bu-cu-ri — e să stri-ge:
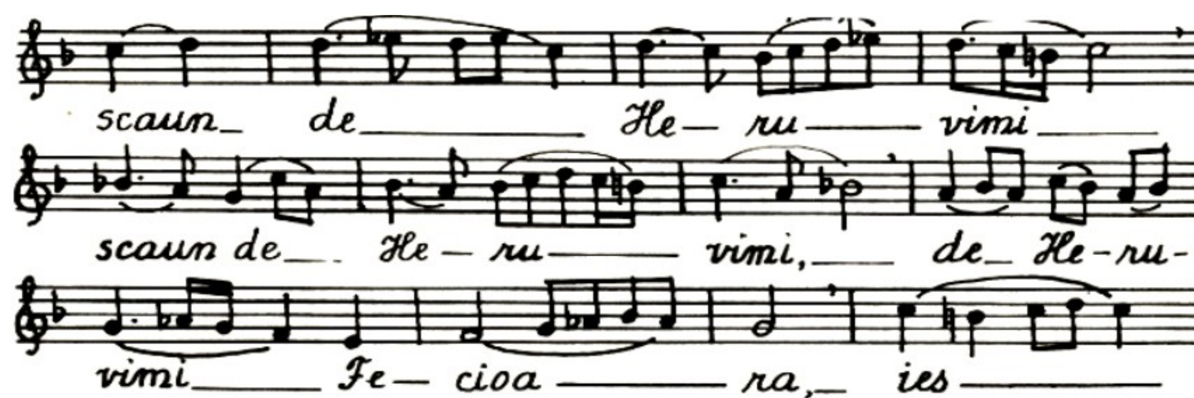
Cu a-de-vă-rat mai pre sus — de-cît — toți ești fe-
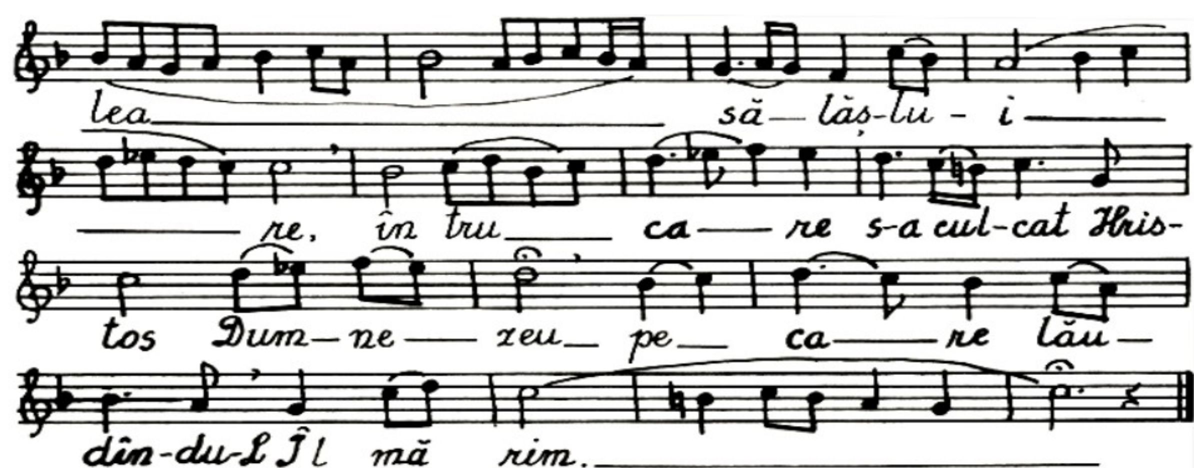
cioa — ră cu — ra — tă. —

Axionul Naşterii Domnului

Mă-reș-te, su — fle-te — al
meu, pe cea mai cins-ti — tă și — mai mă-
ri — tă de-cât oș-ti-le de sus, pe Fe — cioa — ra
Prea — cu — ra — tă de Dum-ne-zeu, —
de Dum-ne- zeu — Năs-că-toa — re.

Tai — nă stre- i —
— nă văd, tai-nă stre — i — nă
văd — și — prea — mă-ri — tă;
cer — fi — ind — peș — te — ra, —
cer — fi- ind peș-te — ra, —

Axionul Botezului Domnului

Mă – reș – te, – su – fle – te – al – meu, pe

Cel ce în Ior – dan de – la Io –

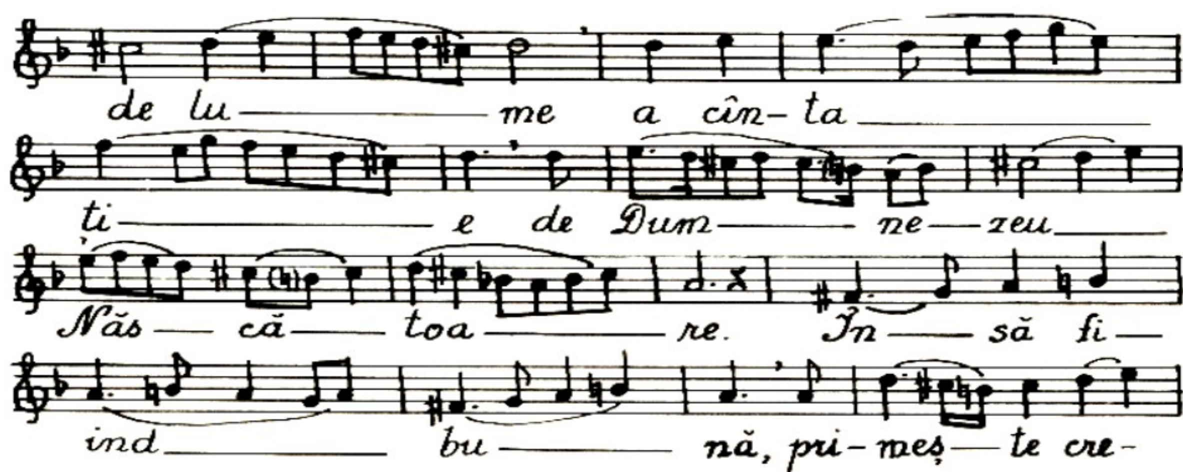
an – a lu – at bo – te – zul. –
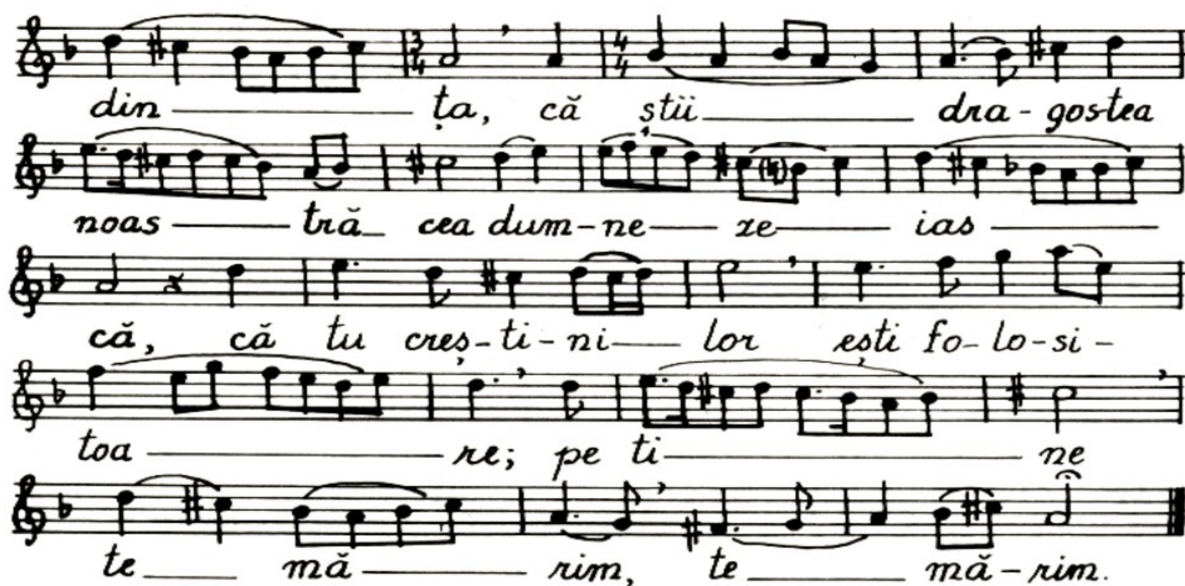
Nu – se pri – ce – pe toa – tă

min – tea a – te lău – da – du – pă vred – ni –

ci – e, – ci se în – tu – ne – că – și

min – tea cea – mai pre – sus –

Axionul Întâmpinării Domnului

Năs-că — toa- re de Dum — ne- zeu, nă-

dej — dea tu — tu-ror creș- ti — ni- lor, a-

co — pe-ră, a — pă-ră, — pă- zeș — te, — pe

cei — ce nă-dăj-du-iesc — spre ti — ne. —

În — le — ge, — în-

um — bră și în — Scrip-tu — ră,

în — chi-pu - i — re ve — dem, ve — dem — noi —

cre — din — cio ——— șii. Toa-tă par-tea băr-bă-teas —

că, ce des-chi ——— de pîn — te ——— ce — le

sfînt ___ lui Dum — ne ——— zeu es ——— te_

Deci_ pe Cu - vîn ——— tul Cel mai î — na —

in ——— te năs ——— cut, Fi ——— ul

Ta ——— tă — lui,_ Ce ——— lui fă — ră_

de _ în - ce — put, Cel în ——— tîi ——— năs-

cut ___ din Mai ——— că fă — ră is —

pi — tă băr-bă — teas — că, Îl ——— mă — rim_

Axionul Buneivestiri

Bi — ne-ves — teș — te, pă — mîn — tu — le,

bu-cu-ri-e ma — re. Lău — dați —

ce — ruri, mă — ri — rea lui —

Dum — ne — zeu.
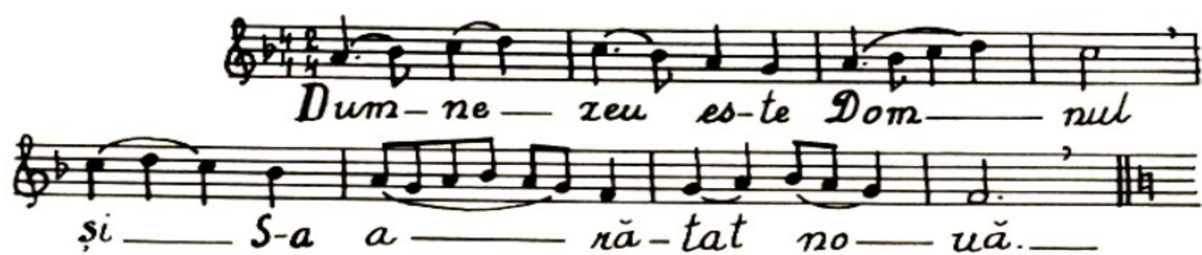
Irmosul: „Ca de un sicriu însuflețit...” ca și la Irmosul „Intrării în Biserică” (vezi pag. ....) pînă la semnul 𝄋, continuînd apoi cu finalul următor:
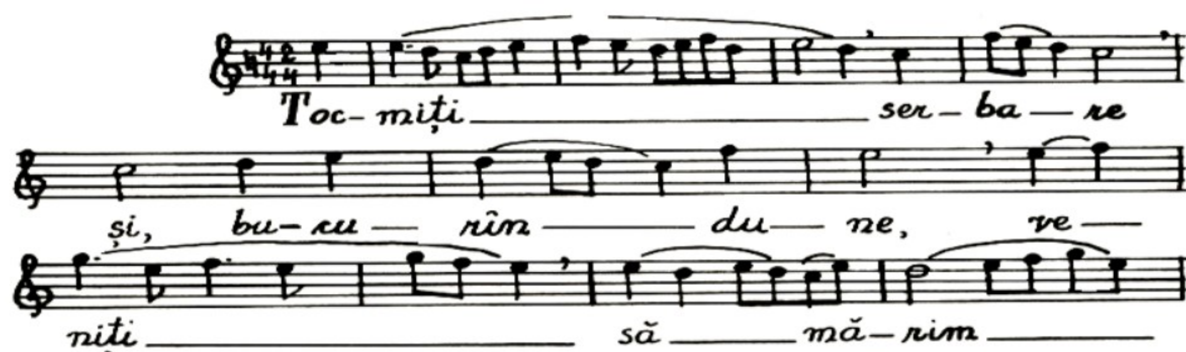
Năs-că — toa — re de Dum-ne — zeu,

bu — cu — ră — te cea — pli — nă de — dar

Dom — nul es — te cu — ti — ne.

Axionul Floriilor

Dum- ne — zeu es-te Dom — nul
și — S-a a — ră-tat no — uă. —

Toc- miți — ser- ba — re
și, bu-cu — rîn — du — ne, ve —
niți — să — mă-rim —

pe— Hris—— tos cu ra—— muri și
cu stîl— pări—————— și— cu cîn——
tări, stri gînd— Lui: Bi——— ne es— te
cu——— vîn— tat cel ce vi——— ne
în—— tru nu—— me-le Dom————
nu—————— lui, Mîn-tu-i— to——— rul
rar.....
nos——————————————————— tru.

Axionul Sfintelor Paşti

În— ge— rul— a stri-gat— ce-lei
pli—— ne de— dar: Cu— ra—tă Fe— cioa—— ră—
bu— cu— ră— te, și ia— răși zic— bu—
cu ră—————— te, că— Fi—ul tău a

în-vi — at a — tre ——— ia — zi din — mor-

mînt și pe morți — i-a ri — di — cat ve-se-
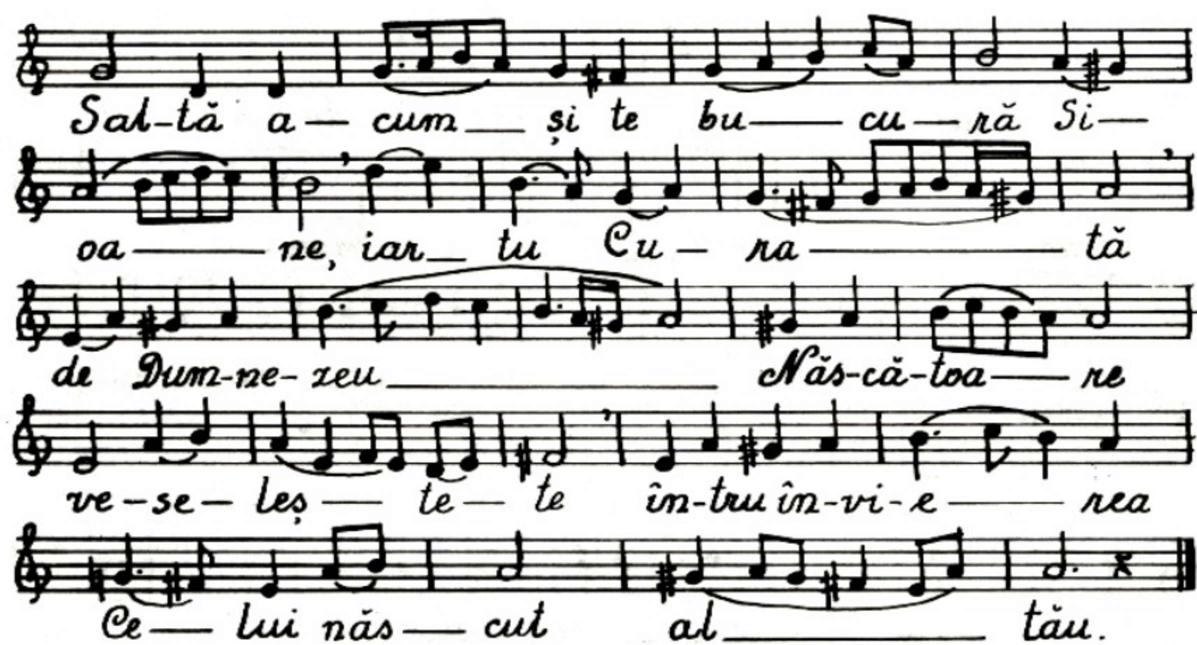
li — ți — vă — po — poa ——————— re.

Lu-mi — nea ——— ză-te, lu ——— mi-

nea ——— ză ——— te, no ——————— u-le Ie-

ru — sa — li ——— me, că mă — ri ——— rea

Dom-nu-lui pes-te ti — ne a stră —— lu — cit.

Axionul Înălţării Domnului

Mă-reș ——— te su ——— fle-

te_ al_ meu, pe Hris-tos, Dă-tă-to-rul de vi-

a ——— ță, Cel ce_ s-a_ î ——— năl-

tat ——— de_ pe_pă-mînt_ la_ cer,

de ——— pe pă-mînt la ——— cer.

Rar

Pe Ti-ne Mai-ca lui Dum-ne— zeu

cea mai pre- sus, — mai pre-sus — de min — te,
mai pre — sus — de min — te
și — de cu — vînt, ca — re — ai — năs —
cut — ne — gră — it — sub ani — pe
Cel — fă — ră — de ani, cre-din-cio — șii
cu — un — gînd — te mă — rim. —

Axionul Pogorârii Duhului Sfânt

Bu— cu— ră ——— te

Îm — pă–ră–tea —— să Mai ——— că, mă-

ri ——————— rea fe– cioa-re—lor,_

că toa–tă gu ——— ra cea lim ———

—— pe- de, bi —— ne gră-i— toa ———

ne, vor — bind, ________________ vor - bind,

nu __ te poa ______ te cîn - ta cum se ca — de,

nu ______________ te poa — te_ cîn — ta și _____

se_ în - tu - ne_ că __ toa ____ tă min - tea

a ______ cu - noaș __________ te naș - te - rea ta;

pen tru a — ceas — ta cu ____ un gînd pe —

ti ____________ ne, pe ti ____ ne te ____ mă-

rim, __________________________ te ______ mă - rim

Axionul Schimbării la Faţă

Mă — reș — te —
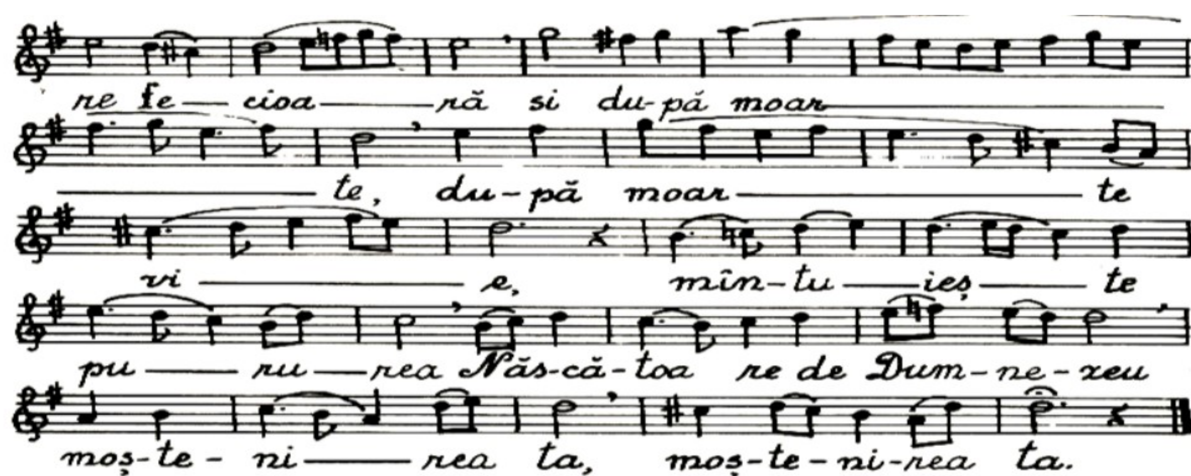
su — fle — te — al — meu, mă —

reș — te pe Dom — nul —

Cel ce s-a schim-bat la fa-ță in-
mun-te-le Ta-bo-ru-lui.
Naș-te-rea ta ne-stri-ca-tă
s-a a-ră-tat;
Dum-ne-zeu din coap-se-le ta-le a-ie-șit,
că s-a a-ră-tat
pur-tă-tor de trup pe pă-mînt
și cu oa-me-nii, cu oa-me-nii
a pe-tre-cut; pen-tru a-
ceas-ta, Năs-că-toa-re de
Dum-ne-zeu pe ti-ne
te mă-rim.

Axionul Adormirii Maicii Domnului

Nea-mu-ri-le toa-te te fe-ri-cim pe ti — ne,
u — na de — Dum-ne — zeu —
— Năs-că — toa — re.
Bi — ru — ies — cu — se, —
bi — ru — ies — cu — se rîn-du-
ie — li-le, rîn — du-ie — li-le
fi — rii în-tru
ti — ne fe — cioa-ră cu-ra — tă, — că —
naș — te — rea fe-cio-neș — te — și
moar — tea ar-vu-neș — te vi — a — ța; —
ce-ea ce ești — du-pă naș — te —

Cântările celor opt glasuri

Vorbind despre cele opt glasuri bisericeşti, termenul de glas, echivalentul ehului din l. greacă, nu este folosit în muzica religioasă în sens de voce omenească, ci în sens de stil de cântare, gen, sistem sonor sau cadenţial. Pentru a distinge un glas de altul, trebuie să cunoaştem bine semnele caracteristice ale fiecărui glas în parte, adică: scara, care este treapta fundamentală, numită de bază, formulele melodice folosite, inclusiv formula de încheiere, derularea, cadenţele şi formulele lor.

Glasul I (psaltic) foloseşte scara diatonică având treapta fundamentală pe re (pa)[150]. Dacă urmărim scara glasului I, varianta Banat, constatăm că prezintă aceeaşi structură melodică cu varianta psaltică. Dacă urmărim în mod special troparul învierii glas I pe Banat, comparativ cu varianta

[150] Glasul I se mai numeşte şi dorian, pentru că provine din provincia Doria din Grecia

psaltică, vom observa o asemănare care merge până aproape de identitate.

Materialul sonor al glasului I este alcătuit din formule melodice restrânse dar şi mai ample, aflate în poziţii variabile. Principalele formule melodice întâlnite pe parcursul unor cântări ca de ex. Doamne strigat-am..., Stihoavna sau troparul, se numesc modele pentru că ele constituie fondul din care sunt alcătuite celelalte cântări, cuprinzând de asemenea criteriile de bază după care se realizează aplicarea melodiei pe alte texte ale cărţilor de cult. Ţesătura muzicală este încadrată în intervalul de cvintă, pe care nu-l părăseşte pe tot parcursul cântării. Ambitusul restrâns precum şi repetarea formulelor melodice, determină însuşirea fără dificultăţi a melodiei şi aplicarea acesteia pe text necunoscut.

În muzica psaltică se întâlnesc trei categorii stilistice de cântări, trei modele, pentru fiecare glas în parte: stihirarice (silabice), irmologice (uşor ornamentate) şi papadice (bogat ornamentate).

În stilul stihiraric se cântă: Doamne strigat-am, stihirile, dogmatica, laudele şi voscreasna (stihirea evangheliei).

În tactul irmologic se cântă: stihoavna, troparul, sedelnele, binecuvântările învierii, antifoanele,catavasiile,doxologia şi fericirile.

În tactul papadic: heruvicul, chinonicul sau priceasna.

În Banat nu se mai păstrează aceste denumiri. Majoritatea melozilor autohtoni, Terenţiu Bugariu, Timotei Popovici, Aurel Popovici, Trifon Lugojan, vorbesc despre trei variante sau

modele: glasul însuşi, care corespunde în muzica psaltică cu tactul stihiraric, modelul stihoavnei şi al troparului.

Aplicarea cântărilor pe textele cărţil9or de cult este următoarea:

Pe „însuşi glas” se cântă (la Vecernie): Doamne strigat-am, Să se îndrepteze, Stihirile şi Dogmatica cea mare, iar la Utrenie, Mărire… Pentru rugăciunile Apostolilor tăi, Şi acum… Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu…, Miluieşte-mă Dumnzeule după mare mila Ta… (cu stihirea sa), Laudele şi Voscreasna

Pe modelul stihoavnei: Stihoavna, Antifoanele, Catavasiile, Măreşte suflete al meu pe Domnul…, Şi acum… Prea binecuvântată, Doxologia şi Fericirile.

Pe modelul Troparului se cântă: Sedelnele, condacul, troparele învierii.

Dacă modelul „însuşi glas”, prezintă deosebiri esenţiale faţă de cântarea psaltică, modelele stihoavnei şi a troparului se aseamănă foarte mult.

Întregul discurs muzical al glasului I, reprezintă reluarea variţională a primei formule, instaurându-se un climat de unitate, de echivalenţă sonoră impus de caracteristica textului. Fiecare cântare are trei sau mai multe formule melodice, care se repetă dar se impune întotdeauna formulă melodică de la început, întrucât aceasta reprezintă stabilirea unui anumit context, a unei acţiuni a cărei acţiune cronologică a avut loc după evenimentul expus în prima parte. Formula a treia îndeplineşte rolul de sinteză, de fapt reprezintă finalul sau încheierea cântării.

Al treilea model al glasului I, Troparul, în care se preamăreşte Învierea Mântuitorului, formulele melodice se succed cu fiecare propoziţie având o legătură vizibilă şi un caracter optimist, scoţând în evidenţă, prin ţesătura melodică de la sfârşit, marea minune a lumii: Învierea lui Hristos. Urcarea melodiei în final (mărire purtării Tale de grijă..., ne sugerează puterea lui Dumnezeu de a învinge moartea, de a birui prin învierea Sa puterea morţii.

Vecernia glas I[151]

În practica bisericească, această slujbă se înfăţişează în trei ipostase: Vecernia de toate zilele, când se oficiază în zilele de rând; vecernia mică, ea fiind o prescurtare a Vecerniei din zilele de rând; vecernia mare de sâmbătă seara şi din preziua sărbătorilor mari.

Ne vom referi la Vecernia de sâmbătă seara, semnalând deosebirile, la vecernia sărbătorilor mari.

Preotul: Binecuvântat este Dumnezeul nostru...[152]

Strana: Amin, Ps. 103

Preotul : Ectenia mare

Strana: „Fericit bărbatul...”

[151] Cuvântul „Vecernie”, provine din l. slavonă, înseamnă slujba de seara, corespunde cu vesperina din l. latină. Se oficiază seara în jurul orei 18, 00.
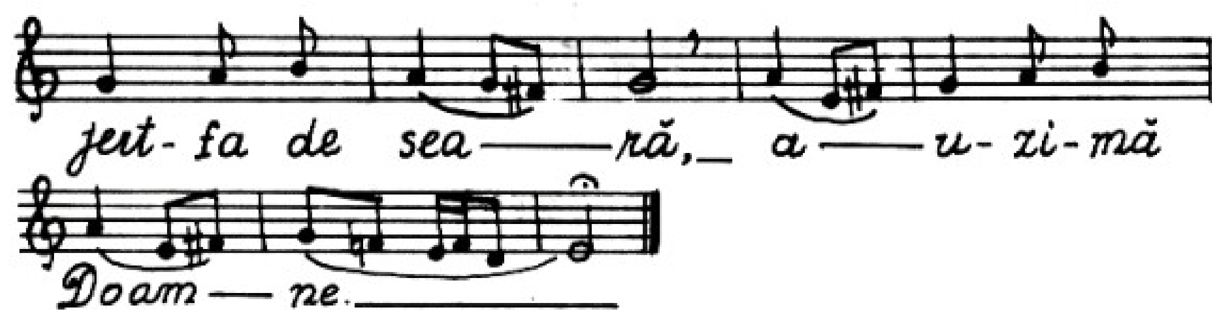
[152] De la Paşti până la Înălţare , după binecuvântare se cântă de trei ori „Hristos a înviat...”
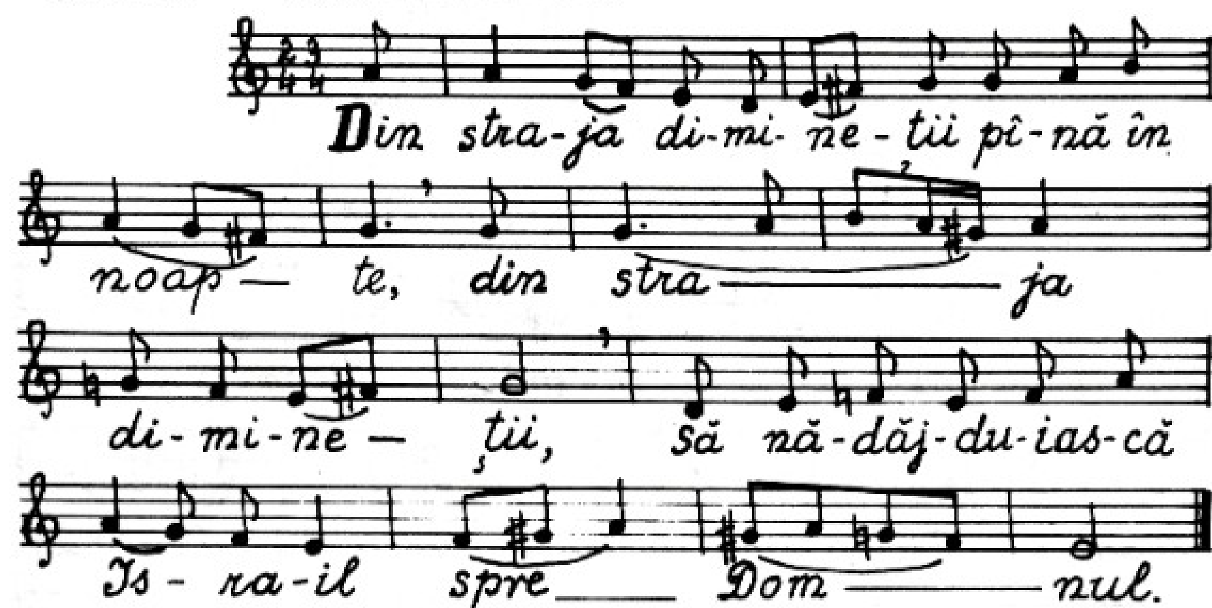
Fe-ri-cit băr-ba- tul, ca- re-le n-a um-blat în sfa- tul ne-
cre- din-cio-și-lor, a- li-lu- i- ia. Că ști- e Dom-
nul ca-lea drep- ți-lor și ca- lea ne-cre-din-cio- și- lor va pie-
ri, a- li-lu- i- ia. Slu-jiți Dom- nu-lui cu fri-
că și vă bu-cu- rați Lui cu cu-tre- mur, a- li-lu-
i- ia. Fe-ri-ciți toți ca- rii na-dăj-du-iesc spre Dân-
sul, a- li-lu- i- ia. Scoa-lă, Doam- ne, mân-tu- e-
ște-mă, Dum- ne-ze-ul meu, a- li-lu- i- ia. A Dom-
nu-lui e- ste mân-tu- i- rea și pes ste po- po- rul Tău,
bi- ne- cu- vân-ta-rea Ta, a- li- lu- i- ia.
Sla-vă Ta-tă-lui și Fi- u- lui și Sfân- tu-lui Duh, a-li-lu- i- ia.
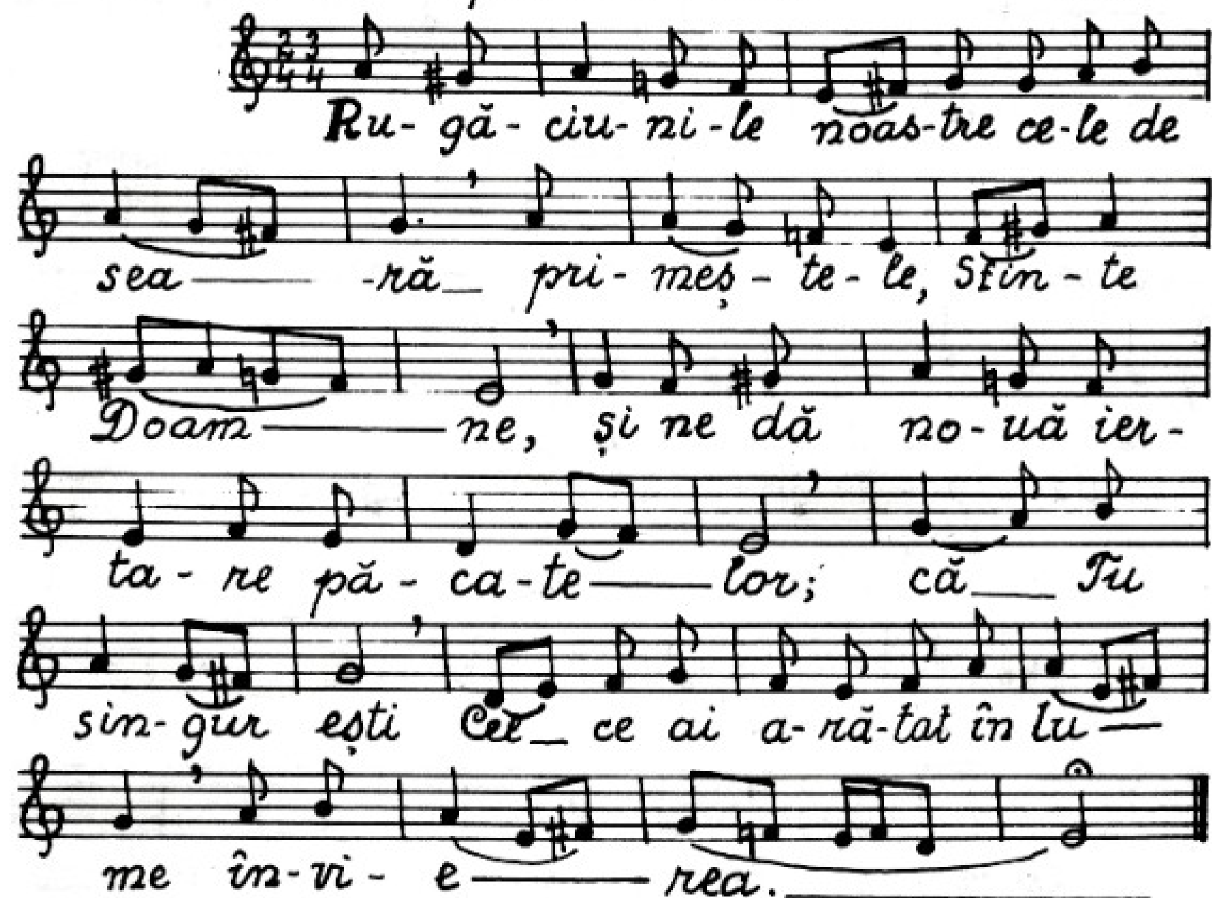
Preotul: Ectenia mică.

Strana: „Doamne strigat-am...”, „Să se îndrepteze...” „Din straja dimineţii...”, „Că la Domnul...”.

Preotul face cădirea mare, în timp ce la strană se continuă cântarea stihirilor învierii pe glasul I.

jert-fa de sea—ră,_ a—u-zi-mă
Doam—ne.

Din stra-ja di-mi-ne-ții pî-nă în
noap— te, din stra—ja
di-mi-ne— ții, să nă-dăj-du-ias-că
Is-ra-il spre___ Dom—nul.

Ru-gă-ciu-ni-le noas-tre ce-le de
sea— -ră_ pri-meș-te-le, Sfin-te
Doam—ne, și ne dă no-uă ier-
ta-re pă-ca-te—lor; că__ Tu
sin-gur ești Cel_ ce ai a-ră-tat în lu—
me în-vi-e—rea.

Că la Dom-nul es-te în-du-ra-re și

mul-tă mîn-tu- i ——— re la __ El, și

El ——— va mîn-tu- i pe Is-ra - il de toa-te

fă —— ră de le ——— gi — le __ Lui.

În-con-ju-rați, po — poa-re Si-

o ——— nul __ și-l cu-prin — deți pe ___

dîn ——— sul și dați mă - ri — re,

în-trîn — sul, Ce-lui ce a în — vi-

at din morți; că A-ces-ta es-te Dum-ne-

ze — ul nos ——— — tru, Cel ce ne-a

mîn — tu — it pe __ noi de fă-ră-de-

le ——— gi — le ___ noas ——— tre.

Preotul terminând cădirea intră în Sf. Altar pe uşa diaconească din dreapta, îmbracă felonul şi face vohodul cu cădelniţa. La strană se cântă dogmatica mare.

Mă-ri-re Ta-tă- lui și Fi-u-lui și Sfîn-tu-lui Duh.

Și a-cum _ și pu-ru- rea și în ve-cii ve-ci-lor. _ A —— min.

Pe ce-ea ce es-te mă-ri-rea a toa-tă lu —

mea, ca-re din oa — meni a ră — să —— rit

și pe Stă- pî — nul L-a năs-cut, u- șa cea ce-reas — că,

lau-da ce-lor fă-ră de tru —— puri și po-doa-ba cre-din-

cio-și- lor, pe Fe-cioa-ra Ma-ri-a să o lău-dăm. Că a-

ceas-ta s-a a-ră-tat _ cer și bi- se — ri-că Dum- ne-ze-

i —— rii; a-ceas-ta, pe-re-te-le cel din mijloc al vrajbei sur-

pîn — du-l, pa- ce a a- dus _ și îm-pă-ră- ți — a

a ___ des —— chis. Deci pe a-ceas-ta a-vîn-d-o

în-tă-ri-re a cre- din — ței, a-pă-ră-tor a-vem _ pe

Dom — nul, Cel ce s-a năs-cut — din-tr-în ——— sa.
În-drăz-neas-că, dar, în-drăz-neas-că po- po-rul lui
Dum-ne- zeu. Că A- ces-ta va bi-ru-i ___ pe vrăj- mași,
ca un A- tot — pu- ter ——— nic. __

Preotul: Înţelepciune drepţi

Strana: **„Lumină lină…”**

Lu- mi-nă li- nă a sfin- tei mă- riri, a Ta- tă-
lui ce- resc ce- lui fă- ră de moar- te, a Sfân-tu- lui, Fe- ri-
ci- tu- lui Ii- su- se Hris- toa- se. Vi- ind la a- pu-sul soa- re-
lui, vă- zând lu- mi-na cea de sea- ră, lă- u- dăm pe Ta- tăl, pe- Fi-
ul și pe Sfân- tul Duh Dum-ne- zeu. Vred-nic ești în toa-tă vre-
mea a fi lă- u- dat de gla-suri cu-vi- oa- se, Fi- ul lui Dum- ne-
zeu, Cel ce dai vi- a- ță, pen-tru a- ceas- ta lu-mea Te mă- reș-
te, Te mă- reș- te!

Preotul: Să luăm aminte. Pace tuturor.

Strana: Şi Duhului Tău

Preotul: Înţelepciune. Să luăm aminte

Strana: **Prochimenul zilei**

Sîmbătă seara (glas 6)

I. II.

Domnul a împărățit, întru po-

doabă s-a îmbrăcat. —— III. Dom —— nul

a împărățit, întru podoabă s-a îmbrăcat. ——

Duminică seara (glas 8)

Iată acum binecuvîntați pe Dom ——

nul, toți slujitorii Domnului. —

Luni seara (glas 4)

Dom —— nul mă va a — u- zi, cînd voi stri-

ga — către Dom —— nul.

Marți seara (glas 1)

Mila Ta, Doamne, mă va urma — în toa-te

zi — le- le vi- e- ții me- le.

Miercuri seara (glas 5)

Dum- ne- ze- u- le, în-tru nu-me-le Tău mîn-tu-

ieș- te- mă și în-tru pu-te-rea Ta — mă ju — de- că.

Joi seara (glas 6)

A - ju- to-rul meu de la Dom- nul,

Cel ce a fă-cut ce-rul și pă- mîn - tul.

Vineri seara (glas 7)

Dum- ne- ze- u - le, spri-ji-ni-to-rul meu — ești

Tu — și mi-la Ta — mă va în-tîm pi- na.

În postul Sfintelor Paști, în Duminici la vecernie (glas 8)

Să nu în-torci fa-ța Ta — de la

ro — bul Tău, cînd mă ne-că-jesc de grab —

mă — a - uzi, ia a- min-te — spre su — fle- tul

meu și-l mîn-tu - ies — te — pe el.

La Nasterea Domnului, la vecernia din 25 dec. (glas 7)

Ci-ne e Dum-ne-zeu ma—re, ca Dum-ne-ze—ul nos-tru Tu_ ești Dum— ne-zeu_ ca re faci mi-nuni.

La Botezul Domnului, la vecernia din 6 ian. (glas 7)

Dum-ne-ze—ul nos-tru în cer și pe_ pă— mînt_ toa—te cî-te a vo-it_ Dom—nul a_ fă—cut.

La Praznicele împărăteşti, urmează citirea Paremiilor din Minei, Triod sau Penticostar. Sâmbătă seara, urmează ectenia întreită, rugăciunea „Învredniceşte-ne Doamne…”

Preotul: Ectenia cererilor.

Dacă se face Litia, la strană se cântă acum stihirile litiei din Minei.
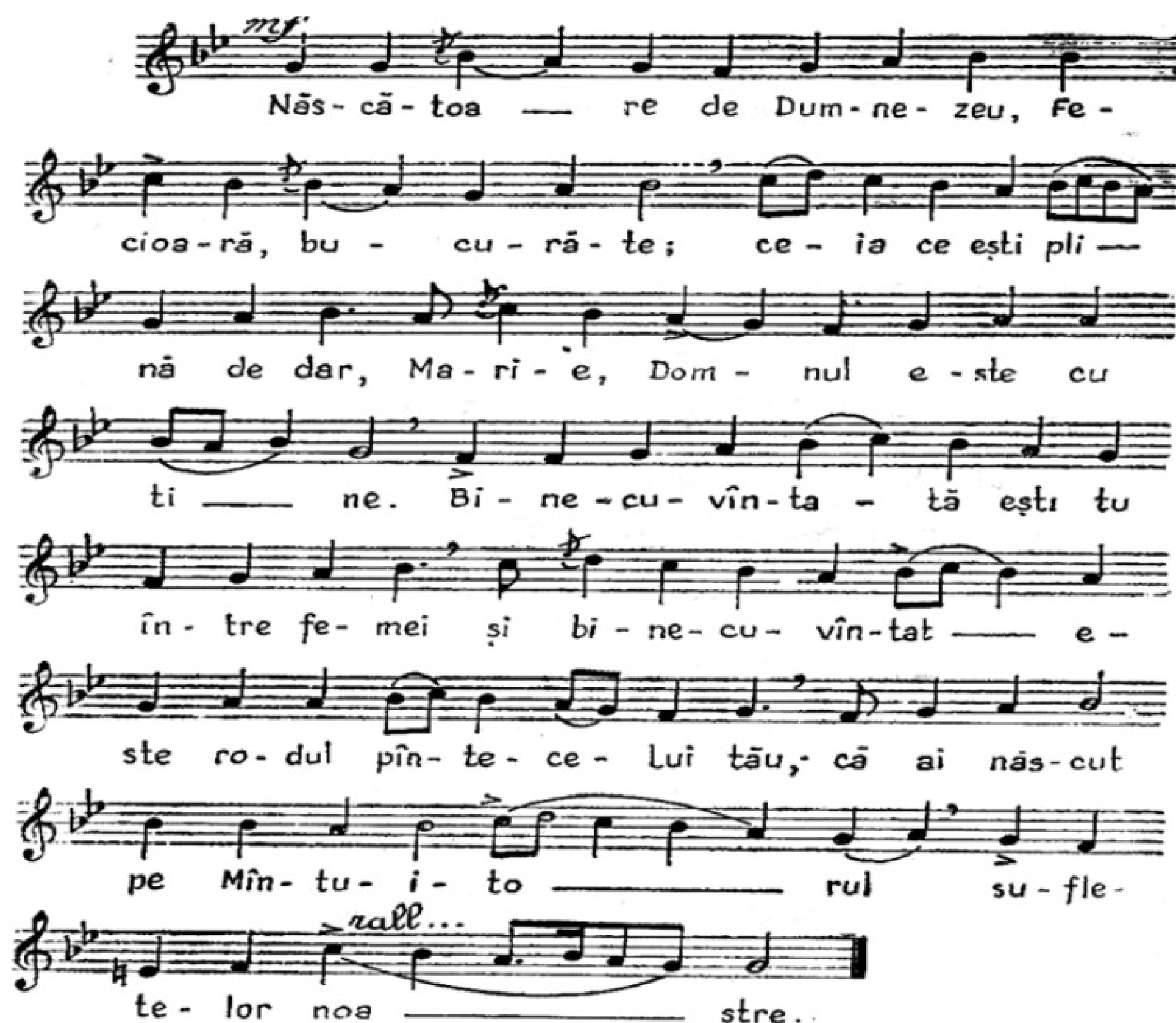
Preotul zice rugăciunea: „Mântuieşte Doamne poporul Tău…”

Strana: Doamne miluieşte.

Se pomeneşte cârmuirea ţării, Ierarhul locului ş.a.
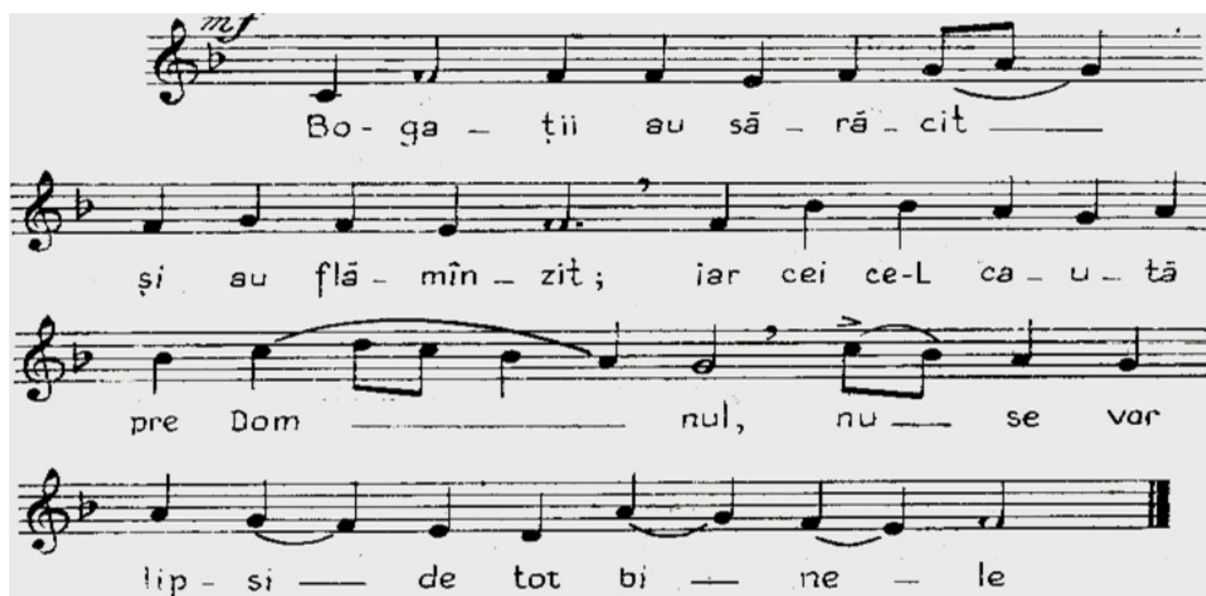
Preotul:rosteşte rugăciunea: „Stăpâne mult milostive…”

Strana: Stihoavna, Mărire… Şi acum… de la stihoavnă, Acum slobozeşte… Sf. Dumne-zeule… Prea Sfântă Treime… Tatăl nostru…După ecfonisul: „Că a Ta este împărăţia…”, se cântă troparul „Născătoare de Dumnezeu Fecioară…”, glasul V, dacă este duminică, iar dacă este sărbătoarea unui sfânt cu polieleu se cântă mai întâi troparul sfântului de două ori şi apoi **Născătoare de Dumnezeu**… Când este praznic se cântă numai troparul praznicului
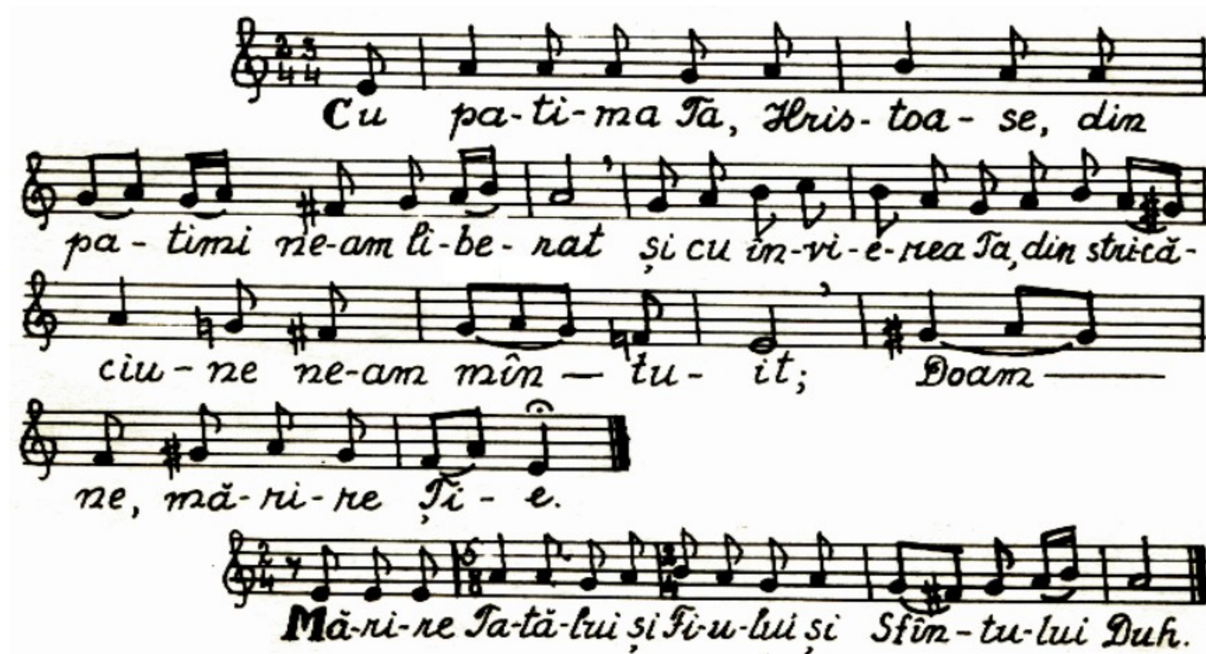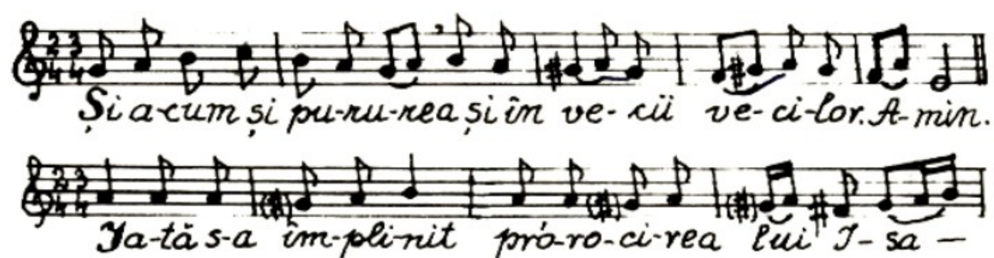

Cântare preluată din Ioan Brie, Cântări la serviciile religioase, p. 123.

Preotul rosteşte rugăciunea de sfinţire a prinoaselor, strana: Fie numele Domnului (de trei ori), **Bogaţii au sărăcit şi au flămânzit**… pe glasul VII (de trei ori). Preotul cu faţa spre credincioşi. Binecuvântarea Domnului peste voi toţi…

Dacă este vecernie obişnuită atunci după ecfonisul: Fie stăpânirea împărăţiei Tale…, la strană se cântă **stihoavna glasului de rând**.

ia: că fe-cioa-ră fi-ind— ai năs-cut, iar du-pă naș-te-re

ca și mai î-na-in-te de naș-te-re ai ră-mas; că

Dum-ne-zeu e-ra Cel ce s-a năs-cut, pen-tru

ca-re și fi-ri-le le-a în-no-it. Ci, o,

Mai-că a lui Dum-ne-zeu, ru-gă-ciu-ni-le

ce se a-duc ți-e în bi-se-ri-ca ta, nu le

tre-ce cu ve-de— rea! Ci, ca ce-ea ce

ai pur-tat în bra-țe-le ta-le pe Cel mi-los-tiv, spre
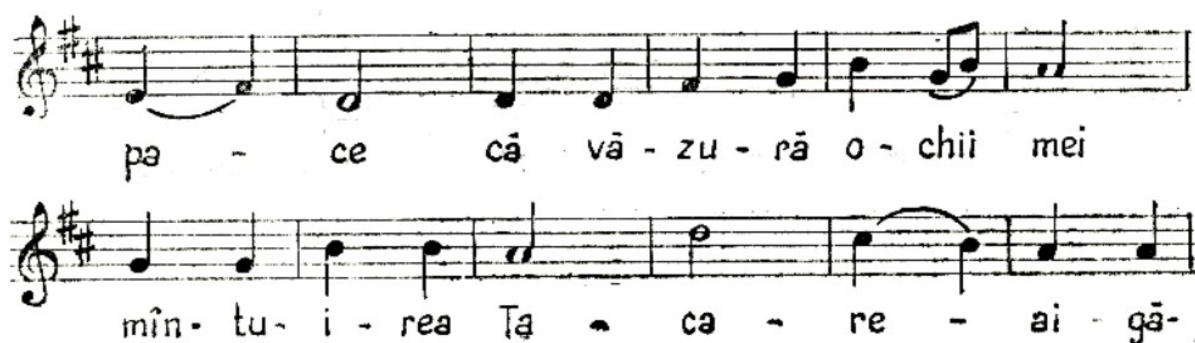
ro-bii tăi mi-los-ti-veș-te-te și roa-gă-L
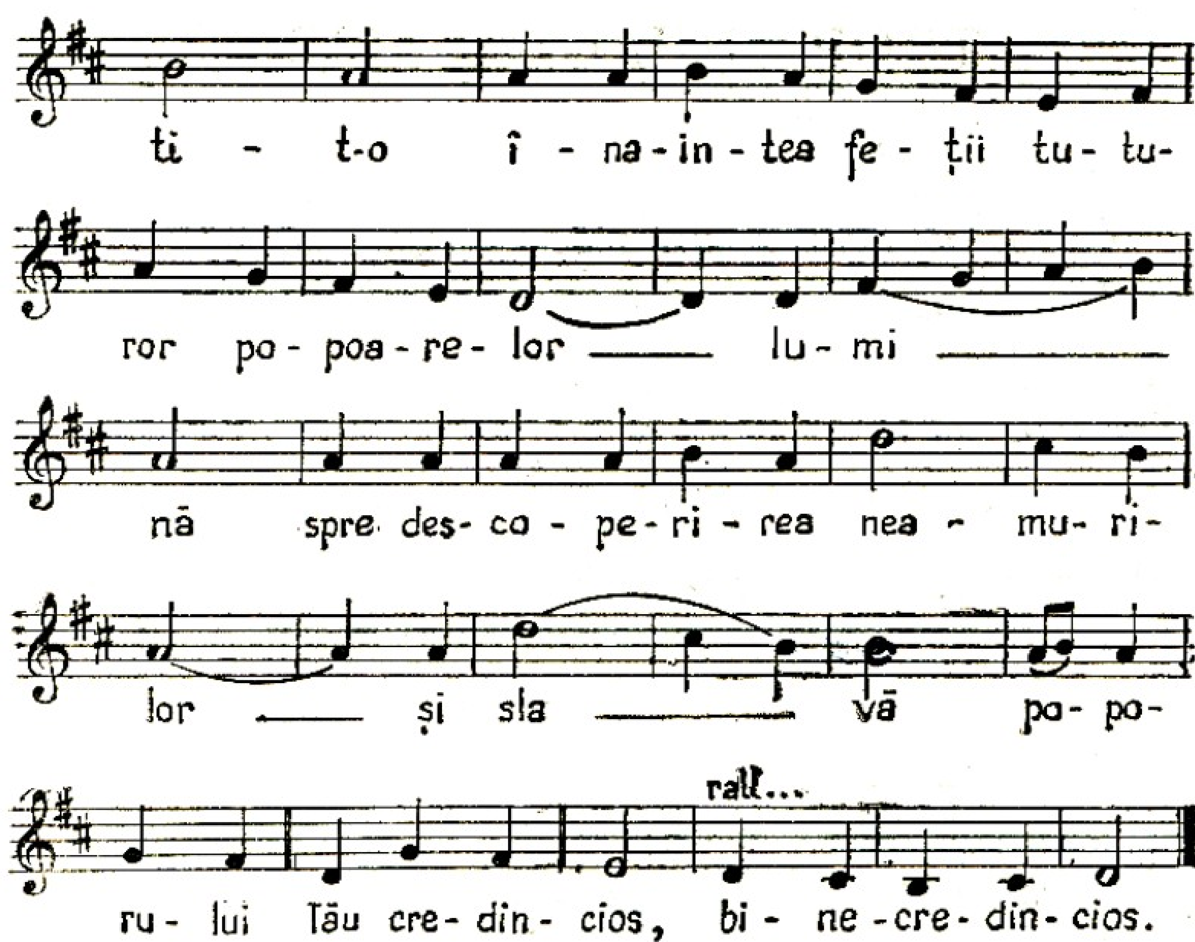
să se mîn-tu-ias-că su-fle-te-le noas-tre.

Strana: **Acum slobozeşte...**

A-cum slo-bo-ze—ște pe ro-bul

Tău Stă-pî—ne du-pă cu-vîn-tul Tău în

pa - ce că vă - zu - ră o - chii mei
mîn - tu - i - rea Ta - ca - re - ai - gă-

ti - t-o î - na - in - tea fe - ții tu - tu-
ror po - poa - re - lor lu - mi
nă spre des - co - pe - ri - rea nea - mu - ri-
lor și sla vă po - po-
rall...
ru - lui Tău cre - din - cios, bi - ne - cre - din - cios.

Sfinte Dumnezeule… (de trei ori), Preasfântă Treime…, Doamne miluieşte (de trei ori), Mărire … Şi acum…, Tatăl nostru…

Preotul: Că a Ta este împărăţia şi puterea…

Strana: Amin. Troparul Învierii glas I, Mărire… Troparul Sfântului, Şi acum… Troparul Născătoarei de Dumnezeu, pe glasul pe care s-a cântat troparul Sfântului. La sărbătorile sfinţilor se cântă troparul sfântului de două ori, apoi Mărire… Şi acum… al Născătoarei de la glasul de rând al Octoihului. La praznicele împărăteşti se cântă numai troparul praznicului de trei ori.

149

Pia-tra fi-ind pe-cet-lu- i- tă de iu-dei și os-

ta — șii stră-ju - ind prea-cu-rat — tru-pul Tău,

în-vi-a-t-ai a tre-ia zi Mîn-tu-i-to-ru-le,

dă-ru-ind lu-mii vi- a —— ță; pen-tru a-

ceas-ta, Pu-te-ri-le— ce-ru-ri-lor stri-gau Ți — e:

Dă-tă-to-ru-le de vi- a —— ță: Mă - ri - re

în-vi-e-rii Ta- le, Hris-toa-se, Mă - ri — re îm-
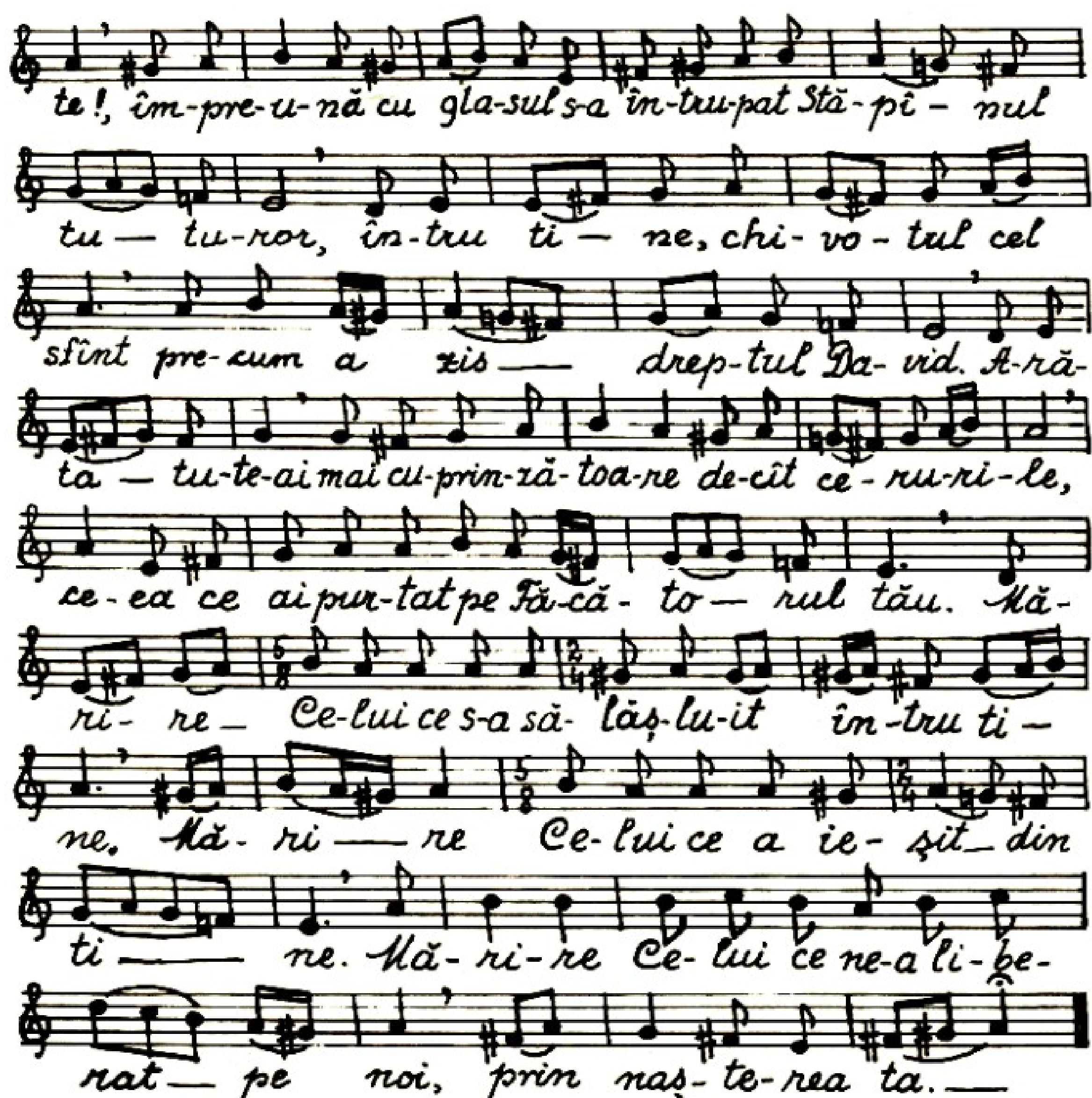
pă-ră-ți-ei Ta —— le, Mă-ri-re pur-tă-rii Ta-le de

gri —— jă U-nu-le iu-bi-to-ru-le de oa — meni. —

Mă-ri-re Ta-tă-lui și Fi-u-lui și Sfîn-tu-lui Duh.

Și a-cum și pu-ru-rea și în ve-cii ve-ci-lor. A-min.

Gavril, zi-cînd Ți-e: Fe-cioa-ră, bu- cu-ră-

Preotul: Înţelepciune

Strana: Binecuvintează

Preotul: Cel ce sete binecuvântat…

Strana: Amin. Întăreşte Dumnezeule, sfânta şi dreapta credinţă a drept-măritorilor creştini şi Sfântă Biserica Ta o păzeşte în veacul veacului.

Preotul: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.
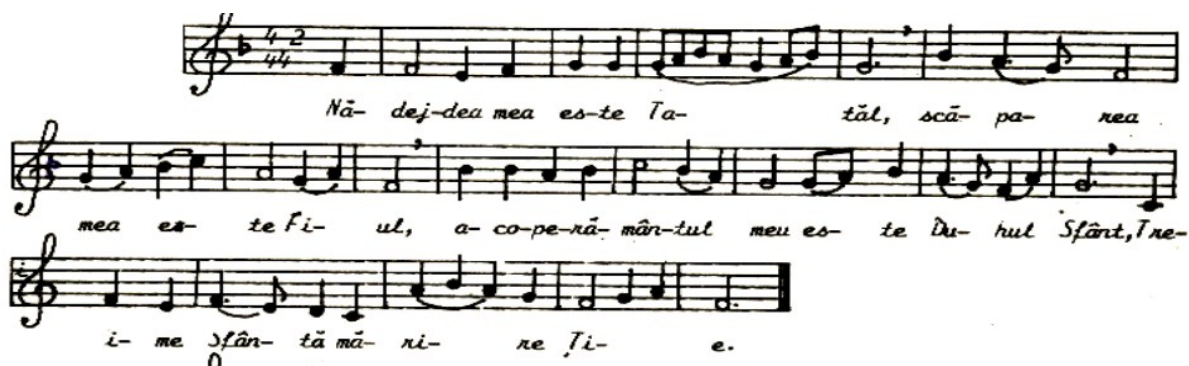
Strana: Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii şi mai mărită fără de asemănare decât Serafimii, care fără stricăciune

pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pe tine cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu te mărim.

Preotul: Mărire Ţie Hristoase Dumnezeul nostru mărire Ţie.

Strana: Mărire..., Şi acum..., Doamne miluieşte (de trei ori), bine-cuvântează

Strana: Amin, şi cântă **Nădejdea mea**...

Utrenia glas I

Utrenia este slujba de dimineaţa, aşa cum îi spune şi numele. Deosebim trei variante de utrenie săvârşite în cultul creştin ortodox: Utrenia de toate zilele, din cursul săptămânii când nu este nici o sărbătoare, Utrenia duminicii şi Utrenia oficiată în mănăstiri la privegherea de noapte, la diferite sărbători. Ultimele două sunt aproape identice. La această slujbă de dimineaţa, rolul preotului este mult simplificat, el se reduce doar la rostirea unor ectenii mici, partea dominantă a slujbei revine stranei care are cele mai multe cântări şi rugăciuni brodate în jurul ecteniilor.

Preotul: Binecuvântat este Dumnezeul nostru…

Strana: Amin. Veniţi să ne închină Împăratului nostru Dumnezeu (de trei opri), se citesc psalmii 19, 20, Mărire… Şi acum… Sfinte Dumnezeule… Tatăl nostru… După binecuvântare preotul face cădirea mare. Când trebuie să rostească ecfonisul: Că a Ta este împărăţia şi puterea şi mărirea…, trebuie să fie în mijlocul bisericii sub policandru.

Strana: citeşte troparele „Mântuieşte Doamne poporul Tău şi bine-cuvântează moştenirea Ta; biruinţă binecredincioşilor creştini asupra celui potrivnic dăruieşte; şi cu crucea Ta păzeşte pe poporul Tău.

Mărire Tatălui... Cel ce te-ai înălţat pe cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe binecredincioşii creştini, dăruieşte-le lor biruinţă asupra protivnicului, având ajutorul lor armă de pace, nebiruită biruinţă.

Şi acum şi pururea... Ocrotitoare, neînfricată şi neînfruntată nu trece cu vederea, ceea ce eşti bună, rugăciunile noastre, întru tot lăudată Născătoare de Dumnezeu. Întăreşte viaţa cea de obşte a dreptcredincioşilor. Mântuieşte pe cei ce i-ai rânduit să conducă şi le dă lor biruinţă din cer, pentru că ai născut pe Dumnezeu, ceea ce eşti singură binecuvântată.

Preotul: Ectenia întreită

Strana: Doamne miluieşte (de trei ori)

Preotul ecfonisul: Că milostiv şi iubitor de oameni Dumnezeu eşti...

Strana: Amin. Întru numele Domnului binecuvintează părinte
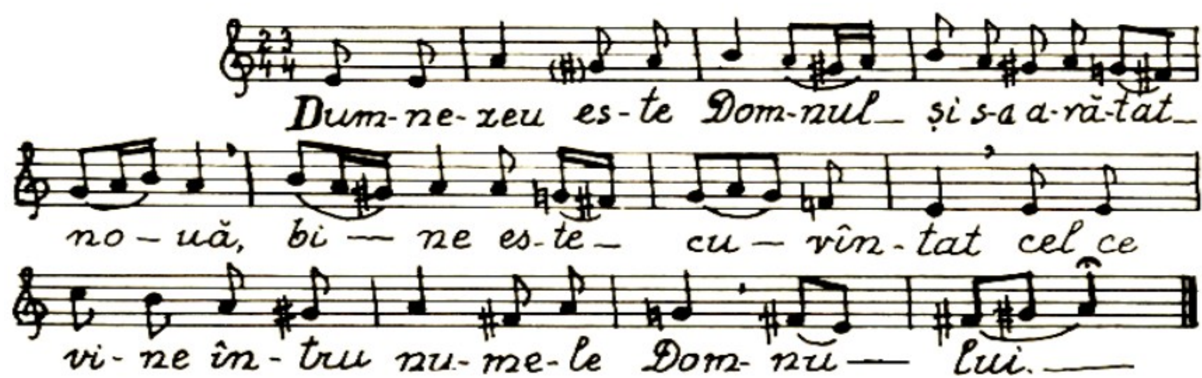
Preotul: Mărire Sfintei şi celei de op fiinţă şi de viaţă făcătoarei şi nedespărţitei Treimi, totdeauna acum şi pururi şi în vecii vecilor[153].

Strana citeşte cei şase psalmi (Ps. 3; 37; 62; 87; 102; 142)

[153] De la duminica Tomii până la Înălţarea Domnului, Utrenia se începe direct cu „Mărire Sfintei...” după care se cântă „Hristos a Înviat... (de trei ori)

Preotul: după psalmul 62, iese din altar şi citeşte ultimele şase rugăciuni ale dimineţii în faţa Sfintelor Uşi. După terminarea psalmilor rosteşte ectenia mare.

Strana: **Dumnezeu este Domnul**… (de trei ori) cu troparul glasului de rând.

Pia-tra fi-ind pe-cet-lu- i- tă de iu-dei și os-

ta — șii stră-ju - ind prea-cu-rat — tru-pul Tău,

în-vi-a-t-ai a tre-ia zi Mîn-tu- i - to-ru-le,

dă-ru-ind lu-mii vi- a —— ță; pen-tru a-

ceas-ta, Pu-te-ri-le — ce-ru-ri-lor stri-gau Ți — e:

Dă-tă-to-ru-le de vi- a —— ță: Mă - ri - re

în-vi-e-rii Ta- le, Hris-toa-se, Mă - ri — re îm-

pă-ră-ți-ei Ta —— le, Mă-ri-re pur-tă-rii Ta-le de

gri —— jă U-nu-le iu-bi-to- ru-le de oa — meni. —

Mă-ri-re Ta-tă-lui și Fi-u-lui și Sfîn-tu-lui Duh.

Și a-cum și pu-ru-rea și în ve-cii ve-ci-lor. A-min.

Gavril, zi-cînd Ți-e: Fe-cioa-ră, bu- cu-ră-

te!, îm-pre-u-nă cu gla-sul s-a în-tru-pat Stă-pî - nul
tu — tu-ror, în-tru ti — ne, chi- vo - tul cel
sfînt pre-cum a zis — drep-tul Da- vid. A-ră-
ta — tu-te-ai mai cu-prin-ză- toa-re de-cît ce - ru-ri-le,
ce-ea ce ai pur-tat pe Fă-că- to — rul tău. Mă-
ri- re — Ce-lui ce s-a să- lăș-lu-it în-tru ti —
ne. Mă- ri — re Ce-lui ce a ie- șit — din
ti — ne. Mă- ri-re Ce- lui ce ne-a li-be-
rat — pe noi, prin naș- te-rea ta. —

Preotul: ectenia mică

Strana: **primul rând de sedelne**

Mor-mîn-tul Tău, Mîn-tu-i- to-ru-le, os-
ta-șii stră-ju- in — du-l, morți s-au fă - cut de
stră-lu-ci-rea în-ge-ru-lui ce s-a a — ră-tat,
ca- re a ves-tit fe- me-i-lor În-vi- e —rea. Pe

Ti-ne Te mă-rim, Pier-ză-to-rul stri-că-ciu— nii; la

Ti-ne că-dem, Cel ce ai în-vi-at din mor-mînt și

u-nul Dum-ne-ze— ul nos— tru.—

Pe Cru-ce fi-ind pi-ro-nit de vo-ie,

În- du-ra- te, în mor-mînt fi-ind pus ca un

mort. Dă-tă-to-ru-le de vi — a — tă,

stă-pî-ni-rea mor-ții ai zdro-bit cu moar-tea Ta. Pu-

ter-ni-ce: Că de Ti-ne s-au cu-tre-mu-rat por-ta-rii

ia - du-lui; Tu îm-pre-u-nă ai scu-lat pe mor-ții cei din veac,

ca un iu-bi-tor_ de oa — meni._

Mă-ri-re Ta-tă-lui și Fi-u-lui și Sfîn-tu-lui Duh.

Și a- cum și pu-ru-rea și în ve-cii ve-ci-lor. A- min.

Mai-că a lui Dum-ne-zeu pe ti-ne te știm

toți, cei ce cu dra-gos-te a-ler-găm la a ta bu-nă-

ta — te, ca-re și du-pă naș-te-re te-ai
a-ră-tat Fe-cioa-ră cu a-de-vă-rat. Pe ti-ne te a-
vem o- cro- ti-toa-re, noi pă-că- to — șii; pe
ti - ne mîn-tu- i-re în-tru is-pi- te te-am cîș-ti-gat,
sin-gu-ra cu to-tul fă-ră pri- ha — nă. —

Preotul: ectenia mică

Strana: **al doilea rând de sedelne**

Fe- me- i- le, mî- ne- cînd, au ve- nit la mor-
mînt, și ve- de-re în-ge-reas-că vă- zînd s-au cu-
tre- mu- rat; mor- mîn-tul a stră- lu- cit vi-
a — ță, mi- nu-nea le-a spăi-mîn-tat pe e — le.

Pen-tru a-ceas-ta, mer-gînd, au ves- tit u- ce-
ni- ci- lor În- vi- e — rea. Ia-dul l-a pră-dat Hris-
tos, ca Cel ce es- te sin-gur ta-re și pu - ter — nic;
și pe cei pie- riți i-a scu- lat — pe toți,
fri-ca o-sîn-di-rii dez-le-gînd cu pu-te-rea Cru-cii.

Dacă este un Praznic împărătesc se cântă **Polieleul** şi **Mărimurile**. În duminica Fiului Risipitor, duminica lăsatului sec de carne, dum. Lăsatului sec de brânză se cântă Ps. 136: „La râul Babilonului…"

Lău-dați nu-me-le Dom-nu-lui, lău-

Refren

da-ți-L pe Dom-nul. A-li-lu-ia.

Cei ce stați în ca-sa Dom-nu-lui, în

cur-ți-le Dum-ne-ze-u-lui nos-tru. Aliluia.
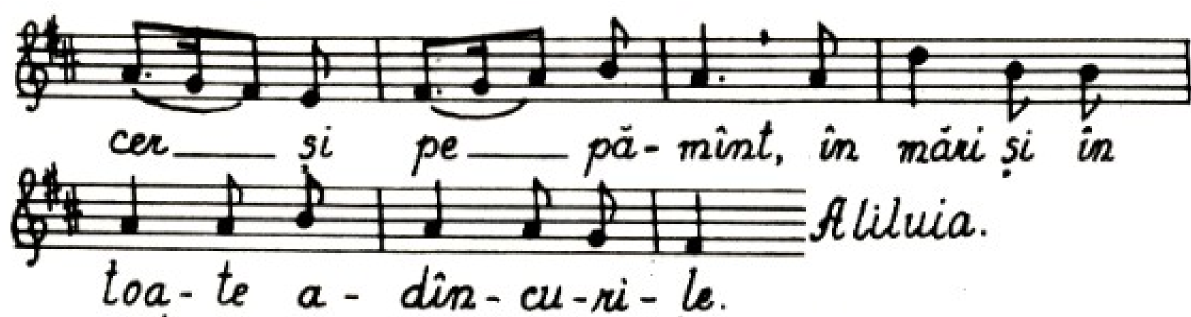
Lău-dați pe Dom-nul că es-te bun

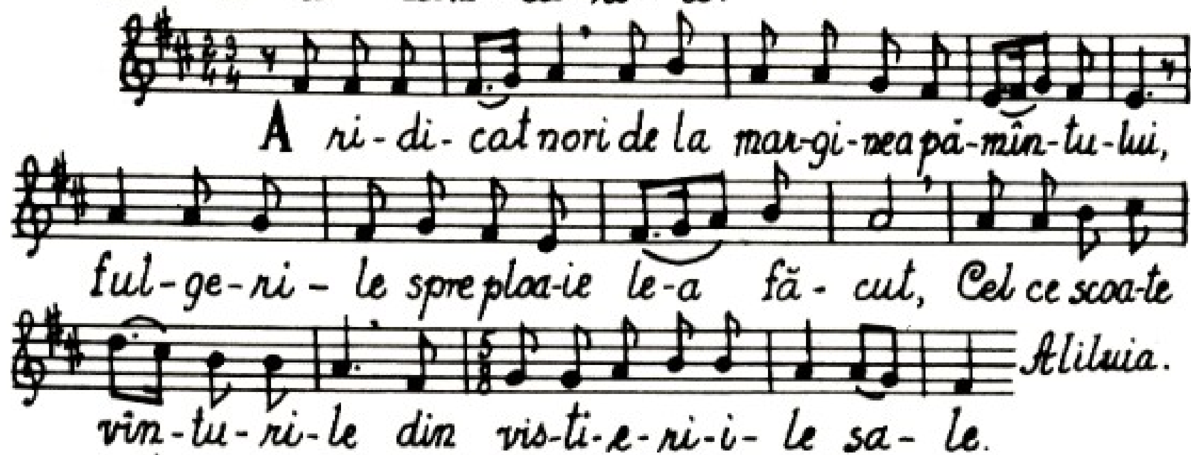
Dom-nul; cîn-tați nu-me-le lui că es-te bun. Aliluia.
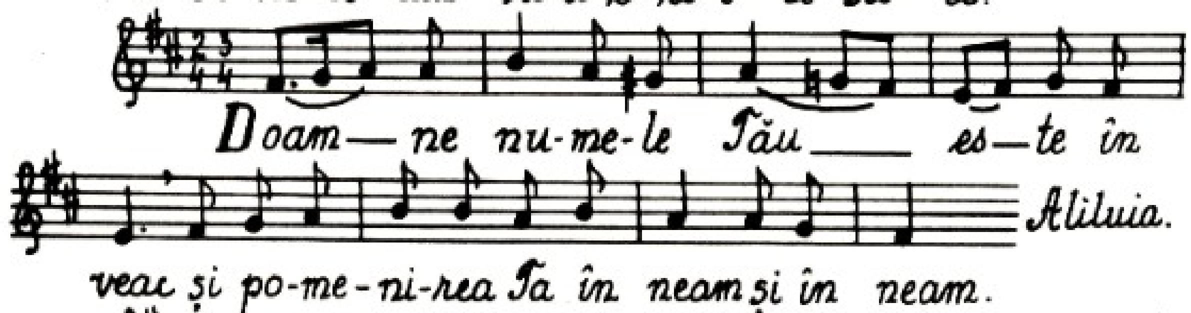
Că eu am cu-nos-cut că es-te ma-re Dom-
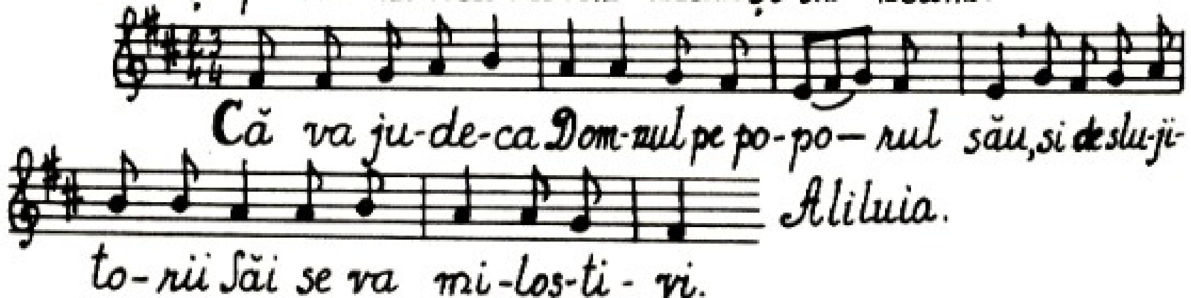
nul, Dom-nul nos-tru pes-te toți Dum-ne-ze-ii. Aliluia

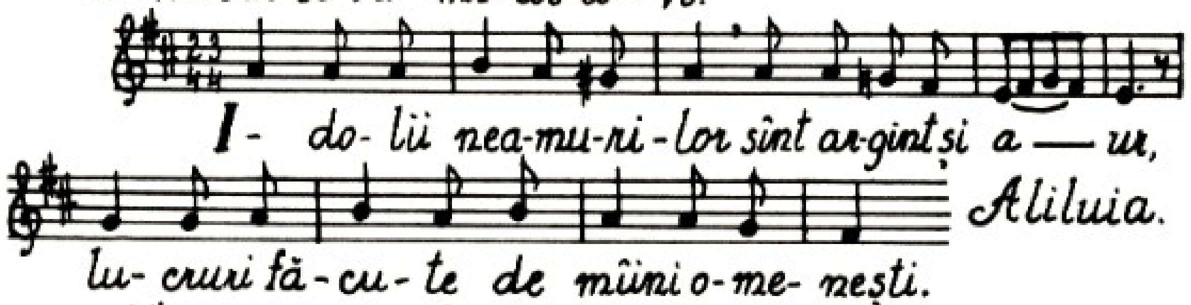
Toa-te cî-te a vrut Dom-nul a fă-cut în

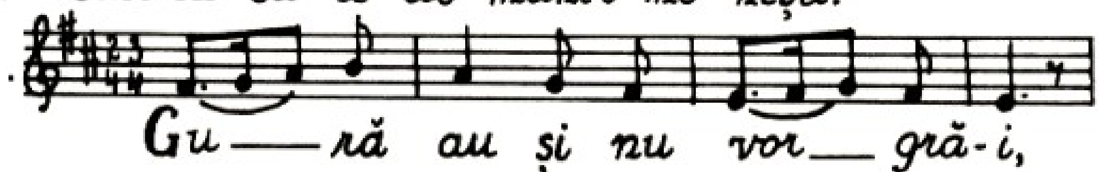

cer — și pe — pă-mînt, în mări și în
Aliluia.
toa-te a-dîn-cu-ri-le.

A ri-di-cat nori de la mar-gi-nea pă-mîn-tu-lui,
ful-ge-ri-le spre ploa-ie le-a fă-cut, Cel ce scoa-te
Aliluia.
vîn-tu-ri-le din vis-ti-e-ri-i-le sa-le.

Doam — ne nu-me-le Tău — es — te în
Aliluia.
veac și po-me-ni-rea Ta în neam și în neam.

Că va ju-de-ca Dom-nul pe po-po — rul său, și de slu-ji-
Aliluia.
to-rii Săi se va mi-los-ti-vi.

I-do-lii nea-mu-ri-lor sînt ar-gint și a — ur,
Aliluia.
lu-cruri fă-cu-te de mîini o-me-nești.

Gu — ră au și nu vor — gră-i,

ochi au_ și nu vor__ ve-dea, u-rechi au și nu

vor a-u-zi, că nu es-te duh în gu-ra lor. Aliluia.

A - se-me-nea lor să fi-e_ toți cei ce-i fac pe

dîn__ șii, și_ toți cei ce se în-cred în_ ei. Aliluia.

Ca-sa lui Is-ra-il bi-ne-cu-vîn-tați_ pe

Dom__ nul, ca-sa lui A-ron bi-ne-cu-vîn-tați pe Dom__ nul,

ca-sa lui Le__vi bi-ne-cu-vîn-tați pe Dom-nul. Aliluia.

Psalmul 135.

Măr-tu-ri-si__ ti-vă Dum-ne-ze-u-lui dum-ne-

ze__ i__ lor, că în veac es-te mi-la__ (Refren)

Lui. A-li-lu__ i__ a.

Cel ce a fă-cut ce-rul cu în-țe-lep-ciu__ ne, (Refren) că în veac...

Soa-re-le spre stă-pî-ni-rea zi — lei,

lu-na şi ste-le-le spre stă-pî-ni-rea nop — ţii, că în veac...

Rar

Cel ce dă hra-nă la tot tru — pul, că în

veac_ es-te mi-la_ Lui. A - li - lu — ia.

Lău-daţi pe Dum-ne- ze- ul_ ce — ru-lui, că în

veac es-te mi-la_ Lui. A-li-lu — ia.

Măr-tu-ri-si-ţi-vă Dum-ne-ze-u-lui_ce-resc,

că în veac es-te mi-la_ Lui. A-li-lu — ia.

Mărimurile
la Naşterea Maicii Domnului

Mă-ri-mu-te_ pe_ ti — ne,

Prea_ sfîn — tă Fe —

cioa — ră şi cins — tim

pe ——— sfin — ții tăi — pă ——— rinți —

——— și mă - rim — în - tru — tot — lău -

da ——— tă naș ———

te — rea ta, naș ——— te ——— rea

ta. ———

Psalmul ales

la Nașterea Maicii Domnului

recitativ

A - du - ți a - min ——— te, Doam - ne
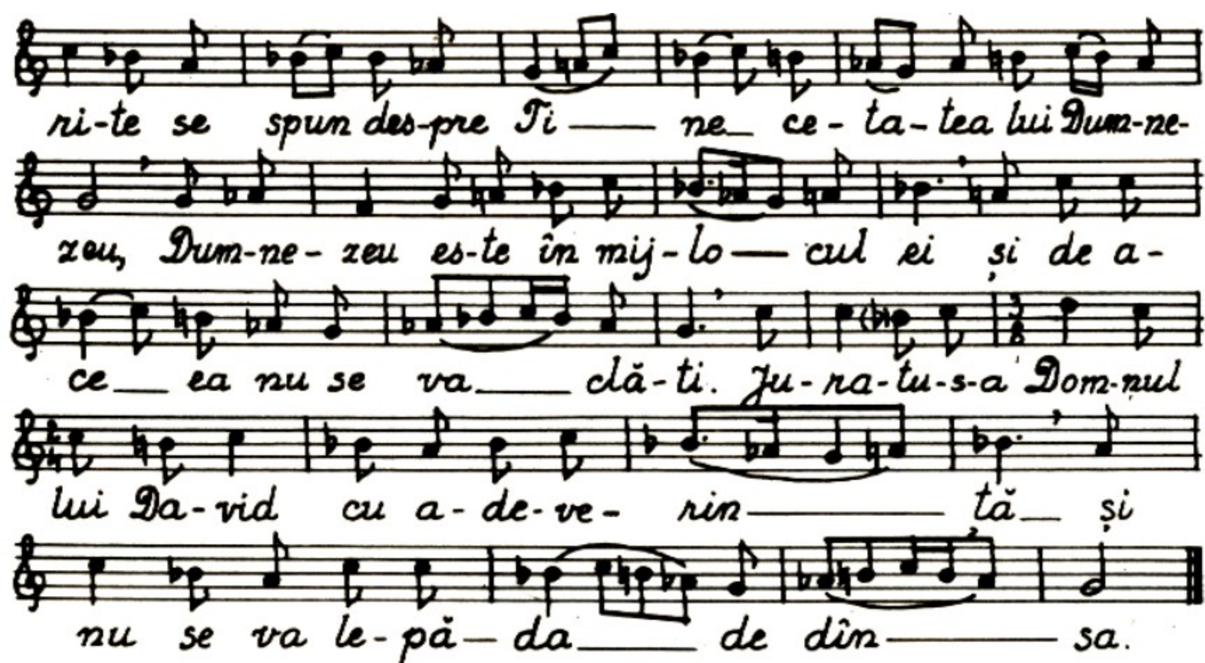
de Da - vid și de toa - te — blîn - de - țe - le lui,

ca - re s-a ju - rat — Dom — nu — lui — și fă - gă - du -

in - ță a dat — nea - mu - lui lui Ia — cob. — Ia ——

lă am a - u - zit de Ar - că în E - fra — ta și am gă -

si - t-o la ta — ri - na lui Ia —— rim. Lu —— cruri mă -

Psalmul 136 „La râul Babilonului...”

La rî — ul Ba-bi-lo — nu-lui, a-co-
lo — am șe- zut și am plîns, cînd — ne-am a-
Refren
min — te de Si- on. — A-li-lu — ia.

În săl cii, în mij - lo — cul_ lor am a-tîr-
nat_ har—fe-le noas—tre, că a-co-lo cei ce—
ne-au ro-bit_ pe — noi, ne-au ce-rut no-uă cîn-ta-re
Refren
A — li — lu — ia. —

Și cei ce ne-au ro-bit pe noi zi- ceau: Cîn-ta — ți
Refren
Aliluia
ne no — uă din cîn-tă-ri — le Si-o — nu — lui.

Cum să cîn- tăm cîn-ta-rea Dom — nu — lui —

Aliluia.

în pă-mînt stre - in. —

De te voi ui-ta, — I - e - ru-sa - li —

Aliluia.

me, ui-ta-tă să fi — e — dreap-ta mea. —

Să se li — peas-că lim-ba — mea — de gru-

ma — zul — meu, de nu îmi voi a - du — ce a-

min — te de ti —— ne, de nu voi pu-ne î-na-in-te

I — e — ru-sa-li ———— mul ca — în — ce-put — al —

Refren

bu-cu-ri — ei me ——— le. — A-li-lu ——— ia.

7. A - du-ți a - min- te — Doam —— ne — de —

fi —— ii lui —— E —— dom, în zi-ua dă-rî-mă-rii

I - e - ru - sa - li - mu - lui cînd — zi —— ceau: Stri-

ca —— ți-l, stri — ca —— ți-l, — pî — nă la —

te - me-li ——— i — le — lui. Aliluia.

8. Fi — ca Ba-bi — lo-nu-lui, — ti-că-
loa — sa! Fe-ri-cit — es-te cel — ce-ti va
răs-plă — ti ți — e, — du-pă fap-ta ta pe ca-re —
ai fă-cu-t-o no — uă. — Aliluia.

9. Fe-ri-cit — es — te — cel — ce va
a — pu — ca și va lo — vi — prun-cii tăi de
pia — tră. — A-li — lu — ia. —
A-li-lu — ia, A-li-lu — ia.

Dacă este duminică, se cântă **Binecuvântările Învierii** pe glas V.

[154] Polieleul, mărimurile şi Ps. 136, a fost preluat după D.Cusma, I.Teodorovicişi Gh.Dobreanu, Cântări bisericeşti, Timişoara, 1980, pp. 217-221.

Stihul 1.

Bi-ne ești cu-vîn-tat Doam-ne, în-va-tă-

ne pe noi în— drep-tă-ri-le Ta——le.
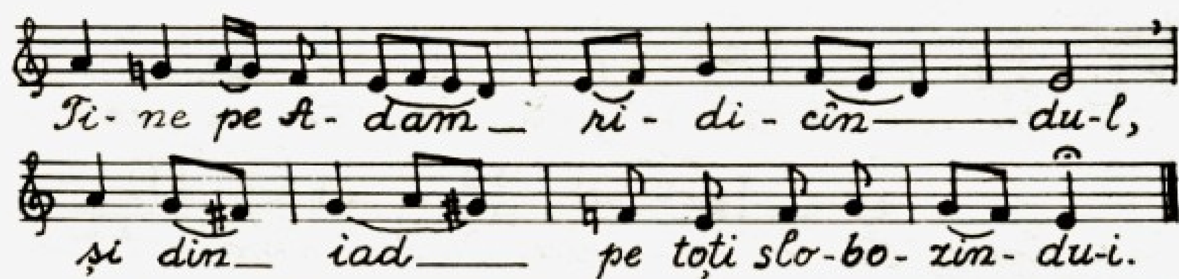
Stihira 1
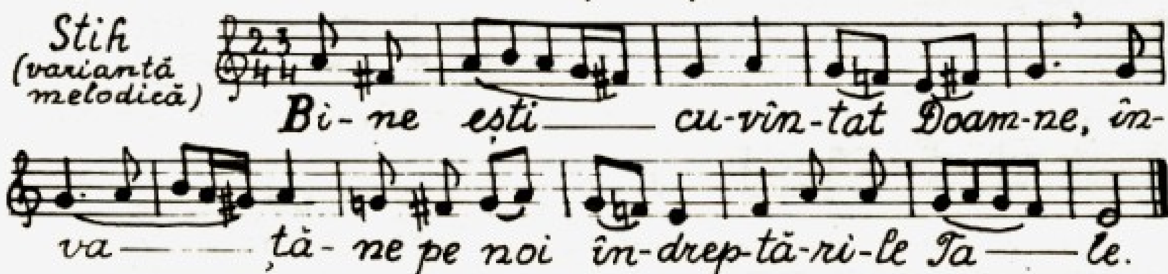
So— bo————rul în-ge-resc—
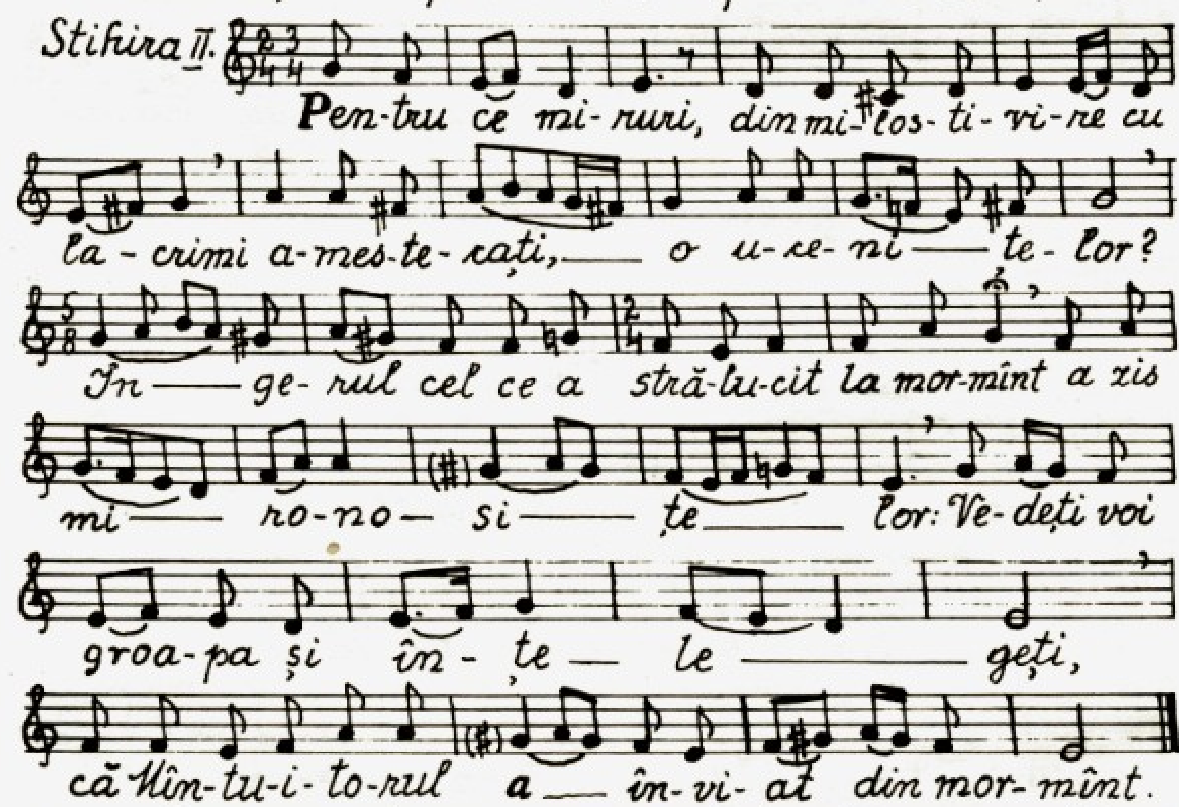
s-a mi-rat vă-zîn-du-Te pe Ti-ne în-tre cei morți—

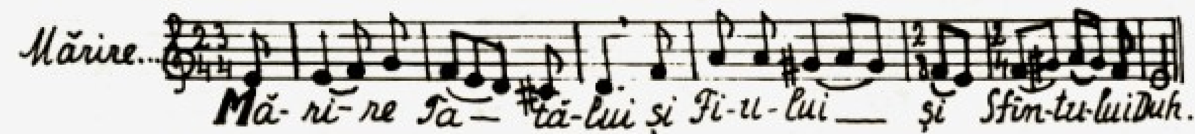
so-co-tit——fi-ind, și pu-te——rea

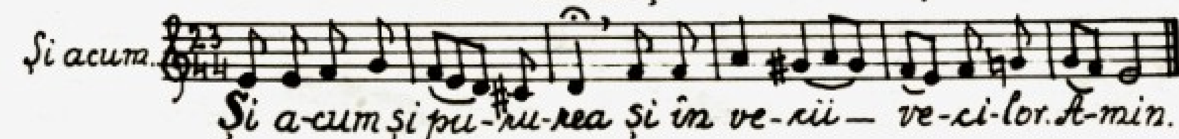
mor-ții sur-pînd, Mîn-tu-i-to-ru-le, și îm-pre-u-nă cu

Ți- ne pe A- dam — ri- di- cîn — du-l,
și din — iad — pe toți slo-bo- zin- du-i.

Stih (variantă melodică)
Bi- ne ești — cu-vîn-tat Doam-ne, în-
va — țà- ne pe noi în-drep-tă-ri-le Ta — le.

Stihira II.
Pen-tru ce mi- ruri, din mi- los- ti- vi- re cu
la - crimi a-mes-te- cați, — o u- ce- ni — te- lor?
In — ge- rul cel ce a stră-lu-cit la mor-mînt a zis
mi — ro-no — si — țe — lor: Ve-deți voi
groa-pa și în - țe — le — geți,
că Mîn-tu-i- to-rul a — în-vi- at din mor- mînt.

Mărire...
Mă- ri- re Ta — tă-lui și Fi-u-lui — și Sfîn-tu-lui Duh.

Și acum...
Și a-cum și pu- ru-rea și în ve-cii — ve-ci-lor. A-min.

Pe Dă-tă-to-rul de vi-a-ță năs-cîn-du-L Te-

cioa——ră,_ de pă-cat pe A-dam_ l-ai

mîn-tu-it; și bu-cu-ri————e E-

vei în lo-cul în-tris-tă-rii i-ai dă-ru-it,

și pe cei că-zuți din vi-a-ță i-a în-drep-tat_

la_ a— re—— eași Cel ce s-a în-tru-pat din

ti-ne, Dum-ne-zeu—— și om.–

1.2.

A-li-lu-i-a, A-li-lu-i-a, A-li-lu-i-

a, mă-ri-re Ți— e Dum-ne-ze—— u-le.–

3. rar

A-li-lu-i-a,———— A-li-lu——i-

a,_ A-li-lu——i-a, mă-ri-re

Ți— e Dum-ne-ze——u-le.–

Preotul: Ectenia mică.

Strana: Citeşte Ipacoiul şi îndată cântă **Antifoanele**:

Cînd sînt ne- că - jit, a- uzi du- re- ri- le

me — le, Doam- ne, că- tre Ti — ne strig.

Pust- ni - ci - lor, ce- lor ce sînt de - par- te de

lu- mea cea de- șar — tă, — ne- în - ce- ta - tă le

es- te do - ri- rea du- pă Dum- ne- zeu.

Mă- ri- re Ta- tă- lui și Fi- u- lui și Sfîn - tu- lui Duh.

Și a- cum și pu- ru- rea și în ve - cii ve — ci- lor. A- min.

Sfîn- tu- lui Duh cins - ti - re și mă -

ri - re îm- pre - u - nă se cu- vi — ne,

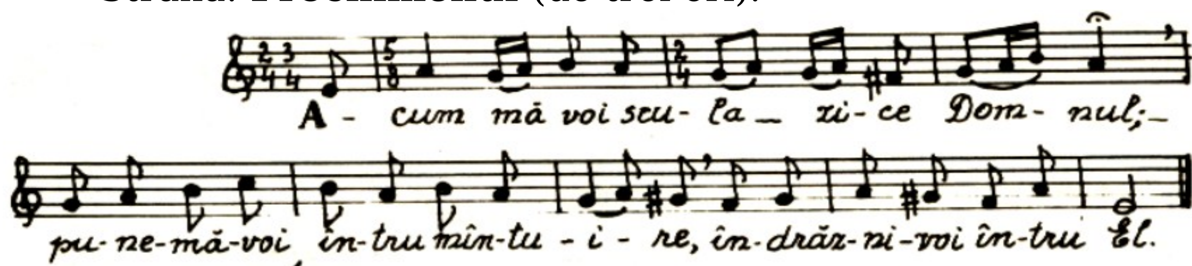
ca și Ta- tă- lui și Fi u- lui;

pen- tru a — ceas — ta să cîn - tăm o stă- pî-

ni — re a — Tre- i — mii. —

Preotul: Înţelepciune! Să luăm aminte!

Strana: **Prochimenul** (de trei ori).
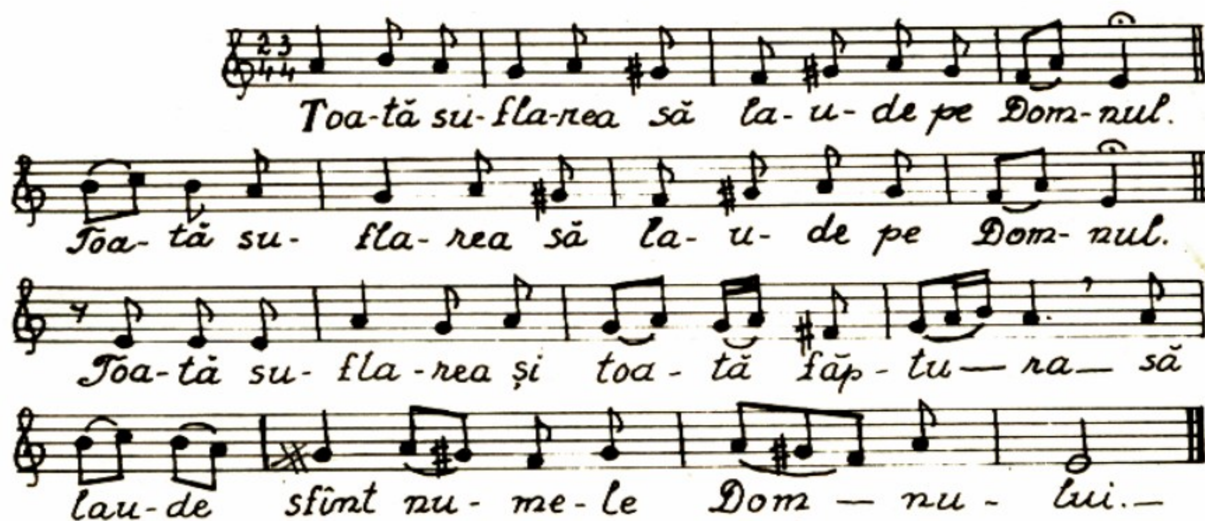

Preotul: Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluieşte.
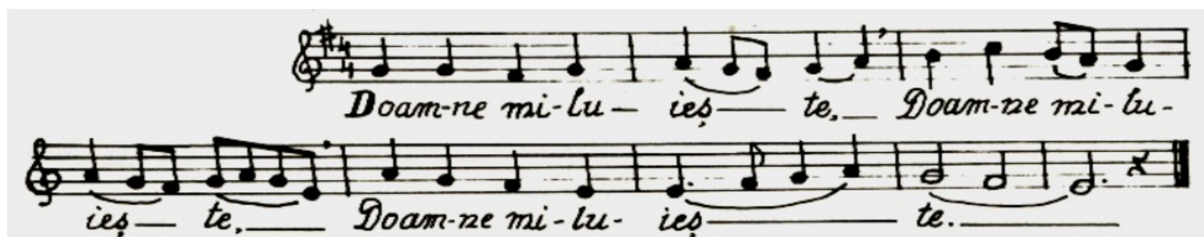
Preotul: Că sfânt eşti Dumnezeul nostru şi Ţie mărire înălţăm…

Strana: Amin şi se cântă **„Toată suflarea…”**

Preotul: Şi pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelie, pe Domnul Dumnezeul nostru să-L rugăm.

Strana: Doamne miluieşte (de trei ori).

Preotul: Înţelepciune drepţi să ascultăm Sfânta Evanghelie. Pace tuturor.

Strana: Şi duhului Tău

Preotul: Din Sfânta Evanghelie de la... citire

Strana: Mărire Ţie Doamne mărire Ţie.

Preotul: Citeşte Evanghelia. După terminarea Evangheliei se mai cântă încă odată ”Mărire Ţie Doamne...”. În timp ce preotul scoate Sf. Evanghelie şi o aşează pe un analog în mijlocul bisericii, strana citeşte rugăciunea „Învierea lui Hristos...”, Ps. 50 şi se continuă cu cele două stihuri pe glasul II:

Mărire Tatălui și Fiului și Sfîntului Duh.

Pentru rugăciunile Apostolilor Tăi, Milostive, curățește mulțimea

gre— șe—— li— lor—— noas—— tre.

Și a- cum—— și pu—— ru-

rea și în ve- cii ve- ci- lor. A- min.——

Pen—— tru ru- gă- ciu ni- le Năs- că-

toa- rei de Dum- ne- zeu,— Mi— los— ti——

ve,— cu- ră- țeș- te mul— ți— mea gre——

șe— li— lor—— noas—— tre.

Mi- lu- ieș- te- ne Dum- ne- ze- u- le, du- pă ma- re

mi — la Ta — și du- pă mul- ți- mea în- du-

ră- ri- lor Ta — le, — cu- ră- țeș- te fă- ră- de-

le — gi — le noas — tre. —

În- vi- ind — I — sus din mor-

mînt, precum a zis mai î-na-in — te — a

dă-ru-it — no-uă vi-a-ță veș — ni - că și

ma — re mi — lă.

Mă-ri-re Ta-tă-lui și Fi-u-lui — și

Sfîn — tu — lui — Duh.
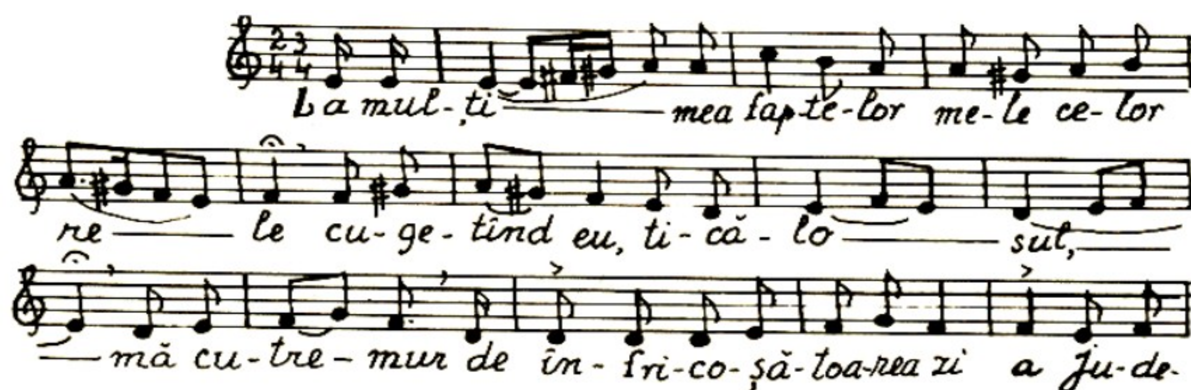
U — și-le po-că-in — ței — des-
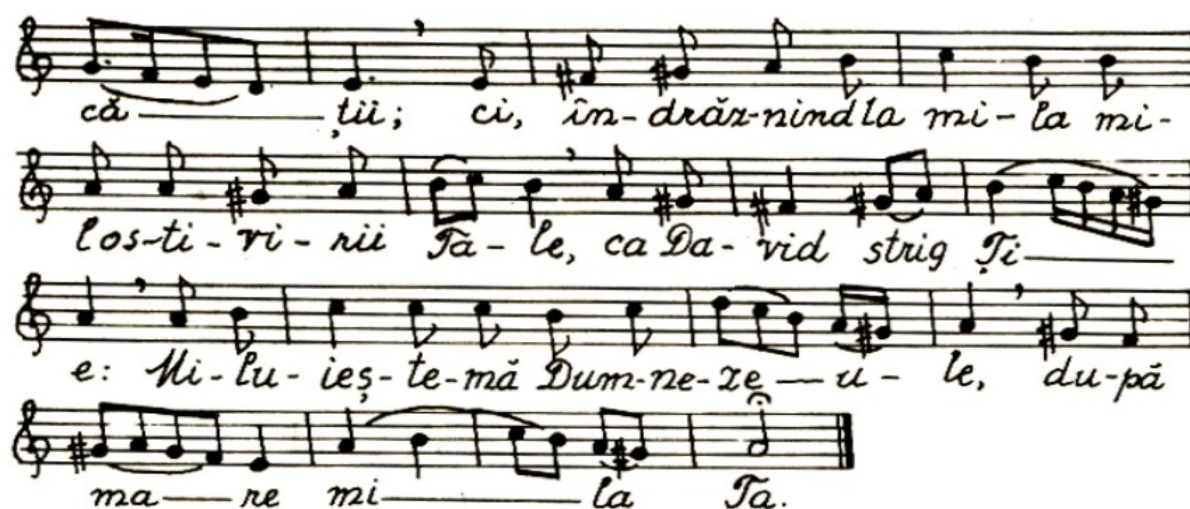
chi-de-mi, Dă-tă-to — ru-le de vi-a — ță! Că

mi-ne-că du-hul meu la bi-se-ri-ca Ta cea sfîn-
tă, pur-tînd lo-caș ___ al tru ___ pu ___
lui, cu to ___ tul spur ___ cat; ___ ci,
ca un în-du-rat, ___ cu-ră-țeș ___ te-l, cu
mi-la mi-los-ti-vi ___ rii Ta ___ le.

Și a - cum și pu - ru - rea ——— și în
ve — cii ve - ci — lor. ——— A ——— min.

În că - ră - ri - le mîn - tu - i ——— rii ———
în - drep - tea - ză - mă de Dum - ne - zeu ——— Năs - că -
toa ——— re, căci cu pă - ca - te gro - za — ve mi-am spur -
cat — su - fle - tul ——— și cu le - ne -
vi - re vi - a - ța mea — toa - tă o am chel - tu - it;
ci, cu ru - gă - ciu - ni - le ta — le, ——— cu - ră -
țeș - te - mă de toa - tă ne - cu - ră - ți ——— a.

Preotul: Rugăciunea „Mântuieşte Doamne poporul Tău...” apoi ecfonisul: Cu mila şi cu îndurările şi cu iubirea de oameni...

Strana: **Catavasiile Bunei Vestiri** pe glas IV[156].

155 „Uşile pocăinţei...”, „În cărările mântuirii...” şi „La mulţimea faptelor mele celor rele...” se cântă de la Duminica Vameşului şi a Fariseului până la duminica a cincia din Postul Mare (inclusiv).

156 Orânduirea Catavasiilor în decursul anului bisericesc este următoarea: 24- aug. - 21 sept. Catavasiile Înălţării Sf. Cruci; 22 sept.- 20 nov. , Catavasiile Bunei Vestiri; 21 nov. 30 dec. Catavasiile Naşterii Domnului; 1-14 ian. Catavasiile Botezului; 15 ian. 9 febr., Catavasiile Întâmpinării Domnului; 10 feb. Duminica Floriilor, Catavasiile Buneivestiri, de la dum. Fiului Risipitor, la dum. III a din Postul Mare Catavasiile sunt din Triod. Între Sf. Paşti şi Înălţare, Catavasiile Sf. Paşti;Între Înălţare şi dum. I după Rusalii, Catavasiile Rusaliilor; între dum. Tuturor Sfinţilor şi 1 aug., Catavasiile Buneivestiri; între 1-14 aug., Catavasiile Sf. Cruci: între 15-23 aug., Catavasiile Adormirii Maicii Domnului (apud Catavasierul, Bucureşti 1970, p. 44.)

Des-chi-de-voi gu-ra mea și se va um-
plea de Duh, și cu-vînt voi răs-pun-de Îm-
pă-ră-te-sei Mai— cii; și mă voi a-ră-
ta lu-mi-nat prăz-nu-ind, și voi cîn-ta mi-
nu-ni-le ei,— bu-cu-rîn—du—mă.
Pe ai săi cîn-tă-reți Năs-că-toa-re de
Dum-ne-zeu, iz— vo—rul cel viu și în-
des- tu-lat, ca-re s-au îm-pre-u-nat cea-
tă du-hov-ni-ceas-că în-tă-reș— te-i, în-
tru dum-ne-ze-ias-că mă-ri— rea ta, cu-
nu-ni-lor mă-ri-rii în-vred-ni-cîn-du-i.

Preotul: Ectenia mică.

Strana: Cântările IV-V-VI.

Cel ce șa-de în mă-ri — re pe
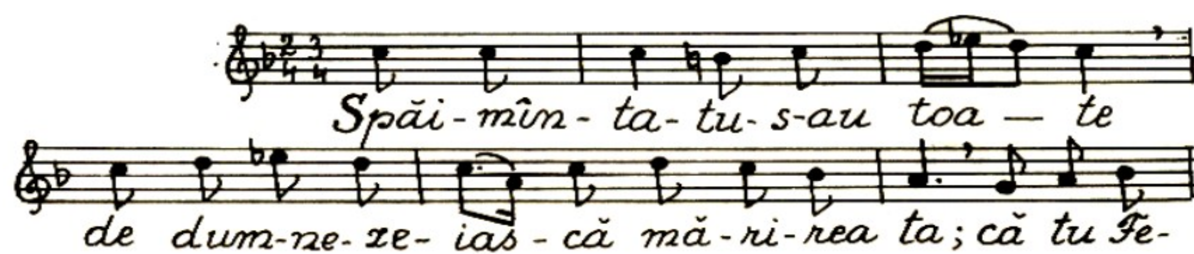
scau-nul Dum-ne-ze-i-rii, pe no-rul cel u-

șor, a ve-nit I-sus, cel cu to-tul dum-ne-ze-

iesc, din Prea-cu-ra-ta Fe-cioa — ră, —

și a mîn-tu-it pe cei ce stri — gă: Mă-

ri-re pu-te-rii Ta — le, Doam — ne.

Spăi-mîn-ta-tu-s-au toa — te
de dum-ne-ze-ias-că mă-ri-rea ta; că tu Fe-

cioa-ră ne-is-pi-ti-tă de nun – tă, ai a-vut în
pîn-te-ce pe Dum-ne-zeu cel pes-te toa — te și
ai năs-cut pe Fi-ul cel fă – ră — de ani,
Cel ce dă-ru-ieș-te pa – ce tu-tu-ror ce-lor
ce — te lau-dă pe ti – ne.

În-țe-lep-ții de Dum-ne-zeu, ca-re
fa-ceți a-cest praz-nic dum-ne-ze-iesc — și cu
to – tul cins-tit al Mai-cii lui Dum-ne-zeu, ve-
niți să bă-tem din pal-me, mă-rind — pe Dum-ne-
zeu, Cel ce s-a — năs-cut — din-tr-în-sa.

Preotul: Ectenie mică.

Strana: **Condacul**, **icosul** şi **sinaxarul**, (viaţa pe scurt a sfântului zilei din Minei)

mînt în-tru mă-ri-re, și lu-mea îm-pre-u-nă ai
în-vi-at, și fi-rea oa-me-ni-lor Te lau-dă,
ca pe Cel ce ești Dum-ne-zeu; și moar-tea a pie-
rit și A-dam dăn-țu-ieș-te, Stă-pî-ne, și
E-va a-cum slo-bo-dă fi-ind din le-gă-turi, se bu-cu-
ră stri-gînd: Tu ești, Hris-toa-se, Cel ce
dai tu-tu-ror în-vi-e-rea.

N-au slu-jit făp-tu-rii cu-ge-tă-to-
rii de Dum-ne-zeu, ci nu-mai Fă-că-to-ru-
lui; ci groa-za fo-cu-lui băr-bă-teș-te
în-frun-tîn-d-o se bu-cu-rau, cîn-tînd: Prea-lău-
da-te Dum-ne-ze-ul pă-rin-ți-lor noș-tri și

Doam – ne, bi - ne ești cu — vîn — tat.

Stih

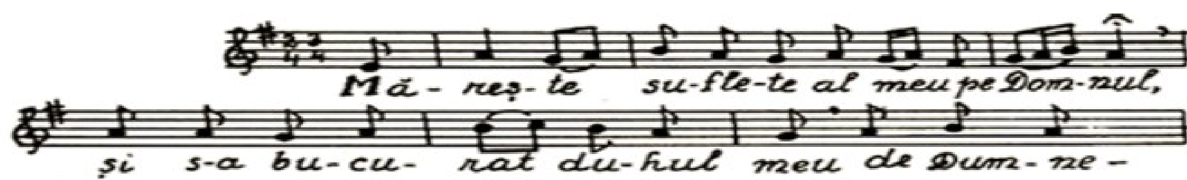
Să lău - dăm, — bi - ne să cu - vîn - tăm — și
să ne în - chi - năm Dom - nu - lui — cîn - tînd — și
să-L prea în - năl - țăm pe dîn - sul în - tru toți ve - cii.

Cîntarea 8.

Pe ti ——— ne - rii cei bi - ne - cre - din - cioși, —
în — cup - tor, naș - te - rea Năs - că - toa - rei de Dum - ne -
zeu — i-a mîn – tu - it, — a - tunci ——— fi - ind în - chi - pu -
i - tă, iar a - cum — pli - ni ——— tă; pe
toa - tă lu - mea ri - di - că să-ți cîn - te ți —— e; pe
Dom - nul lu — cru - ri - le lău - da —— ți-L
și-L prea î - năl - țați pe dîn - sul în - tru toți ve - cii.

Preotul: Pe Născătoarea de Dumnezeu… (face cădirea mare).

Strana: **Măreşte suflete al meu pe Domnul**... pe glasul de rând.

zeu, Mîn-tu-i- to — rul meu.

Ce- ea ce ești mai cins- ti- tă de-

cît_ He-ru- vi — mii ___ și mai mă-ri — tă

- fă- ră de a- se- mă- na- re de- cît Se-ra-

fi ——— mii, că- re_ fă-ră stri-că-ciu-ne pe

Dum-ne-zeu—Cu- vîn- tul ai năs- cut,_ pe

ti - ne cea cu a - de—— vă - rat Năs-că -
toa - re de Dum-ne - zeu,—— te—— mă - rim.

Tot nea-mul o-me-nesc să sal-te cu
du - hul, fi-ind lu— mi - nat; și să prăz-nu -
ias-că fi-rea min-ți-lor ce — lor fă-ră de trup, cins-
tind sfîn-ta prăz-nu-i-re a Mai-cii lui Dum-ne-zeu—
și—— să stri——— ge: Bu-cu-ră-te, prea
fe - ri - ci - tă Năs-că-toa-re de Dum-ne-zeu, — cu-
ra — tă, Pu-ru-rea-Fe-cioa-ră.

Preotul: Ectenie mică.

Strana: **Sfânt este Domnul**... cu **luminânda de rând (svetilna zilei)**.

T. II.

Sfînt es-te Dom-nul Dum-ne-ze-ul nos—

tru.———— III. Sfînt— es-te Dom-nul—

Dum-ne-ze-ul nos——— tru.————

Î-năl-țați pe Dom——nul Dum-ne-ze-ul

nos——tru și vă în-chi-nați aș-ter-nu-tu-lui pi-

cioa-re-lor Lui, că sfînt es———— te.

Sfetilna I. (a Învierii)

Cu U-ce-ni-cii să ne su-im în

mun-te-le Ga-li-le——— —ii, prin cre-din-ță să ve-

dem pe Hris-tos gră-ind,— că a lu-at pu-te-re a
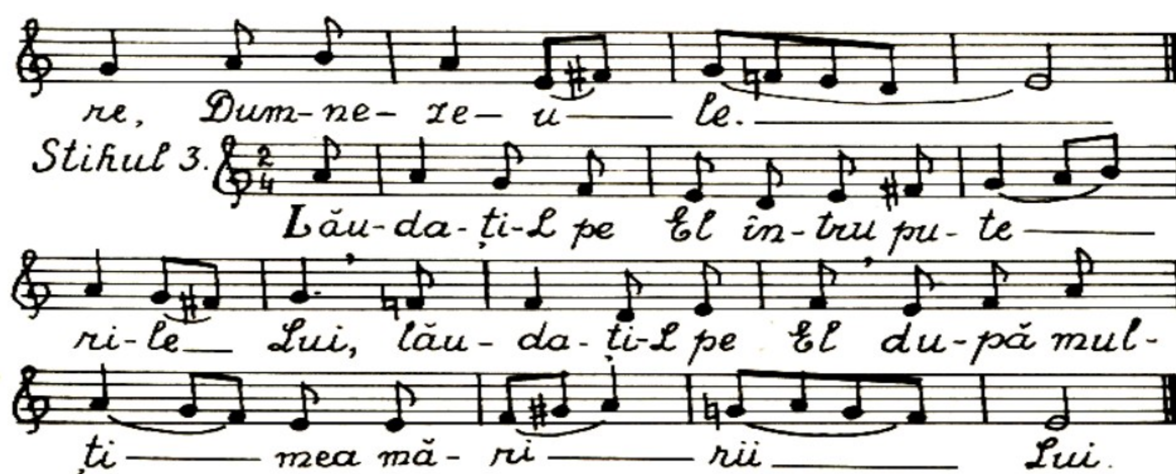
ce-lor de sus și a ce-lor de jos; să af-lăm cum în-

va-ță a bo-te-za toa-te nea-mu-ri-le, — în
nu-me-le Tă-tă-lui și al Fi-u-lui și al Sfîn-tu-lui
Duh și că va fi îm-pre-u-nă cu ai Săi, — pre-
cum a fă-gă-du- it, — pî-nă la sfîr-
și——— tul vea-cu- lui.———

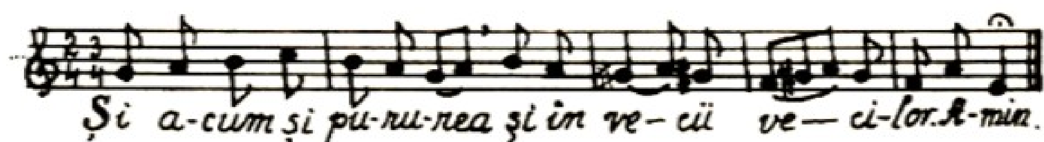
(Se cântă pe „însuşi glas”, respectiv pe melodia de la „Doamne strigat-am…”)

Stihul 1. Toa-tă su-fla-rea să lau-de pe Dom—
nul! Lău-dați pe Dom—nul din— ce—rruri, lău-
da-ți-L pe El în-tru ce-le î-nal—— te;
Ți-e se cu-vi—— ne cîn-ta—— re Dum-ne-
ze—u—le.———

Stihul 2. Lău-da-ți-L pe El— toți în-ge-rii Lui, lău-
da-ți-L pe El toa-te pu-te——— ri-le— Lui;
Ți— e se cu-vi——— ne cîn— ta———

Mărire… Voscreasna sau stihirea de rând a Evangheliei, pe „Însuşi glas”, iar **Şi acum**… **„Prea binecuvântată…”**, după modelul stihoavnei.

Prea-bi-ne-cu-vîn-ta-tă ești, Năs-că-toa-re de
Dum-ne-zeu Fe — cioa — ră. Că prin Cel ce s-a
în-tru-pat din ti-ne, ia — dul s-a — ro-bit, — A-
dam s-a che-mat, bles-te-mul s-a ni-mi-cit,
E-va s-a li-be-rat, moar-tea s-a o-mo-rît și noi — am —
în vi-at. Pen-tru a-ceas-ta, cîn-tînd, — stri-găm:
Bi-ne-cu-vîn-tat ești, Hris-toa-se Dum-ne-ze — u-le, —
Cel ce bi-ne ai vo-it a — șa, — mă-ri — ne Ți-e.

Preotul: Mărire Ţie celui ce ne-ai arătat nouă lumina.

Strana: **Doxologia** pe glasul de rând (după modelul stihoavnei).

Mă-ri-re Ți-e__ Ce-lui ce ne-ai a-ră-tat no-uă lu-
mi-na, mă-ri-re în-tru cei de sus lui Dum-ne-zeu și
pe pă-mînt pa—ce, în-tre oa—meni bu-nă vo-i-re.

2. Lău-dă-mu-Te, bi-ne Te cu-vîn-tăm,_ ne
în-chi-năm Ți-e, îți mul-țu-mim___ Ți———
e,_ Te mă-rim___ pe Ti——ne, pen-tru mă-
ri——rea Ta___ cea ma-re.

3. Doam-ne,_ Îm-pă-ra-te ce-resc, Dum-ne-
ze-u-le, Pă-rin-te A-tot-ți-i-to—ru-le,
Doam-ne__ Fi-u-le, U-nu-le-Năs-cut, Ii-
su-se Hris-toa-se și Du-hu-le Sfin-te.

4.

Doam-ne Dum-ne-ze-u-le, Mie-lu-șe-lul lui Dum-ne-
zeu, Fi-ul Ta-tă-lui, Cel ce ri-dici pă-ca-tul
lu——— mii, mi-lu-ieș—— te—ne pe noi,
Cel_ ce ri-dici_ pă-ca-te-le lu-mii.

5. Pri- meș-te ru-gă-ciu- nea noas- tră,

Cel ce șezi de-a- dreap- ta Ta — tă- lui, —

și__ ne mi-lu- ieș- te pe noi.

6. Că Tu ești u-nul Sfînt, Tu ești u-nul

Domn Ii- sus Hris- tos, în-tru mă - ri - rea lui Dum-ne-

zeu___ Ta___ tăl. A— min.

7. În toa-te zi-le-le Te vom bi-ne-cu-vîn-

ta__ și vom lău-da__ nu-me-le Tău în

veac__ și în vea-cul vea-cu-lui.

8.

În- vred- ni - ceș- te - ne, Doam-ne, în

zi— ua a — ceas— ta, fă - ră de pă -
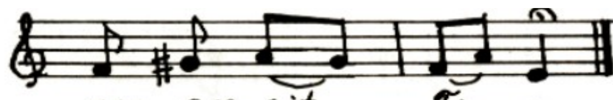
cat_ să ne pă - zim___ noi.
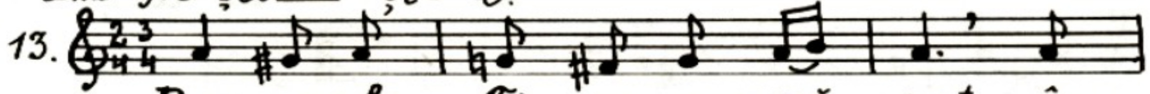
9. Bi-ne-cu-vîn-tat ești Doam-ne, Dum-ne-ze-ul pă-
rin-ți-lor noș — tri, și lău-dat — și prea-mă-
rit es-te nu-me-le Tău — în veci. — A-min.

10. Fi-e — Doam-ne mi — la Ta spre noi, pre-
cum — am nă-dăj-du-it — în — tru Ti-ne.

11. Bi-ne-cu-vîn-tat ești Doam — ne, — în-
va — ță — ne în-drep-tă — ri-le Ta — le.

12. Doam-ne, scă-pa-re Te-ai fă-cut no-uă, în
neam și-n neam; — eu am zis Doam — ne mi-lu —
ieș — te — ne, vin — de-că su-fle-tul nostru că.

am gre- șit___ Ți- e.

13.
Doam-ne la Ți- ne am scă - pat,— în-

va-tă-ne să fa— cem vo— ia Ta._ că

Tu___ ești Dum-ne-ze-ul nos—— tru._

14. Că la Ti-ne_ es-te iz-vo-rul vi-e— ții,_

__ în-tru lu-mi-na Ta___ vom ve-dea lu-mi-nă.

15. Tin-de mi— la Ta ce-lor ce——

Te cu-nosc pe Ti- ne._

16. Sfin-te Dum-ne-ze-u-le, Sfin-te ta re, Sfin-te

(de 3 ori) Fine

fă ră de_ moar-te, mi-lu-ieș-te-ne pe noi.

Mă-ri-re Ta-tă-lui și Fi-u-lui și Sfin-tu-lui Duh,

Și a-cum și pu-ru-rea_ și în ve— cii

ve—— ci-lor. A-min._ Sfin-te fă— ră de

moar-te, mi-lu-ieș-te-ne pe noi.

Încă o dată de la început pînă la Fine.

Strana: Troparul (pentru glasurile I-II-III-IV, se cântă troparul **„Astăzi mântuirea…”**; pentru glasurile V-VI-VII-VIII, se cântă troparul **„Înviind din mormânt…”**. După tropar

preotul rosteşte ectenia întreită, ectenia cererilor şi face otpustul. Se cântă **„Apărătoare doamnă...”**

As-tăzi mîn-tu-i-rea a toa-tă
lu-mea s-a fă-cut; să cîn-tăm Ce-lui
ce a în-vi-at din mor-
mînt și În-ce-pă-to-ru-lui vi-e-ții noas-
tre; că stri-cînd cu moar-tea pe moar-
te, bi-ru-in-ță ne-a dă-ru-it no-
uă și ma-re mi-lă.

În-vi-ind din mor-mînt și le-gă-
tu-ri-le ia-du-lui ru-pînd, stri-
ca-t-ai o-sîn-da mor-ții, Doam-ne, pe toți din
cur-se-le vrăj-ma-șu-lui mîn-tu-in-du-i; a-ră-

tîn-du-Te pe Ti-ne A-pos-to-li-lor Tăi,-

i-ai tri-mis pe dîn-sii la pro-po-vă-du-

i — re; și prin-trîn-șii — pa — cea

Ta ai dă-ru-it — lu — mii, U-nu-le

mult — mi — los — ti — ve. —

A- pă-ră-toa-re Doam-nă, pen-tru bi-ru-in-ță,

mul-tu-mi-re, — mîn-tu-in-du-ne din ne-voi, a-du-cem

ți-e, Năs-că-toa-re de Dum-ne-zeu, noi ro-bii tăi. Ci, ca

ce-ea ce ai stă-pî-ni-re ne-bi-ru-i-tă, slo-bo-

zeș-te-ne din toa-te ne-vo-i-le, — ca să stri-

găm — Ți — e: Bu-cu-ră-te, Mi-rea-să,

Pu-ru-rea Fe-cioa — ră.

Glasul II

Glasul II psaltic, are scară cromatică, cu nota fundamentală pe sol (di). În tactul stihiraric şi papadic are cadenţa perfectă pe sol (di) şi imperfectă pe mi, do şi si. În tactul irmologic se serveşte de scara glasului VI, având cadenţe perfecte pe re(pa) iar imperfecte pe sol (di).

În varianta bănăţeană, se remarcă amplificarea ambitusului, mult mai elastic , prin mersul intervalic până la sunetul do În acest caz avem de-a face cu o desfăşurare a melodiei între sunetele mi-do, dar mai ales diatonizarea tactului stihiraric, numit în Banat” însuşi glas”. Ca un argument al originii cântării bănăţene din cea bizantină este păstrarea cromatismului la Stihoavna glasului II, deosebindu-se doar ca organizare internă a sunetelor. Discursul muzical al stihoavnei, urmăreşte sensul textului, cu o semnificaţie profundă pe plan spiritual. În cazul troparului glas II, se poate sesiza, ca şi în cazul „însuşi glasului”, cromatizarea melodiei. Formulele melodice rămân aproape la fel doar că în varianta Banat au fost diatonizate datorită trasmiterii pe cale orală a acestor cântări o perioadă de timp foarte îndelungată. Dacă troparul în varianta Banat ar fi cântat ţinându-se cont de caracterul cromatic al glasului psaltic, atunci asemănarea dintre cele două variante ar merge până la identitate.

Cântările vecerniei, glas II

Stihul 1.

Doam— ne stri-ga — t-am că-tre

Ţi — ne, a — u- zi — mă, — a—

u — zi — mă Doam— ne, Doam-ne stri-ga —

t-am că-tre Ţi- ne, a - u — zi — mă;

ia a-min-te gla-sul ru-gă-ciu-nii me — le,

cînd — strig — că — tre Ţi — ne, —

a — u — zi — mă — Doam — ne. —

Stihul 2.

Să — se — în-drep-te-ze ru-gă-ciu-nea

mea, ca tă-mî-ia — î — na-in-tea Ta, —

ri-di-ca-rea mîi-ni-lor me — le, —

jert— fa de— sea— ră,—

a— u— zi— mă— Doam— ne.—

Stihul 3. Din stra— ja di-mi-ne-ții pî-nă în

noap— te,— din stra-ja— di-mi-ne-ții,

să nă-dăj-du-ias-că Is-ra-il— spre Dom- nul.

Stihira I. Ce— lui mai î-na-in-te de veci— din

Ta-tăl năs-cut, lui Dum-ne-zeu-Cu-vîn-tu-lui,—
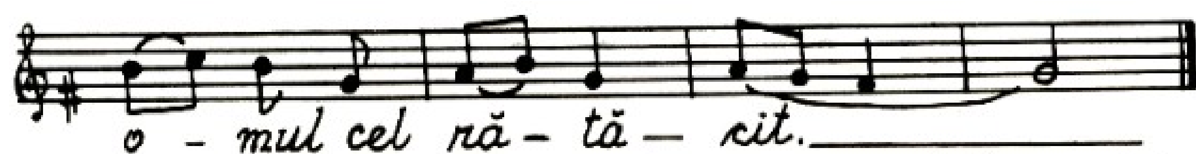
Ce-lui în-tru-pat din Fe-cioa-ra Ma-ri— a, ve-

ni-ți— să— ne în— chi— năm. Că

Cru- cea răb-dînd, în-gro-pă-rii s-a dat, pre-

cum— în-suși a— vo-it;— și—
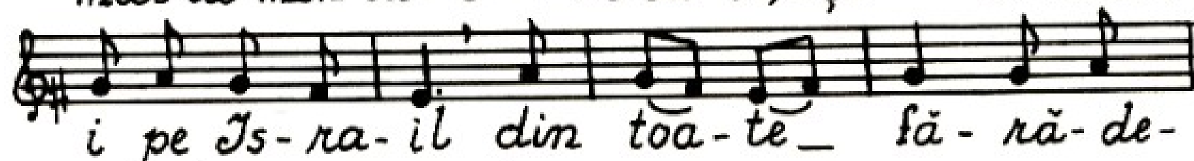
în— vi-ind din— morți, m-a mîn-tu-it pe mi-ne

Stihul 4.

Că la Dom — nul es-te în-du-ra-re și

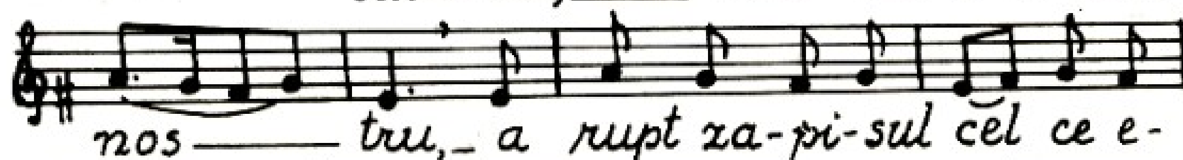

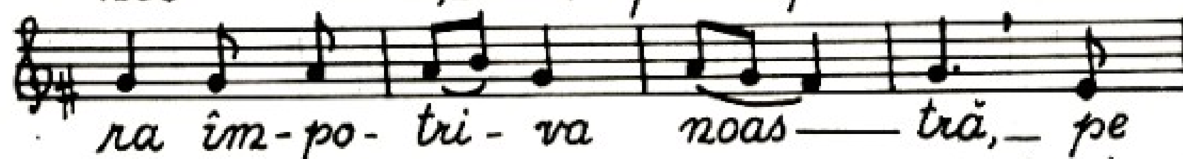

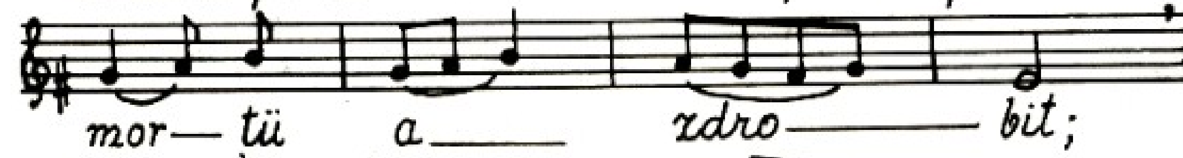
Stihira II.

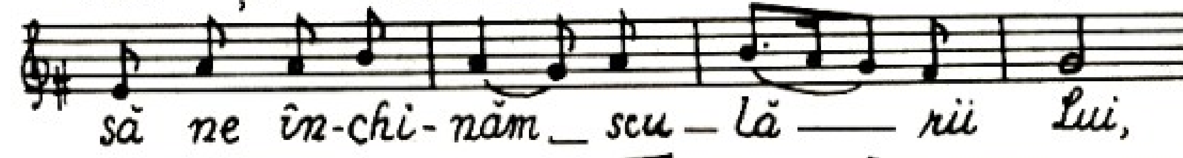
Hris - tos, — Mîn - tu - i - to - rul

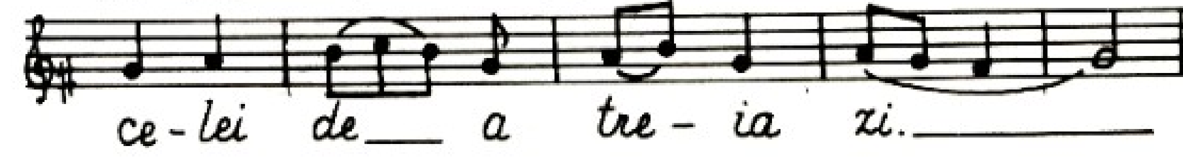

Mărire...

Mă- ri ——— re_ Ta — tă- lui_ și

Fi - u- lui___ și___ Sfîn-tu-lui Duh.______

Și acum...

Și ______ a- cum și pu — ru-rea și în

ve- cii_ ve — ci — lor._ A —— min.__________

...a Născătoarei de Dumnezeu

Tre- cu —— t-a um-bra le ——— gii, cînd

Da ———— rul a ve - nit;______ că pre-cum

ru-gul, fi-ind a - prins,_ nu___ ar- dea,_ a-

șa, Fe - cioa - ră, ai___ năs — cut și fe- cioa- ră

ai__. ră-mas._În lo-cul stîl - pu - lui_ ce- lui de

foc,_______ a ră-să-rit soa-re-le drep-tă ——

ții, în lo- cul lui Moi___ si_ Hris - tos,_

mîn-tu-i-rea su — fle - te- lor noas___ tre.

În- vi- e- rea Ta, Hris-toa-se Mîn———
tu- i- to- ru- le, toa-tă lu-mea a lu— mi-
nat_ și a che-mat făp- tu—— ra Ta; A- tot-pu-
ter- ni- ce Doam—— ne, mă-ri- re Ți— e.
Mă- ri— re Ta— tă- lui_ și Fi-u-
lui__ și_ Sfîn- tu- lui Duh. Și a-cum și pu- ru-
rea și în ve- cii_ ve—— ci— lor. A- min.
O, mi- nu- ne mai no-uă de-cît toa-te mi-
nu-ni- le ce-le de__ de- mult._ Că ci- ne a
cu- nos-cut mai-că să nas-că fă - ră băr-bat, și să
poar-te în bra_țe_ pe Cel ce cu-prin-de toa——
tă făp- tu—— ra? A lui Dum-ne-zeu_ es-te vo-ia

Cel__ ce s-a__ năs-cut; pe ca-re ca pe un prunc, Prea Cu-
ra-tă, în bra-țe-le ta——— le pur-tîn-du-L, și
în-drăz-nea-lă de mai-că spre Dîn——— sul
do-bîn-dind, nu în-ce-ta ru-gîn-du-L pen-tru cei ce
te__ cins-tesc, ca să mi-lu-ias-că_ și să mîn-tu-
ias— că su-fle-te-le noas-tre._

Troparul, glas II

Cînd___ Te-ai po-go-rît la moar-te,
Cel ce ești vi-a-ța cea fă-ră de moar-te,_ a-
tunci ia-dul l-ai o-mo-rît cu stră-lu-ci-rea
Dum-ne-ze-i——— rii; iar cînd ai în-vi-
at pe cei morți din ce—le de de- subt,

toa- te pu- te-ri-le ce- rești___ au___ stri-

gat: Dă-tă-to-ru-le de vi- a ——— ță_ Hris-

toa-se Dum-ne-ze-ul nos ——— tru,_ mă-

ri - re Ți ——— e.________

Mă - ri ——— re Ta-tă-lui și Fi-u-

lui___ și Sfîn-tu-lui Duh. Și a - cum____

——— și pu-ru-rea și în ve-cii ve — ci-lor. A — min.
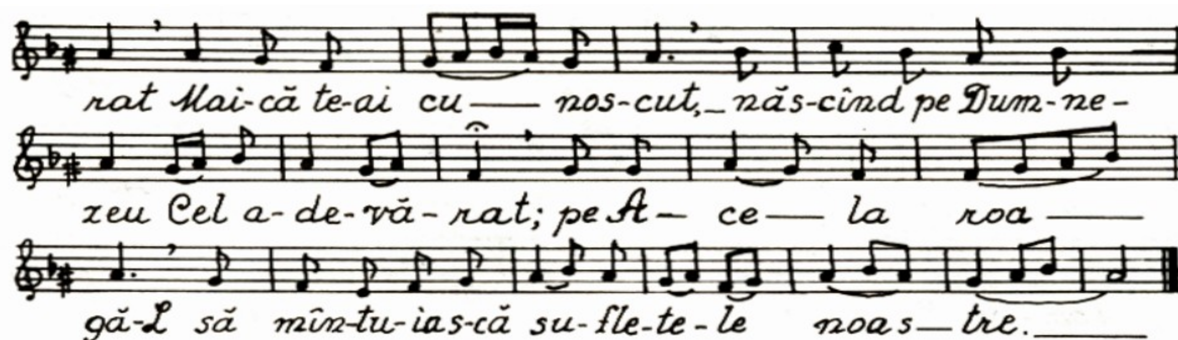
Toa-te tai ——— ne-le ta-le sînt mai pre-

sus___ de cu ——— get, toa-te sînt prea-mă-
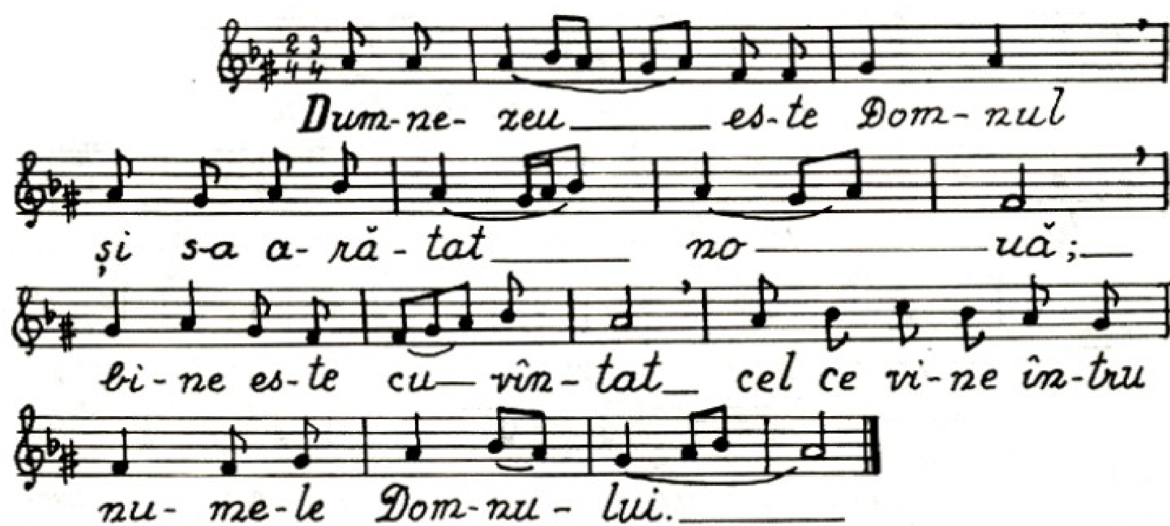
ri- te, Năs-că- toa-re de Dum - ne- zeu_ Cu
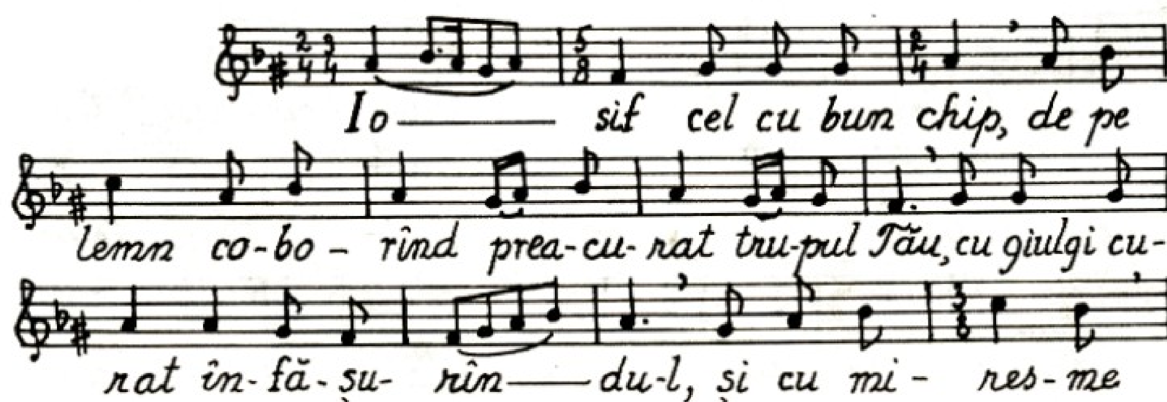
cu-ră-ți-a fi- ind pe-cet-lu- i - tă și în-tru fe-cio-

ri- e_ păs- tra ——— tă,___ cu a- de-vă-

Cântările Utreniei, glas II

în mor-mînt nou, în-gro-pîn — du-l, l-a pus; dar a

tre-ia zi ai în-vi-at, __ Doam — ne, dă-ru-

ind lu-mii ma-re mi —— lă. ___

Mărire... Mă-ri —— re Ta-tă-lui și Fi-u-

lui și __ Sfîn-tu-lui Duh.

Mi-ro-no-si —— țe-lor fe-

mei, în-ge-rul ca-re sta lîn-gă mor-mînt __ a stri- gat:

Mi-ru-ri-le se cu-vin __ mor-ți-lor, dar Hris-tos S-a

a- ră-tat stre-in pu-tre-ju — nii. Ci stri-gați:

A în-vi-at ___ Dom —— nul, ___

dă-ru-ind lu-mii ma-re mi — lă. ___

Și a- cum ___ și pu-ru-rea și în ve-cii

ve— ci — lor. A— min._

Prea-mă - ri ——— tă ești, Năs-că -

toa-re de Dum-ne-zeu,_ Fe - cioa ——— ră, pe

ti —— ne te ___ lău- dăm; că prin Cru-cea

Fi - u- lui tău, ia-dul s-a sur-pat și moar-tea s-a

o - mo - rît; cei morți au în - vi - at și vie-ții

ne-am în- vred — ni — cit;__ ra - iul am

do- bîn dit, des- fă-ta-rea cea ___ de de -

mult._Pen-tru a- ceas-ta mul-țu- mind,_ mă-rim pe Hris-

tos Dum-ne- ze — ul nos ———— tru ____

ca pe Cel pu- ter-nic și sin-gur mult ——

mi - los - tiv.______

Sedealna a II-a

Pia — tra mor-mîn-tu-lui
ne-o-prinda se pe-cet-lu-i, ai dă-ru-it
tu-tu-ror pia-tra cre-din — ței,
cînd ai în-vi — at, Doam — ne, mă-
ri-re Ți — e.

Antifoanele

Spre cer ri-dic o — chii i-ni-mii me-le,
la Ți-ne Mîn — tu — i — to — ru — le;
mîn-tu-ieș-te — mă cu stră-lu-ci — rea Ta.
Mi-lu — ieș-te-ne pe noi, cei ce-Ți gre- șim
Ți — e mult, în tot cea-sul, o Hris-to — sul meu. Și ne dă

chi-puri mai î-na-in-te de sfîr-șit___ să ne po—că-im.__

Mă-ri-re Ta-tă-lui și Fi-u-lui___ și

Sfin-tu-lui Duh. Și a-cum și pu ru-rea și în

ve-cii__ ve___ci-lor. A-min.

Sfîn-tu lui Duh a îm-pă-ră-ți se cu-

vi___ne, a sfin-ți__ și a miș-ca făp-tu-ra;_ că

Dum-ne-zeu es-te de o fi-in-ță cu

Ta___tăl și cu Cu-vîn-tul.

Prochimenul

Glasul al 2-lea

Scoa-lă-Te, Doam-ne Dum-ne-ze___ul

meu, du-pă po-run-ca prin ca-re ai po-run-cit; și

a-du-na-re de po-poa-re Te va în-con-ju-ra.__

1.2.

Toa-tă su-fla-rea să lau-de pe Dom-nul.

3.

Su-fla-rea toa-tă și toa-tă făp-tu — ra să lau-de sfînt_ nu-me-le Dom— nu-lui._

Condacul

Glasul al 2-lea

Scu-la ——— tu-Te-ai din mor-mînt, Mîn-tu-i-to-ru-le A-tot—pu-ter-ni-ce, și ia-dul vă-zind mi-nu-nea s-a spăi-mîn-tat, și mor—ții s-au scu-lat și făp-tu-ra vă-zînd se bu-cu-ră de Ti— ne și A-dam îm-pre-u-nă se ve-se-leș—te__ și lu-mea, Mîn-tu-i-to-rul meu, Te lau-dă pu-ru-rea.———

Mă-reș-te su-fle-te al meu pe Dom— nul,

și s-a bu-cu- rat du-hul meu de Dum-ne-

zeu,— Mîn-tu-i- to——rul meu.—

Ce-ea ce ești mai cins-ti-tă de-cît He-ru-

vi——mii și mai mă-ri-tă— fă-ră de a-se-mă-

na—re de-cît Se-ra-fi-mii, ca-re fă-ră stri-că-

ciu-ne pe Dum-ne-zeu-Cu-vîn——tul ai năs-

cut, pe ti-ne cea cu a-de—vă—rat Năs-că-

toa-re de Dum-ne-zeu,—— te — mă- rim.

Laudele

Toa——tă su-fla-rea să lau-de pe

Dom——nul! Lău-dați pe— Dom—nul din ce—

ruri, lău-da-ți-L pe El în-tru ce-le î-nal—te;

Ți- e se cu- vi——— ne cîn- ta- re

Dum— ne — ze — u— le.————————

Lău-da— ți-L pe El toți în—ge-rii

Lui, lău-da-ți-L pe El toa-te pu-te——— ri- le

Lui;———— Ți- e se cu- vi—— ne cîn-ta-re

Dum— ne—— ze — u — le.————

Lău—da——— ți-L pe El în-tru Pu-

te — ri-le Lui, lău-da-ți-L pe El du-pă mul-

ti- mea mă—ri—rii Lui.———

Toa—— tă su—fla-rea și toa-tă făp-

tu——— ra pe Ți-ne Te mă—reș—te Doam-ne,

că prin Cru-ce moar—tea ai—— stri-cat, ca să a-

răți po-poa-re- lor în-vi-e-rea Ta cea din morți,

ca un iu-bi-tor___ de___ oa___ meni._

Lău- da___ ți-L pe El în glas de

trîm___ bi___ tă,_ lău-da-ți-L pe El_ în psal-

ti - re și-n a___ lă___ u___ tă.__

Să spu___ nă iu - de___ ii,_

în ce chip os- ta- șii stră-ju-ind au pier-dut pe Îm-pă-

ra___ tul? Pen-tru ce pia-tra n-a pă-zit pe

pia-tra vi - e___ ții? Sau pe Cel în- gro-pat_ să-L

dea, sau Ce- lui ce___ a în___ vi___

at să se în - chi-ne îm- pre- u- nă cu

noi zi- cînd: Mă-ri-re mul- ți- mii în-du-

ră - ri - lor Ta —— le, Mîn - tu - i - to - rul

nos — tru, mă - ri - re Ți ————— e. ——

Și a - cum și pu — ru — rea și în

ve — cii — ve — ci - lor. A - min.

Prea bi - ne - cu - vîn - ta - tă ești, Năs - că -

toa - re de Dum - ne - zeu Fe - cioa — ră. Că prin

Cel ce s-a în - tru - pat din ti — ne, ia - dul

s-a — ro - bit, A - dam s-a che - mat, bles - te - mul s-a ni - mi - cit,

Eva s-a li - be - rat, moar - tea s-a o - mo - rît — și noi am în - vi - at.

Pen - tru a - ceas - ta, cîn - tînd, stri - găm: Bi - ne - cu - vîn -

tat ești Hris - toa - se — Dum - ne - ze — u — le, —

Cel ce bi - ne ai vo - it a - șa, mă - ri - re Ți —— e. —

Doxologia, glas II

1\. Mă-ri-re Ți-e, Ce-lui ce ne-ai a-ră-tat
no-uă lu-mi — na! Mă-ri-re — în-tru cei de
sus — lui Dum- ne- zeu — și pe pă-mînt —
pa-ce, în-tre oa — meni bu-nă-vo-i — re. —

2\. Lău-dă-mu-Te, bi-ne Te cu — vîn-tăm, ne
în-chi-năm Ți-e, îți mul-țu-mim Ți-e, Te mă-rim pe
Ti-ne, pen-tru mă-ri — rea Ta — cea ma-re. —

3\. Doam-ne, Îm-pă-ra-te — ce-resc, Dum-ne-
ze-u-le, Pă-rin-te A-tot-ți-i-to — ru-le, Doam-ne
Fi-u-le, — U-nu-le — Năs-cut, Ii — su-se Hris-
toa — se și — Du — hu-le Sfin-te. —

4. Doam-ne Dum-ne— ze— u— le, Mie-lu-

șe-lul lui Dum - ne - zeu, Fi - ul Ta - tă -

lui Cel ce ri-dici pă - ca — tul lu —— mii, mi-lu-

ieș —— te —— ne —— pe noi, Cel ce ri -

dici pă - ca — te - le lu ——— mii.

5. Pri — meș — te ru - gă - ciu - nea noas ——

tră Cel ce șezi _ de-a dreap-ta Ta —— tă - lui, —
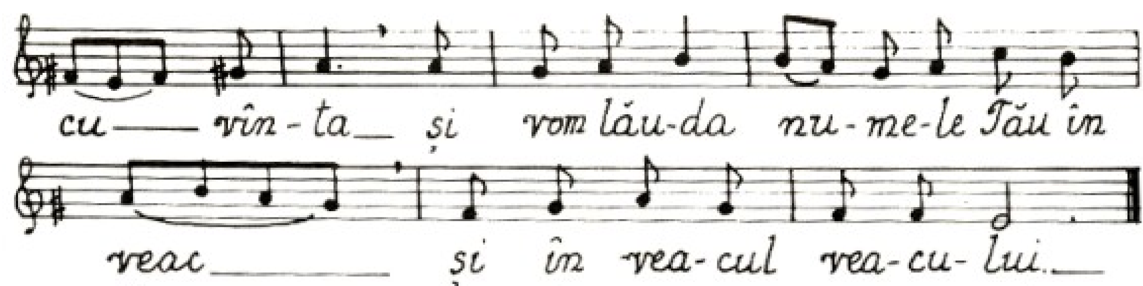
și —— ne mi-lu — ieș — te pe noi.
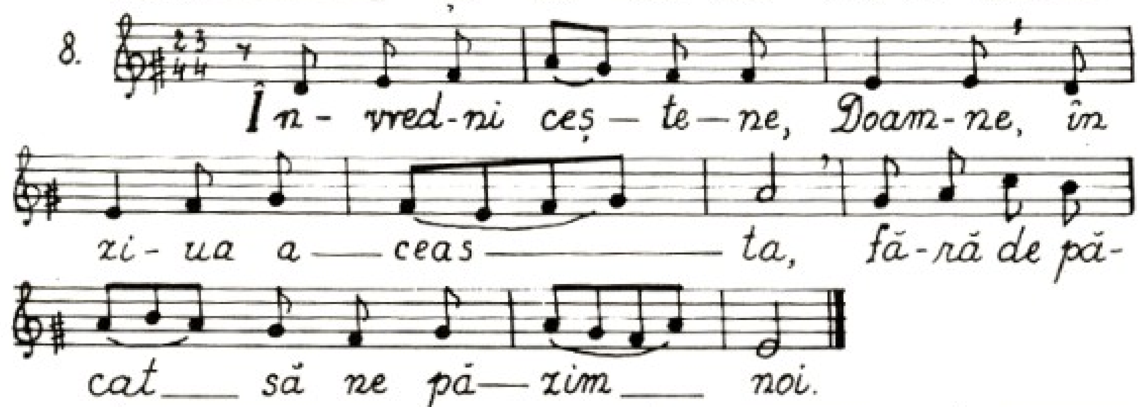
6. Că Tu ești u-nul Sfînt, Tu ești u-nul Domn _ Ii-
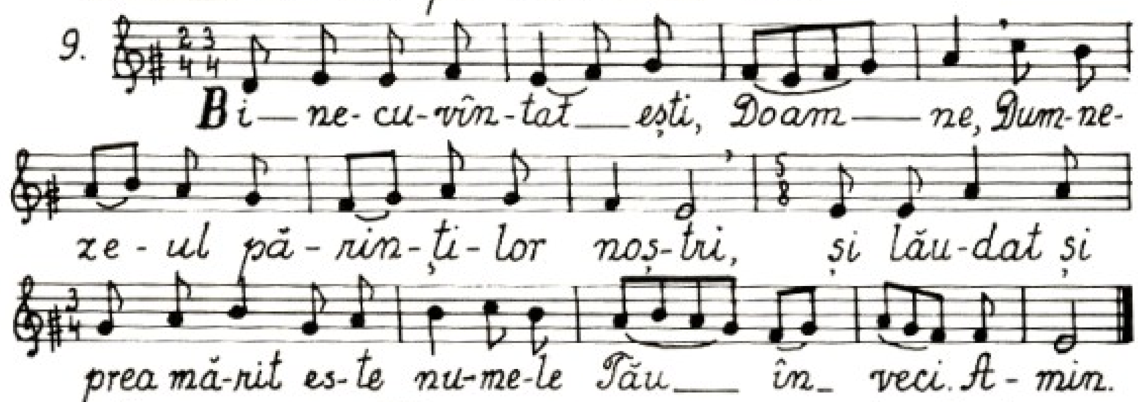
sus —— Hris-tos, _ în- tru mă - ri - rea lui Dum-ne -
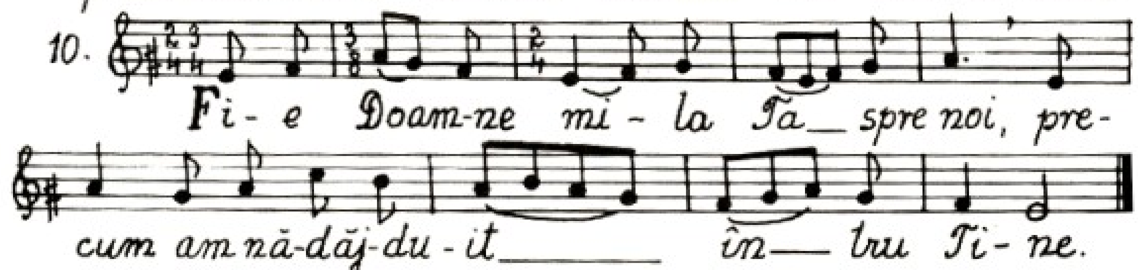
zeu —— Ta —— tăl. A — min. _
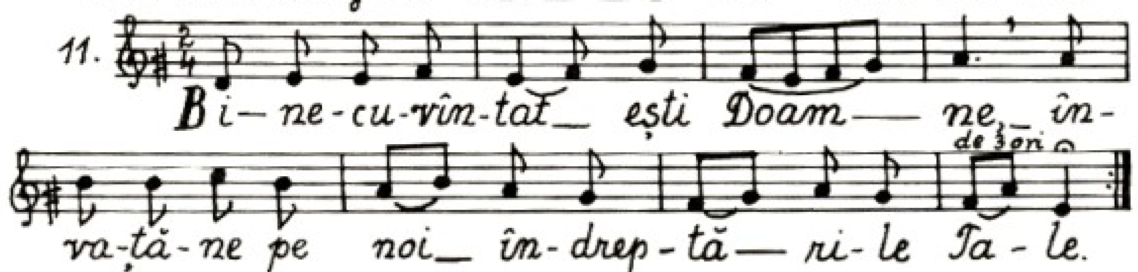
7. În toa - te zi le le Te vom bi - ne -

cu — vîn-ta_ și vom lău-da nu-me-le Tău în
veac___ și în vea-cul vea-cu-lui._

8.
În- vred-ni ceș — te — ne, Doam-ne, în
zi- ua a — ceas — ta, fă-ră de pă-
cat__ să ne pă — zim__ noi.

9.
Bi — ne-cu-vîn-tat__ ești, Doam — ne, Dum-ne-
ze - ul pă-rin-ți-lor noș-tri, și lău-dat și
prea mă-rit es-te nu-me-le Tău__ în_ veci. A - min.

10.
Fi- e Doam-ne mi - la Ta_ spre noi, pre-
cum am nă-dăj-du-it____ în — tru Ti- ne.

11.
Bi — ne-cu-vîn-tat_ ești Doam — ne,_ în-
de 3 ori
va-ță-ne pe noi_ în-drep-tă — ri-le Ta - le.

12. Doam-ne, scă - pa - re Te-ai fă-cut no - uă, în

neam și în neam; noi am zis: Doam-ne mi-lu - ieș — te - ne,

vin-de-că su - fle-tul nos - tru că am gre-șit Ți - e.

13. Doam-ne la Ti-ne am scă-pat, în - va-ță-ne să fa-cem

vo — ia Ta, — că Tu ești Dum-ne - ze - ul nos — tru. —

14. Că la Ti-ne es - te iz - vo-rul vi - e —— ții, — în-

tru lu-mi-na Ta —— vom ve - dea lu - mi - nă.

15. Tin — de mi — la Ta ce - lor

ce —— Te cu-nosc pe Ti — ne. —

16. Sfin-te Dum-ne — ze — u — le, Sfin-te

ta —— re, — Sfin-te fă — ră de

(de 3 ori) Fine

moar - te mi - lu - ieș - te - ne pe noi.

Glasul III

În varianta psaltică, se cântă pe scara diatonică având nota fundamentală pe ga (fa).Atât în tactul irmologic cât şi în cel stihiraric, face cadenţe perfecte în Re (pa), imperfecte în La (ke) şi finala în Fa (fa).

Varianta Banat se apropie foarte mult de cea psaltică, în unele formule melodice se merge până la identitate. Ceea ce este specific glasului III, precum şi glasului VII plagalul său, este faptul că nu există diferenţe între cele modele ale fiecărui glas, decât formula de final, care fixează melodia în zona stihoavnei sau a troparului. Materialul sonor al glasului, este plasat în cel de-al doilea tetracord, în care treapta Si, apare întotdeauna cu bemol. Formulele melodice îmbracă forme mai diverse, cu desene mai ornamentate decât în cadrul ehurilor precedente. Melodia glasului III, are un caracter optimist, dă încredere textului care-l îmbracă, accentuează sensul cuvântului, îl ajută să se dezvăluie mai uşor celor prezenţi la rugăciune.

Cântările Vecerniei, glas III

Doam-ne, stri- ga — t-am că-tre Ti —
ne, a — u — zi — mă, a — u-zi-mă
Doam — ne, Doam-ne stri-ga — t-am că-tre Ti-ne a-
u-zi-mă; — ia a-min-te gla-sul ru-gă-
ciu — nii me-le, — cînd — strig — că-tre
Ti — ne, — a — u — zi-mă Doam-ne. —

Să se în-drep-te-ze ru-gă-ciu-nea
mea, ca tă-mî-ia î-na-in-tea Ta;
ri-di-ca-rea mîi-ni-lor me-le, jert-fa de
sea-ră, a-u-zi-mă Doam-ne.

Din stra-ja_ di-mi-ne-ții pî-nă în noap-

te,_ din stra-ja di-mi-ne-ții să nă-dăj-du-ias-că

Is— ra-il___ spre__ Dom——— nul._

Cu cru-cea Ta, Hris-toa-se Mîn-tu-i-

to— ru— le,_ pu-te-rea mor—— ții_ s-a—

dez-le- gat_ și în-șe-lă-ciu-nea dia-vo-lu-lui_

s-a sur— pat; iar nea-mul o— me-nesc, prin cre-

din-ță fi-ind mîn-tu-it,_____ cîn-ta-re

Ți- e tot-dea-u— na a— du— ce.

Că la Domnul este îndurare și

multă mîntuire la El, și

El va mîntui pe Israil din toate

fă — ră - de — le — gi — le lui. —

Lu-mi-na-tu-s-au toa-te cu în-vi-e-rea

Ta, — Doam — ne, — și ra- iul ia - răși s-a —

des — chis și toa-tă zi-di — rea lău-dîn-du —

Te, cîn-ta-re Ți - e tot-dea-u — na a- du - ce. —

Mă - ri - re Ta — tă - lui și Fi - u -

lui — și — Sfîn — tu - lui Duh. —

Și a- cum și pu — ru-rea și în ve — cii

ve-ci - lor. — A — min.

Cum să nu ne mi-răm de naș-te-rea ta

cea dum-ne-ze - iesc - o - me - neas — că, — cu

to — tul — cins — ti — tă. —

Că is-pi-tă de băr-bat___ ne-lu___ înd,__ ce-

ea ce ești cu to-tul fă-ră pri-ha___ nă_____

ai năs-cut fă-ră de ta-tă, pe Fi___ ul în trup, pe

Cel năs-cut din Ta-tăl mai î-na-in-te de veci__ fă-ră

de__ ma___ mă; Ca-re nici cum n-a su-fe-rit__ schim-

ba___ re, sau a-mes-te-ca-re, sau des-păr-ți___

re,____ ci a păs-trat ne-a-tin-să deo-se-bi-rea ce-lor

do-uă firi. Pen-tru a-ceas-ta, Stă-pî-nă Mai-că și Fe-

cioa___ ră, pe A-ces-ta roa-gă-L să mîn-tu-ias-că

su-fle-te-le ce-lor ce cu dreap-tă cre-din___ ță

te măr-tu-ri-sesc pe ti___ ne_____ Năs-că-

toa____ re___ de Dum-ne-zeu.

Stihoavna, glas III

Hris- toa- se, Cel ce cu pa-ti-ma

Ta ai în-tu-ne-cat___ soa-re-le și

cu lu-mi-na În-vi-e-rii Ta-le ai lu-mi-nat toa-te, pri-

meș-te cîn-ta-rea noas-tră cea de sea___ ră, Iu-bi-

to___ ru-le___ de oa- meni.

Mă-ri-re Ta___ tă___ lui_ și Fi-u-

lui___ și_ Sfîn-tu-lui Duh. Și a-cum și pu___ ru-rea și în

ve___ cii ve___ ci-lor. A___ min.

Mai pre-sus de fi- re din dum-ne-ze-

ies-cul Duh, dar cu vo-ia Ta-tă-lui ai ză-mis-lit pe

Fi- ul lui Dum-ne- zeu, pe Cel ce es-te din Ta- tăl

fă-ră de ma — mă, mai î-na-in — te de

veci; — dar pen-tru noi din ti-ne fă-ră de ta —

tă fi — ind, cu trup L-ai năs-cut și ca pe un prunc cu

lap — te L-ai hră — nit. Pen-tru a-ceas-ta, nu în-ce -

ta — a-L ru-ga — să se mîn-tu-ias-că din pri -

mej — dii su-fle-te-le noas — tre. —

Troparul Invierii

Glasul al 3-lea

Să se ve-se-leas-că ce-le ce-rești și

să se bu-cu-re — ce-le pă-mîn-tești. — Că a fă -

cut bi-ru-in-ță cu bra-țul său Dom — nul, căl -

ca-t-a cu moar — tea pe moar — te. —

Cel în-tîi-năs-cut din morți — s-a fă — cut, din

pîn-te-ce-le ia-du-lui ne-a mîn— tu— it pe_

noi_ și a dat lu-mii ma— re mi— lă._

Pe Ti- ne, ce- ea ce ai mij-lo-

cit mîn-tu-i-rea nea-mu-lui nos— tru, te lău-dam, Năs-că-

toa-re de Dum-ne-zeu Fe- cioa— ră. Căci cu tru-pul
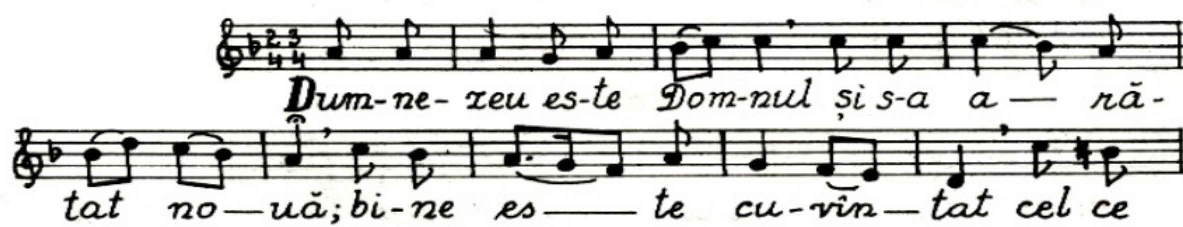
cel lu-at din ti- ne, Fi-ul tău și Dum-ne-ze— ul nos—

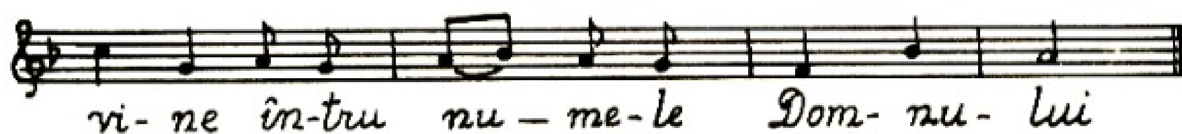
tru, prin Cru-ce răb-dînd_ pa-ti-mă,__ ne-a mîn-tu-

it pe noi din stri— că— ciu——— ne,___
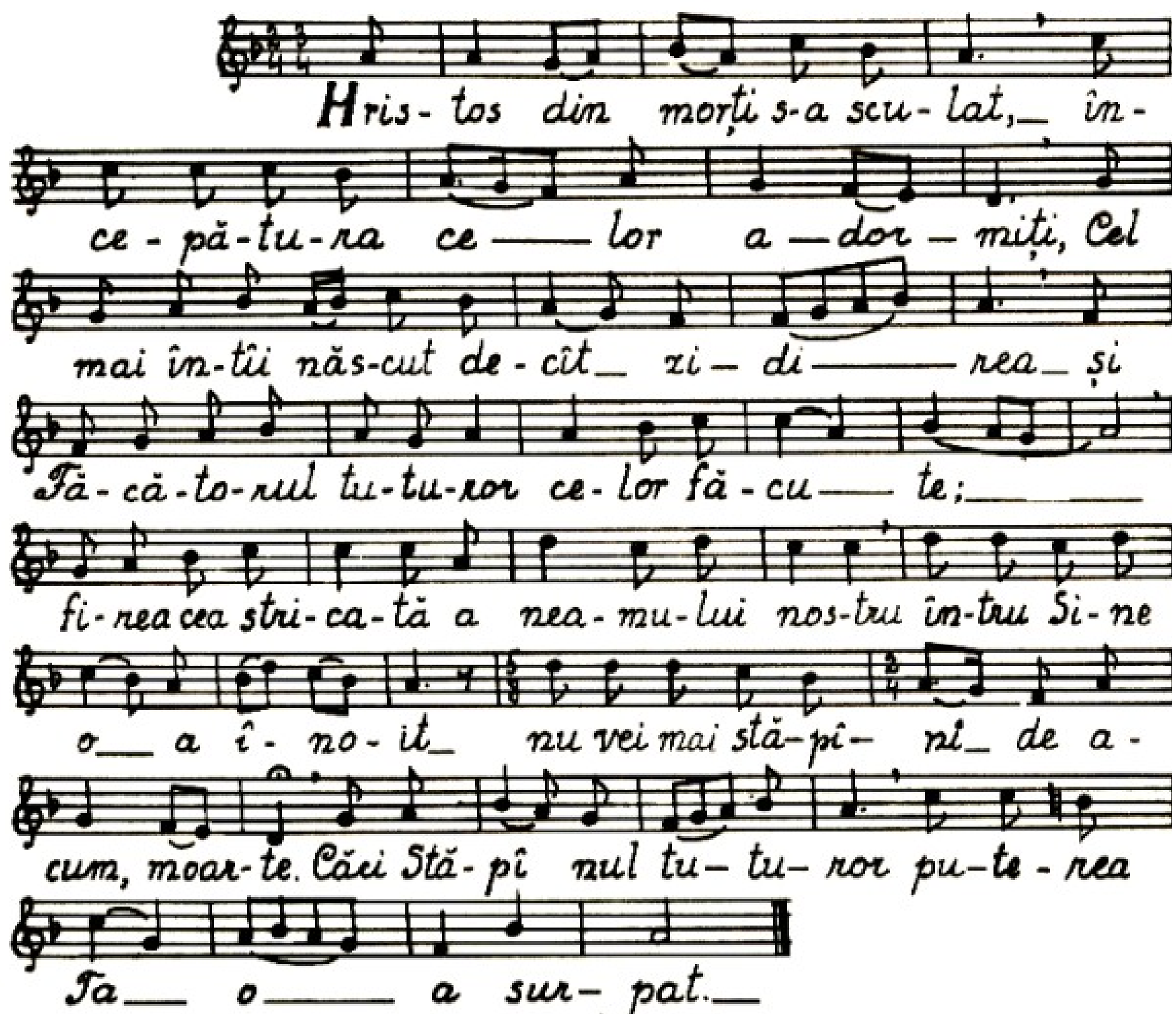
ca un iu-bi— tor___ de oa——— meni._
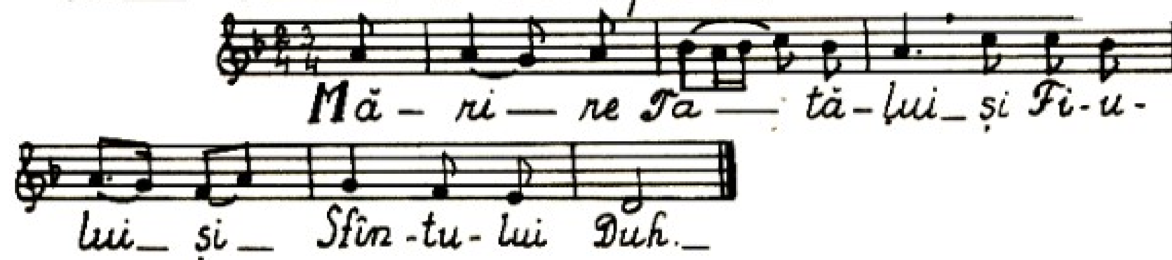
Cântările Utreniei, glas III

Dum-ne-zeu es-te Dom-nul și s-a a— ră-
tat no—uă; bi-ne es—te cu-vîn—tat cel ce

vi- ne în-tru nu — me- le Dom- nu- lui

Sedealna I.

Hris- tos din morți s-a scu- lat,_ în-
ce - pă- tu- ra ce —— lor a — dor — miți, Cel
mai în-tîi năs-cut de - cît_ zi — di ——— rea _ și
Fă- că- to- rul tu- tu- ror ce- lor fă - cu —— te; ______
fi- rea cea stri- ca- tă a nea- mu- lui nos- tru în- tru Si- ne
o__ a î - no- it_ nu vei mai stă- pî- ni_ de a-
cum, moar- te. Căci Stă- pî nul tu — tu— ror pu- te - rea
Ta__ o_____ a sur- pat.__

Mă — ri — re Ta — tă- lui_ și Fi- u-
lui_ și_ Sfîn-tu-lui Duh._

Cu tru-pul_ moar-te gus-tind_ Doam - ne,_ a-

mă-ră-ciu-nea mor-ții o ai tă- iat cu scu-la-rea Ta; și pe

om îm-po-tri-va ei l-ai în — tă-rit, ni-mi-ci-rea bles-

te-mu-lui ce-lui de de-mult_ a-du-cînd; ___ A-

pă-ră-to-ru-le al vie — ții noas ___ tre, ___

Doam-ne mă- ri — re Ți ___ e._

Și a-cum și pu — ru-rea și în

ve-cii ve-ci-lor. A ___ min.

De fru-mu-se-țea fe-cio-ri-ei ta —

le și de prea stră-lu-ci-rea cu-ră-ți-ei ta — le. Ga-

vril_ ui — min-du-se, a stri-gat_ ți ___ e, Năs-că-

toa-re de Dum-ne-zeu: ___ Ce lau-dă vred-ni-

că voi a-du-ce ți — e? Sau ce te voi nu-mi — pe

ti —— ne? Nu mă pri-cep și mă mi-nu-nez. —— Pen-tru a-

ceas-ta, pre-cum mi s-a po-run-cit strig — ți —— e: Bu-cu-ră-te,

ce-ea ce ești cu da-ruri dă — ru — i —— tă. —

Sedealna II

De nes-chim-ba-rea Dum-ne-ze- i — rii Ta ——

le și de pa-ti-ma Ta cea de vo — ie, Doam —— ne, în-tru

si - ne spăi-mîn-tîn-du-se, ia-dul s-a tîn — gu - it: mă cu-

tre-mur de I-pos-ta-sul cel ne-stri-cat_ al tru-pu-lui, ——

văd pe Cel ne-vă-zut, tai-nic lup-tîn-du-se cu mi — ne. Pen-tru a-

ceas-ta și cei pe ca-re îi țin —— stri —— gă: Mă-
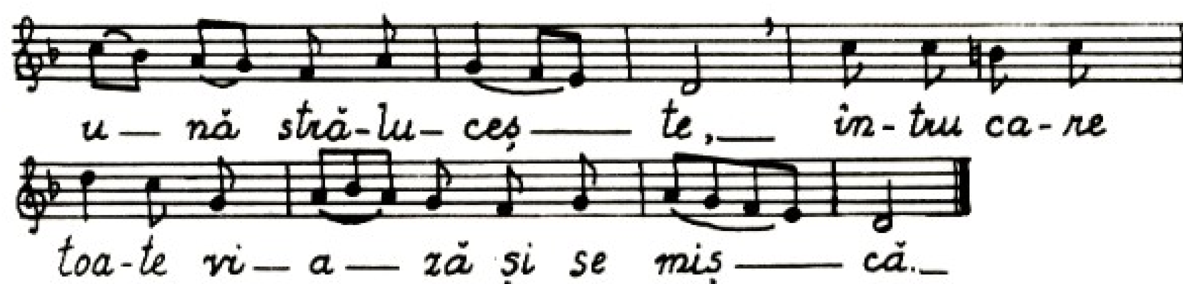
ri-re, Hris-toa-se, în-vi-e — rii Ta —— le.

Ro- bi- a Si- o-nu-lui Tu o ai scos_ din
Ba- bi — lon; și pe mi- ne din pa-timi la vi-
a — ță a — tra-ge-mă, Cu-vîn-tu-le.

Cel ce sea-mă-nă în a- us-tru cu la-crimi dum-
ne- ze —— iești, se- ce- ra- vor spi - ce
în-tru bu-cu- ri - a vi - e - ții veș — ni - ce.

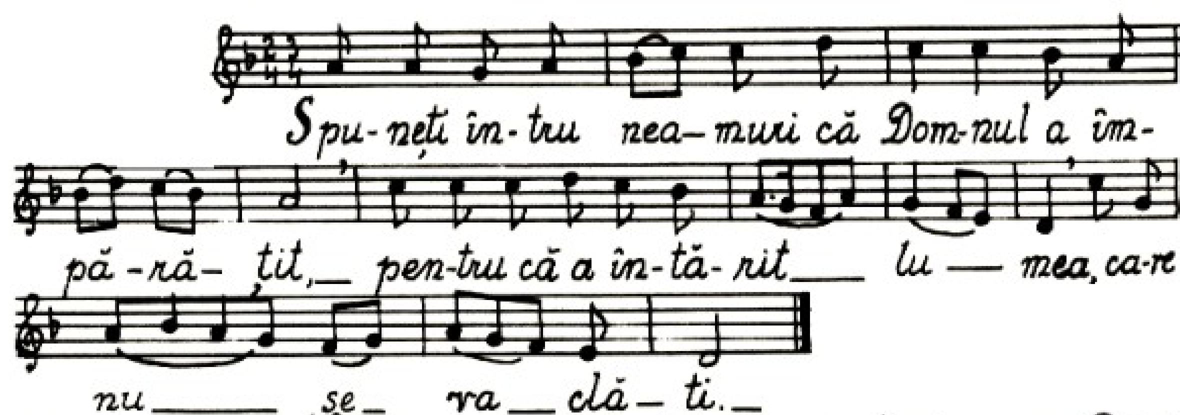
Mă-ri-re Ta —— tă-lui_ și Fi-u-
lui_ și_ Sfîn-tu-lui Duh._ Și a-cum și pu — ru-
nea și în ve —— cii ve —— ci-lor. A-min.
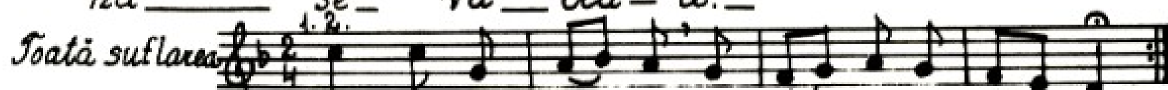
Prin Sfîn-tul Duh_ es-te toa-tă bu-na
dă - ru-i —— re, căci cu Ta-tăl și cu Fi-ul îm-pre-

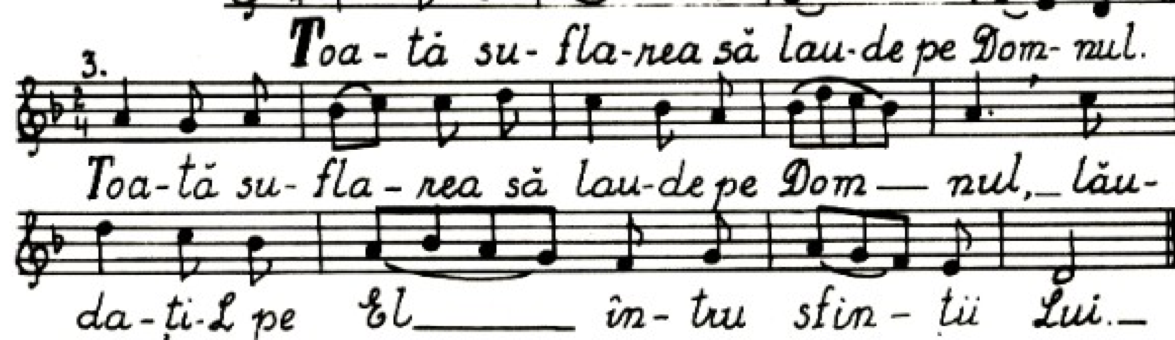

Prochimenul

Glasul al 3-lea
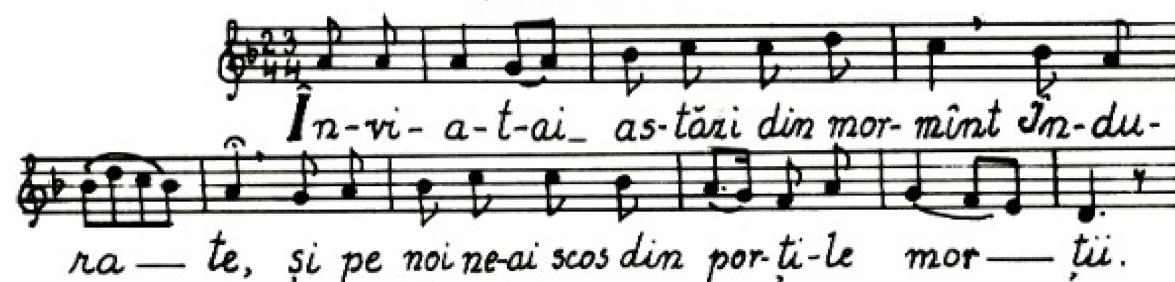

Condacul

Glasul al 3-lea

As-tăzi A-dam dăn-tu-ieș-te și E-va se bu-cu-ră, iar pro-
ro-cii dim-pre-u-nă cu pa-tri-ar—— hii_
lau-dă ne-în-ce-tat_ pu-te-rea cea dum-ne-ze-
ias—— că_ a stă-pî-ni—rii Ta—— le._

Mă-reș-te_ su-fle-te al meu_ pe
Dom—— nul_ și s-a bu-cu—rat du-hul
meu de Dum-ne-zeu_ Mîn-tu-i-to—— rul meu._

Ce-ea ce ești mai cins-ti-tă de-cît He-ru-
vi— mii și mai mă-ri-tă fă-ră de a-se-mă-na-re de-cît Se-ra-
fi-mii, ca-re fă-ră stri-că-ciu-ne pe Dum-ne-zeu-Cu-vîn-tul
ai_ năs-cut, pe ti-ne cea cu a-de-vă-rat——
—— Năs-că-toa-re de Dum-ne-zeu_ te_ mă-rim.

Laudele, glas III

Toa-tă su-fla-rea să lau-de pe Dom—
nul! Lău-dați pe Dom—nul_ din_ ce—ruri, lău-
da-ți-L pe El_ în-tru ce—le_ î-nal—te;_
Ți— e se cu-vi—ne— cîn-
ta-re, Dum-ne-ze-u-le.
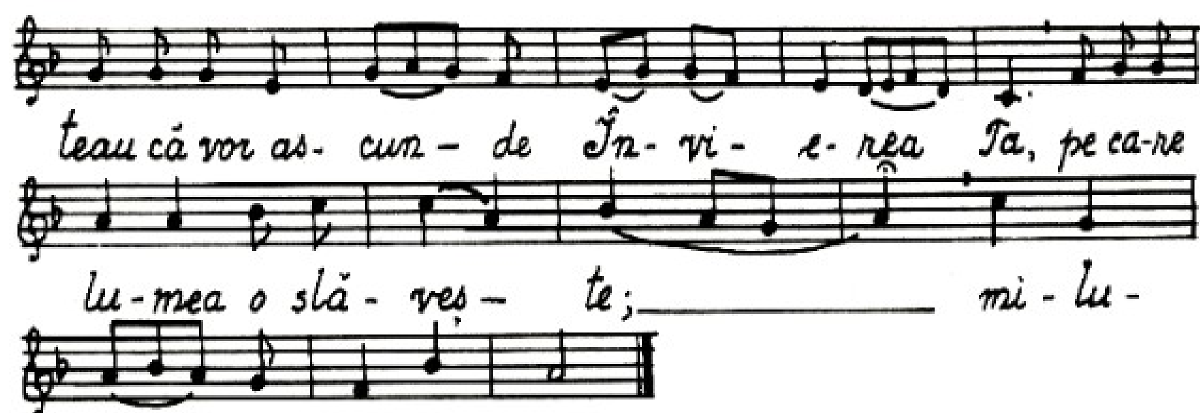
Lău-da-ți-L pe El toți în—ge-rii Lui; lău-
da-ți-L pe El toa-te pu-te—ri-le— Lui;
Ți— e se cu-vi ne cîn-ta-re,
Dum—ne—ze—u—le.___

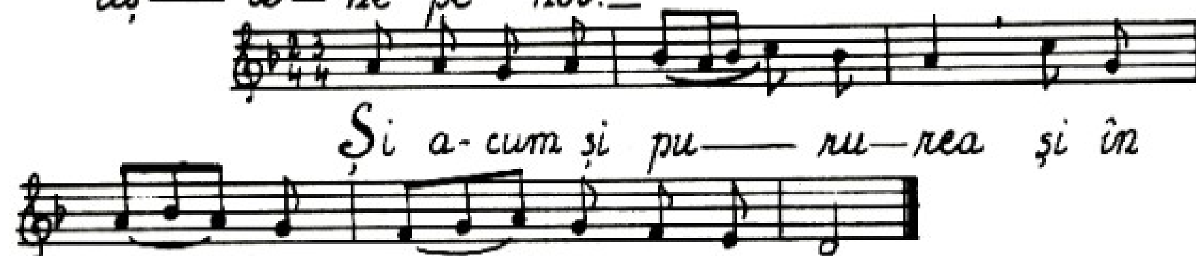
Lău-da-ți-L pe El în-tru Pu-te— ri-le_ Lui, lău-
da-ți-L pe El du-pă mul-ți— mea mă-ri—rii___ Lui._
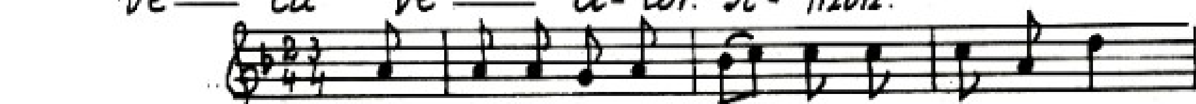
Ve- niți toa-te nea— mu-ri— le,— cu-
noaș-teți pu-te-rea tai-nei ce-lei în-fri-co-șă-toa—— re:
că Hris-tos Mîn-tu-i— to—— rul nos—— tru, Cu-vîn-tul
cel din-tru în-ce- put——— s-a răs-tig-nit———
pen-tru noi și de vo—— ie s-a în— gro—— pat,
și a în-vi-at——— din— morți ca să mîn-tu-ias-că toa-
te;——— A-ces-tu-ia— să ne în-chi-năm.—

Lău-da-ți-L pe El în glas de trîm-bi-ță, lău-
da-ți-L pe El în psal-ti— re și în a-lă-u—— tă.

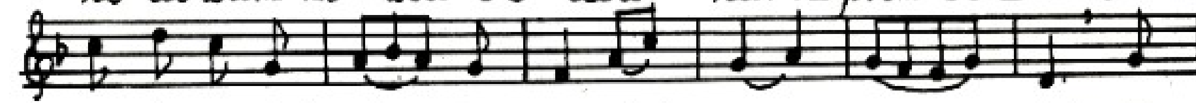
Spu-s-au toa-te mi-nu-ni-le stră-je-rii
Tăi, Doam-ne; dar so-bo-rul de-șer-tă-ciu-nii, um-plînd de
da——— ruri— dreap— ta——— Ta,— so-co-

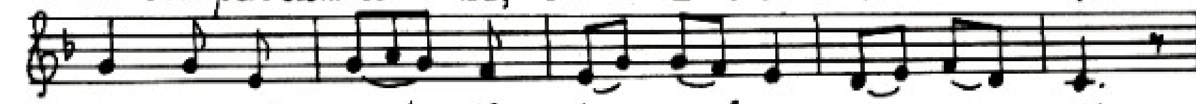

teau că vor as- cun- de În- vi- e- rea Ta, pe ca-re
lu-mea o slă- veș- te; mi- lu-
ieș- te- ne pe noi.

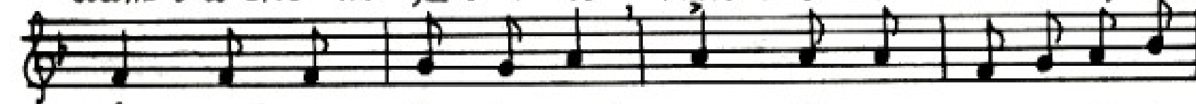

Și a- cum și pu- ru- rea și în
ve- cii ve- ci- lor. A- min.

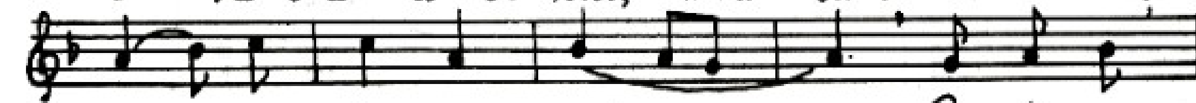

Prea bi-ne-cu-vin-ta-tă ești, Năs-că-toa-

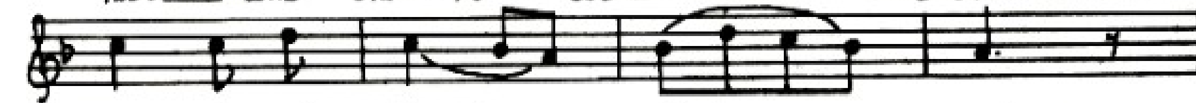

re de Dum-ne-zeu Fe-cioa- ră. Că prin Cel ce s-a

în-tru-pat din ti- ne, ia-dul s-a ro- bit, A-

dam s-a che-mat, bles- te- mul s-a ni- mi- cit,

E- va s-a li- be- rat, moar-tea s-a o-mo-rît și

noi am în- vi- at. Pen-tru a-

ceas- ta, cîn- tînd, stri- găm:

Bi-ne-cu-vîn-tat ești, Hris-toa- se Dum-ne- ze-

u —— le, — Cel ce bi- ne ai ve-nit a- șa, mă-

ri —— re Ți —— e.

Doxologia

1. Mă- ri- re Ți- e, Ce- lui ce ne-ai a-ră-tat —

no- uă lu- mi —— na! Mă- ri- re în- tru cei de

sus — lui Dum-ne- zeu și pe pă-mînt — pa- ce, în-tre

oa —— meni bu-nă-vo- i- re.

2. Lău- dă-mu-Te, bi- ne Te cu- vîn- tăm, ne

în-chi-năm Ți- e, Te mă-rim — pe Ți —— ne, mul-țu-

mim — Ți —— e, —— pen tru mă-

ri —— rea Ta — cea ma-re.

3. Doam-ne,— Îm-pă-ra-te ce-resc,—

Dum-ne-ze-u-le, Pă-rin-te A-tot-ți-i-to-ru-le,

Doam-ne Fi-u-le,— U-nu-le Năs-cut. I-

su-se Hris-toa-se și Du-hu-le Sfin-te.—

4. Doam-ne Dum-ne-ze-u-le, Mie-lu-șe-lul lui

Dum-ne-zeu, Fi-ul Ta-tă-lui, Cel ce ri-dici pă-ca-tul

lu— mii,— mi-lu-ieș—te—ne— pe noi, Cel ce ri-
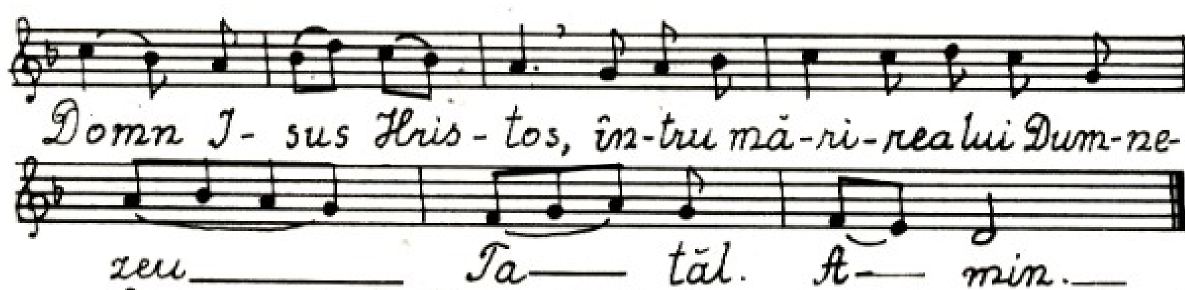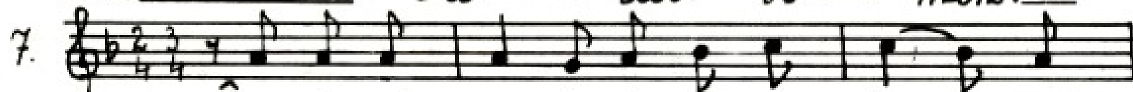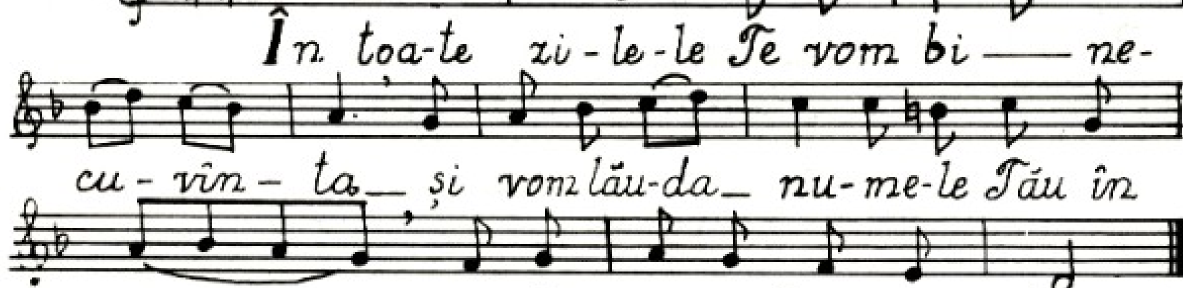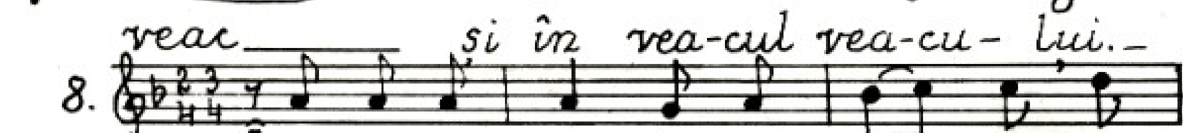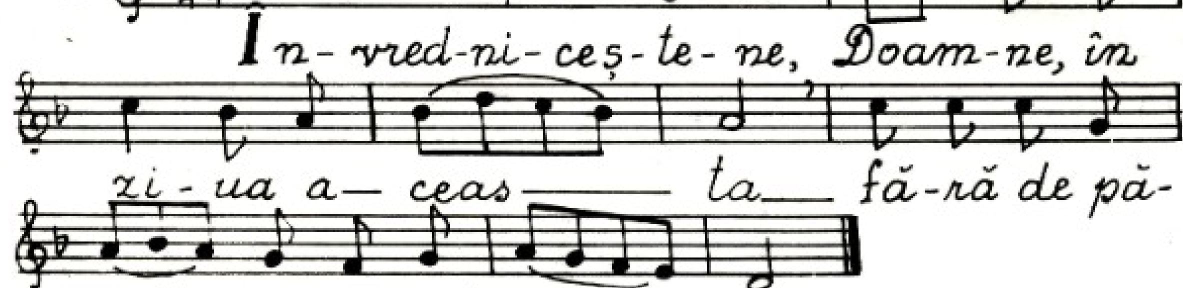
dici— pă-ca-te-le lu-mii.—

5. Pri—meș-te— ru-gă-ciu-nea noas— tră,—

Cel ce șezi de-a dreap—ta Ta-tă—lui,

și ne mi-lu—ieș—te pe noi.—

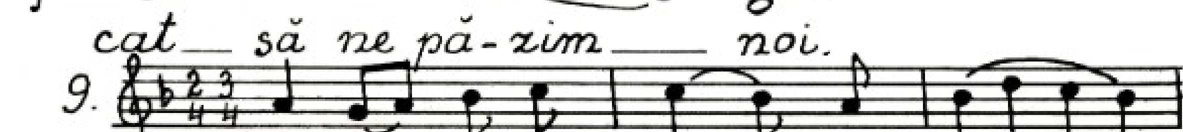
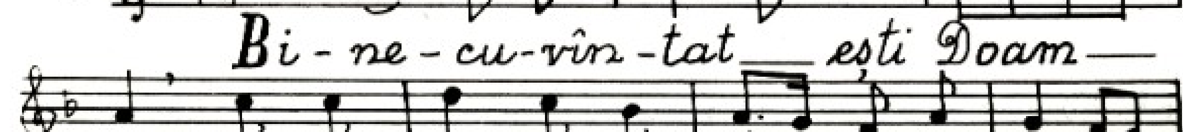
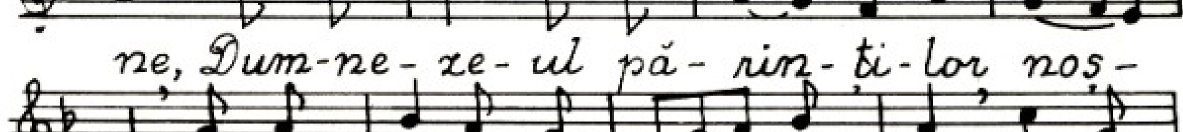
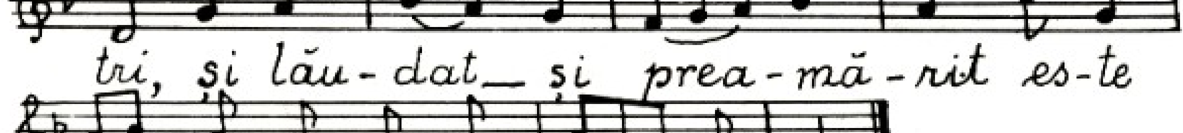
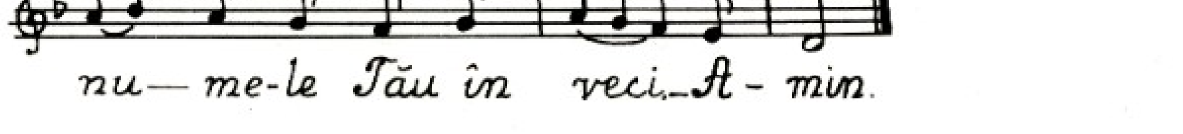
6. Că Tu ești u-nul sfînt, Tu ești u-nul

Domn I- sus Hris - tos, în-tru mă-ri-rea lui Dum-ne-
zeu ___ Ta ___ tăl. A ___ min. ___

7.

În toa-te zi - le - le Te vom bi ___ ne-
cu - vîn - ta _ și vom lău-da _ nu-me-le Tău în

veac ___ și în vea-cul vea-cu- lui. _
8.

În - vred-ni - ceș - te - ne, Doam-ne, în
zi - ua a _ ceas ___ ta _ fă-ră de pă-
cat _ să ne pă - zim ___ noi.

9.

Bi - ne - cu-vîn -tat _ ești Doam ___

ne, Dum-ne - ze - ul pă - rin - ți - lor noș -

tri, și lău - dat _ și prea - mă - rit es-te

nu ___ me-le Tău în veci._A - min.

10. **F**i-e_Doam-ne mi — la Ta_ spre_ noi,_ pre-
cum am nă-dăj-du-it ___ în — tru Ti — ne._

11. **B**i-ne-cu-vîn-tat_ ești Doam ___ ne,_ în-
va-ță — mă_ în-drep-tă — ri-le Ta-le._

12. **D**oam-ne, scă-pa-re Te-ai fă — cut no-uă în
neam și în neam; eu am zis Doam-ne mi — lu-ieș-te — mă,_
vin-de-că su-fle-tul meu_ că am gre-șit_ Ți — e._

13. **D**oam-ne, la Ti-ne am scă-pat,_ în-
va-ță-mă să fac_ vo — ia_ Ta,_ că
Tu_ ești Dum-ne-ze — ul meu._

14. **C**ă la Ti-ne_ es-te iz-vo-rul vi-e — ții, în-
tru lu-mi-na Ta_ vom ve-dea lu-mi-nă._

a ——— ță Doam - ne; dar cu tru-pul Tău

pă-ti-mind, fă-ră pă-cat_ Stă-pî ——— ne,_ ai

în-vi-at pe cei morți, ca - re stri- gau: ___

___ Po - me - neș-te-ne și_ pe_ noi în-tru

îm ___ pă-ră-ți ___ a Ta.

Glasul IV

În muzica psaltică se cântă pe scara diatonică, având fundamentala pe Sol (di) în melodia papadică, şi pe Mi (Vu) în melodia stihirarică şi irmologică.

În cântarea bănăţeană, acest eh se situează la începutul celui de-al doilea tetracord, având semicadenţele pe notele La, Do, iar cadenţa finală pe La. Nota Si pe tot parcursul cântărilor este cu bemol. Ambitusul este mai larg decât la celelalte ehuri.

Cântările Vecerniei, glas IV

Doam-ne stri-ga — t-am că-tre Ti —

ne, a- u — zi — mă, — a- u — zi-

mă, Doam-ne, Doam-ne stri-ga — t-am că-tre

Ti — ne, a- u — zi — mă; —

ia a-min-te gla-sul ru-gă-ciu — nii me-le cînd

strig — că-tre Ti — ne, — a —

u — zi-mă Doam — ne.

Să se în-drep-te-ze ru-gă-ciu-nea mea, ca tă-

mî — ia î — na-in — tea — Ta; —

ri-di-ca-rea mîi — ni- lor — me-le, jert-fă de

sea — ră, a — u — zi-mă, Doam — ne.

Din stra-ja di-mi-ne-ţii pî-nă în noap-te, din

stra — ja di-mi-ne-ţii să nă-dăj-du-ias-că

Is — ra-il — spre — Dom — nul. —

Cru-cii Ta-le ce-lei fă-că-toa-re de vi-

a — ţă ne-în-ce-tat — în-chi-nîn-du-ne, Hris-

toa-se Dum-ne-ze — u — le, —

în-vi-e-rea Ta cea de a tre — ia zi — o mă-rim; că prin-

tr-în-sa ai în-no-it fi-rea oa-me-ni-lor cea stri-ca — tă,

A — tot-pu-ter — ni — ce, — şi su-

i-rea la ce — ruri ne-ai a — ră-tat, — ca un sin-gur

bun şi de oa — meni iu — bi — tor. —

Că la Dom-nul es-te în-du-ra-re și

mul-tă mîn-tu- i— re la El, și El——— va mîn-tu-

i pe Is-ra—il de toa-te fă——ră-de—

le————gi—le— lui.————

O-sîn-da po-mu-lui ne-as-cul-tă——rii

o ai dez-le-gat,—Mîn-tu-i-to—— ru—le——

—pe lem-nul Cru-cii de bu-nă-vo-ie pi-ro-nin-du-Te;

și în iad po-go-rîn-du-Te,— Pu-ter-ni——ce, le-gă-tu——ri-le

mor-ții ca un Dum-ne-zeu— le-ai rupt.— Pen-tru a-

ceas-ta, ne în-chi-năm în-vi-e-rii Ta—le ce-lei—din

morți cu bu-cu-ri——e stri——gînd: A-tot-pu-

ter-ni-ce Doam-ne, mă-ri-re Ți————e.

Mă-ri-re Ta-tă-lui și Fi-u-lui

și Sfîn-tu-lui Duh. Și a-cum și pu-ru-rea și în

ve-cii ve-ci-lor A-min.

Pro-ro-cul Da-vid, cel din-spre ti-ne dum-ne-ze-

iesc pă-rin-te, cu dul-ce cîn-

ta-re des-pre ti-ne mai î-na-in-te a glă-

su-it că-tre Cel ce a fă-cut ți-

e mă-riri. Stă-tu-t-a îm-pă-ră-tea-sa a-proa-pe de-a

dreap-ta Ta. Că pe ti-ne, Mai-că, pri-ci-nu-i-

toa-re a vie-ții te-a a-ră-tat Dum-ne-

zeu, Cel ce fă-ră de ta-tă din ti-ne

a se fa-ce om bi-ne a vo-it, ca ia-răși

să zi-deas-că chi-pul său cel stri-cat prin pa- timi; și

oa ——— ia cea ră-tă - ci — tă, pier-du-tă prin munți a-

flîn—du—— o, ——— pe u-meri ri-di-cîn-d-o, la Ta-tăl

să o a-du ——— că, și du-pă vo-ia Sa cu Pu-te-ri-le ce-

rești să o u-neas ——— că, de Dum-ne-zeu — Năs-că-

toa —— re; ——— și lu-mea să o mîn-tu-ias ———

că — Hris-tos, Cel ce a-re ma-re și bo-ga-tă mi —— lă.

Stihirile Stihoavnei

Doam ——— ne su-in-du-Te pe Cru ———

ce, bles-te-mul nos-tru cel stră-mo-șesc l-ai ———

șters; și po-go-rîn-du-Te ——— în iad, pe cei le-gați din

veac — i-ai slo —— bo — zit, — ne-stri-că-ciu-ne

dă-ru-ind_ nea-mu-lui o— me—nesc. Pen-tru a-

ceas — ta,__ cîn-tînd, mă-rim scu-la-rea Ta cea de vi-

a - ță fă-că-toa — re și mîn-tu-i - toa - re.

Mărire... Și acum...

Mă-ri-re Ta- tă-lui și Fi-u-lui și

Sfîn-tu-lui Duh. Și a-cum și pu-ru-rea și în

ve-cii ve- ci-lor. A—— min.

Cau — tă spre ru-gă-ciu-ni-le ro-bi-lor tăi,

ce-ea ce ești cu to-tul fă-ră pri-ha—— nă,

po-to-lind por-ni-ri-le ce-le re-le îm-po-tri-va

noas tră, din tot ne- ca-zul mîn-tu-in-du-ne pe noi;

că pe ti-ne sin-gu-ră te a-vem an-co-ră ta-re și ne-clin-

ti——— tă, și a ta o-cro-ti-re am do-bîn-dit. Să

nu fim ru-și-nați, Stă-pî—nă,_ cei ce te che-măm pe

ti—— ne._ Gră-beș-te spre ru-gă-ciu-nea ce-lor ce stri-gă că-tre

ti-ne cu cre-din—ță: Bu-cu-ră-te, Stă-pî-nă, a-ju-tă-

toa-rea tu—tu-ror, bu-cu-ri-a și a-co-pe-re-

mîn—tul_ și mîn-tu- i—— rea su-fle-te-lor noas-tre.

Troparul Învierii

Bi-ne-ves-ti-rea în-vi-e-rii cea lu-mi-

na—tă, în-țe-le-gîn-du-o de-la în-ger u-ce-ni-țe-le

Dom-nu-lui și le-pă-dînd o-sîn-di-nea cea stră-mo-șeas-

că,_A-pos-to-li-lor lău-dîn-du-se au zis: Je-fu-

i_tu-s-a moar-tea, scu-la-tu-S-a Hris-tos___ Dum-ne-

zeu, dă-ru-ind lu-mii ma——re mi—lă.___

Mă-ri-re Ta-tă-lui și Fi-u-lui și_

Sfîn-tu-lui Duh. Și a— cum_ și pu-ru-rea și în

ve-cii ve-ci-lor. A —— min.

Tai-na cea din veac as-cun-să și de

în-geri ne-ști-u——— tă,_ prin ti-ne Năs-că-

toa-re de Dum-ne- zeu, ce- lor de pe pă-

mînt_ s-a a— ră— tat, Dum-ne-zeu în-tru-pîn-du-

Se în-tru u- ni-re ne-a-mes-te- ca———

tă și Cru-cea de vo-ie pen- tru noi pri-

mind; prin ca-re în-vi-ind pe Cel__ în-

tîi_ zi— dit, a mîn-tu-it din moar-te su— fle-
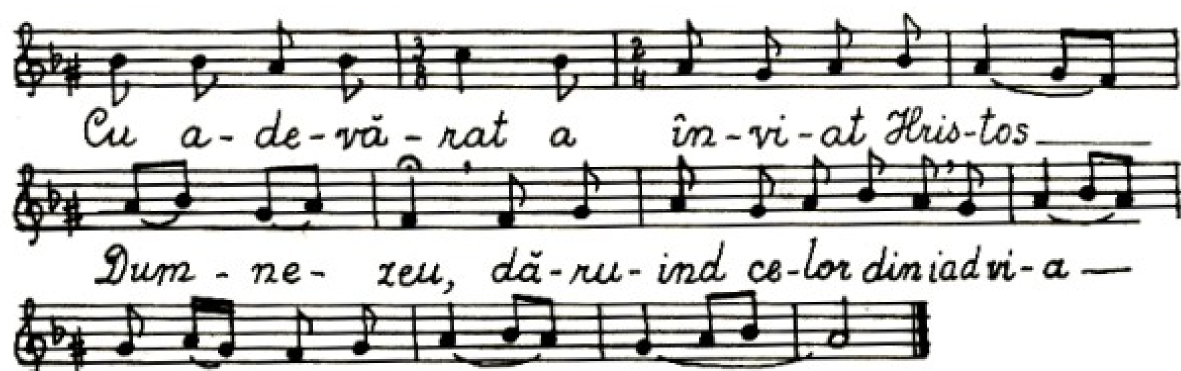
te— le_ noas— tre.———

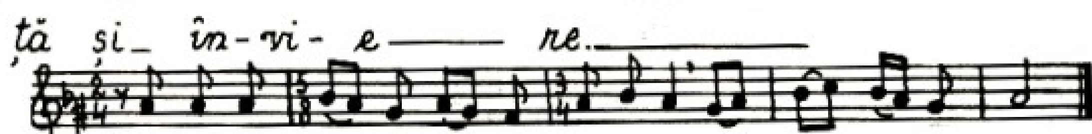
Cântările Utreniei, glas IV

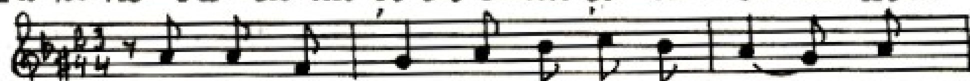
Dum-ne - zeu es-te Dom-nul și s-a a-ră-
tat_no - uă; bi-ne es-te cu-vîn-tat cel ce vi-ne în-tru
1. 2. 3.
nu-me-le Dom-nu-lui._____ nu-me-le Dom-nu - lui.
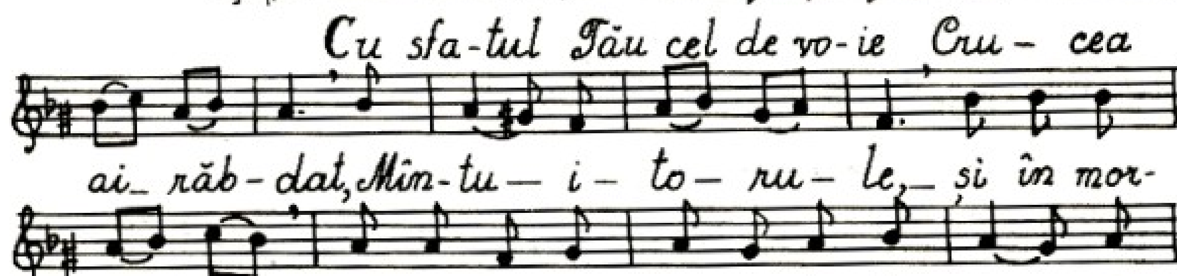
Sedealna I
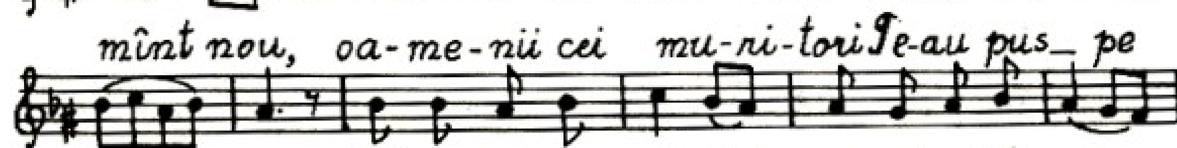
Că-u-tînd la in-tra-rea mor-mîn-tu-
lui și ne-răb-dînd stră-lu-ci—rea În—ge-ru-
lui, mi-ro-no-si-te-le cu cu-tre-mur s-au mi-
rat,_____ zi-cînd: Au doar a fost fu-rat Cel ce
a des-chis tîl-ha-ru-lui_ ra—iul? Au
doar s-a scu-lat Cel ce și mai î-na-in-te de
pa-ti-mă a ves-tit în-vi-e_____ rea?

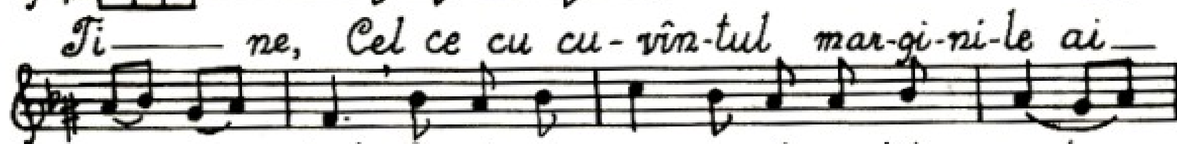

Cu a-de-vă-rat a în-vi-at Hris-tos
Dum-ne-zeu, dă-ru-ind ce-lor din iad vi-a-

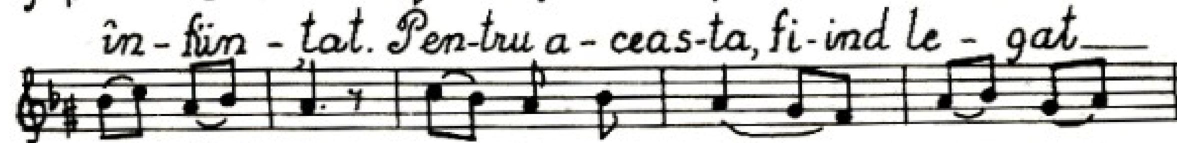

ță și în-vi-e- ne.
Mă-ri-re Ța-tă-lui și Fi-u-lui și Sfîn-tu-lui Duh.

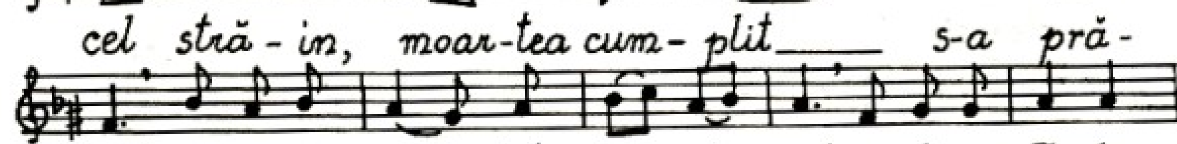

Cu sfa-tul Tău cel de vo-ie Cru-cea

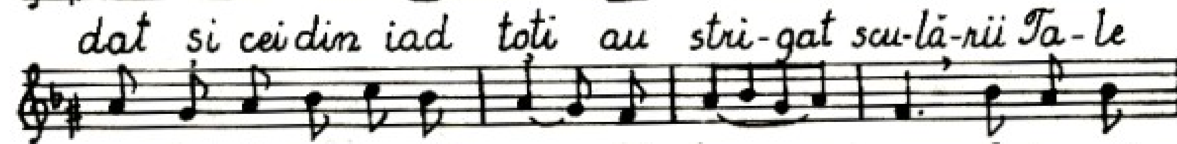

ai răb-dat, Mîn-tu-i-to-ru-le, și în mor-
mînt nou, oa-me-nii cei mu-ri-tori Te-au pus pe

Ti- ne, Cel ce cu cu-vîn-tul mar-gi-ni-le ai

în-fiin-țat. Pen-tru a-ceas-ta, fi-ind le-gat

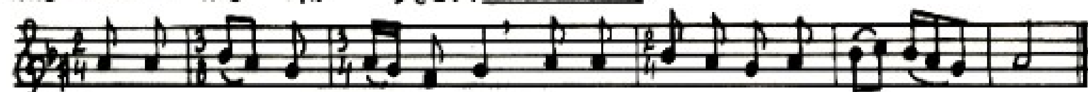

cel stră-in, moar-tea cum-plit s-a pră-

dat și cei din iad toți au stri-gat scu-lă-rii Ta-le

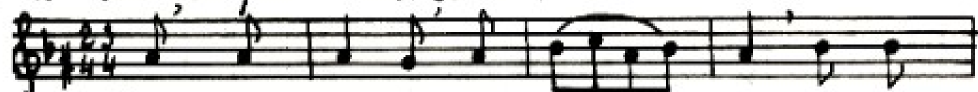

ce-lei de vi-a-ță pur-tă-toa- re: A în-vi-

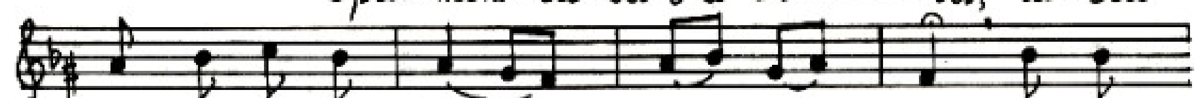
mî —— ne în veci. ——

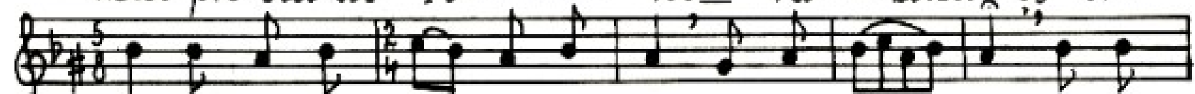
Și a-cum și pu-ru-rea și în ve-cii ve-ci-lor. A – min.

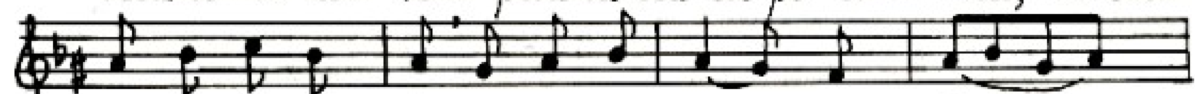
Spăi-mîn-ta-tu-s-a Io —— sif, lu-cru
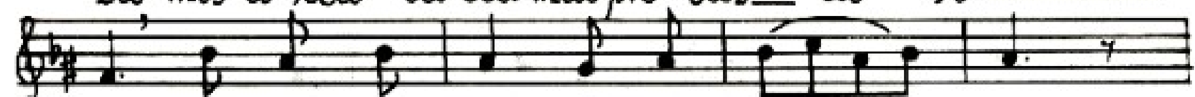

mai pre-sus de fi —— ne — vă — zînd și în

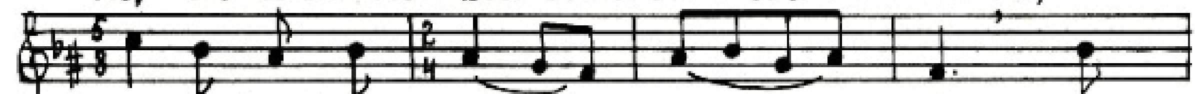
min-te a a- vut ploa-ia cea de pe lî — nă, în-tru

ză-mis-li-rea ta cea mai pre- sus — de fi ——

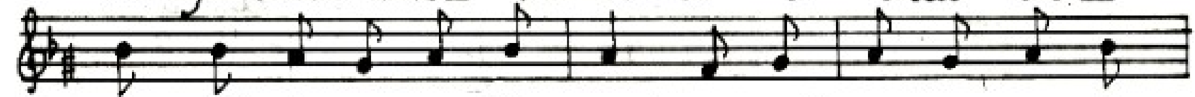
ne, de Dum-ne-zeu Năs-că-toa —— re,

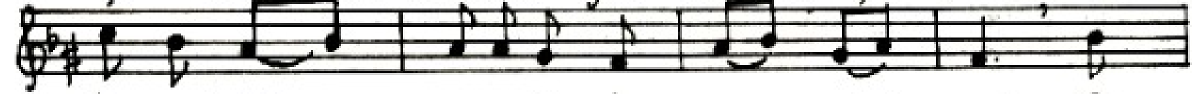
ru-gul cel ne- ars —— în —— foc, — to-
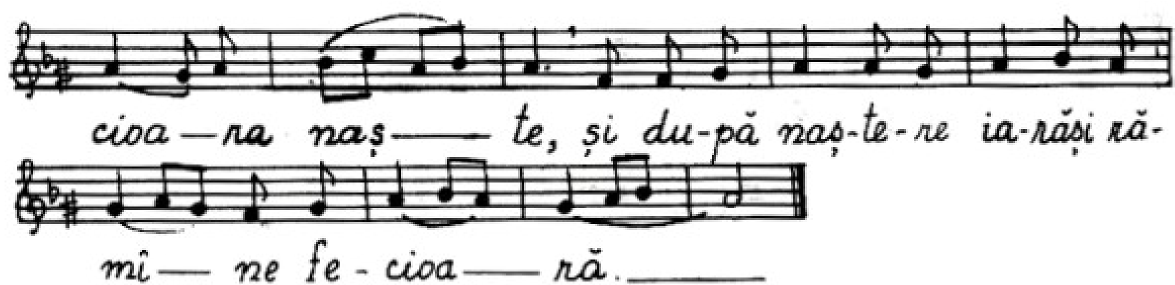

ia-gul lui A-ron — cel ce a o — drăs — lit: —

și măr-tu-ri-sind lo- god-ni-cul și o- cro-ti-

to-rul tău, — pre-o-ți-lor a — stri- gat: Te-

Sedealna a II-a

În-vi - a - t-ai ca un ne-mu-ri-
tor din iad, Mîn-tu-i - to — ru — le, îm-pre-u-nă ai ri-di-
cat lu-mea Ta în-tru în-vi - e - rea Ta, _ Hris-
toa - se _ Dum-ne-ze — ul nos ——— tru; zdro-
bi - t-ai în-tru tă - ri — e _ pu - te —— rea
mor ——— ții, a-ră - ta-t-ai, În-du-ra-te, tu-tu-
ror în-vi - e ——— rea. Pen-tru a-ceas-ta Te
și _ mă —— rim, _ U-nu-le iu-bi-to — ru-
le —— de oa ——— meni. ———

Antifoanele

1. Din ti-ne-re-țe-le me — le mul-te

pa timi se lup-tă cu mi-ne; ci în-suți

mă spri-ji- neș — te_ și mă mîn-tu-

ies — te, Mîn-tu-i — to — rul meu.—

2. Cei ce u- rîți Si-o — nul ru-și-

nați_ veți fi_ de Dom-nul;_ că pre-cum iar —
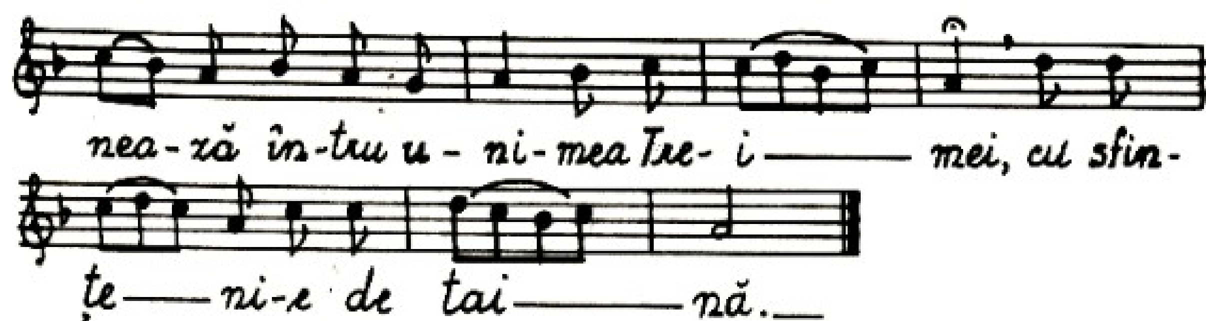
ba_ a- șa,_ de foc veți fi — us— cați.

Mă-ri-re Ta-tă-lui și Fi-u-lui_și Sfîn-tu-lui Duh.
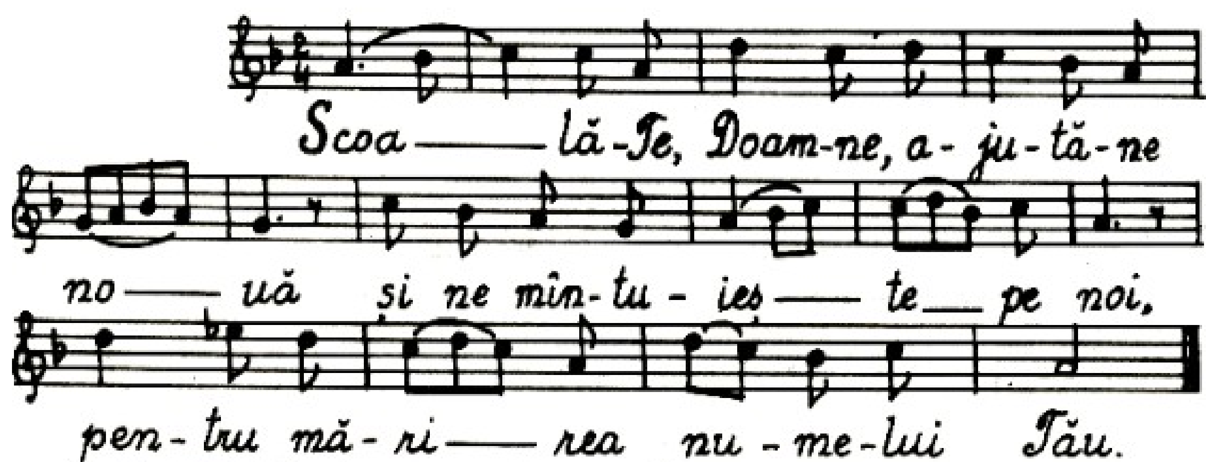
Și a-cum și pu-ru-rea și în ve-cii ve-ci-lor. A— min.

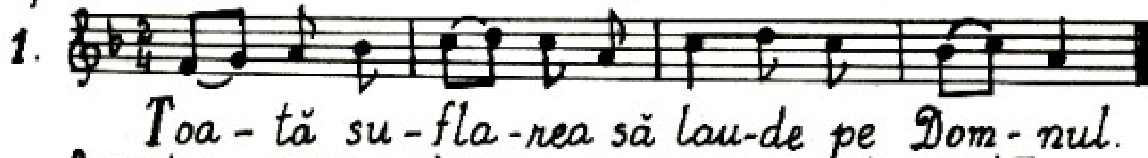
3. Prin Sfîn-tul Duh tot — su-fle-tul vi-a-ză

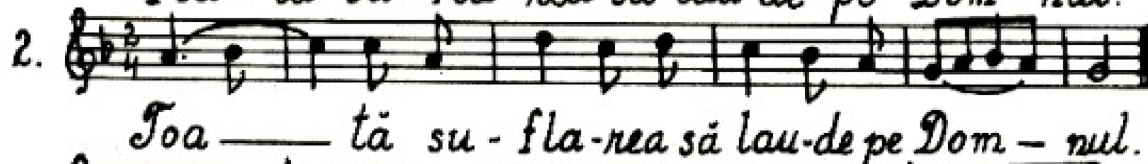
și cu cu-ră-ți_ e se î-nal — ță, se lu-mi-
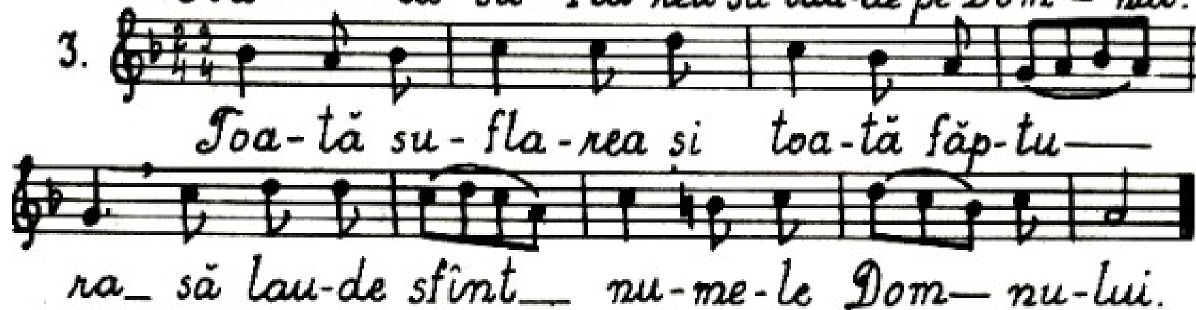

Prochimenul

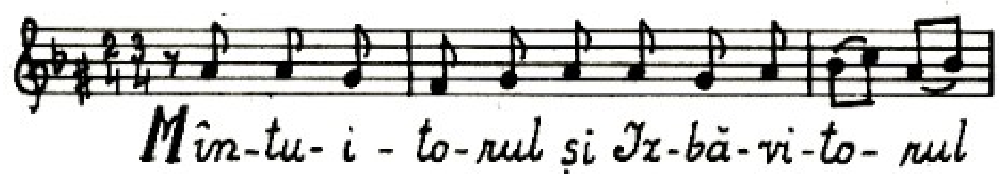

1.

2.

3.

Condacul

meu, din mor-mînt, ca un Dum-ne-zeu, a scu-lat din le-gă-

turi_ pe pă-mîn-teni, por-ți-le

ia-du-lui a zdro-bit și ca un Stă-

pîn a în-vi-at_ a tre-ia zi._

Mă-reș_ te su-fle-te al meu_ pe

Dom_ nul_ și s-a bu-cu-rat du-hul

meu de Dum-ne-zeu Mîn-tu-i-to_ rul meu.

Ce-ea ce ești mai cins-ti-tă de-cît He-ru-vi_

mii și mai mă-ri-tă fă-ră de a-se-mă-na-re de-cît Se-ra-

fi mii, ca-re fă-ră stri-că-ciu-ne pe Dum-ne-zeu-Cu-

vîn_ tul ai_ năs-cut, pe ti-ne cea cu a- de_ vă-

rat Năs-că-toa-re de Dum-ne-zeu,_ te_ mă-rim.

Laudele

Toa-tă su— fla— rea să lau——— de

pe— Dom—— nul!——— Lău-dați pe Dom—— nul

din— ce— ruri, lău-da——— ți-L pe El— în-tru

ce——— le î—— nal—— te;———

Ți- e se cu- vi— ne cîn-ta——— re,——

Dum-ne— ze— u—— le.—— ——
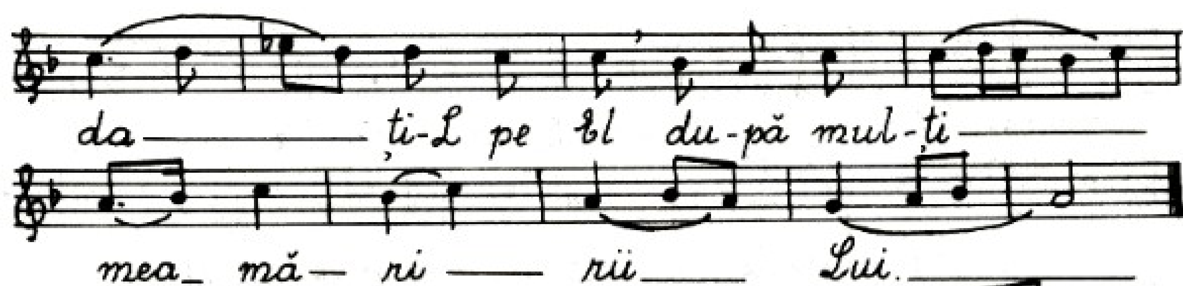
Lău-da-ți-L pe El toți în-ge-rii Lui, lău-
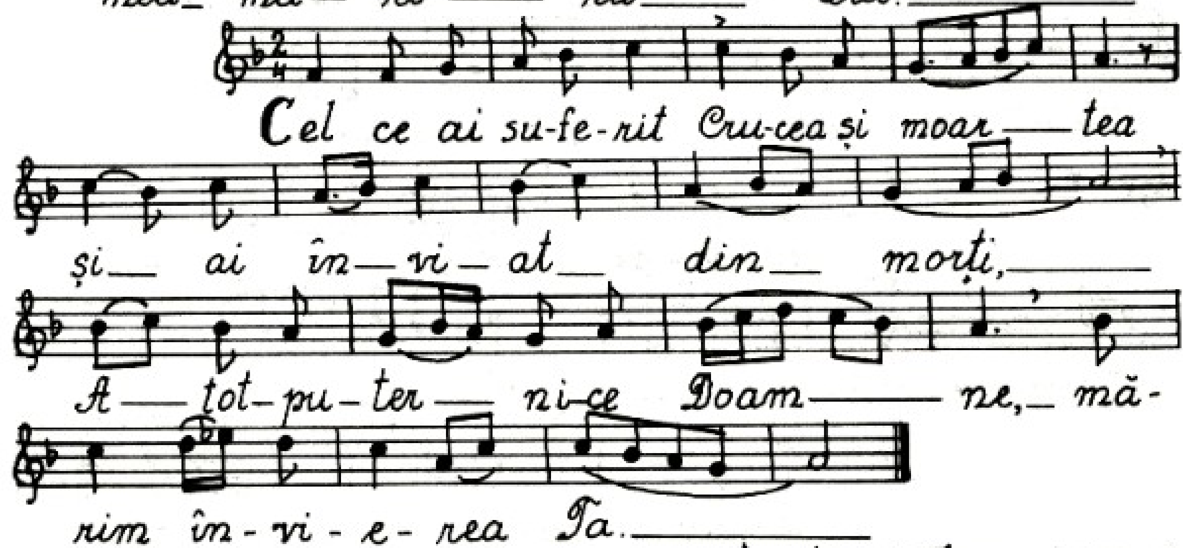
da——— ți-L pe El— toa-te pu-te—— ri-le—

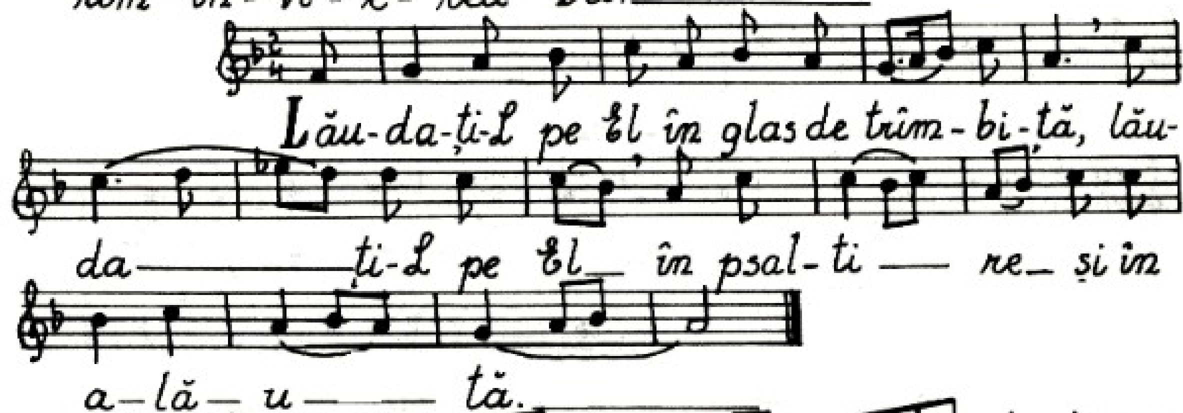
Lui;—— Ți- e se cu- vi- ne cîn-ta—— re—

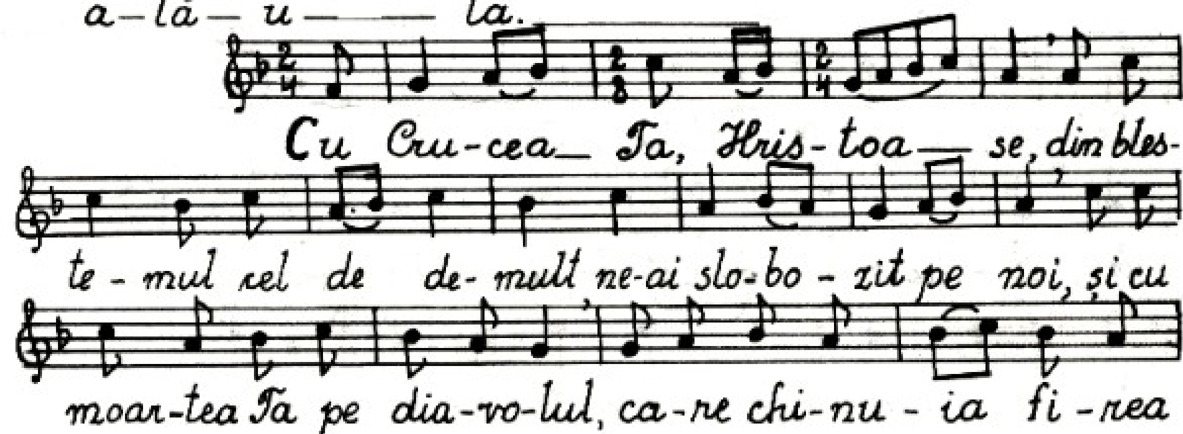
Dum—— ne— ze— u—— le.———

Lău-da-ți-L pe El în-tru Pu-te-ri-le Lui, lău-

da ți-L pe El du-pă mul-ți
mea-mă-ri-rii Lui.

Cel ce ai su-fe-rit Cru-cea și moar-tea
și ai în-vi-at din morți,
A-tot-pu-ter-ni-ce Doam-ne, mă-
rim în-vi-e-rea Ta.

Lău-da-ți-L pe El în glas de trâm-bi-ță, lău-
da ți-L pe El în psal-ti-re și în
a-lă-u-tă.

Cu Cru-cea Ta, Hris-toa-se, din bles-
te-mul cel de de-mult ne-ai slo-bo-zit pe noi, și cu
moar-tea Ta pe dia-vo-lul, ca-re chi-nu-ia fi-rea

noas — tră, l-ai sur - pat, iar cu scu-la —— rea Ta_

toa-te de bu-cu-ri - e le-ai__ um — plut. ——

Pen-tru a - ceas-ta, stri - găm —— Ți —— e:_

Cel ce a în - vi - at din ——— morți,

Doam-ne mă - ri —— re Ți —— e. ————

Și acum...

Și a - cum și pu-ru-rea și în ve-cii

ve - ci - lor. A ——— min

Prea bi - ne - cu - vîn - ta - tă ești, Năs-că-

toa - re de Dum-ne-zeu_ Fe — cioa —— ră. Că prin

Cel ce s-a în-tru-pat din ti-ne, ia — dul s-a__ ro-

bit, A — dam s-a che-mat, bles-te-mul s-a ni — mi-cit,

E - va s-a li-be-rat, moar-tea s-a o-mo-rît și noi am

în — vi at. Pen-tru a-ceas-ta, cîn-tînd, — stri — găm:

Bi-ne-cu-vîn-tat ești, Hris-to a-se Dum-ne-ze — u-le,

Cel ce bi-ne ai vo-it a — șa, — mă-ri — re Ți — e. —

Doxologia

1. Mă-ri — re Ți-e, Ce-lui ce ne-ai a-ră-tat

no-uă lu-mi —— na! Mă-ri-re în-tru cei de

sus lui Dum ne zeu și pe pă-mînt pa-ce, în-tre

oa —— meni bu — nă-vo — i ——— re. —

2. Lău-dă — mu-Te, bi-ne Te cu-vîn-tăm, ne

în-chi-năm Ți - e, îți mul-țu-mim — Ți ——— e. —

Te mă-rim pe Ți - ne pen-tru mă-ri - rea

Ta — cea ma - re.

3. Doam——ne, Îm-pă-ra-te ce-resc, Dum-ne-

ze-u-le, Pă-rin-te A-tot-ți-i-to—ru-le

Doam-ne Fi-u-le, U-nu-le năs-cut, Ii-

su-se Hris-toa-se și Du-hu-le Sfin—te.

4. Doam——ne Dum-ne-ze-u-le, Mie-lu-șe-lul lui

Dum-ne-zeu, Fi-ul Ta-tă-lui, Cel ce ri-dici pă-ca-tul

lu——mii, mi-lu-ieș—te-ne pe noi,

Cel__ ce ri-dici__ pă-ca-te-le lu-mii.

5. Pri-meș-te ru-gă-ciu-nea noas-tră,

Cel ce șezi de-a dreap-ta Ta—tă-lui,

și ne mi-lu-ieș-te pe noi.

6. Că Tu ești u-nul sfînt, Tu ești u-nul Domn Ii-

sus Hris-tos, în-tru mă-ri-nea lui Dum-ne-zeu Ta-tal. A-min.

7. În toa-te zi-le-le Te vom bi-ne cu — vîn-

ta__ și vom lău-da nu-me-le Tău în veac ____

și în vea-cul vea-cu-lui.

8. În-vred-ni-ceș — te-ne Doam-ne în zi-ua a-

ceas ——— ta, __ fă-ră de pă-cat ____

să ne pă-zim ____ noi.

9. Bi-ne-cu-vîn-tat_ești Doam — ne, Dum-ne-

ze-ul pă-rin-ți-lor noș — tri, și lă-u-dat_ și

prea mă-rit es-te nu-me-le Tău_ în veci. A-min.

10. Fi-e Doam-ne mi— la Ta_ spre noi, pre-cum_

am nă-dăj-du-it ____ în-tru Ti ——— ne.

11. Bi-ne-cu-vîn-tat__ ești, Doam—— ne, în-
va-ță-ne pe noi în-drep-tă-ri-le Ta—— le.

12. Doam— ne, scă-pa-re Te-ai fă-cut no-uă în
neam și în neam; eu am zis: Doam-ne, mi-lu-ieș— te - ne,
vin-de-că su-fle-tul nos-tru că am gre-șit_ Ți - e.

13. Doam-ne la Ți-ne am scă-pat, în-
va-ță-ne să fa— cem vo—— ia Ta, că
Tu___ ești Dum-ne-ze-ul nos-tru.

14. Că la Ți-ne es-te iz-vo-rul vi-e—— ții, în-
tru lu-mi-na Ta____ vom ve-dea lu-mi-nă.

15. Tin—— de mi—— la Ta ce-lor ce____
Te cu-nosc pe Ți - ne.

16. Sfin-te Dum-ne-ze-u-le, Sfin-te ta — re, Sfin-te

(de 3 ori) Fine

fă - ră de moar - te, mi-lu - ieș-te - ne pe noi. —

Mă-ri-re Ta-tă-lui și Fi-u-lui și Sfîn-tu-lui Duh.

Și a-cum și pu-ru-rea și în ve-cii ve-ci-lor. A — min. Sfin-te

fă — ră de moar - te, mi-lu - ieș-te - ne pe noi.

Da Capo al Fine.

Glasul V
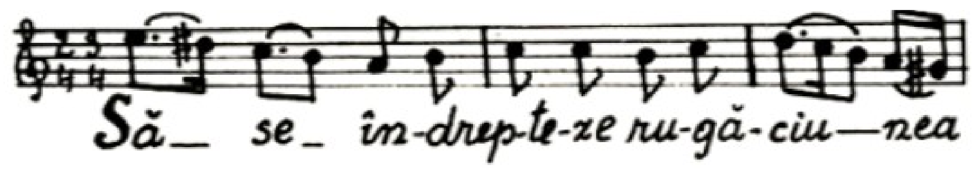
Se cântă, ca şi glasul autentic I, tot pe scara diatonică, având acelaşi ambitus ca şi autenticul său Deşi este foarte asemănător ehului I, glasul V are ca iniţiativă sunetul La, semicadenţele pe Si, La, Mi, iar finala pe nota Si, cu atingere pe nota Mi.

Intervalica este asemănătoare cu cea a ehurilor descrise anterior. Mersul treptat de secunde, terţe, cvarte, asigură varietatea structurilor acestui eh care, deşi legat de autenticul său(glasul I), are o anumită notă personală, ce provine şi dintr-o altă asamblare a intervalelor, înlănţuite prin acelaşi tip de discurs unitar remarcat şi în cazul celorlalte ehuri.

La glasul V, melodia stihoavnei este identică cu cea a troparului, având puncte comune cu varianta psaltică.

Cântările Vecerniei, glas V

Doam-ne stri-ga — t-am că-tre
Ţi — ne, a — u — zi — mă, a-
u-zi-mă Doam — ne, Doam — ne, stri-
ga — t-am că-tre Ţi — ne, a-
u-zi — mă; ia a-min-te gla-sul
ru-gă-ciu-nii me — le — cînd — strig —
că-tre Ţi — ne, a —
u — zi — mă Doam-ne.

Să_ se_ în-drep-te-ze ru-gă-ciu—nea

mea, ca tă - mî — ia î — na — in — tea — Ta;

ri-di-ca-rea mîi - ni-lor me — le, —

jert — fă de — sea — ră, —

a — u — zi — mă Doam - ne.

Din stra-ja di-mi-ne - ții pî-nă în

noap — te, din stra-ja di-mi-ne - ții, să nă-dăj-du-ias-că

Is — ra - il — în — Dom — nul.

Prin cins-ti-tă Cru-cea Ta Hris-toa — se, pe

dia - vo-lul l-ai ru — și — nat; și —

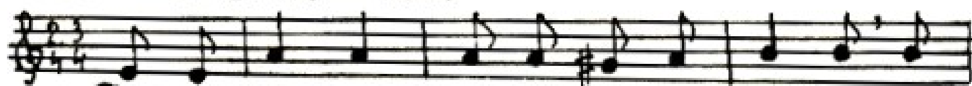
prin în-vi - e — rea Ta, a-cul pă-ca —

— tu-lui l-ai to- cit și ne-ai mîn-tu- it pe noi din

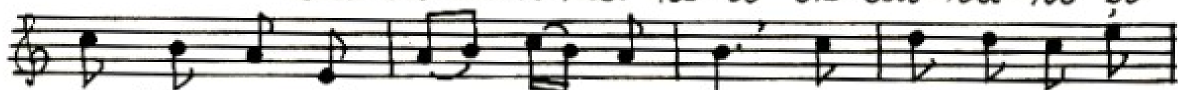
por-ți-le mor — ții. Mă-ri-mu-Te pe Ti-ne,

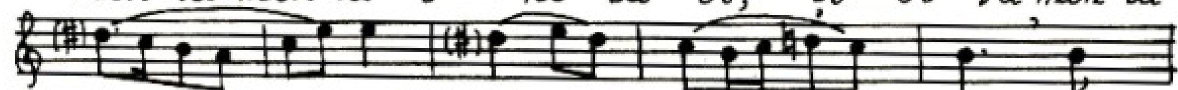
U — nu — le Năs — cut.

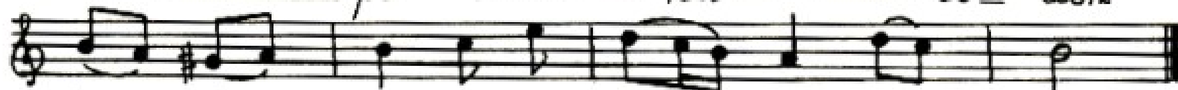
Că la Dom-nul es-te în-du-ra-re și

mul-tă mîn-tu-i — re la El, și El va mîn-tu-

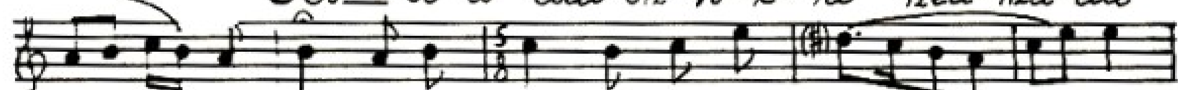
i ——— pe Is —— ra ——— il _ din
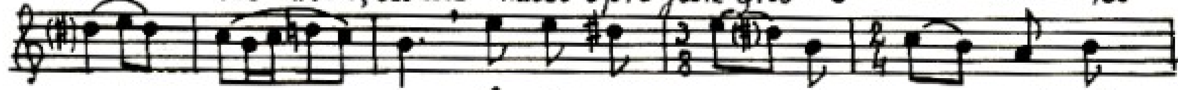

toa - te __ fă-ră-de-le — gi-le _ lui.
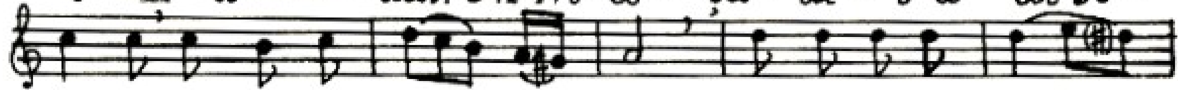

Cel _ ce a dat în-vi-e-re nea-mu-lui

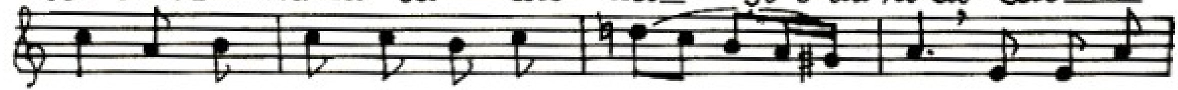
o —— me-nesc, ca un miel spre jun-ghi-e ——— re

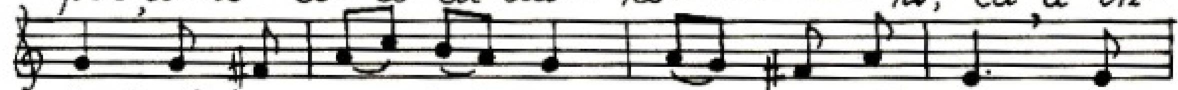
s-a _ a —— dus. În-fri-co-șa-tu-s-a de A-

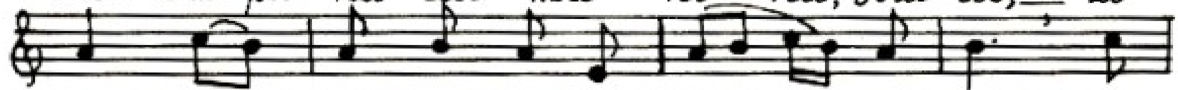
ces-ta mai-ma-rii ia — du-lui _ și s-au ri-di-cat __

por-ți-le ce-le de du-re ——— re; că a in-

trat Îm-pă-ra-tul mă-ri-rii, Hris-tos, _ zi-

cînd ce — lor din le-gă-turi: _ ie-șiți. _ Și

ce-lor din în-tu-ne-ric a —— ră-ta-ți —— vă.

Mă-ri-re Ta — tă-lui și Fi-u-lui — și —

Sfîn — tu — lui Duh. Și a-cum și pu — ru-

rea și în ve — cii ve-ci-lor. A ——— min.

În Ma-rea Ro — și-e, în-chi-pu-i-rea mi-

re-sei ce-lei ne-is-pi-ti ——— te de — nun — tă,

s-a în-ti-pă-rit — de — de-mult. A-co-lo Moi —

se des-păr-ți-tor al a —— pei, iar a-ici Ga-vril, slu-ji-

tor — al — mi-nu — nii. A-tunci tre-cu-t-a

Is-ra-il a-dîn-cul cu pi-cio-rul, ne — u-dat,

iar a-cum Fe-cioa-na L-a năs-cut mai pre-sus de fi ——— re

pe — Hris — tos. Ma-rea, du-pă tre-ce-rea lui Is-ra-il,

a ră-mas ne-des-păr-ți ——— tă; iar cea fă-ră pri-ha-nă,

du-pă naș-te-rea lui E-ma-nu-il, a ră-mas ne-vă-tă-

ma ——— tă. Cel ce ești și mai î-na-in-te ai fost

și Te-ai a-ră-tat ca _ om, ___ Dum-ne-ze — u — le,

mi-lu-ieș — te — ne pe noi.

Stihirile Stihoavnei

Pe Ti ne, Hris-toa-se, Mîn-tu-i-
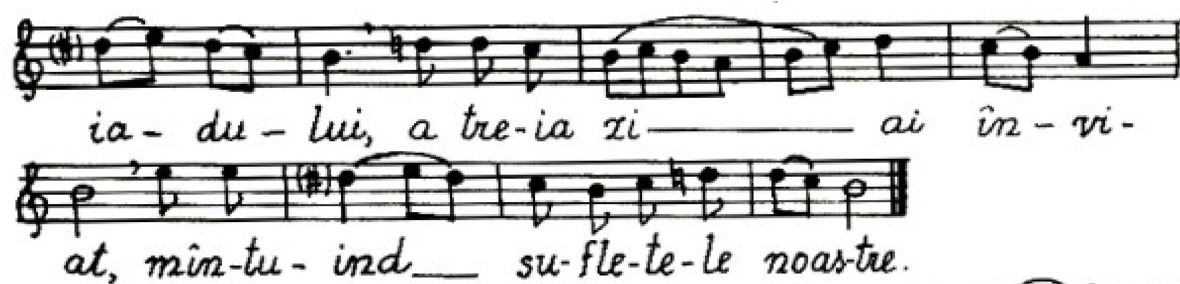
to — ru-le, Cel ce Te-ai în-tru-pat și de ce-ruri

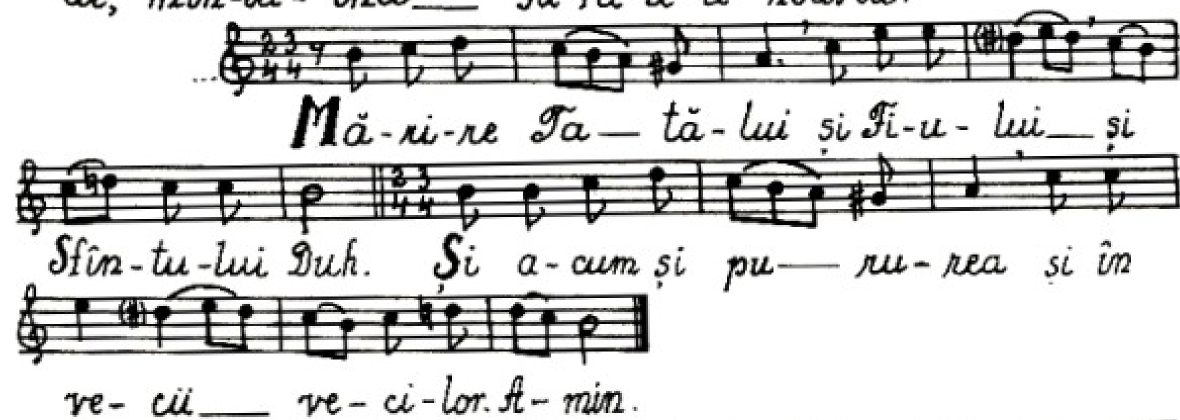
nu _ Te-ai des-păr — țit, _ cu gla-suri de cîn-tări ___
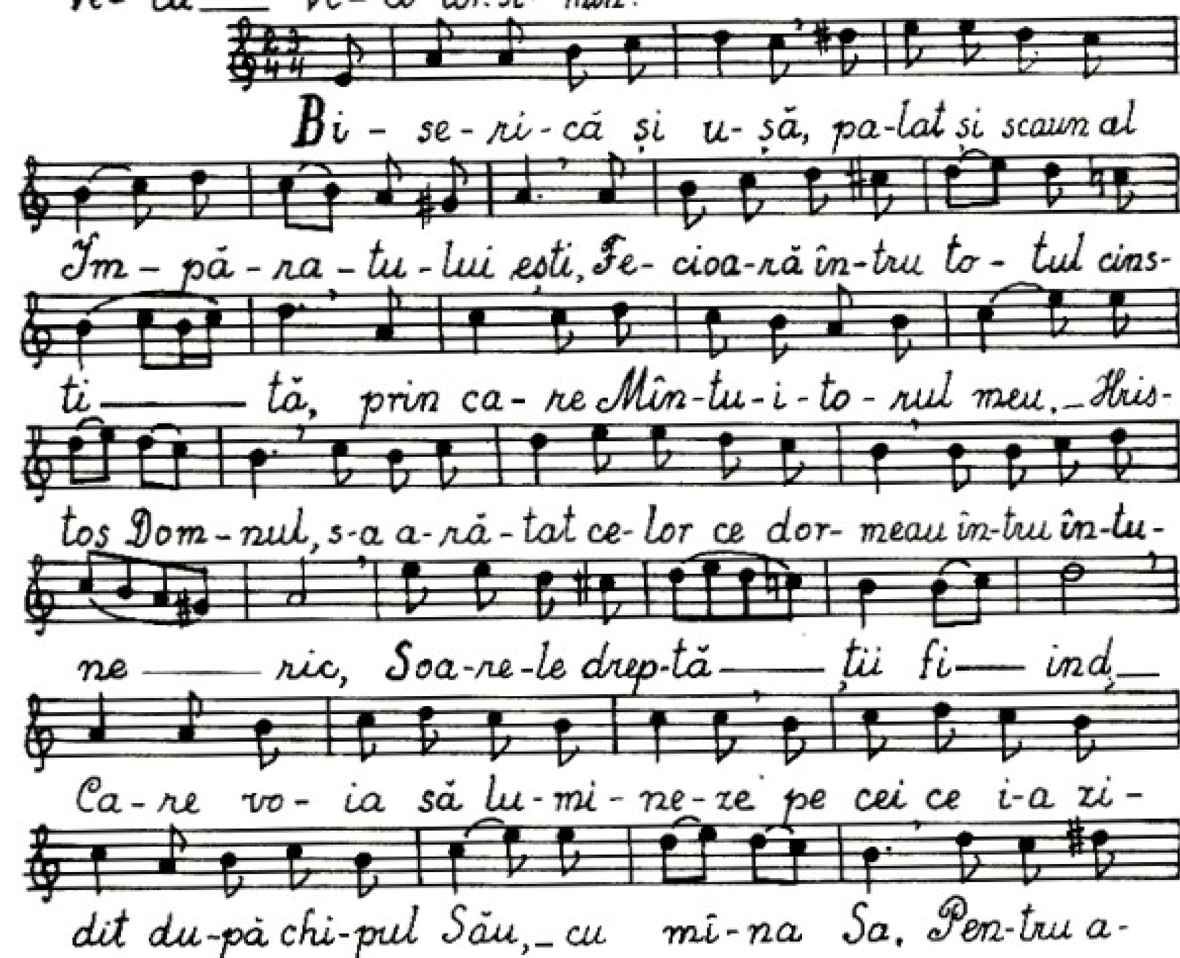
Te _ mă-rim. _ Că Cru-ce și moar-te ai _ pri-

mit pen-tru nea-mul nos —— tru, ca Dom-nul cel iu-bi-

tor ___ de oa ——— meni, pră-dînd por-ți-le

ia- du- lui, a tre-ia zi ai în- vi-
at, mîn-tu- ind su-fle-te-le noas-tre.

Mă-ri-re Ta- tă-lui și Fi-u- lui și
Sfîn-tu-lui Duh. Și a-cum și pu- ru-rea și în
ve- cii ve-ci-lor. A- min.

Bi- se-ri-că și u-șă, pa-lat și scaun al
Îm-pă-ra-tu-lui ești, Fe-cioa-ră în-tru to-tul cins-
ti- tă, prin ca-re Mîn-tu-i-to-rul meu, Hris-
tos Dom-nul, s-a a-ră-tat ce-lor ce dor-meau în-tru în-tu-
ne- ric, Soa-re-le drep-tă- ții fi- ind
Ca-re vo-ia să lu-mi-ne-ze pe cei ce i-a zi-
dit du-pă chi-pul Său, cu mî-na Sa. Pen-tru a-

ceas-ta, cu to- tul lău - da ——— tă,

ce-ea ce ca o Mai-că, ai cîș-ti-gat în-drăz-nea-lă că-tre

Dîn ——— sul, — roa — gă-L ne - în — ce ——— tat —

să se mîn-tu — ias — că su-fle-te-le noas-tre.

Troparul Învierii

Pe Cu - vîn - tul, Cel îm-pre-u-nă fă-ră de

în — ce- put cu Ta-tăl și cu Du — hul, Ca-re s-a năs-

cut din Fe-cioa-ră spre mîn-tu - i ——— rea noas-tră, să-L lău-

dăm cre-din-cio-șii și să — I — ne în-chi-năm; că

bi-ne — a vo-it — a se su-i — cu tru-pul pe

Cru-ce și moar ——— te a răb-da, și a scu-la pe cei

morți, — în-tru mă-ri — tă în-vi-e ——— rea Sa. —

Mă-ri-re Ta — tă-lui și Fi-u-lui _ și Sfîn-tu-lui Duh. Și a- cum și pu — ru-rea și în ve - cii ___ ve-ci-lor. A-min.

Bu-cu-ră-te, u-șa Dom-nu-lui cea ne-um-bla ——— tă.__ Bu-cu-ră-te, zid _ și a-co-pe-re-mînt al ce-lor ce a-lear-gă la ti ——— ne.__ Bu-cu-ră-te, li- man ne-în-vi-fo-rat _ și ne-is-pi-ti-tă de nun —— tă, ca-re ai năs-cut cu trup pe Fă-că-to-rul tău _ și Dum-ne —— zeu; __ nu în-ce-ta a te ru-ga pen-tru cei _ ce la- u — dă și cins-tesc ____ naș — te-rea ta.

Cântările Utreniei, glas V

Dum-ne- zeu es - te Dom-nul și s-a a-ră-

tat __ no —— uă; bi-ne es - te cu-vîn - tat __ cel ce

vi- ne în - tru nu ——— me- le Dom —— nu- lui.

Sedealna I.

Cru-cea Dom-nu-lui să_ o ___ lău- dăm.

Sfîn-ta în-gro-pa-re cu cîn-tări __ să o cins- tim _ și

În-vi- e- rea Lui să o prea-mă-rim; că a scu - lat pe cei

morți __ din mor- min ——— te, ca __ un

Dum - ne - zeu, pră-dînd stă-pî-ni-rea mor-ții și tă-ri- a

dia - vo- lu - lui; și ce- lor din iad lu- mi — nă le-a

ră ——— să — rit.

Doam-ne_ mort ai fost so— co— tit,_

Cel ce ai o-mo-rît___ moar— tea; în mor-

mînt ai fost pus, Cel ce ai de-șer-tat_ mor-

min-te- le;_ sus os- ta-șii stră-ju-iau___ mor-

mîn—— tul,_ jos pe mor-ții cei din veac i-ai

în-vi- at. În-tru tot pu-ter-ni- ce și ne-cu-

prin-su-le, Doam—— ne, mă-ri-re Ți e._

Bu-cu-ră-te, mun-te sfînt și de Dum- ne-

zeu_ um_blat. Bu-cu-ră-te rug în-su-fle-țit___

și ne— ars. Bu-cu-ră-te, ce-ea ce ești u-na
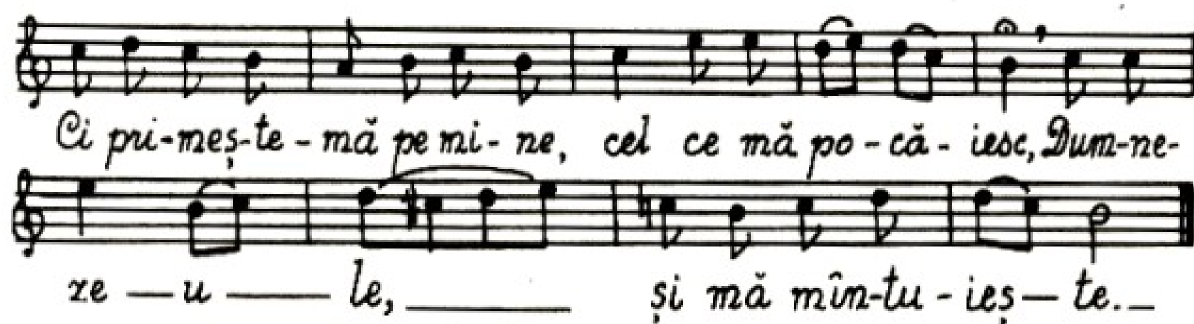
lu-mii pun-te că-tre Dum-ne- zeu, ca-re treci pe cei

morți la vi-a—— ță veș— ni— că._

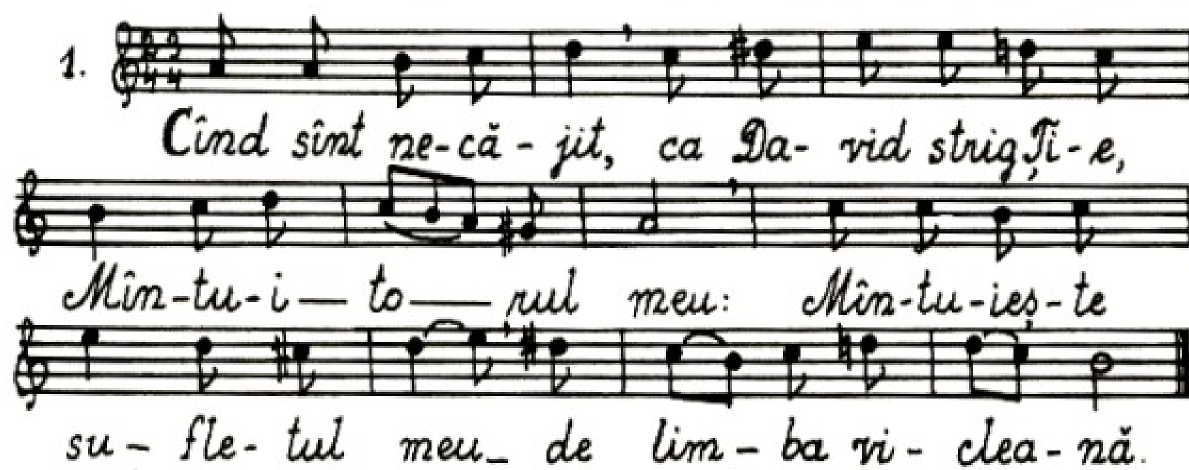
Bu-cu-ră-te, Fe-cioa-ră fă-ră pri-ha — nă, ca-re
fă-ră is-pi-tă băr-bă-teas — că ai năs-
cut Mîn-tu-i — rea su-fle-te-lor noas-tre.-

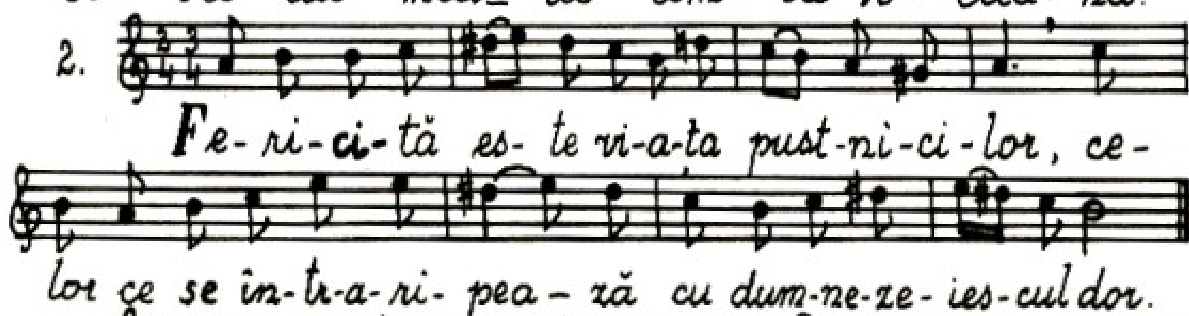
Sedealna II.
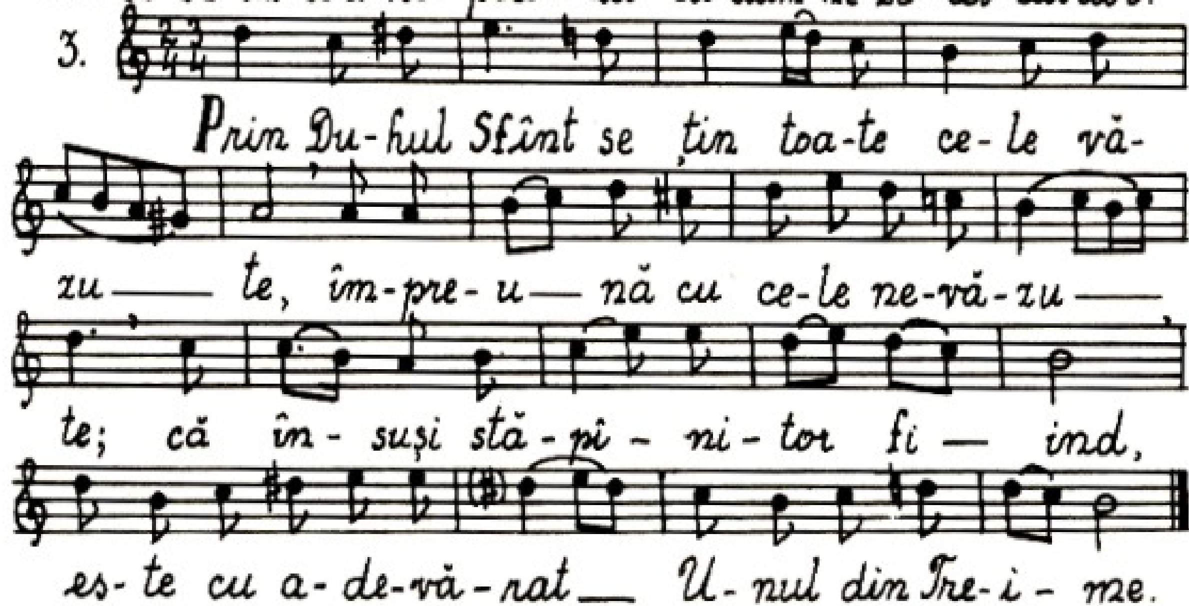
Doam-ne, du-pă în-vi-e-rea Ta cea de a
tre — ia zi_ și du-pă în-chi-na-rea A-pos-to-li-lor,
Pe-tru a stri-gat că-tre Ti — ne: Fe-me-i-le
au a-vut în-drăz-nea-lă, iar eu m-am te-mut. Tîl-
ha-rul, Dum-ne-zeu __ Te nu-mea, iar eu m-am le-pă-
dat de Ti — ne. Oa-re, mă vei mai che-
ma a — cu — ma u — ce-nic? Sau
mă vei fa-ce ia-răși vî-nă-tor al a-dîn-cu — lui?

Antifoanele

Prochimenul

Scoa-lă-Te, Doam-ne, Dum-ne-ze— ul meu, î-

nal-ţe-se mî-na Ta, că Tu— îm-pă-ră-ţeşti— în veac—

Toată suflarea

1\. Toa-tă su-fla-rea să lau-de pe Dom— nul.

2\. Toa-tă su-fla-rea să lau-de pe Dom— nul.

3\. Su-fla-rea toa-tă şi toa-tă făp-tu———

ra să lau-de Sfînt— nu-me-le Dom-nu-lui.

Condacul

La iad, Mîn-tu-i-to-rul meu, Te-ai

po—go-rît, şi por-ţi-le zdro-bin-du-le, ca un A-tot-pu-

ter nic, pe cei morţi ca un zi-di-tor îm-pre-

u-nă i-ai în-vi-at; şi a-cul mor-ţii, Hris-toa—

se, l-ai frînt, și A-dam din bles-tem s-a mîn-tu - it,

Iu-bi-to-ru-le de oa — meni. Pen-tru a-

ceas-ta, toți stri-găm — Ți — e: Mîn-tu-

ieș — te - ne pe noi Doam-ne.

Mă-neș-te, — su-fle-te al meu, — pe

Dom — nul, — și s-a bu-cu-rat du-hul

meu de Dum-ne- zeu, — Mîn-tu-i-to — rul meu.

Ce-ea ce ești mai cins-ti-tă de-cît He-ru-

vi — mii și mai mă-ri-tă fă-ră de a-se-mă-

na-re de-cît Se-ra-fi — mii, —

ca-re fă-ră stri-că-ciu-ne pe Dum-ne-zeu-Cu-vîn-tul

ai — năs-cut, pe ti-ne, cea cu a-de — vă-rat Năs-că-

Laudele

Toa-tă su-fla — rea să lau —

— de pe — Dom — nul! Lău-dați pe

Dom-nul din ce — ruri, lău-da — ți-L pe

El în-tru ce-le î — nal — te;

Ți — e se — cu — vi — ne cîn-

ta-re Dum — ne — ze — u — le.

Lău-da-ți-L pe El toți în-ge-rii Lui, lău-

da-ți-L pe El toa — te pu-te — ri — le Lui;

Ți — e se cu-vi-ne cîn-ta — re

Dum — ne — ze-u — le.

Lău-da-ți-L pe El în-tru-pu-te-ri-le Lui, lău-

da-ți-L pe El du-pă mul-ți —— mea mă — ri — rii ___ Lui.

Doam-ne, pe-cet-lu-it fi-ind mor-mîn — tul_ de

cei ___ fă - ră de_ le ——— ge, ai ie - șit ___

din ___ mor - mînt, pre-cum Te-ai năs - cut din Năs - că -

toa - rea de Dum-ne-zeu. N-au cu-nos-cut cum Te-ai în - tru-pat

în - ge - rii Tăi cei fă ——— ră_ de trup._

N-au sim-țit_ cînd ai în — vi - at, os-ta-șii cei ___

___ ce Te-au stră - ju - it. Că a-mîn-do-uă au fost pe-cet-lu-

i - te pen-tru cei ce is ___ pi-teau; dar mi-nu — ni-le_ s-au

des ——— co — pe - rit_ ce-lor ce se în-chi-nă cu cre-

din - ță tai ——— nei. Dă-ne no-uă, ce-lor ce o lău-

dăm, bu-cu-ri- e și ma — re mi — lă. —

Lău-da-ți-L pe El în glas de trîm-bi-

ță, — lău-da-ți-L pe El în psal-ti — re — și-n

a-lă — u — tă. —

Doam-ne, în-cu-ie-to-ri-le ce-le veșni-ce zdro-

bin — du-le și le-gă — tu — ri-le — ru — pîn —

du — le, ai în-vi-at — din — mor-mînt, lă-sînd

giul-giu-ri — le Ta — le — spre măr-tu-

ri-a a-de-vă-ra-tei în-gro-pă-rii Ta-le ce-lei de trei

zi — le. Și ai mers mai î-na-in — te în

Ga-li-le — ia. Cel ce ai fost stră-ju-it — în

peș — te — ră. Ma — re es — te mi-la

Ta. Mîn-tu-i-to-ru-le Cel_ ne — cu-prins.

mi - lu — ieș — te — ne pe_ noi.

Și acum...

Și a-cum și pu — ru — rea și în

ve — cii — ve-ci-lor. A-min.

Prea bine-cuvîntată...

Prea bi-ne-cu-vîn-ta-tă ești Năs-că-toa-re de Dum-ne-

zeu_ Fe-cioa — ră. Că prin Cel ce s-a în-tru-pat din ti-ne,

ia — dul s-a ro — bit,_ A — dam s-a che-mat, bles-

te-mul s-a ni-mi-cit,_ E-va s-a li-be-rat,

moar-tea s-a o-mo-rît_ și noi am în-vi-at. Pen-tru a-

ceas-ta, cîn-tînd, stri-găm: Bi-ne-cu-vîn-

tat ești Hris-toa-se Dum-ne-ze — u — le,_

Cel ce bi-ne ai vo-it a-șa, mă-ri-re Ți-e.

1.

Mă-ri-re Ți-e,_ Ce-lui ce ne-ai a-ră-tat

no-uă lu-mi——nă, mă-ri—re în-tru cei de

sus_ lui Dum-ne-zeu și pe pă-mînt___ pa——

ce, în-tre oa——meni bu-nă vo-i—re.

2.

Lău-dă-mu-Te,_ bi-ne Te cu—vîn-tăm, ne

în-chi-năm Ți-e, îți mul-țu-mim___ Ți——e,_

Te mă-rim pe Ti-ne pen-tru mă-ri-rea Ta_ cea ma-re.

3.

Doam-ne, Îm-pă-ra-te ce-resc, Dum-ne-

ze-u-le, Pă-rin-te A-tot-ți-i-to—ru-le, Doam-ne

Fi-u-le,_ U-nu-le năs-cut, Ii-su-se Hris-

toa-se și Du-hu-le Sfin-te._

4. Doam-ne Dum-ne-ze-u-le, Mie-lu-șe-lul lui
Dum-ne-zeu, Fi-ul Ta-tă-lui, Cel ce ri-dici pă-ca-tul
lu ——— mii, mi-lu-ieș-te-ne — pe — noi,
Cel ce ri-dici — pă-ca-te-le lu-mii.

5. Pri-meș-te ru-gă-ciu-nea noastră, Cel ce șezi de-a
dreap-ta Ta — tă — lui, și — ne mi-lu-ieș-te pe noi.

6. Că Tu ești u-nul sfînt, Tu ești u-nul Domn — Ii-
sus — Hris-tos, în-tru mă-ri-rea lui Dum-ne-
zeu — Ta — tăl. A — min.

7. În toa-te zi-le-le Te vom bi-ne-
cu — vîn-ta — și vom lău-da nu-me-le Tău în
veac — și în vea-cul vea-cu-lui.

8. În- vred-ni-ceș-te-ne, Doam-ne în zi-ua a-
ceas — ta, fă-ră de pă-cat — să ne pă-zim noi.

9. Bi-ne-cu-vîn-tat ești, Doam — ne, Dum-ne-
ze-ul pă-rin-ți-lor noș — tri, și lău-
dat și prea-mă-rit es-te nu — me-le Tău în veci. A-min.

10. Fi-e Doam-ne, mi-la Ta — spre noi, pre-
cum am nă-dăj-du-it — în — tru Ti-ne. —

11. Bi-ne-cu-vîn-tat — ești, Doam — ne, — în-
va-ță — ne în-drep-tă-ri-le Ta-le.

12. Doam-ne, scă-pa-re Te-ai fă-cut no-uă în
neam și în neam; noi am zis: Doam-ne, mi-lu-ieș-te — ne,
vin-de-că su-fle-tul nos-tru că am gre-șit Ți-e. —

13. Doam-ne, la Ti-ne am scă-pat, în-va-ță-ne să fa-cem

vo — ia Ta, — că Tu — ești Dum-ne-ze-ul nos-tru.

14. Că la Ti-ne es-te iz-vo-rul vi-e — ții, în-

tru lu-mi-na Ta — vom ve-dea lu-mi-nă. —

15. Tin — de în-du-ra — rea Ta ce-lor ce —

Te cu-nosc pe Ti — ne.

16. Sfin-te Dum-ne-ze-u-le, Sfin-te ta — re. Sfin-te

fă-ră de moar-te, mi-lu-ieș-te-ne pe noi. —

Mă-ri-re Ta — tă — lui — și Fi-u-lui — și

Sfin-tu-lui Duh. Și a-cum și pu-ru-rea și în

ve-cii — ve-ci-lor. A-min. Sfin-te fă-ră de

moar — te, mi-lu-ieș-te-ne pe noi.

Glasul VI

În varianta psaltică, este plagalul glasului II, având denumirea de ipolidian. Are scara cromatică proprie, cu nota fundamentală în Re (Pa). În melodia stihirarică are cadenţe perfecte şi finală pe Re (Pa), imperfecte pe Sol, (Di), şi La (Ke), iar în cea irmologică întrebuinţează scara glasului II, din care derivă.

În cântarea bănăţeană glasul Vi este construit dintr-un material sonor cuprins între Mi şi Re, având semicadenţele pe Mi şi La, iar cadenţa finală pe La. Formulele melodice mai puţin numeroase, ca de pildă la glasurile IV şi V, se caracterizează prin insistenţa unor întorsături melodice preluate identic. De remarcat că secunda mărită între Sol diez şi Fa natural, ne aminteşte de glasul VI cromatic din muzica psaltică din care provine şi cea bănăţeană. Caracterul cromatic al acestui glas s-a păstrat numai în tactul stihiraric, nu şi în cel irmologic (stihoavnă sau tropar).

Cântările Vecerniei, glas VI

Doam-ne stri-ga — t-am că-tre Ti - ne a-

u- zi — mă, ——— a — u- zi-mă Doam —— ne. _

Doam-ne stri-ga-t-am că-tre Ti-ne, a- u- zi - mă; ———

ia a-min-te gla-sul ru-gă-ciu-nii me ——— le, cînd

strig _ că-tre Ti ——— ne, ——— a ———

u —— zi-mă Doam ——— ne.

Să se în-drep-te-ze ru-gă-ciu — nea mea, ca tă-

mî - ia î - na - in - tea Ta; — ri - di - ca - rea mîi - ni - lor

me — le, — jert — fă de — sea — ră, —

a — u — zi-mă, Doam — ne. —

Din stra — ja di-mi-ne-
ţii pî-nă în noap te, din stra-ja di-mi-ne-ţii,
să nă-dăj-du-ias-că Is — ra-il în — Dom — nul.

Bi-ru-in-ţă a-vînd Hris-toa-se a-su-pra
ia — du-lui, pe Cru-ce — Te-ai su-it, — ca pe
cei ce şe-deau în în-tu-ne-ri-cul mor — ţii să-i în-vi-
ezi îm-pre-u-nă cu Ti — ne, Cel ce
eşti în-tre morţi — slo — bod; Cel ce
iz-vo-răşti vi-a-ţă din lu-mi-na Ta, —
A-tot-pu-ter-ni-ce Mîn-tu-i-to — ru-le, mi-lu-
ieş — te-ne pe — noi.

Că la Dom — nul es-te în-du-ra-re și
mul-tă mîn-tu- i - re la El, și El va mîn-tu-i pe Is-ra-
il_ din toa-te fă-ră-de-le-gi-le lui.___

As-tăzi Hris-tos, moar-tea căl-cînd, a în-vi-
at,_ pre-cum a_ zis___ și bu-cu-ri-e lu-mii a
dă — ru-it; ca toți glă-su-ind cîn-ta-rea, a-
sa să zi ——— cem: Iz-vo-ru-le al vi-e ——
ții,_ Lu-mi-na cea_ ne-a-pro-pi- a —— tă,_
A-tot-pu-ter-ni-ce Mîn-tu-i- to — ru-le, mi-lu-
ies —— te-ne pe ———— noi._

Mă-ri-re Ta — tă-lui și Fi-u-lui_ și Sfîn-tu-lui Duh.___
Și a-cum și pu-ru-rea și în ve-cii ve-ci-lor. A-min.__

Ci - ne nu te va fe-ri-ci Prea-sfîn-tă Fe-

cioa —— ră? Sau ci-ne nu va lă-u-da prea cu-ra - tă

naș-te-rea Ta? ____ Că Fi-ul _ U - nul Năs-cut,

Cel ce a stră-lu-cit fă-ră de ani din Ta ——— tăl,

În- suși din ti - ne, cea cu-ra - tă a __ ie - șit, ne-gră-

it în-tru - pîn-du — se; ______ din fi - re Dum-ne-

zeu fi - ind și cu fi-rea om fă - cîn-du-se pen - tru noi,

nu în do-uă fe - țe fi - ind ___ des — păr - țit,

ci în do-uă firi ne-a-mes-te - cat fi - ind cu - nos-cut.

Pe A - ce-la roa-gă-L, cu - ra-tă cu to-tul fe - ri-

ci ——— tă, _________ să se mîn-tu-ias-că

su ——— fle - te - le noas ——— tre._

Stihirile Stihoavnei

În- vi- e- rea Ta Hris-toa-se Mîn-tu- i- to-ru-le,

în- ge-rii o lau- dă în ce - ruri _ și pe noi pe pă- mînt

ne în-vred-ni - ceș- te ___ cu i - ni-mă cu-

ra- tă să Te mă- rim

Mă-ri-ne Ta-tă-lui și Fi-u-lui și

Sfîn-tu-lui Duh. Și a - cum și pu-ru-rea și în ve-cii

ve- ci- lor. A ___ min. ___

Fă - că - to - rul și Iz- bă-vi-to-rul

meu, Prea-cu-ra-tă, Hris-tos ___ Dom-nul din

pîn-te-ce-le tău ie-șind, în-tru mi-ne îm-bră-cîn-du-

-se, din bles-te-mul cel din-tîi pe A - dam l-a slo-bo-

zit. Pen-tru a-ceas-ta, ți-e Prea-cu-ra-tă, ca Mai-cii lui

Dum-ne-zeu și Fe-cioa-rei cu a-de-vă-rat, stri-găm fă-ră tă-

ce-re, ca în-ge-rul: Bu-cu-ră-te. Bu-cu-ră-te Stă-

pî-nă,_ fo-lo-si-toa-rea și a-co-pe-re-mîn-tul și

mîn-tu-i-rea su-fle-te-lor noas-tre.________

Troparul Învierii

Pu- te-ri-le în-ge-rești la mor-mîn-tul

Tău_ și stră-je-rii au a-mor-țit;__ și sta Ma-ri-a la mor-

mînt, cău-tînd prea-cu-ra-tul Tău trup. Pră-da-t-ai

ia-dul, ne-fi-ind is-pi-tit de dîn-sul._ În-tîm-pi-na-t-ai pe Fe-

cioa-ra dă-ru-ind vi-a- ță, Cel ce ai în-vi-at din morți.

Doam-ne, mă-ri-re Ți__ e ________

Cel ce pe cea bi-ne-cu-vîn-ta-tă

ai nu-mi-t-o mai-că a Ta, ve-ni-t-ai la pa-ti-mă prin

ho-tă-rî-re de bu-nă vo-ie, stră-lu-cind pe

Cru-ce, vrînd să cauți pe A-dam, gră-ind în-ge-ri-

lor: Bu-cu-ra-ți-vă îm-pre-u-nă cu mi-ne, că

s-a a-flat drah-ma cea pier-du-tă. Cel ce pe

toa-te cu în-țe-lep-ciu-ne le-ai rîn-du-it, mă-

ri- re Ți- e.

Cântările Utreniei, glas VI

Dum-ne-zeu es-te Dom-nul

și s-a a-ră-tat no-uă; bi-ne es-te cu-vîn-tat

cel ce vi-ne în-tru nu-me-le Dom-nu-lui.

Sedealna I

Mor - min - tul des - chis fi - ind și ia - dul

tîn - gu - in - du - se, Ma - ri - a a stri - gat că - tre A -

pos - to - lii cei as - cunși: Ie - șiți, lu - cră - to - rii vi - ei,

pro - po - vă - du - iți ves - tea în - vi - e - rii; în - vi -

a — t - a Dom - nul, dînd lu - mii ma — re

mi — lă. ——

Doam - ne î - na - in - tea mor - mîn - tu - lui

Tău stă - tea Ma - ri - a Mag - da - le - na și plîn - gea;

și cre - zîn - du - Te pe Ti - ne gră - di - nar, zi - cea:

Un - de ai as - cuns vi - a - ța cea veș - ni - că?

Un - de ai pus pe Cel de pe scau - nul he - ru - vi - mi - lor?

Că cei ce-L stră-ju-iau pe El, de fri-că au a-mor-țit.

Sau pe Dom-nul meu da-ți-mi-L mi - e, __ sau cu mi —

ne stri-gați: Cel ce ai fost în-tre morți și pe morți i-ai

în-vi-at, mă - ri — re Ți —— e. ————

Ves-ti-t-a mai di-na-in-te Ghe-de-on ză-mis-

li - rea_ și tîl-cu- i-t-a Da-vid_ naș-te-rea

ta, Năs-că-toa-re de Dum-ne-zeu: că s-a po-go-

rît ca o ploa-ie pes-te lî - nă Cu - vîn-tul în

pîn-te-ce-le tău_ și ai o-drăs-lit mai pre-sus de

fi - re_ pă-mîn-tu-le sfin-te, Mîn-tu-i-rea

lu - mii, pe Hris-tos Dum-ne-ze-ul nos-tru, ce-ea ce ești

pli-nă de da —— ruri.. ——

Sedealna a II-a

Vi- a - ța în mor-mînt ză - cea și pe-
ce - tea pes-te pia-tră e-ra pu-să. Ca pe un
îm-pă-rat a-dor-mit stră-ju-iau os-ta-șii pe Hris-tos;
și pe vrăj-ma-șii Săi cu or- bi - re lo- vin- du-i, —
— a în-vi-at — Dom — nul. —

Antifoanele

1. La cer o-chii mei ri-dic, că-tre Ți - ne, Cu-vîn-tu - le:
mi-los-ti-veș-te-Te spre mi-ne, ca să vi-ez — Ți — e. —

2. Mi-lu-ieș-te-ne pe noi, de-făi-ma-ții, fă-
cîn-du-ne va-se de bu-nă trea-bă Ți-e, Cu-
vîn-tu-le. —

Mă-ri-re Ta-tă-lui și Fi-u-lui și

Sfîn-tu-lui Duh. Și a-cum și pu-ru-rea și în ve-cii

ve-ci-lor. A—— min.——

3. În Sfîn-tul Duh es-te în-ce-pu-tul a

toa-tă mîn-tu-i-rea: de su-flă spre ci-ne-va A-ces-ta,

du-pă vred-ni-ci-e,_ cu-rînd îl ri-di-că din ce-le

de pe pă-mînt, îl în-tra-ri-pea-ză,_ îl

creș-te și sus îl a—șea—ză.——

Prochimenul

Doam-ne, deș-teap-tă pu-te-rea Ta și vi-no,

ca să ne mîn-tu-iești pe noi.——

Toa-tă su-fla-rea să lau-de pe Dom-nul.

2.

Toa-tă su-fla-rea să lau-de pe Dom-nul.

3.

Su-fla-rea toa-tă și toa-tă făp-tu-ra — să lau-de sfînt nu-me-le Dom-nu-lui.

Condacul

Cu pal-ma cea în-ce-pă-toa-re de vi-a-ță, pe cei morți din în-cu-ie-to-ri-le ce-le în-tu-ne-coa-se în-vi-in-du-i pe toți — Dă-tă-to-rul de vi-a-ță, Hris-tos Dum-ne-zeu, în-vi-e-re-a dă-ru-it nea-mu-lui o-me-nesc; că es-te Mîn-tu-i-to-rul tu-tu-ror, în-vi-e-rea și vi-a — ța — și Dum-ne-zeu a toa — te.

Mă - reș-te, su-fle-te al meu, pe Dom-nul,

și s-a bu-cu-rat du-hul meu_ de Dum-ne-zeu, Mîn-

tu — i - to - rul meu.________

Ce - ea ce ești mai cins-ti - tă de-

cît_He-ru-vi - mii_ și mai mă-ri-tă fă-ră de a-se-mă-

na-re de-cît_Se-ra-fi - mii, ca - re fă-ră stri-că-

ciu - ne pe Dum-ne-zeu-Cu - vîn-tul ai năs-cut, pe

ti- ne, cea cu a - de-vă - rat Năs-că - toa-re de Dum-ne-

zeu,__ te mă - rim.________

Laudele

Toa-tă su- fla-rea să lau-de pe Dom —

nul! Lău-dați pe Dom — nul din ce — ruri, lău-

da - ți-L pe El în - tru ce - le î - nal —— te

Ți - e se cu - vi - ne cîn - ta —— re ——

Dum - ne - ze ——— u - le!

Lău - da - ți-L pe El toți în - ge-rii Lui, lău-

da - ți-L pe El _ loa te pu - te - ri - le Lui. ——

Ți - e se cu - vi ——— ne cîn - ta ——— re

Dum - ne - ze ——— u - te.
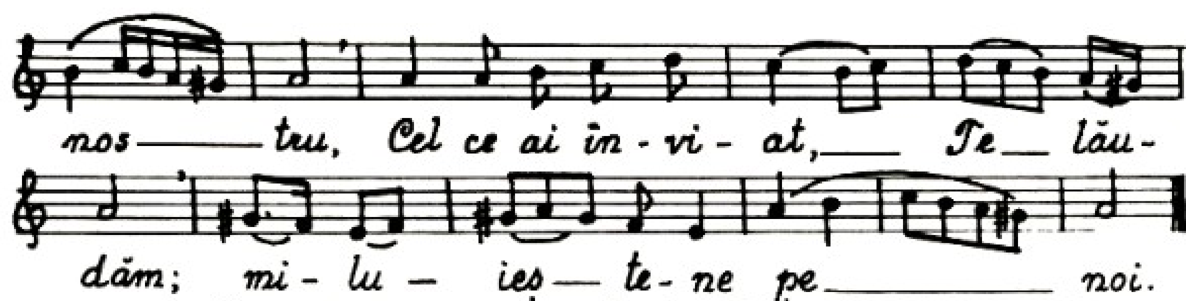
Lău - da - ți-L pe El în - tru pu - te - ri - le Lui, lău-

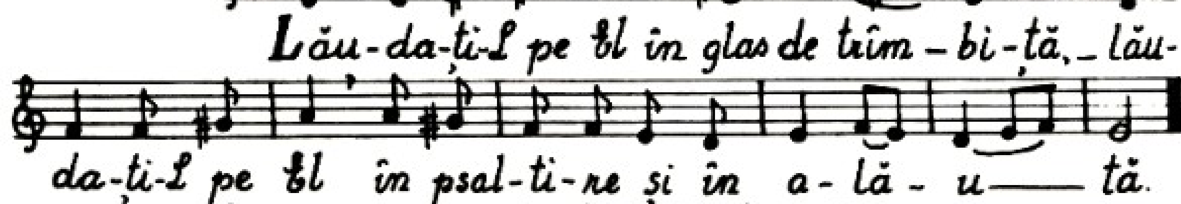
da - ți-L pe El du - pă mul - ți - mea mă - ri - rii Lui. ——

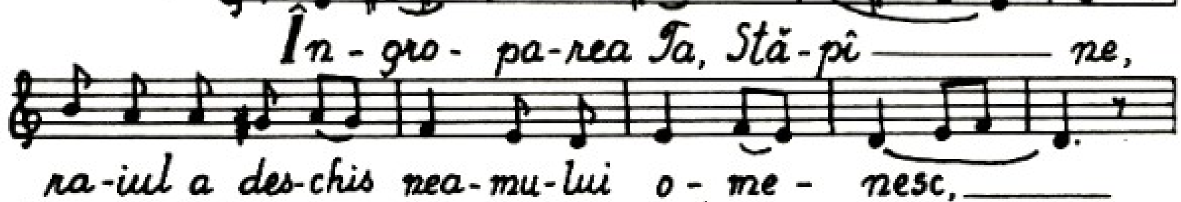
Cru - cea Ta, Doam - ne, vi - a - ță și în - vi-
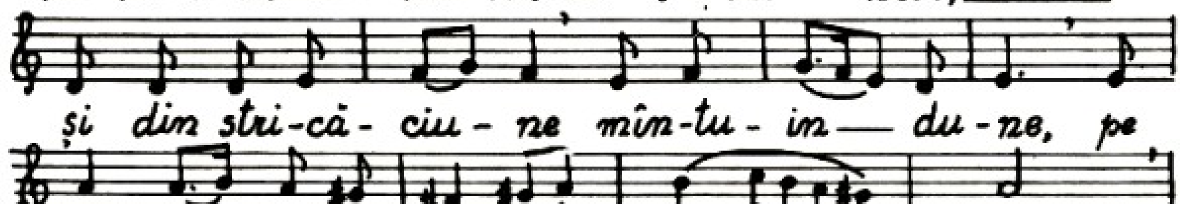
e - re po - po - ru - lui Tău __ es —— te; și în - tru
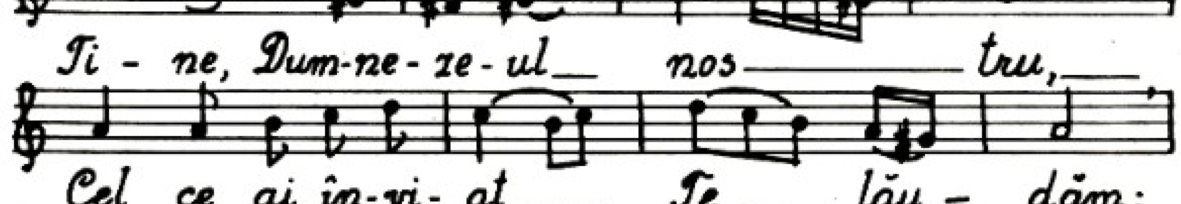
dîn - sa nă - dăj - du - ind, pe Ti - ne Dum - ne - ze - ul _
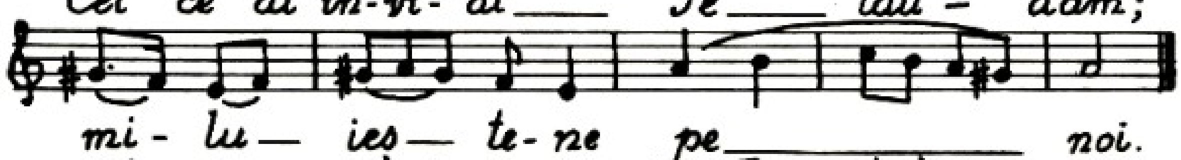

nos — tru, Cel ce ai în-vi-at, — Te — lău-
dăm; mi-lu — ieș — te-ne pe — noi.

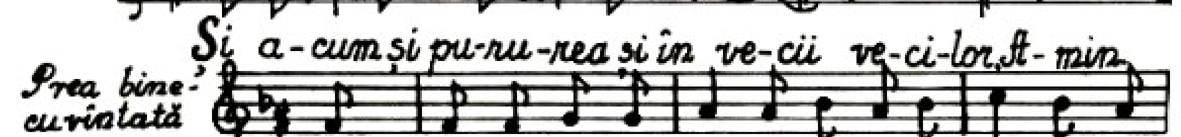

Stihul 4.
Lău-da-ți-L pe El în glas de trîm-bi-ță, lău-
da-ți-L pe El în psal-ti-re și în a-lă-u — tă.

Stihira II
În-gro-pa-rea Ta, Stă-pî — ne,
ra-iul a des-chis nea-mu-lui o-me-nesc, —

și din stri-că-ciu-ne mîn-tu-in — du-ne, pe
Ti-ne, Dum-ne-ze-ul — nos — tru, —

Cel ce ai în-vi-at — Te — lău-dăm;
mi-lu — ieș — te-ne pe — noi.

Și acum
Și a-cum și pu-ru-rea și în ve-cii ve-ci-lor. A-min.

Prea bine-cuvîntată
Prea bi-ne-cu-vîn-ta-tă ești Năs-că-toa-re de

Dum- ne- zeu Fe - cioa - ră. Că prin Cel ce s-a în - tru-pat din

ti - ne, ia-dul s-a ro - bit, A - dam s-a che-mat, bles-te - mul s-a

ni-mi-cit, E - va s-a li - be-rat, moar-tea s-a o - mo-rît și

noi am în-vi - at. Pen-tru a - ceas-ta, cîn - tînd, stri-găm:

Bi - ne-cu-vîn-tat ești, Hris-toa-se_ Dum-ne-ze-u - le,_

Cel ce bi-ne ai vo-it a - șa, mă-ri-ne Ți — e. ———

Doxologia

1. Mă-ri-ne Ți - e,_ Ce-lui ce ne-ai a - ră-tat

no - uă lu - mi-na. Mă-ri — ne în-tru cei de sus_ lui

Dum-ne-zeu_ și pe pă-mînt pa-ce,_în-tre oa-meni bu-nă vo-i-re.

2. Lău - dă — mu-Te, bi — ne Te cu-vîn-tăm, ne

în-chi-năm Ți - e, îți mul-țu-mim Ți — e,_ Te mă-rim pe

Ti - ne, pen-tru mă-ri - rea Ta ce-a ma-re.

3. Doam - ne, Îm-pă-ra - te ce - resc, Dum-ne-

ze-u-le, Pă-rin-te A - tot-ți-i - to-ru-le,

Doam-ne Fi-u-le, U-nu-le-Năs-cut, I-

su-se Hris-toa-se și Du-hu-le Sfin - te.

4. Doam - ne Dum-ne-ze-u-le, Mie-lu-șe-lul lui

Dum-ne-zeu, Fi-ul Ta tă-lui, Cel ce ri-dici pă-

ca - tul lu - mii, mi-lu-ieș-te-ne pe noi,

Cel ce ri-dici pă-ca-te-le lu - mii.

5. Pri-meș-te ru-gă-ciu-nea noas-tră,

Cel ce șezi de-a drea-p-ta Ta-tă-lui

și ne mi-lu-ieș-te pe noi.

6. Că Tu ești u-nul sfînt, Tu ești u-nul Domn_ I-
sus Hris-tos, ____ în-tru mă- ri — rea lui Dum-ne-
zeu ____ Ta — tăl. A — min.

7. În toa-te zi-le-le Te vom bi-ne-cu-vîn-ta_ și
vom lău-da_ nu-me-le Tău în veac__ și în vea-cul vea-cu-lui.

8. În-vred-ni-ceș-te-ne Doam-ne în zi-ua a-
ceas- ta, fă-ră de pă- cat ____ să ne pă-zim noi.

9. Bi- ne- cu- vîn -tat ești, Doam-ne, Dum-ne- ze-ul pă-
rin-ți-lor noș tri, și lău-dat și prea-mă-rit es-te
nu me-le Tău__ în veci. A-min.

10. Fi- e, Doam-ne, mi-la Ta spre noi, pre-
cum am nă-dăj-du-it ____ în— tru Ti - ne.

11. Bi - ne - cu - vin - tat __ ești Doam - ne, în -
va - ță - ne în - drep - tă - ri - le Ta - le. de 3 ori

12. Doam ——— ne, scă - pa - re Te-ai fă - cut no - uă în
neam și-n neam, _ noi am zis: Doam - ne, mi - lu - ieș - te - ne,
vin - de - că su - fle - tul nos - tru, că am gre - șit Ți —— e.

13. Doam ——— ne, la Ti - ne am scă - pat, _ în -
va - ță - ne să fa — cem vo - ia Ta _ că Tu ești Dum - ne -
ze - ul nos ——— tru. _

14. Că la Ti - ne es - te iz - vo - rul vi - e — ții, _ în -
tru lu - mi - na Ta ____ vom ve - dea lu - mi - nă. __

15. Tin — de mi ——— la Ta ce - lor ce ___
Te cu - nosc pe Ti - ne.

16.

Sfin-te Dum-ne-ze-u-le, Sfin-te ta-re, Sfin-te

(de 3 ori) Fine.

fă-ră de moar-te, mi-lu-ieș-te-ne pe noi.

Mă-ri-re Ta-tă-lui și Fi-u-lui și Sfîn-tu-lui Duh. Și a-cum și

pu-ru-rea și în ve-cii ve-ci-lor. A-min. Sfin-te fă-ră de

moar-te, mi-lu-ieș-te-ne pe noi.

Glasul VII

În muzica psaltică este plagalul glasului III, numit şi ipofrigian. Nota sa fundamentală se află mai jos decât al tuturor glasurilor, adică pe treapta Si (Zo). Pentru o mai uşoară interpretare i s-a mutat isonul pe Ga (Ga). Are cadenţele imperfecte atât în melodia stihirarică cât şi în cea irmologică pe treptele Sol (Di) şi Re (Pa), iar perfecte şi finale pe Fa (Ga). În anumite cântări întrebuinţează scara diatonică a gl. I, având nota fundamentală în Si (Zo), în această situaţie numindu-se protovaris (întâiul varis).

În varianta bănăţeană, formulele melodice, mai puţin variate ca număr şi profil decât cele ale glasului III din care provine, se caracterizează printr-un desen melodic mai unitar, în care elementul nou este reluarea variţională a unuia expus deja. Repetările identice, conferă glasului VII, o deosebită sobrietate şi o expresivitate unică.

Cântările Vecerniei, glas VII

Doam-ne stri-ga —— t-am că-tre Ți ——

ne, a- u-zi- mă, a- u- zi-mă Doam- ne.

Doam-ne stri-ga-t-am că-tre Ți —— ne a - u - zi - mă;

ia a-min-te gla-sul ru-gă-ciu-nii me —— le,

cînd strig că - tre__ Ți ——— ne,___

a ——— u—— zi ——mă, Doam —— ne!__

Stihul 2.

Să se în-drep-te-ze ru-gă- ciu — nea mea, ca tă-

mî - ia î - na- in-tea Ta; ri - di - ca - rea

mîi - ni - lor me — le, jert — fă de

sea — nă, a — u — zi - mă Doam - ne._

Din stra - ja di - mi - ne - ții pî - nă în

noap — te, din stra - ja di - mi - ne — ții,

să nă - dăj - du - ias - că Is - ra - il spre Dom — nul.

Ve - niți să ne bu - cu - răm de Dom — nul.

Cel ce a sfă - rî - mat pu - te - rea mor — ții

și a lu - mi - nat nea - mul o — me - nesc,_ cu
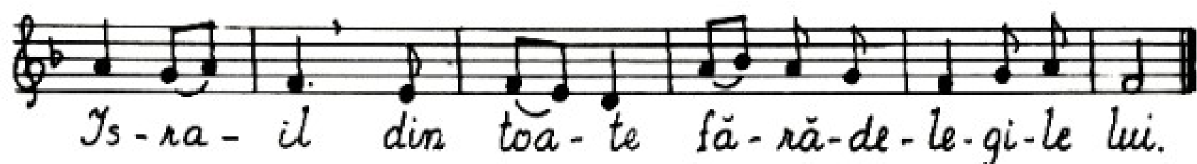
cei fă - ră de tru — puri stri - gînd: Zi - di -

to — ru și Mîn - tu - i - to - rul nos — tru,_ mă -

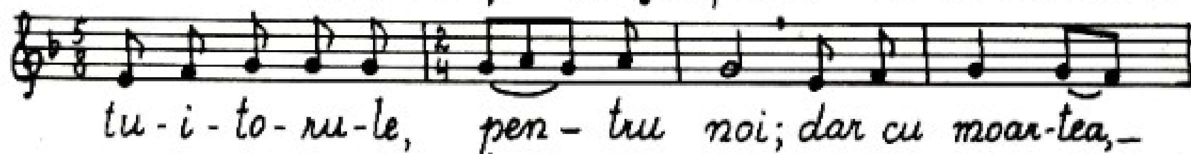
ri — ne Ți — e._
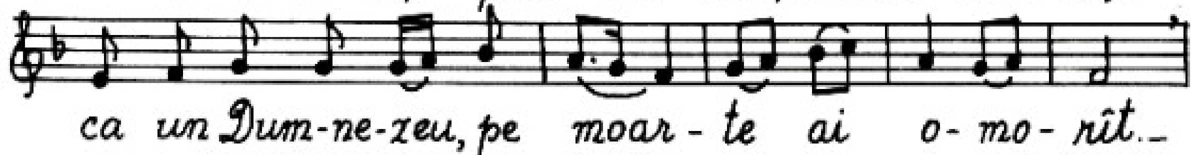
Că la Dom - nul es - te în - du - ra - re și
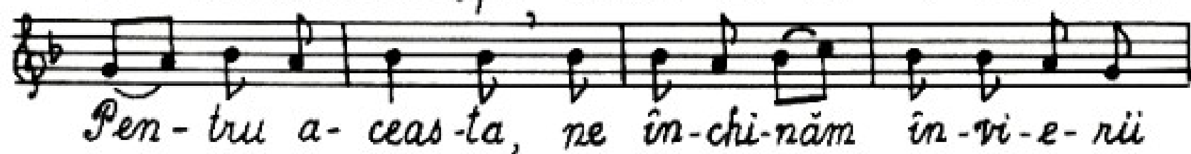
mul - tă mîn - tu - i - re la El,_ și El va mîn - tu - i — pe

Is - ra - il din toa - te fă - ră - de - le - gi - le lui.

Cru - ce și în - gro - pa - re ai răb - dat Mîn-
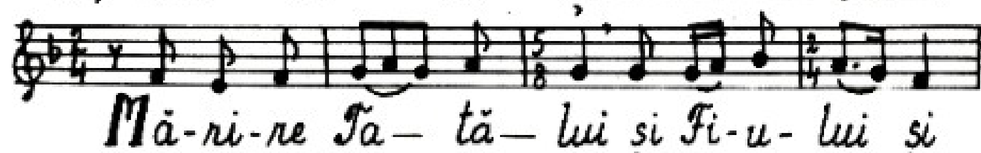

tu - i - to - ru - le, pen - tru noi; dar cu moar - tea,_
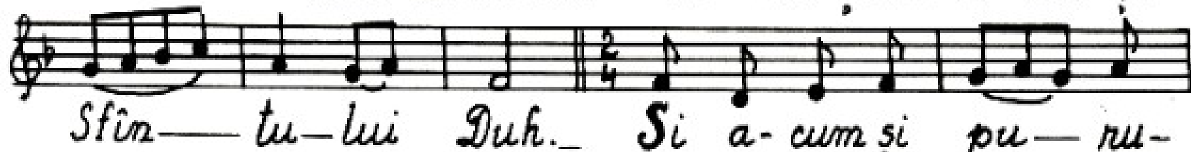

ca un Dum - ne - zeu, pe moar - te ai o - mo - rît._
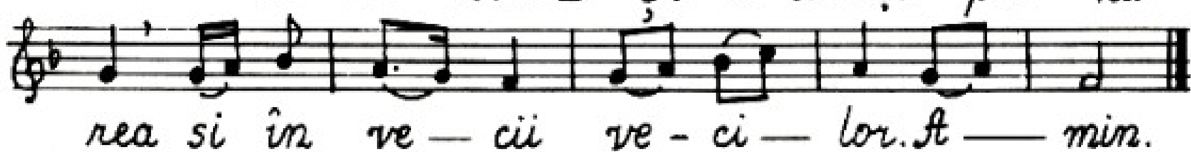

Pen - tru a - ceas - ta, ne în - chi - năm în - vi - e - rii
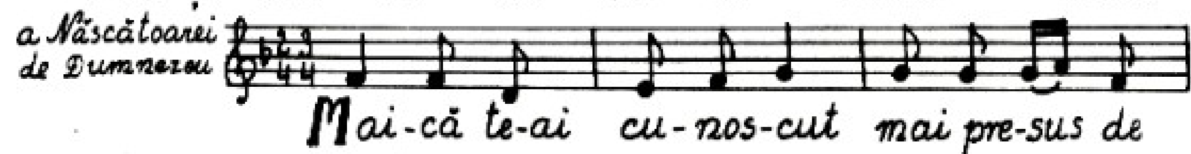

Ta —— le_ ce - lei de_ a_ tre - ia_ zi,_

Doam - ne, mă - ri —— re Ți —— e.___

Mă - ri - re Ta — tă — lui și Fi - u - lui și

Sfîn —— tu — lui Duh._ Și a - cum și pu — ru-

rea și în ve — cii ve - ci — lor. A —— min.

a Născătoarei
de Dumnezeu
Mai - că te-ai cu - nos - cut mai pre - sus de

fi —— re, Năs - că - toa —— re de Dum - ne - zeu,_ dar

ai ră-mas fe- cioa-ră, mai pre-sus de cu-vînt și de

cu ——— get._ Și mi-nu-nea naș-te-rii ta-le_

a o tîl-cu-i___ nu poa-te__ lim ———

ba; că prea-mă-ri-tă fi— ind_ ză-mis-li-rea, Cu-

ra ——— tă,___ ne-cu-prins de min-te es-te

fe ———— lul_ naș-te— rii._ Că un-de

vrea Dum-ne-zeu,_ e bi-ru-i-tă rîn-du-ia-la

fi ——— rii. Pen-tru a- ceas-ta, pe ti-ne toți ști-

in-du-te Mai-că a_ lui_ Dum-ne-

zeu, ne ru-găm ți-e cu_ de-a-din —— sul:

Roa-gă-te să se mîn-tu-ias- că

su-fle-te-le noas—— tre._

Stihirile Stihoavnei

În-vi-a-t-ai din mor-mînt, Mîn-

tu-i-to-rul lu——mii, și îm-pre-u-nă—

ai scu-lat pe oa-meni cu tru-pul Tău, Doam——

ne, mă-ri-re Ți——— e.—

Mă-ri-re Ta—tă-lui și Fi-u-lui și

Sfîn——tu-lui Duh.— Și a— cum și pu—ru-
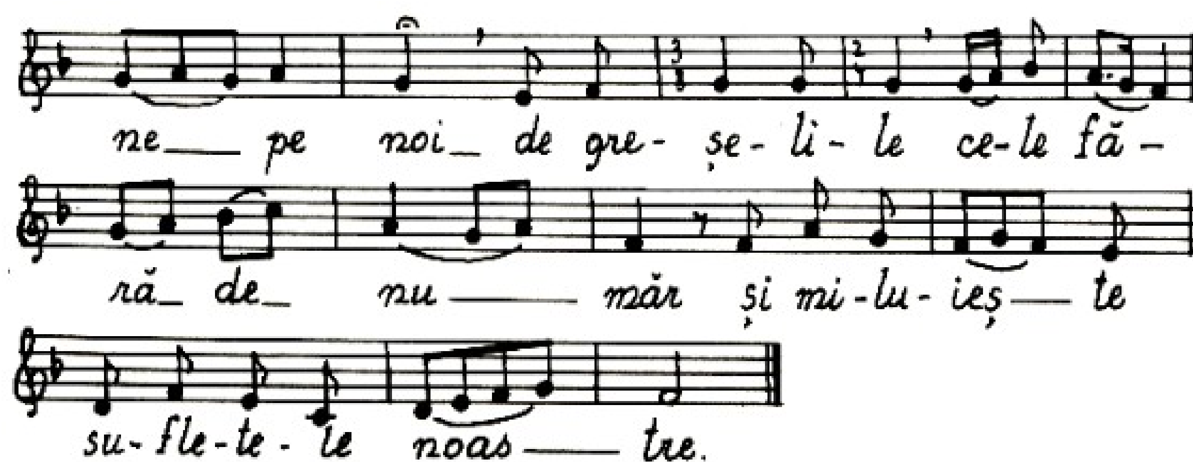
rea și în ve—cii ve—ci—lor.— A— min.—

Sub a-co-pe-ră-mîn-tul tău, Stă-pî——

nă, toți pă-mîn-te-nii scă-pînd stri-găm——
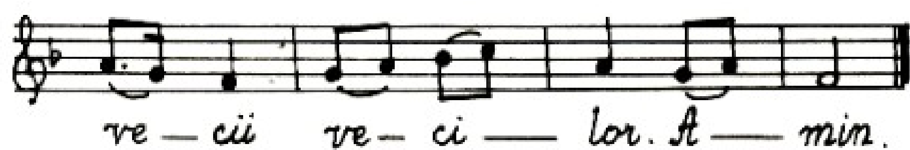
ți———e: Năs-că-toa-re de Dum-ne-zeu, nă-

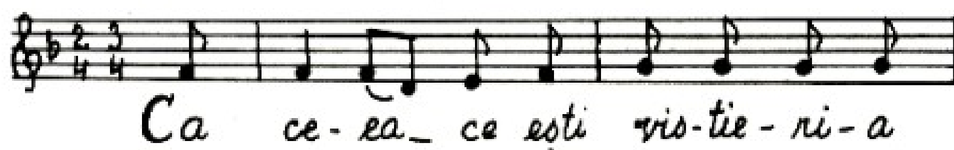
dej————dea noas——tră, mîn-tu-ieș—te-
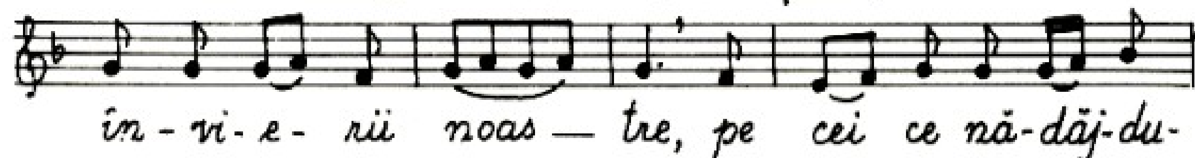

Troparul Învierii

Zdro-bi—t-ai cu Cru-cea Ta moa—tea, des-
chi-s-ai tîl-ha——ru-lui ra—iul;—
plîn-ge-rea Mi-ro-no-si-te-lor o ai schim-bat și A-
pos-to-li-lor a pro-po-vă-du-i——le-ai
po-run-cit— că ai în-vi-at, Hris-toa-se Dum-ne-
ze—u-le,— dă-ru-ind lu-mii ma-re mi—lă.
Mă-ri-re Ta—tă-lui și Fi-u-lui—și
Sfîn——tu-lui— Duh.— Și a-cum și pu—ru-rea și în

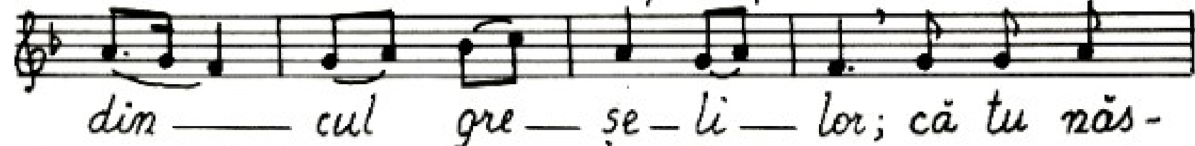

ve — cii ve — ci — lor. A — min.

Ca ce-ea_ ce ești vis-tie-ri-a
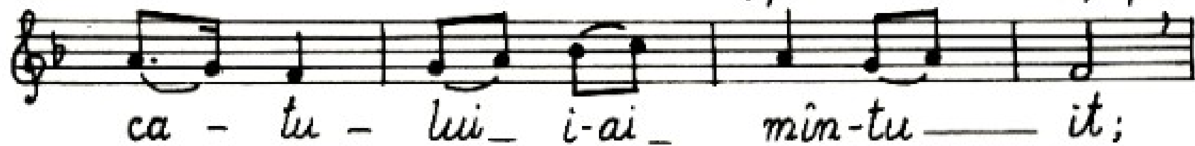

în-vi-e-rii noas — tre, pe cei ce nă-dăj-du-
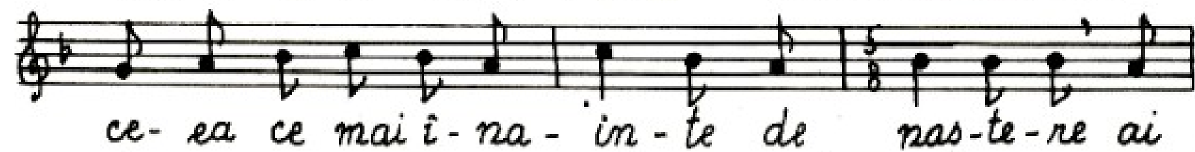

iesc — în_ ti — ne,_ Prea - lău-
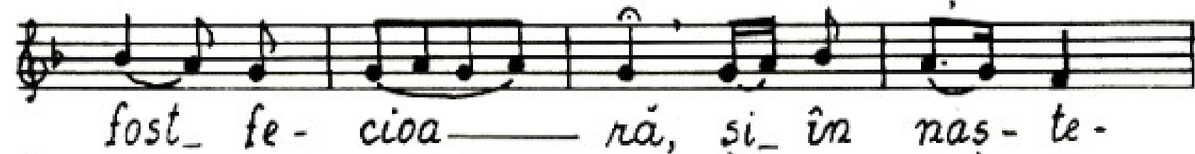

da — tă,_ scoa-te-i din pră-pas-ti-e și din a-

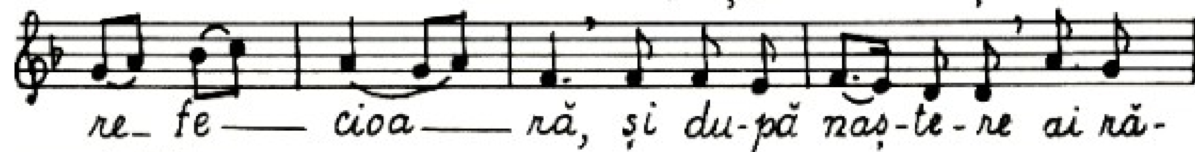

din — cul gre — șe — li — lor; că tu năs-
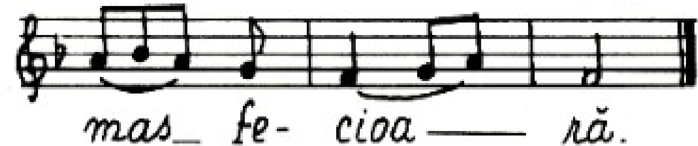

cînd Mîn-tu-i — rea, pe cei vi-no-vați pă-

ca - tu - lui_ i-ai_ mîn-tu — it;

ce-ea ce mai î-na-in-te de naș-te-re ai

fost_ fe- cioa — ră, și_ în naș- te-

re_ fe — cioa — ră, și du-pă naș-te-re ai ră-

mas_ fe- cioa — ră.

Cântările Utreniei, glas VII

Dum-ne-zeu es-te Dom-nul și s-a a-ră-tat
no — uă; bi — ne es-te_ cu-vîn-tat cel ce
vi — ne în-tru nu-me-le Dom-nu- lui.

Sedealna I.

Vi-a-ța în mor-mînt ză-cea și pe-
ce-tea pes-te pia-tră e-ra_ pu —— să; ca
pe un îm-pă-rat a-dor-mit stră-ju-iau os-ta-șii
pe_ Hris — tos_ și în-ge-rii îl slă-veau_ ca
pe un Dum-ne-zeu_ fă-ră de moar — te. Iar fe-
me — i — le_ stri-gau: În-vi-a ——— t-a_
Dom —— nul, dînd lu-mii ma — re mi — lă.

Cel ce cu în-gro-pa-rea Ta cea de trei

zi——le ai pră-dat————— moar—tea

și pe o-mul cel pier-dut, cu scu- la-rea Ta cea

pur-tă-toa-re de vi- a- ță l-ai în vi-at, Hris-

toa— se_ Dum- ne— ze— u—— le,_

ca un iu-bi-tor de oa- meni, mă- ri- re Ți— e._

Mă-ri-ne Ta— tă-lui și Fi-u-lui_ și

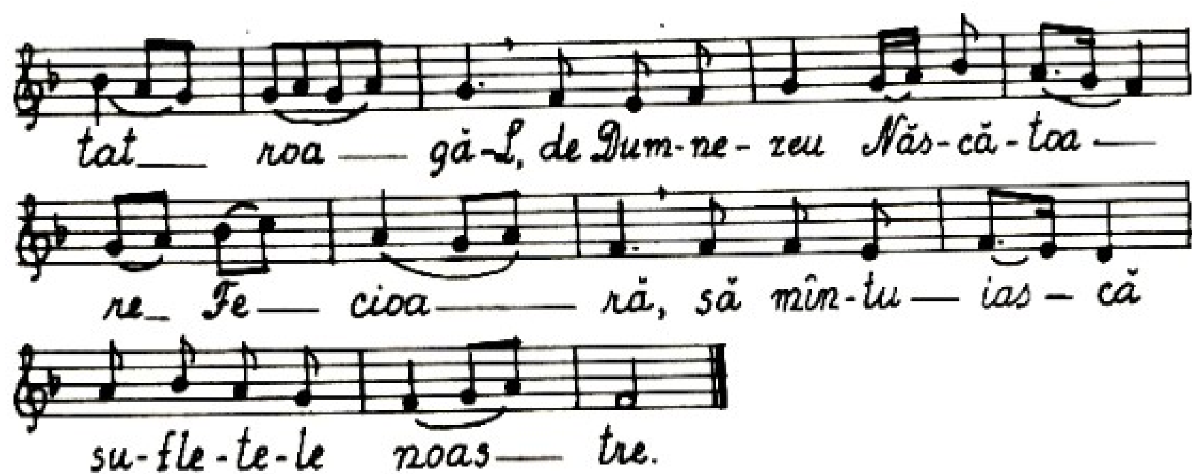
Sfîn—tu-lui Duh._ Și a- cum și pu—ru-rea și în

ve—— cii ve—— ci— lor._ A—— min._

Pe Hris-tos_ Dum-ne-zeu, Cel ce s-a răs-tig-

nit pen-tru noi_ și a în-vi— at și a_ zdro-

bit_ pu— te— rea_ mor—— ții,_ ne în- ce-

Sedealna II

Pe-cet-lu-it fi-ind mor-mîn__ tul,_ Vi-

a__ ță din groa-pă ai ră-să-rit, Hris-toa-se

Dum-ne__ ze-u__ le; și u-și-le fi__

ind_ în-cu-ia____ te, î-na-in-tea U-ce-

ni-ci-lor ai stat, în-vi-e______ rea_

tu-tu-ror_ duh drept prin-trîn-șii în-no-

in-du-ne no___ uă, du-pă ma__ re

în__ du-ra-rea Ta.

Antifoanele

1. Ro-bi-a Si-o—nu-lui_ din-tru ră-tă-
ci-re_ o ai în-tors;__ și pe mi-ne, Mîn-
tu-i-to-ru-le, mă vi-a—ză, sco-tîn-du-
mă____ din ro-bi-a pa—ti—mii.

2. Cel ce sea-mă-nă în a-us-tru re-le
pă—ti-miri, pos—turi_cu_la—crimi, a-
ces-ta va se-ce-ra_ sno-pii de bu-cu-ri—e_ ai
hra-nei_ ce-lei de vi-a—ță veș-ni-că.

Mă-ri-re Ta—tă-lui și Fi-u-lui și
Sfîn—tu-lui Duh. Și a-cum și pu-ru-
rea și în ve—cii ve—ci-lor. A-min.

3. In Sfîn-tul Duh es-te iz- vo-rul dum-ne-ze-

ieș- ti-lor vis- ti-e-rii, din ca-re es-te în-țe-lep-

ciu-nea, în-le- le- ge- rea,— fri- ca;

Lui_ se cu- vi- ne lau— dă, mă-ri-re,—

cins— te și— pu-te————re.—

Prochimenul

Scoa-lă-Te, Doam-ne Dum-ne-ze— ul meu, î-
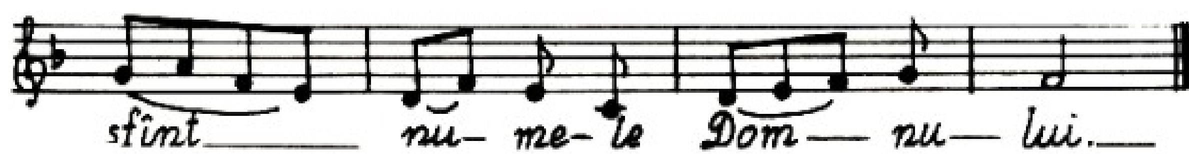
nal— ță— se_ mî-na Ta, nu ui-ta pe să-ra-cii

Tăi——— pî— nă în— sfîr—șit.—

1\. Toa-tă su-fla-rea să lau-de pe Dom— nul.

2\. Toa-tă su-fla-rea să lau— de pe Dom— nul.

3\. Su-fla-rea toa-tă și toa-tă făp-tu— ra să lau-de

Condacul

Nu va mai pu- tea_ în-că stă-pi-ni-rea
mor — ții cu pu- te - rea să ți —
nă_ pe_ oa — meni, că Hris-tos_ s-a
po — go- rît, stă-rî- mînd și stri-cînd pu-
te — ri-le_ ei._ Le- gat es- te
ia — dul._ Proo- ro-cii cu un glas_
— se bu-cu — ră, zi- cînd ce-lor ce e-
rau_ în cre- din — ță: So — si — t-a
Mîn-tu-i - to — rul. Ie- șiti cre-din-
cio-și-lor, la_ În-vi — e — re._

Mă - reș-te_ su-fle-te al meu pe Dom — nul,

și s-a bu-cu-rat du-hul meu de Dum-ne - zeu,_

Mîn - tu - i - to —— rul meu.

Ce - ea ce ești_ mai cins-ti-tă de-cît_ He-ru-

vi —— mii și mai mă-ri-tă_ fă-ră de a - se - mă-

na-re de - cît Se-ra-fi —— mii, ca-re fă-ră stri-că-

ciu-ne pe Dum-ne-zeu-Cu-vîn-tul ai_ năs-cut, pe

ti - ne cea cu a - de - vă - rat Năs-că-

toa-re de Dum-ne- zeu, —— te —— mă - rim.

Laudele

1\. Toa- tă su- fla- rea să lau-de pe Dom —

nul! Lău-dați pe Dom —— nul din_ ce —— ruri, lău-

da-ți-L pe El_ în-tru ce-le î- nal—— te;_

Ți— e se cu— vi——— ne cîn— ta— re

Dum— ne— ze- u—— le._

Stihul 2. Lău- da- ți-L pe El toți în-ge-rii Lui, lău-

da ți-L pe El_ toa- te pu- te—— ri-le_ Lui;

Ți— e se cu- vi——— ne_ cîn- ta- re

Dum—— ne- ze- u— le._

Stihul 3. Lău - da-ți-L pe El în-tru pu-te-ri-le

Lui, lău-da—ți-L pe El du-pă mul-ți———

mea mă— ri- rii Lui.

Stihira I. În- vi- a- t-a Hris-tos_ din morți, dez-le-

gînd le-gă-tu—— ri-le_ mor— ții. Bi-ne-ves-

teș - te, pă-mîn-tu-le, bu-cu-ri-e ma — re. Lău-dați

ce — ruri mă - ri - rea lui Dum - ne — zeu. —

Lău-da-ți-L pe El în glas de trîm - bi -

ță, — lău - da - ți-L pe El în psal - ti — re și-n

a — lă — u — tă. —

In - vi — e - rea lui Hris - tos — vă -

zînd, să ne în-chi - năm — Sfîn - tu - lui Domn Ii —

sus, Ce - lui sin - gur fă — ră de pă — cat.

Și acum...

Și a - cum și pu — ru — rea — și în

ve — cii ve — ci — lor. A — min.

Prea bi - ne - cu - vîn - ta - tă ești, Năs - că -

toa - re de Dum-ne-zeu Fe - cioa — ră. Că prin Cel ce s-a

în - tru - pat din ti - ne ia ——— dul s-a ro - bit, A -

dam s-a che-mat, bles - te - mul s-a ni —— mi - cit,

E - va s-a li - be - rat, moar-tea s-a o - mo - rît _ și

noi am în - vi — at. Pen - tru a - ceas - ta, cîn -

tînd, _ stri —— găm: Bi - ne - cu - vîn - tat ești, Hris -

toa - se Dum - ne - ze - u — le, Cel ce

bi - ne ai vo - it a - șa, __ mă - ri — re Ți ——— e.

Doxologia

1\. Mă - ri - ne Ți - e, _ Ce - lui ce ne-ai a - ră - tat

no - uă lu - mi —— na. Mă - ri - re în - tru cei de

sus ————— lui _ Dum - ne - zeu și pe pă - mînt

pa - ce, în - tre oa —— meni bu - nă - vo - i ———— re.

2. Lău - dă-mu-Te, bi - ne Te cu - vîn - tăm, __ ne
în-chi-năm Ți - e, _ îți mul-țu - mim __ Ți __
e, Te mă - rim pe Ti ____ ne, _
pen-tru mă - ri - rea Ta __ cea ma ___ re.

3. Doam-ne, Îm-pă-ra-te ce - resc, Dum-ne-
ze-u-le, Pă-rin-te _ A - tot ___ ți - i - to - ru-
le, Doam-ne Fi-u-le, U - nu - le ___ Năs-cut, Ii-
su-se Hris-toa - se și Du - hu-le Sfin ____ te.

4. Doam-ne Dum-ne-ze-u-le, Mie-lu-șe-lul lui
Dum - ne-zeu, Fi-ul Ta-tă-lui, Cel ce ri-dici pă-ca -
___ tul _ lu ___ mii, mi-lu - ieș - te - ne _ pe
noi, Cel ce ri - dici _ pă-ca-te-le lu ___ mii.

5. Pri-meș-te ru-gă-ciu-nea noas — tră, Cel ce șezi de-a dreap-ta Ta-tă-lui, și ne mi-lu-ieș — te pe noi.

6. Că Tu ești u-nul sfînt, Tu ești u-nul Domn Ii-sus Hris-tos, în-tru mă-ri-rea lui Dum-ne-zeu Ta — tăl. A — min.

7. În toa-te zi-le-le Te vom bi-ne-cu — vîn-ta și vom lău-da nu-me-le Tău în veac și în vea-cul vea — cu — lui.

8. În-vred-ni-șe-te-ne, Doamne, în zi — ua a — ceas — ta, fă-ră de pă-cat să ne pă-zim — noi.

9. Bi- ne-cu-vîn-tat ești Doam — ne, Dum-ne-
ze - ul pă - rin —— ți - lor noș — tri, și lău-
dat __ și prea - mă - rit es - te nu-me-le
Tău __ în veci. A - min.

10. Fi - e, Doam-ne, mi-la Ta __ spre noi, pre-
cum am nă-dăj-du-it —— în — tru Ti —— ne.

11. Bi - ne-cu-vîn-tat ești Doam — ne, în-va-ță-
ne în-drep-tă - ri-le Ta —— le.

12. Doam-ne, scă - pa-re Te-ai fă-cut no-uă în
neam și în neam; noi am zis: Doam-ne, mi-lu-
ieș - te —— ne, vin - de-că su - fle-tul
nos - tru că am gre-șit _ Ți ———— e.

13. Doam-ne la Ţi-ne am_ scă-pat, în-

va-ţă-ne să fa— cem_ vo-ia_ Ta,_ că

Tu_ eşti Dum-ne-ze-ul nos— tru._

14. Că la Ţi— ne_ es-te iz-vo-rul vi-

e— ţii,_ în tru lu-mi-na Ta—

vom ve-dea lu- mi— nă

15. Tin-de_ mi— la Ta ce-lor ce—

Te cu-nosc pe Ţi— ne.

16. Sfin-te Dum-ne-ze-u-le,_ Sfin-te ta—

(de 3 ori)

ne, Sfin-te fă-ră de moar-te, mi-lu-ieş-te-ne_ pe noi.

Glasul VIII

În cântarea psaltică provine din glasul IV, este numit şi ipomixoli-dian,foloseşte scara diatonică, având nota fundamentală Do (Ni). Acest glas atât în tactul stihiraric cât şi în cel irmologic are cadenţe perfecte şi finale pe Do (Ni), iar imperfecte pe Mi (Vu), Sol (Di), şi Fa (Ga).Glasul VIII, tropar, se cântă de la Sol (Di), ca de la Do Ni).

În varianta bănăţeană, glasul VIII, are un caracter majestuos, la fel ca şi glasul autentic IV din care provine. Deşi se înrudeşte cu glasul IV, configuraţiile melodice sunt diferite, ca şi cadenţele finale. Ceea ce este caracteristic acestui glas este apariţia intervalelor mai mari decât secundele şi terţele, respectiv cvartele, care-l face mai amplu, optimist, oferind imbold spre viaţă şi înviere, spre îndreptarea privirilor către cer.

Cântările Vecerniei, glas VIII

Doam-ne, stri - ga - t-am că - tre Ti - ne, a-

u - zi - mă, — a — u — zi - mă Doam — ne, —

Doam - ne, stri - ga - t-am că - tre Ti - ne a - u - zi - mă; —

ia a - min - te gla - sul ru - gă - ciu — nii — me — le,

cînd — strig că - tre Ti — ne, —

a — u — zi - mă Doam — ne —

Să se în-drep-te-ze ru-gă-ciu-nea

mea, ca tă-mî-ia î-na-in-tea

Ta, ri-di-ca-rea mîi-ni-lor me-le,

jert — fă de sea — ră,
a — u — zi - mă Doam — ne.

Din stra-ja di-mi-ne-ții pî-nă în
noap-te, — din stra-ja - di-mi-ne —
ții, — să nă-dăj-du-ias-că Is-ra-il — spre Dom nul.

Cîn-ta-re de sea — ră — și
sluj-bă cu — vîn-tă-toa — re a-du-cem
Ți — e, Hris-toa — se, că bi-ne — ai — vo-it
a ne mîn-tu-i pe noi prin Î-vi-e — re.

Că la Dom-nul es-te în-du-ra-
re — și mul-tă — mîn-tu-i — re — la — El, și
El va mîn-tu-i pe Is-ra-il — din

toa - te fă — ră - de — le — gi — le — lui. —

Doam - ne, Doam - ne, nu ne le - pă - da pe

noi de la fa - ța Ta, — ci bi - ne - vo - ieș — te

a ne mîn - tu - i pe noi — prin În - vi - e — re.

Mă - ri - re Ta - tă - lui și Fi - u - lui — și

Sfîn — tu — lui — Duh. Și a - cum și

pu - ru - rea — și în ve — cii ve - ci - lor. — A — min.

Îm - pă - ra - tul ce - ru - ri - lor, —

— pen - tru iu - bi — rea de oa — meni, pe pă -

mînt s-a a - ră - tat — și cu oa - me - nii a pe —

tre — cut; că din Fe cioa - ră cu - ra - tă trup lu -

înd — și din - tr-în - sa ie - șind — prin î - no - me -

ni — re, un Fiu es-te, în-do-it în fi - re, dar —

nu în fe — țe. Pen-tru a - ceas - ta, pro-po-vă-du-

in — du-L pe A — ces — ta Dum-ne-zeu de-să-vîr-

șit_ și om de-să-vîr-șit cu a - de - vă - rat —

— măr-tu-ri-sim pe Hris-tos, — Dum-ne - ze - ul

nos — tru. Pe Ca - re_ roa — gă-L, Mai-că

ne-nun-ti — tă, să se mîn-tu-ias-că

su - fle - te - le noas — tre. —

Stihirile Stihoavnei

Su - i - tu-Te-ai pe Cru-ce, Ii-su —

se, Cel ce Te-ai po-go-rît din cer; ve-ni-t-ai la

moar-te, Vi- a - ța cea fă-ră de moar — te; că-tre

cei din în-tu-ne — ric_ Lu-mi-na cea a-de-vă-ra-tă;

că-tre cei că-zuți, In-vi-e — rea tu — tu-ror. Cel ce

ești_ Lu-mi-na ——— rea_ și Min-tu-i-to-rul

nos-tru, mă-ri-re Ți — e.

Mărire...
Și acum...

Mă-ri-re Ta — tă-lui și Fi-u-lui_ și-

Sfin-tu-lui Duh. Și a-cum și pu — ru-rea și în

ve- cii_ ve ——— ci - lor. A - min.

a Născătoarei
de Dumnezeu

Fe — cioa-ră_ ne-nun-ti ——— tă, —

ca-re pe Dum-ne-zeu ne-gră-it_ L-ai năs-cut_ cu trup,

Mai-ca Dum-ne-ze-u-lui Ce — lui prea — î-

nalt, ru-gă-ciu-ni-le ro-bi-lor tăi pri-meș — te-

le, ce-ea ce ești cu to — tul fă-ră pri-ha — nă,

ca-re tu-tu-ror dă-ru-iești cu-ră-ți — re

de — gre-șeli, pri-mind a-cum ru-gă-ciu-ni-le

noas — tre, — roa-gă-te să ne mân-tu-

im — noi — toți.

Troparul Învierii

Din-tru î-năl-ți-me Te-ai po-go-rît În-du-

ra — te, — în-gro-pa-re ai lu-at — de trei zi — le, —

ca să ne slo-bo-zești pe noi — din pa — timi;

Cel ce ești vi-a-ța și în-vi-e — rea noas-tră,

Doam — ne, mă-ri-re Ți — e.

Mă-ri-re Ta-tă-lui și Fi-u-lui — și Sfîn-tu-lui Duh.

Și a-cum și pu-ru-rea și în ve-cii ve-ci-lor. A-min

Cel ce pen-tru noi Te-ai năs-cut_ din Fe-

cioa — ră_și răs-tig- ni-re ai răb- dat,_Bu-nu - le;

Ca-re cu moa-tea pe moar te ai pră-dat și în-vi-

e-rea ai a-ră – tat ca un Dum- ne - zeu,_ nu

tre-ce cu ve- de- rea pe cei ce i-ai zi - dit _ cu

mî-na _ Ta._ A - ra- tă iu-bi-rea Ta de oa-meni

Mi — los — ti —— ve; pri-meș-te pe Năs-că-

toa-rea de Dum-ne—— zeu, ce - ea ce Te-a năs-

cut__ pe Ti ——— ne,__ ca — re se

roa ——gă pen-tru_ noi; și mîn-tu-ieș-te, Mîn-tu-i-

to —— rul nos——— tru,__ pe po - po-rul

cel_ der-nă - dăj-du - it._

Cântările Utreniei, glas VIII

Dum-ne-zeu es-te Dom-nul și s-a a — ră-
tat no —— uă; bi- ne es- te cu - vîn - tat_
cel ce vi - ne în-tru nu - me-le Dom- nu- lui.

Sedealna I.

În- vi- a - t-ai din morți, Vi - a — ța
tu - tu —— ror;_ și în- ger lu-mi-nat fe-me-i-lor
le stri - ga: Pă-ră - siți___ la-cri-mi- le, A-
pos-to- li - lor bi-ne-ves-tiți,_ stri- gați lău - dînd,_
că a în- vi - at Hris - tos___ Dom —— nul,_
Ca- re bi-ne a vo- it___ a mîn-tu - i,_
ca un Dum-ne- zeu, nea-mul o- me - nesc.

În- vi - ind din mor- mînt cu a - de- vă - rat,

cu- vi - oa- se- lor fe- mei_ le-ai po- run - cit_ să

pro-po - vă - du - ias - că A - pos - to - li - lor_ scu-

la_ rea, pre- cum_ es - te scris; și de

grab a-ler-gînd Pe-tru a stat î - na - in-tea mor-mîn-tu - lui

și vă-zînd lu-mi-nă în groa-pă s-a spăi-mîn - tat,_

pen-tru că a vă-zut și giul-giu-ri - le sin-gu - re; că

ni-meni nu poa- te să va-dă noap-tea ce-le pu- se î - na-

in_ te_ și cre- zînd,_ a stri_ gat: Mă-ri-re

Ți - e, Hris-toa-se Dum_ ne- ze - u_ le,_ că

mîn-tu - iești pe toți, Mîn-tu - i - to_ rul nos_

tru, că Tu ești ra_ za Ta - tă - lui._

Mă-ri-re Ta-tă-lui și Fi-u-lui_ și_
Sfîn-tu-lui Duh. Și a-cum și pu-ru-rea și în
ve-cii ve — ci — lor. A —— min.

Pe ce-ea ce es-te u-șă ce-reas-că
și chi- vot,_ mun-te cu to-tul sfînt, no-rul
cel ____ stră-lu- cit,_ să ____ o lău-
dăm; pe sca-ra cea ce- reas-că,_ ra-iul cel cu-
vîn-tă- tor, mîn-tu-i — rea E — vei_ și o-
do-rul cel ma-re a toa- tă lu —— mea; că prin-
tr-în-sa s-a să-vîr- șit mîn-tu-i — rea lu ——
mii_ și ier-ta-rea gre-șe-li-lor ce — lor de de-
mult. Pen-tru a- ceas-ta, stri- găm că-tre dîn — sa:

Roa-gă pe Fi-ul tău_ și Dum-ne- zeu_ să dă-ru-

ias-că ier — ta —— re de gre- șeli, ce-lor ce

se în-chi-nă cu__ cre- din —— ță prea sfin-tei

naș - te- rii ta —— le.

Sedealna a II-a

Oa-me- nii, Mîn-tu-i - to- ru- le, mor-mîn-tul

Tău__ l-au pe- cet -lu— it__ și în- ge- rul

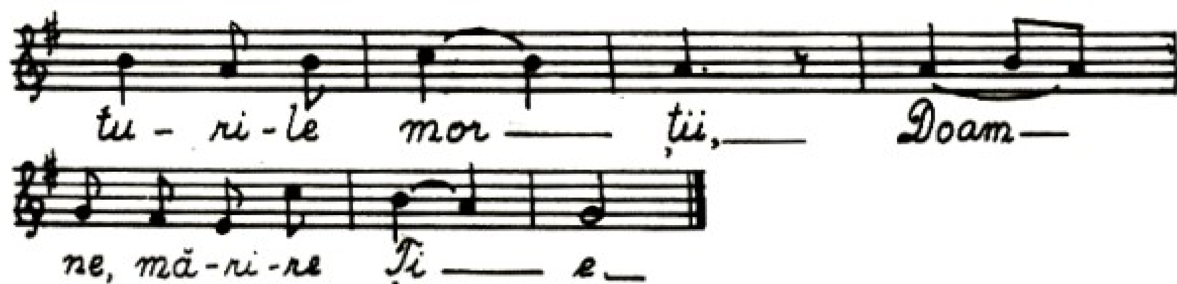
pia-tra de pe u- șă a pră-vă - lit. Fe-

me- i -le Te-au vă- zut_ scu- lat din morți și a-
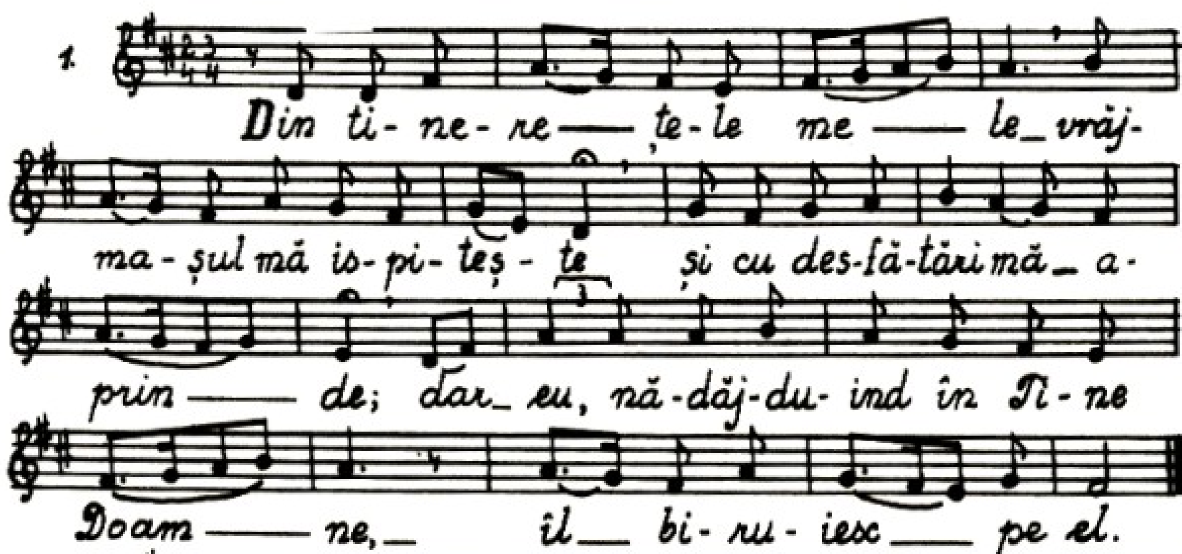
ce- lea au bi-ne-ves- tit u-ce- ni-ci-lor
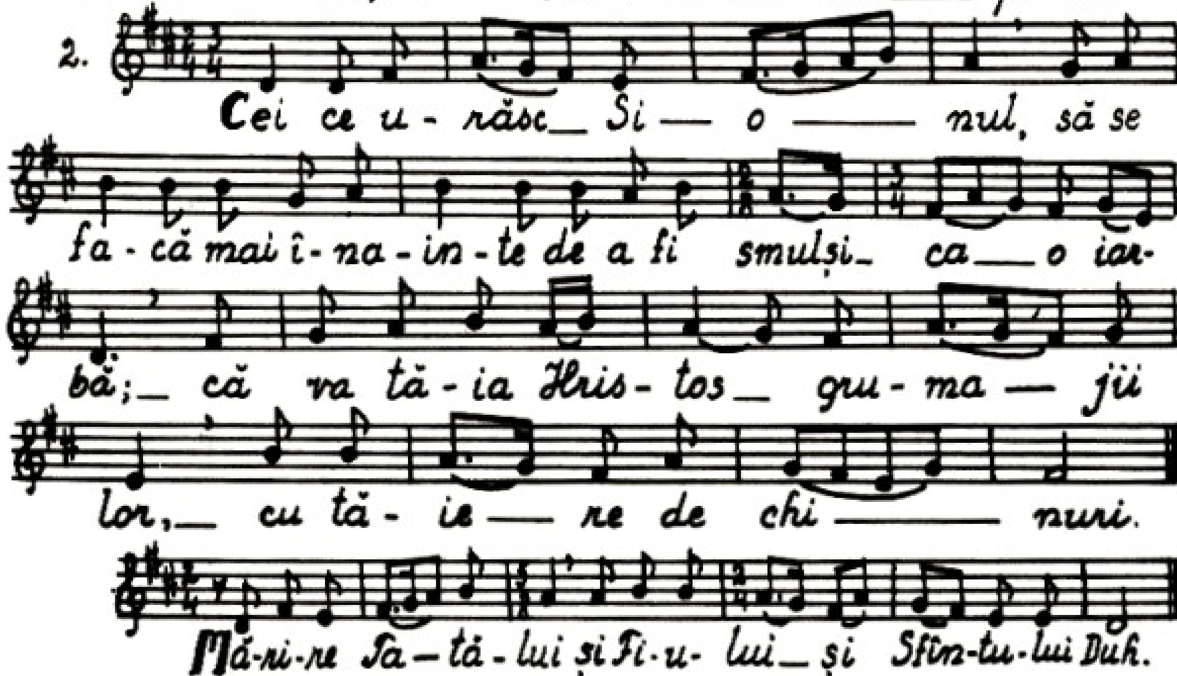
Tăi —— în Si - on,_ că ai în-vi-at, Vi-

a — ța tu-tu- ror; și s-au dez-le- gat le-gă-

Antifoanele

Și a-cum și pu – ru-rea și în ve- cii ve – ci-lor. A-min.

3. Prin Du-hul Sfînt vi-a-ză toa —— te, lu-

mi-nă din lu- mi-nă, Dum-ne-zeu —— ma ——

re; îm-pre-u-nă cu Ta-tăl îl lău-dăm — pe El — și

cu — Cu-vîn —— tul.

Prochimenul

Îm-pă-ră-ți —— va Dom-nul în veac, Dum-ne-

ze-ul tău Si — oa — ne în neam și — în neam.

1. Toa-tă su-fla-rea să lau-de pe Dom – nul.

2. Toa-tă su- fla-rea să lau-de pe Dom — nul.

3. Su-fla-rea toa-tă și toa-tă făp- tu ——

ra — să lau-de sfînt nu-me-le Dom —— nu-lui.

Condacul

În-vi-ind___ din mor-mînt, pe cei
morți_i-ai ri-di__cat,_și pe A-dam_l-ai
în-vi__at;_ E-va dăn-țu-ieș-te în-tru
în__vi__e-rea Ta__ și_ mar-gi-ni-le
lu-mii prăz-nu-iesc în-tru scu-la-rea Ta___
cea din morți,_ Mult__ în__ du-ra__te._

Mă-reș-te__ su-fle-te al meu pe Dom__nul,
și s-a bu-cu-rat du-hul meu de Dum-ne-zeu, Mîn-tu-i-to__rul meu.

Ce-ea ce ești mai cins-ti-tă de-cît_ He-ru-
vi____ mii și mai mă-ri-tă fă-ră de a-se-mă-
na-re de-cît_ Se-ra-fi____ mii,

ca - re fă - ră stri - că - ciu - ne pe Dum - ne - zeu - Cu - vîn - tul

ai ___ năs - cut, pe ti - ne cea cu a - de - vă - rat Năs - că -

toa - re de Dum - ne - zeu, ___ te ___ mă - rim.

Laudele

Toa - tă su - fla - rea să lau ___ de pe

Dom ___ nul! Lău - dați pe Dom ___ nul din ___

ce ___ ruri, lău - da - ți - L pe El în - tru ce - le î -

nal ___ te; ___ Ți ___ e ___ se cu - vi ___

ne ___ cîn ___ ta - re Dum ___ ne - ze - u ___ le. ___

Lău - da - ți - L pe El ___ toți în - ge - rii Lui, ___

___ lău - da - ți - L pe El ___ toa ___ te pu - te ___ ri - le Lui;

Ți ___ e ___ se cu ___ vi ___ ne ___ cîn -

ta - re, Dum — ne - ze - u ——— le. —

Lău - da - ți - L pe El în - tru pu - te - ri - le

Lui, ——— lău da - ți - L pe El du - pă — mul -

ți ——— mea mă - ri ——— rii ——— Lui. —

Doam - ne, de - și — ai — stat î - na - in - tea di -

va - nu - lui, ——— de Pi - lat —— fi - ind ju ——

de ——— cat, dar nu — Te - ai — de — păr - tat de

scaun, ——— cu Ta - tăl îm - pre - u —— nă — se —

zînd; și — în — vi — ind din morți, ———

lu - mea ai slo - bo - zit din ro - bi —— a — ce —

lui — stră — in, — ca un în - du - rat și de

oa —— meni iu - bi ——— tor. —

Lău - da-ți-L pe El în glas de trîm-bi-

-ță, ——— lău - da - ți-L pe El în psal-

ti — re — și în a — lă — u — tă. —

Doam - ne, de-și Te-au pus iu-dei-ii, ca pe un

mort, — în mor- mînt, — dar ca pe un îm-pă-

rat a-dor-mit stră- je - rii Te — stră — ju — iau și

ca pe o vis-ti-e- ri-e a vi-e — ții,

cu pe-ce-te Te-au pe- cet - lu - it. ———

Dar ——— ai — în ——— vi ——— at —

și ai dat ne-stri-că-ciu-ne su-fle-te-lor noas — tre.

Și a-cum și pu — ru - rea și în

ve-cii — ve — ci-lor. A- min.

Prea bi- ne- cu- vîn- ta- tă ești Năs-că-

toa- re de Dum-ne-zeu Fe- cioa — ră. Că prin

Cel ce s-a în-tru-pat din ti- ne, ia— dul s-a-no-bit, A-

dam s-a che-mat, bles- te- mul s-a ni —— mi- cit,

E- va s-a li — be- rat, moar-tea s-a o- mo-rît și

noi — am în — vi- at. Pen-tru a- ceas-ta, cin-

tînd, — stri —— găm: Bi-ne-cu-vîn-tat ești Hris-

toa —— se — Dum- ne- ze — u- le, —

Cel ce bi-ne ai vo-it a- șa, mă-ri-ne Ți —— e.

Doxologia

1\. Mă-ri-ne Ți- e, Ce-lui ce ne-ai a-ră-tat

no- uă lu- mi —— na, mă- ri- ne în-tru cei de

sus — lui Dum — ne - zeu — și pe pă - mînt

pa - ce, în - tre oa — meni bu - nă - vo - i - re.

2. Te lău - dăm, bi - ne Te cu — vin - tăm, — ne

în - chi - năm Ți - e, îți mul - țu - mim — Ți — e,

Te mă - rim pe Ti - ne, pen - tru mă - ri - rea Ta — cea ma - re.

3. Doam - ne, Îm - pă - ra - te ce - resc, Dum - ne - ze - u - le Pă -

rin - te A - tot - ți - i - to — ru - le, — Doam - ne —
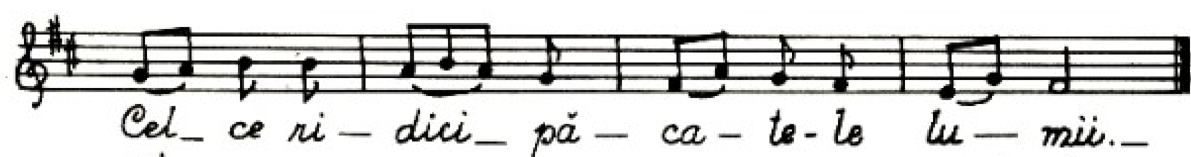
Fi - u - le, — U - nu le — Năs - cut, — Ii — su — se Hris -

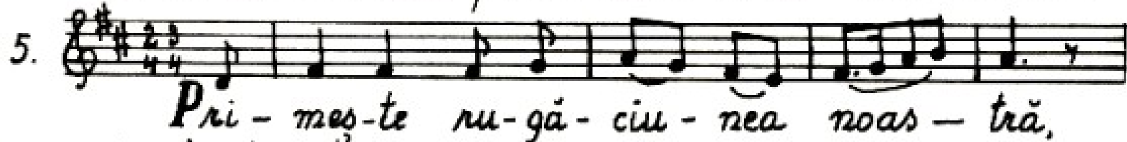
toa — se și Du - hu - le Sfin - te.

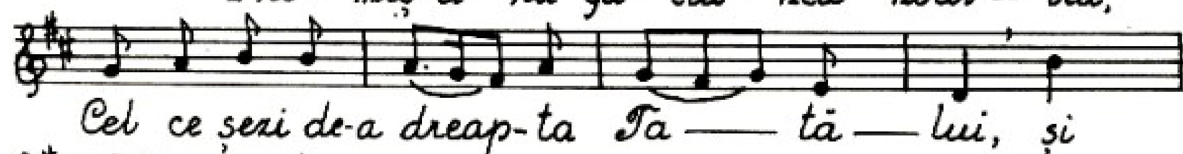
4. Doam - ne Dum - ne - ze - u - le, Mie - lu - șe - lul lui

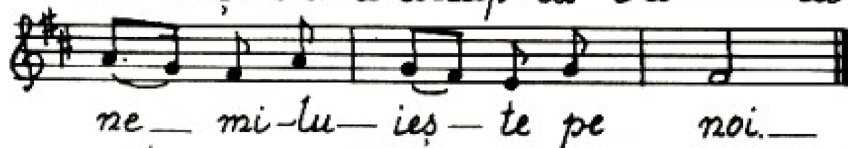
Dum — ne - zeu, Fi - ul Ta - tă - lui, Cel ce ri - dici pă -

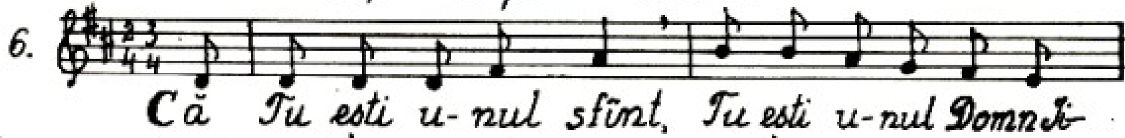
ca - tul — lu — mii, mi - lu - ieș — te - ne — pe noi,

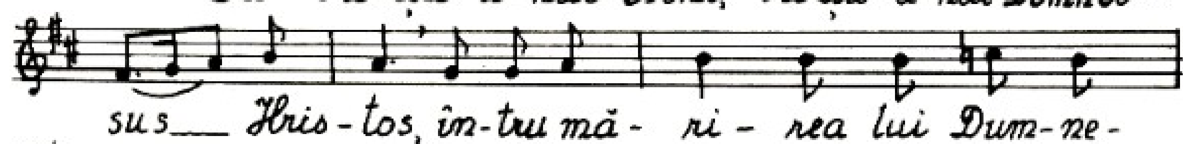

Cel_ ce ri - dici_ pă - ca - te-le lu - mii._

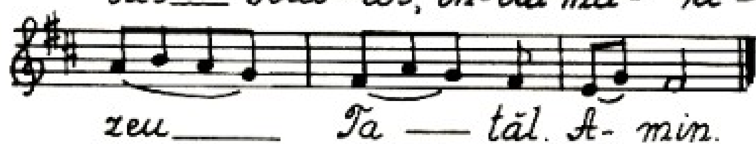

5.
Pri - meș-te ru-gă-ciu-nea noas - tră,

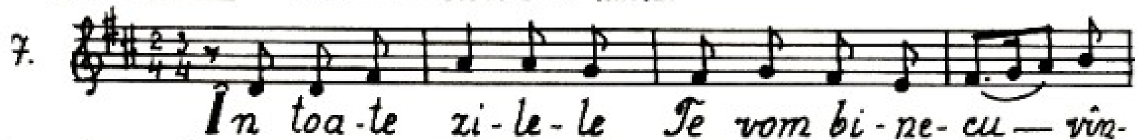

Cel ce șezi de-a dreap-ta Ta — tă — lui, și

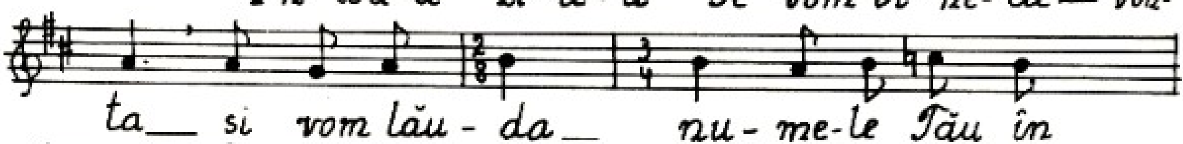

ne_ mi-lu-ieș-te pe noi._

6.
Că Tu ești u-nul sfînt, Tu ești u-nul Domn I-

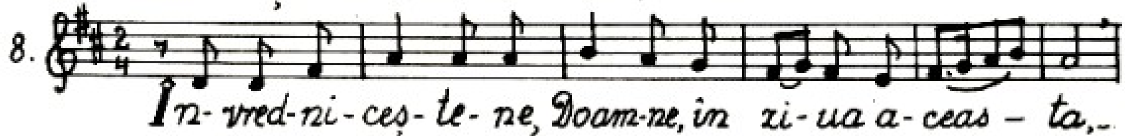

sus_ Hris-tos, în-tru mă- ri - rea lui Dum-ne-

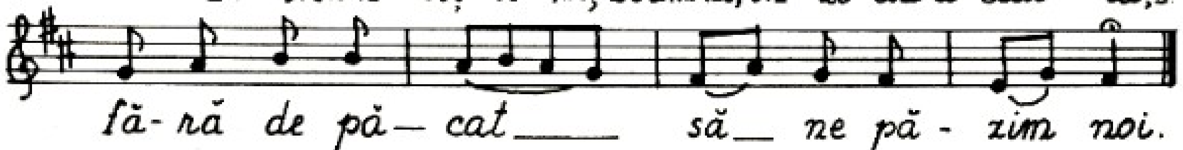

zeu___ Ta — tăl. A-min.

7.
În toa-te zi-le-le Te vom bi-ne-cu-vîn-

ta_ și vom lău-da_ nu-me-le Tău în

veac___ și în vea-cul vea-cu-lui.

8.
În-vred-ni-ceș-te-ne, Doam-ne, în zi-ua a-ceas - ta,-

fă-ră de pă-cat___ să_ ne pă-zim noi.

9.

Bi-ne-cu-vîn-tat_ ești Doam___ne, Dum-ne-
ze-ul pă-rin-ți-lor noș— tri, și lău-dat_ și
prea-mă-rit es-te nu-me-le Tău_ în veci. A-min.

10.

Fi-e, Doam-ne, mi-la Ta_ spre noi, pre-
cum am nă-dăj-du-it___ în— tru Ti-ne._

11.

Bi-ne-cu-vîn-tat_ ești Doam-ne, în- (de 3 ori)
va-ță-ne pe noi în-drep-tă-ri-le Ta___ le._

12.

Doam-ne, scă-pa-re Te-ai fă-cut no-uă în
neam și în neam; eu am zis: Doam-ne, mi-lu-ieș-te-mă,
vin-de-că su-fle-tul nos-tru, că am gre-șit_ Ți-e.

13.

Doam-ne, la Ti-ne am scă-pat, în-va-ță-ne să fa-cem
vo—ia Ta, că Tu ești Dum-ne-ze-ul nos-tru._

14. Că la Ti-ne es — te iz — vo — rul vi —
e ——— ții, — în — tru lu-mi-na Ta ——
vom ve-dea lu- mi- nă.

15. Tin —— de mi —— la Ta ce-lor
ce —— Te cu-nosc pe Ti- ne.

16. Sfin-te Dum-ne-ze-u-le, — Sfin-te ta ——
re, — Sfin-te fă-ră de moar-te, mi-lu-
(de 3 ori) Fine.
ieș-te-ne pe noi. Mă-ri-re Ta — tă-
lui și Fi-u-lui — și Sfîn-tu-lui Duh.
Și a-cum și pu — ru — rea și în ve-cii —
ve —— ci — lor. A- min. Sfin-te fă-ră de
moar-te, mi-lu-ieș-te-ne pe noi.

Cântări la sărbătorile mari de peste an

La Naşterea Maicii Domnului – 8 septembrie

Troparul, glas IV

Naș-te-rea ta, de Dum-ne-zeu Năs-că-
toa-re Fe-cioa ră, bu-cu-ri-e
a ves-tit la toa-tă lu mea; că din
ti-ne a ră-să-rit Soa-re-le drep-
tă ții, Hris-tos Dum-ne-ze-ul
nos tru; și dez-le-gînd bles-
te-mul, a dat bi-ne-cu-vîn-ta
re; și stri-cînd moar tea, ne-a
dă-ru-it no-uă vi-a ță
veș-ni-că.

Condacul, glas IV

Io- a- chim și A- na de ru- și- nea
naș — te — rii _ de — fii, iar A- dam și
E- va de stri- că- ciu- nea mor- ții s-au li- be-
rat, Prea-cu- ra —— tă, în- tru sfin- ți — tă
naș —— te — rea ta. Pe a ceas-ta o prăz- nu-
ieș- te și po- po- rul_ tău, de vi- na gre-
șe- li- lor mîn- tu- in- du- se cînd stri- gă că- tre ti——
ne: Cea_ stear- pă_ naș- te pe Năs- că- toa- rea de
Dum — ne —— zeu și hră- ni- toa- rea vi-
e —————— ții noas — tre. ——————

Înălţarea Sfintei Cruci – 14 septembrie

Troparul, glas I

Mîn-tu-ieș-te, Doam-ne, po- po-rul Tău și
bi-ne-cu-vin-tea-ză moș-te-ni-rea Ta; bi-ru-in-ță
bi-ne-cre-din-cio-și-lor creș-tini a-su-pra ce-lui po-
triv-nic dă-ru-ieș-te, și cu Cru-cea Ta pă-
zeș-te pe po-po-rul Tău.

Condacul, glas VIII

Cel ce Te-ai î-năl-țat pe Cru-ce de bu-nă-
vo-ie, po-po-ru-lui Tău ce-lui nou, nu-
mit cu nu-me-le Tău, în-du-ră-ri-le
Ta-le dă-ru-ieș-te-i Hris-toa-se Dum-ne-ze-u-
le. Ve-se-leș-te cu pu-te-rea Ta pe
bi-ne-cre-din-cio-șii creș-tini, dă-ru-
in-du-le lor bi-ru-in-ță a-su-pra po-
triv-ni-ci-lor, a-vînd a-ju-to-rul Tău ar-mă de
pa-ce, ne-bi-ru-i-tă bi-ru-in-ță.

Catavasiile Înălţării Sfintei Cruci, glas VIII

Cru- ce în-sem-nînd Moi- se, de-a-

drep-tul cu to - ia- gul, Ma-rea Ro- și - e a

des- păr - ți ——— t-o lui Is - ra - el_ ce-

lui ce cu pi- cio-rul a tre- cu ——— t-o;

iar de-a-cur-me-ziș lo- vin - d-o pe ea, ———

a îm-pre-u- na-t-o îm-po-tri-va oș-ti-lor lui Fa-ra-

on, în-scri-ind de-a-su-pra ne-bi-ru- i ——— tă

ar ——— mă. ——— Pen-tru a- ceas-ta, lui Hris-

tos, Dum-ne-ze- u- lui nos ——— tru, să-I cîn-

tăm, — că s-a prea ——— mă — rit. —

To- ia- gul spre în-chi-pu-i-rea tai-nei se pri-

meș — te, _ că prin o-drăs-li- re a a-les pre-

ot; ___ iar Bi-se-ri- cii, ce-lei mai î-na-in-te

ne-ro-di-toa — re, i-a în-flo-rit a-cum _ lem-nul

Cru — cii, ___ spre pu-te-re și spre

în-tă — ri ___ re. ___

A-u-zi-t-am, Doam-ne, tai-na rîn-du-

ie-lii Ta — le, ___ în-țe-le-s-am lu-cru-ri-le

Ta ___ le și am prea-mă-rit _ Dum-

ne- ze- i ___ rea Ta. ___

O, ___ de trei ori _ fe-ri-ci-te

lemn, _ pe ca- re s-a răs-tig-nit Hris-tos, Îm-pă-

ra-tul și Dom — nul. Prin ca-re a că-zut _ cel

ce a în-se-lat — cu lem — nul, —

bi-ru-it fi-ind de Cel ce s-a pi-ro-nit pe ti-ne cu

tru — pul, de Dum-ne-zeu, Ca-re dă pa-ce

su-fle-te-lor — noas — tre.

În pîn-te-ce-le fia-rei ce-lei din

a — pă, în-tin-zîn-du-și Io-nà pal-me-le în — chi-pul

Cru — cii, — mîn-tu-i-toa-rea Pa-ti-mă lă-mu-

rit a pre-în-chi-pu-i-t-o. — Din ca-re a tre-ia

zi — ie — șind, — a în-sem-nat Î-vi-

e-rea cea mai pre-sus — de lu — me, a lui Hris-

tos — Dum-ne-zeu, — Cel ce s-a răs-tig-nit — cu

tru — pul, — și cu în-vi-e-rea cea de a tre-ia zi

lu — mea a lu — mi — nat. —

Ne- bu- na po-run-că a ti - ra- nu- lui

ce — lui pă- gîn, pe po- poa — re le-a tul- bu-

rat, — su- flînd cu în- gro- zi- re și cu hu-lă u-

ri- tă lui Dum - ne - zeu; dar pe cei trei ti-neri nu

i-a în-fri-co-șat mî-ni-a cea de fia — ră, —

— nici fo-cul cel — mis- tu — i - tor;

ci cu duh de ro — uă a - du-că - tor, —

— ce îm-po-tri — vă ră — su — fla, — î-nă-un-trul fo-cu-

lui — fi - ind, cîn- tau: — Prea-lău-da-te Dum-ne-

ze- ul pă- rin — ți- lor și al nos-tru,

bi - ne ești — cu- vîn tat. —

Să lău-dăm, bi-ne să cu-vîn-tăm și
să ne în-chi-năm Dom-nu-lui — cîn-tînd — și
să-L prea-î-nă-țăm pe Dîn-sul în-tru toți — ve — cii.
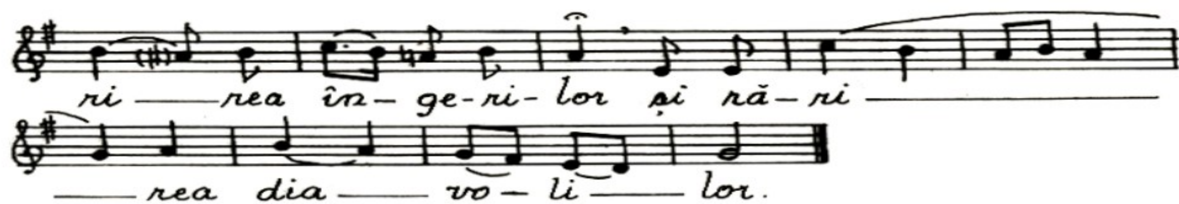
Bi-ne-cu-vîn-tați, — ti — neri, cei în-
toc-mai cu nu-mă-rul — Tre-i — mei, —
pe Fă-că-to-rul Dum-ne-zeu-Pă-rin-te-le; lău-
dați pe Cu-vîn-tul Cel — ce s-a po-go-
rît — și fo-cul în ro-uă l-a
pre — fă-cut; și prea-î-năl-țați pe Du-hul
cel Prea-sfînt, — Ca-re dă vi-a-ță
tu — tu — ror în-tru toți —
ve — cii. —

Rai de tai- nă ești, Năs-că-toa- re de
Dum- ne- zeu, — ca re ai o-drăs-lit ne-lu-
crat — pe — Hris-tos, prin ca-re po-mul Cru-cii,
cel de vi- a- ță pur-tă- tor, —
în pă-mînt a fost — să-dit. Pen-tru a-ceas-ta, a- cum —
î- năl-țat fi- ind, — în-chi-nîn-du — ne
Lui, — pe ti- ne te — mă — rim. —

Luminînda Sfintei Cruci
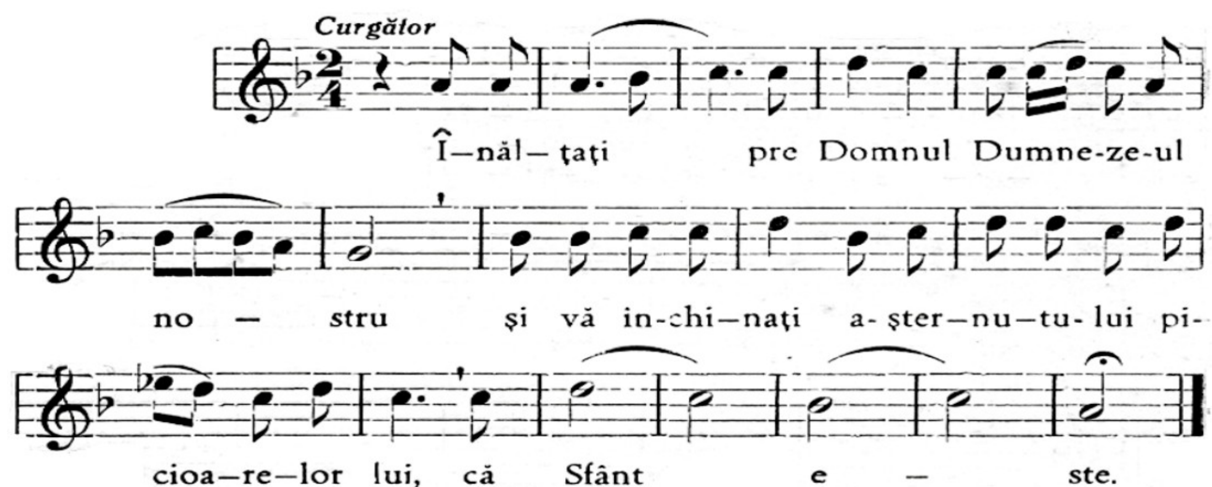
Rar

Cru-cea es- te pă-zi-toa-re a toa-tă
lu — mea. Cru — cea, po-doa-ba Bi- se — ri-
cii. — Cru — cea, stă-pî-ni-rea îm-pă-
ra — ți — lor. — Cru- cea, în-tă- ri-rea cre-din-
cio — și — lor. — Cru — cea mă-

La Sfânta Liturghie, în locul cântării: „Veniţi să ne închinăm…”, se cântă,

„Înălţaţi pe Domnul Dumnezeul nostru…”, glas IV:

Sfântul Iosif cel Nou de la Partoş – 15 septembrie

Troparul:

Din ti_ne_re_ţe cu to_tul

te-ai su_pus_ Dom_nu_lui, cu ru_gă_ciu_ni_

le cu os_te_ne_li_le şi cu pos_

tul. Pen_tru a_ceas_ta vă_zînd Dum_ne_

zeu ne_vo_in_ţe_le ta_le ar_hi_e_

reu_ şi păs_tor Bi_se_ri_cii Sa_le_

te-a_ rîn_du___ it și du_pă moar___te în

ce___te__le sfin_ți____lor te-a să__lăș_lu_____it.

Sfin__te Pă_rin__te Io___si___fe, roa_gă_te lui Hris_

tos____ Dum__ne____zeu să ne dă_ru__las_că ier__

ta_re de pă____ca______te ce_lor ce cu cre____
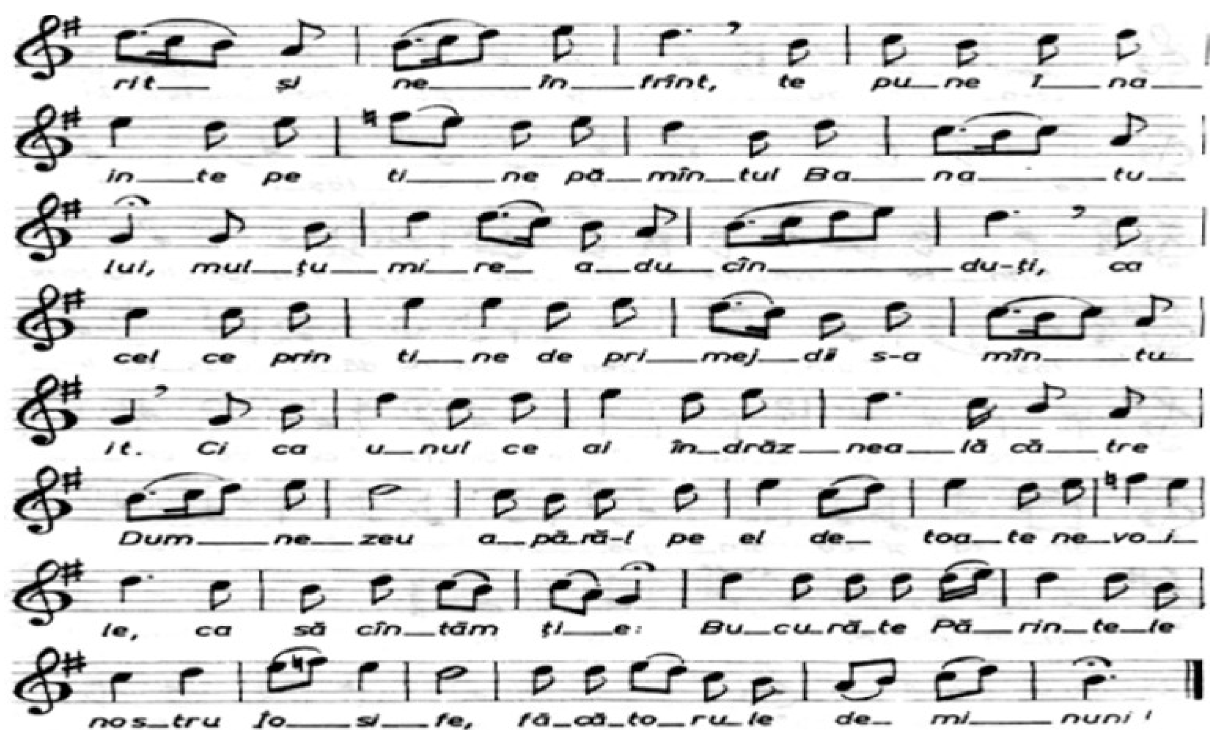
din__ță și cu dra__gos____te sa_vîr______șim___

rall...

sfîn_tă po_me___ni____rea ta

Condacul glas 8

A__pă_ră____tor ne__bi__ru__

Cuvioasa Paraschiva – 14 octombrie
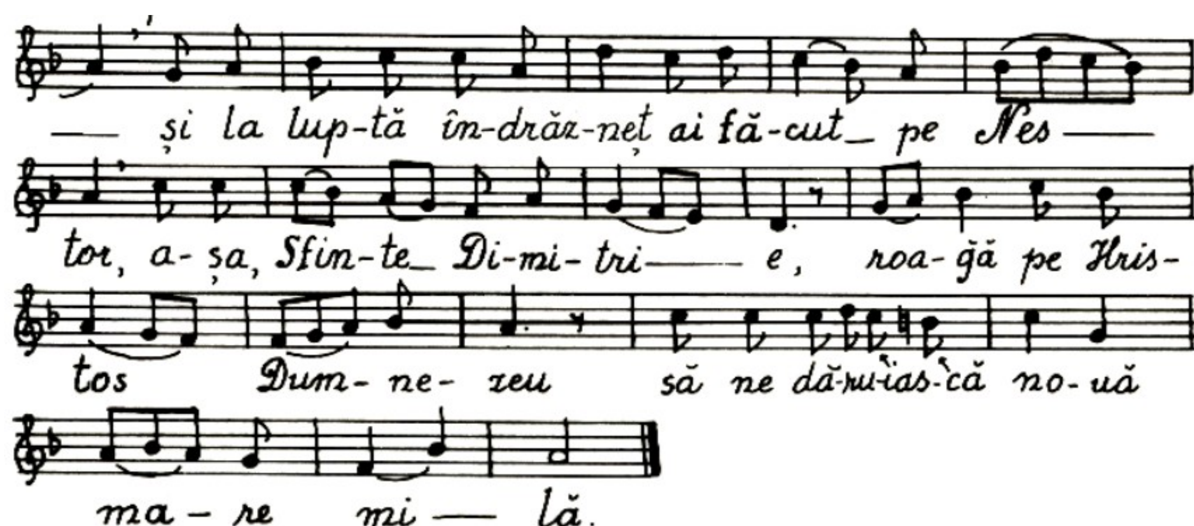
Troparul, glas VIII:

In-tru ti– ne mai– că cu o–sâr–di – e s'a mân-tu–
it cel du — pă chip, că lu–ând cru–cea ai ur— mat
lui Cri – stos, şi lu-crând ai în–vă–ţat să nu se ui — te la
trup, căci e – ste tre — că — tor, ci să poar-te gri – je
de su – flet, de lu – crul cel ne mu – ri – tor.
Pen–tru a-cea-sta şi cu în-ge–rii îm-pre–u – nă să bu – cu – ră
Du – hul tău, cu vi–oa – să Pa—ra - sche – vo.

Sfântul Mucenic Dimitrie izvorâtorul de mir – 26 octombrie

Troparul, gas. III:

Ma-re a – pă-ră-tor te-a a-flat în-tru pri-mej-dii
lu —— mea, pe ti - ne, Pur-tă- to-ru-le de chi –
nuri, cel_ ce a bi-ru-it ___ pe ___ pă - gîni.
Deci pre-cum mîn-dri-a lui Li - e ai zdro-bit ___

Mărire... Şi acum... troparul cutremurului, glas VIII:

Cel ce pri-vești spre pă-mînt și-l faci pe
el de se cu-tre-mu-ră, mîn-tu-ieș — te - ne pe
noi de groa-za cea în-fri-co-șa-tă_ a — cu-
tre-mu-ru-lui,_ Hris-toa-se Dum-ne-ze — ul
nos — tru; și tri-mi-te mi-le-le Ta-le ce-le bo-
ga —— te,_ pen-tru ru-gă-ciu-ni-le Năs-că-
toa-rei de Dum-ne-zeu, u-nu-le Iu-bi-
to —— ru-le ___ de oa ———— meni._

Condacul, glas II:

Cu cur — ge-ri-le sîn-giu-i-ri-lor
ta-le Di-mi-tri-e Bi-se-ri-ca lui Dum-ne-zeu — o
a — ro-șit. Cel ce ți-a dat ți-e tă-ri-e
ne-bi-ru-i — tă și pă-zeș-te ce-
ta-tea ta ne-vă — tă-ma — tă că tu ești
în-tă-ri-rea ei. —

Soborul Sfinţilor Arhangheli Mihail şi Gavriil – 8 noiembrie

Mai- ma- ri- lor Vo-ie-vozi ai oș- ti-
lor ce- rești, ru- gă-mu-vă pe voi noi, ne-
vred- ni- cii, cu ru-gă- ciu- ni-le voas-tre
să ne a- co- pe- riți, cu a-co-pe-ră-mîn-tul
a-ri-pi-lor mă-ri-rii voas-tre ce- lei ne- tru- pești;
ca să ne pă- ziți pe noi, cei ce că- dem cu stă-ru-
in- ță și stri- găm: Mîn-tu-
i- ți-ne din ne- voi, ca niș- te mai-
-mari pes-te ce-te-le Pu- te- ri-
lor ce- lor de sus.

Condacul, glas II

Mai ma — ri-lor Vo-ie-vozi ai lui
Dum-ne-zeu, slu-ji-tori ai dum-ne-ze-
ieș — tei — mă-riri, po-vă-țu-i-
tori — ai oa-me-ni-lor — și că-pe-
te-nii a-le ce-lor fă-ră de
tru — puri, — ce-ea ce es-te de fo-
los ce-reți no-uă și ma — re mi —
lă, ca niș-te mai mari — Vo — ie-
vozi ai ce-lor fă — ră — de —
tru — puri. —

Intrarea în Biserică a Maicii Domnului – 21 noiembrie

Troparul şi Condacul, glas IV:

As - tăzi, î - na - in - te — în - sem - na - rea

bu - nei vo - in —— ței _ lui Dum - ne - zeu __ și

pro - po - vă - du - i - rea mîn - tu - i —— rii oa — me - ni -

lor, __ Fe — cioa - ra, în Bi - se - ri - ca lui Dum - ne -

zeu lu - mi - nat se a — ra —— tă, și pe Hris -

tos tu - tu - ror mai î - na - in - te îl ves - teș ——

te. __ A —— ces - te - ia și noi, cu ma - re glas _
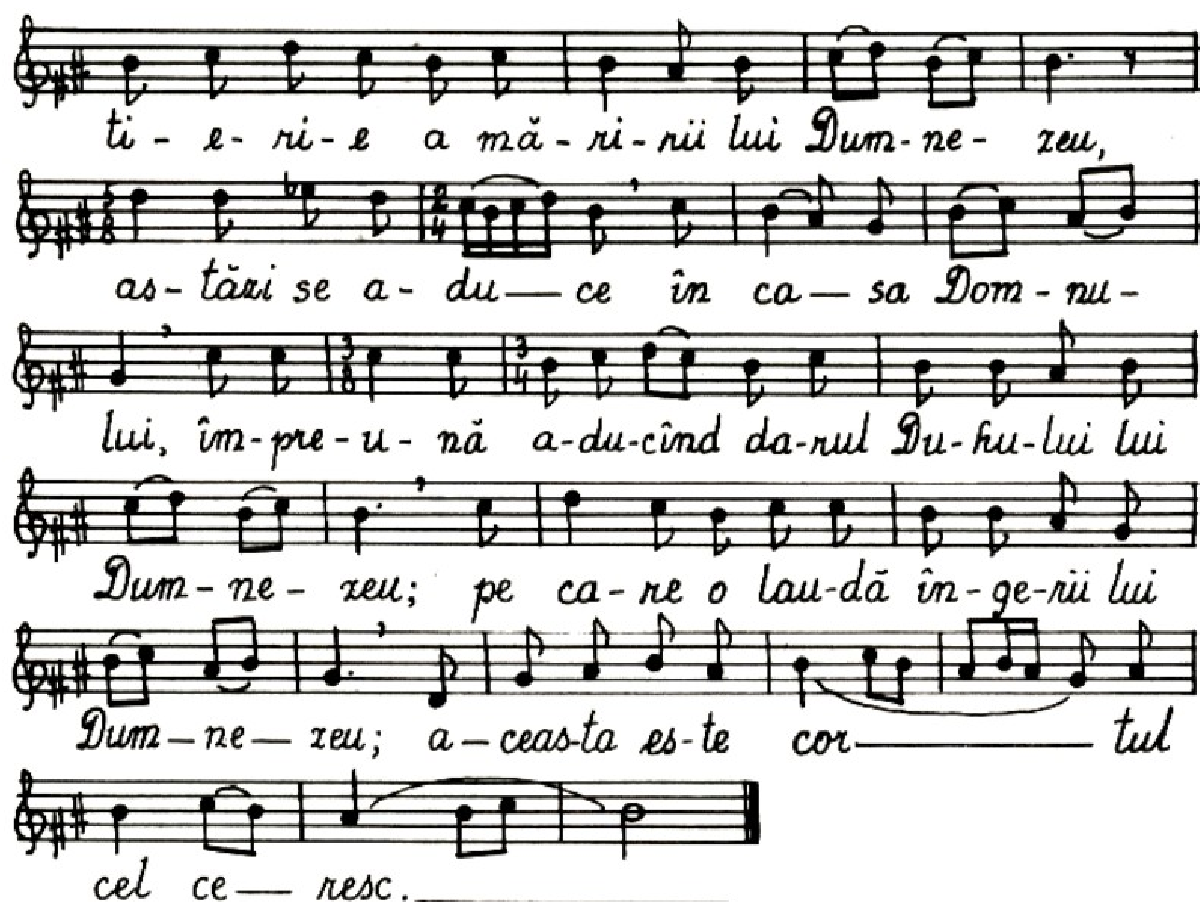
să - i stri - găm: Bu — cu - ră - te pli - ni - rea

rîn - du - ie - lii Zi — di - to - ru - lui. ______

Prea - cu — ra — tă bi — se - ri - că a
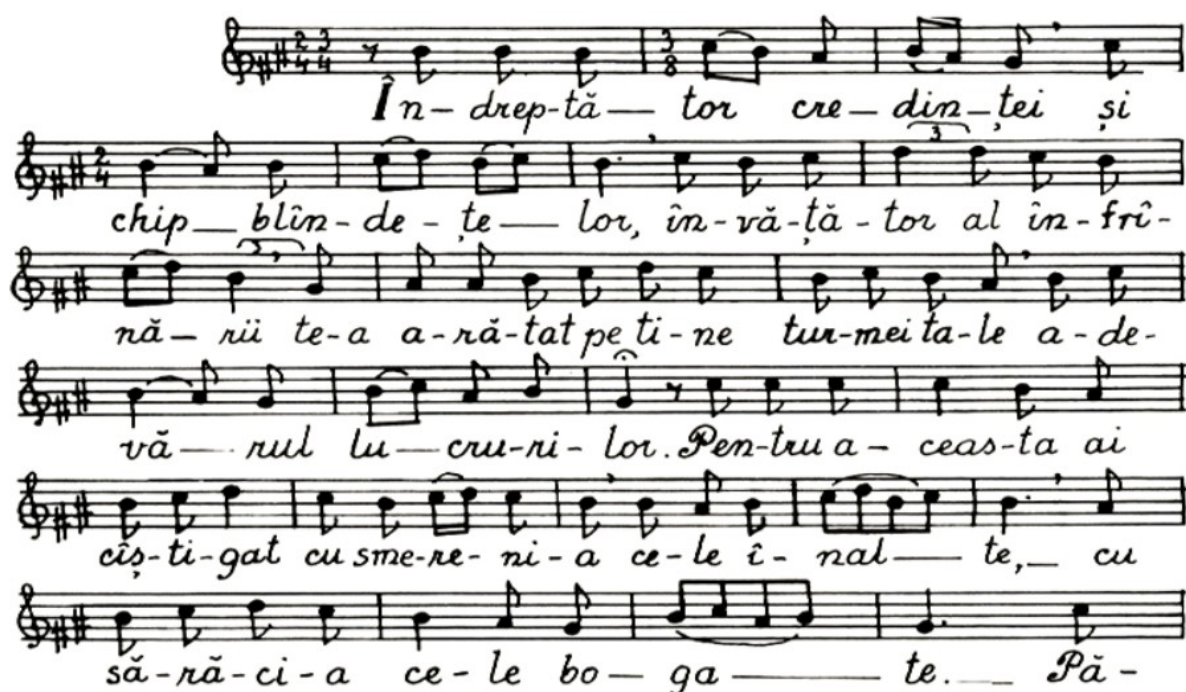
Mîn — tu - i - to — ru — lui, că - ma - ra cea de mult

preț și Fe — cioa —— ra, __ sfin - ți — ta vis -

Sfântul Nicolae – 6 decembrie

Troparul, glas IV:

rin-te ie-rar-he Ni-co-la — e, roa-gă pe Hris-

tos — Dum-ne — zeu — să mîn-tu-ias-că

su — fle — te — le — noas — tre. —

În Mi — ra, — Sfin — te, sfin-ti-

tor — te-ai — a — ră — tat; că E-van-ghe-li-a —

lui — Hris-tos pli-nin-d-o, Cu — vi-

oa — se, ți-ai pus — su — fle-tul

tău pen-tru po — po — rul tău; scă-pa-t-ai de

moar-te pe cei — ne — vi — no — vați —

Pen-tru a — ceas — ta te-ai sfin — țit, —

ca un — ma-re cu-nos-că — tor — al da — ru-

lui — lui Dum — ne — zeu. —

Naşterea Domnului – 25 decembrie

Troparul Naşterii Domnului, glas IV:

Rar

Naș-te — rea Ta, Hris-toa-se Dum-ne-ze-ul
nos ——— tru, ră-să-ri-t-a lu — mii Lu-
mi-na cu-noș-tin ——— ței; că în-tru dîn-sa
cei ce slu-jeau ste-le — lor de la stea s-au
în — vă — țat să se în - chi - ne Ți — e,
Soa-re-lui drep-tă ——— ții și să Te cu-noas-că pe
Ti ——— ne, Ră-să-ri-tul cel de ——— sus.
Doam-ne, mă-ri ——— re Ți — e.

Condacul, glas III, **podobie**

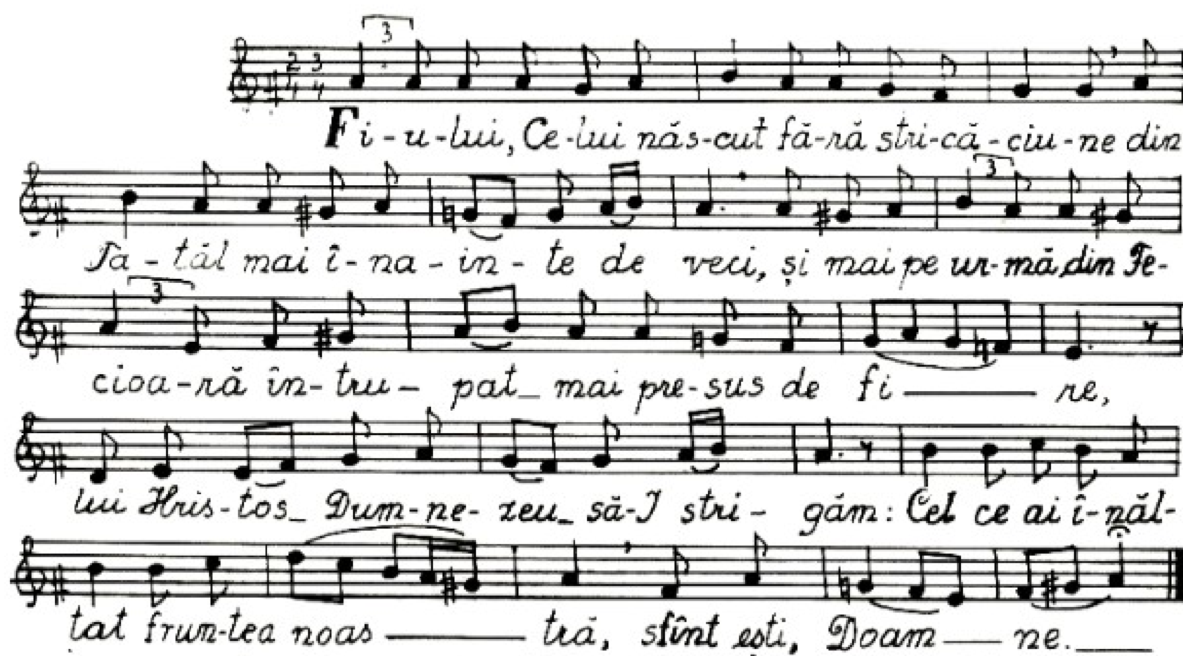
Mă-ri —— re Ta — tă — lui și Fi-u-
lui și Sfîn — tu-lui Duh. Și a-cum și pu — ru-
rea și în ve-cii ve — ci-lor. A ——— min.
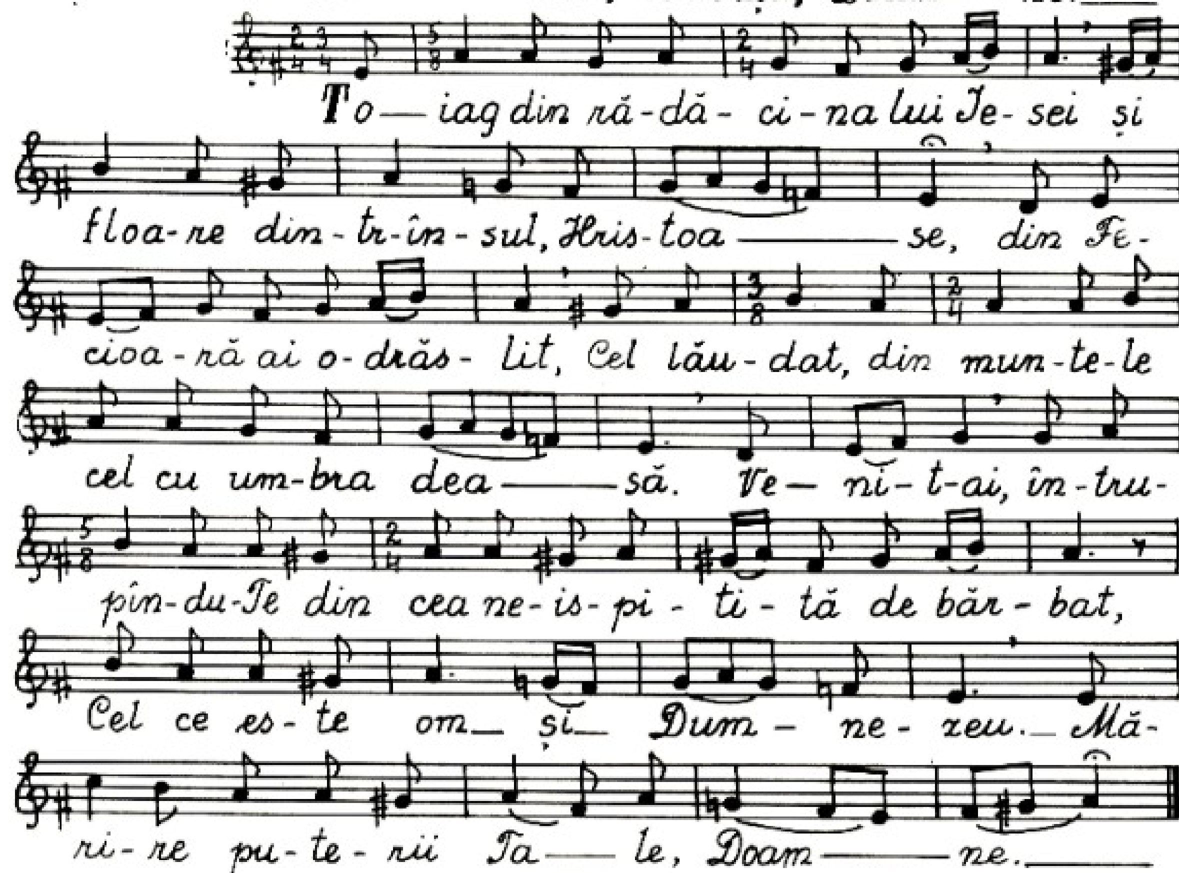
Fe– cioa – ra – as – tăzi –
pe Cel mai pre – sus de fi-in- ță naș – te, și pă-
mîn – tul – peș – te – ră – Ce-lui ne-a-
pro-pi- at – a – du – ce; – în – ge –
rii cu păs – to – rii mă – resc, – iar – ma –
gii cu stea-ua că – lă-to – resc; că pen-tru
noi – s-a năs - cut Prunc ti – năr, Dum-ne-
zeu – cel – mai – î - na - in - te – de – veci. –

Catavasiile Naşterii Domnului, glas I:

Hris-tos se naș-te, mă-ri – ți-L. Hris-tos din
ce – ruri, în-tîm-pi – na – ți-L. Hris-tos pe pă-mînt
î – năl-ța-ți – vă. Cîn-tați Dom- nu- lui – tot pă-
mîn – tul, – și cu ve – se –
li - e lău -da - ți-L, po - poa –

re, că s-a prea-mă rit.

Fi-u-lui, Ce-lui năs-cut fă-ră stri-că-ciu-ne din
Ta-tăl mai î-na-in-te de veci, și mai pe ur-mă din Fe-
cioa-ră în-tru-pat mai pre-sus de fi re,
lui Hris-tos Dum-ne-zeu să-I stri-găm: Cel ce ai î-năl-
țat frun-tea noas tră, sfînt ești, Doam ne.

To iag din ră-dă-ci-na lui Ie-sei și
floa-re din-tr-în-sul, Hris-toa se, din Fe-
cioa-ră ai o-dräs-lit, Cel lău-dat, din mun-te-le
cel cu um-bra dea să. Ve-ni-t-ai, în-tru-
pîn-du-Te din cea ne-is-pi-ti-tă de băr-bat,
Cel ce es-te om și Dum-ne-zeu. Mă-
ri-re pu-te-rii Ta le, Doam ne.

Rar

Dum-ne-zeu fi-ind al— pă——cii—,

mai mișcat

Ta——tă al în-du-ră——ri-lor, pe În-ge-rul

sfa-tu-lui Tău ce-lui ma-re, dă-ru-in-du-ne pa-ce, L-ai tri-

mis— no——uă; deci po-vă-țu-iți fi-ind la lu-

mi-na cu-noș-tin-ței de Dum-ne-zeu, de noap-te mî—ne—

cînd, Te mă-rim pe Ti-ne, Iu-bi-to-ru-le de oa-meni.—

Din pîn-te-ce pe Io-nă, ca pe un prunc, l-a le-pă-

dat_fia-ra mă_rii, pre-cum— l-a— pri-mit. Iar Cu-

vîn-tul, în Fe-cioa-ră să-lăș-lu-in-du-se și trup_lu-ind, ie-

și-t-a lă-sîn-d-o nes-tri-ca— tă; că cel ce n-a pă-ti-

mit stri-că-ciu—ne, pe cea ce L-a— năs—

cut o a pă-zit— ne-vă-tă-ma— tă.—

Ti-ne-rii, în bu-na cre-din-ță fi-ind cres-

cuți, pă-gî-neas-ca po-run-că ne-bă-gîn-d-o în sea—

mă, de groa-za fo-cu-lui nu s-au spăi-mîn-tat; ci în mij-

lo-cul vă-pă-ii stînd__ cîn—— tau: Dum-ne-ze-ul pă-

rin— ți— lor, bi-ne ești cu-vîn-tat.___

Să lău-dăm bi-ne să cu-vîn-tăm și

să ne în-chi-năm Dom-nu-lui cîn-tînd, și să-l prea î-năl-

țăm pe dîn-sul în— tru toți___ ve—cii.__

Cup-to-nul cel nă-co-rit a în-chi-pu-it_chi-pul mi-

nu—nii ce-lei mai pre-sus de_ fi—— ne: că n-a

ars pe ti-ne-rii pe ca-re i-a pri-mit, pre-cum nici fo-cul Dum-

ne-ze-i-rii_ pîn-te-ce-le Fe-cioa-rei, în ca—re

a ___ in — trat. Pen-tru a - ceas - ta, cîn — tînd, să stri -

găm: Să_ lau-de toa-tă făp- tu - ra pe Dom—— nul_

și să-L prea î - nal - țe în-tru toți___ ve—— cii.___

Tai-nă mi-nu-na-tă și ne-o- bis-nu-i-tă_ văd,

cer fi — ind___ peș — te — ra,_ sca-un de he-ru-vimi Fe-

cioa-ra, ies-lea să-lăș-lu-i —— re, în-tru ca - re_

s-a cul-cat_ Cel ne-în-că-put, Hris-tos Dum-ne-zeu,_ pe
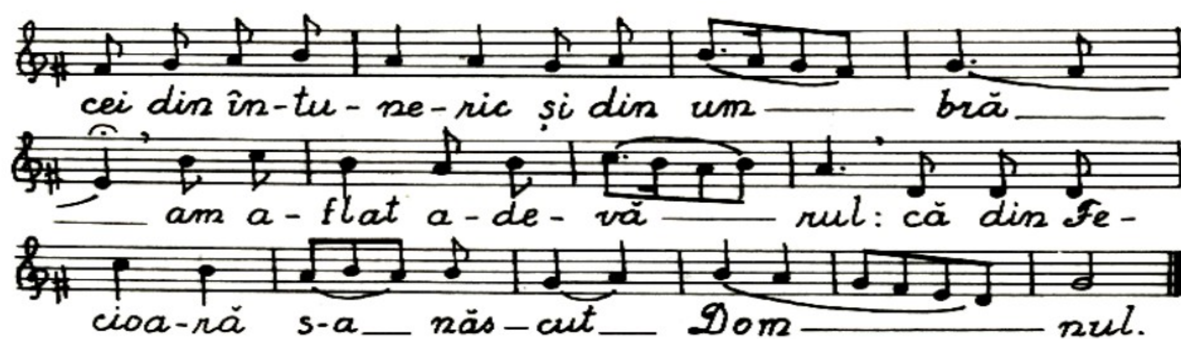
Ca — re, lău-dîn — du-L îl mă —— rim.___

Luminânda Naşterii Domnului:
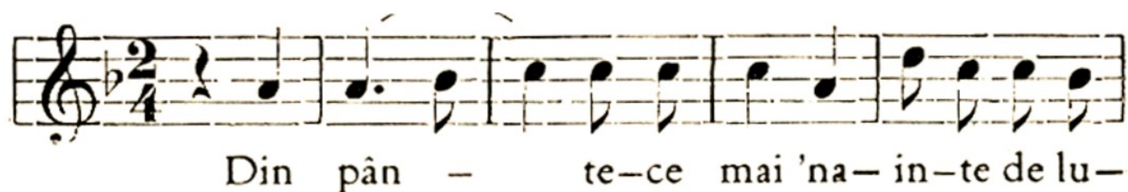
Cer-ce-ta-tu-ne-ai_de_ sus,_
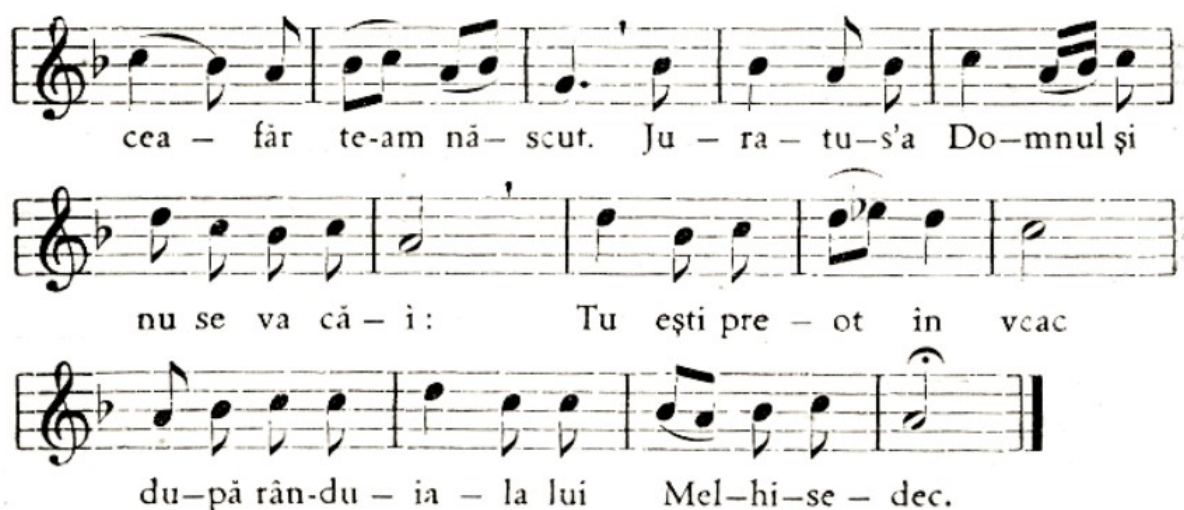
Mîn-tu-i- to — rul nos ——— tru, ——— Ră-să-

ri ———— tul ră-să- ri — tu-ri — lor;_ și

La Sfânta Liturghie în locul cântării „Veniţi să ne închinăm...”, se cântă ”**Din pântece mai înainte de luceafăr te-am născut...”**, glas II:

Sfântul Arhidiacon Ştefan – 27 decembrie

Troparul, glas IV **şi condacul**, glas III, **podobie:**

Cu ne-vo- in ță bu-nă te-ai ne-vo-it_ în-

tî-iu-le mu-ce-ni-ce al lui Hris-tos și A-pos-to — le,

și pă-gî-nă-ta-tea ti-ra-ni-lor ai_ vă—dit; căci cu

pie-tre fi-ind u-cis de mîi-ni-le ce-lor fă-ră de

le ——— ge, cu-nu-nă ai lu-at din dreap- ta

cea_ de_ sus, și că-tre Dum-ne-zeu ai glă — su-

it_ stri-gînd: Doam-ne_ nu le pu-ne lor pă-
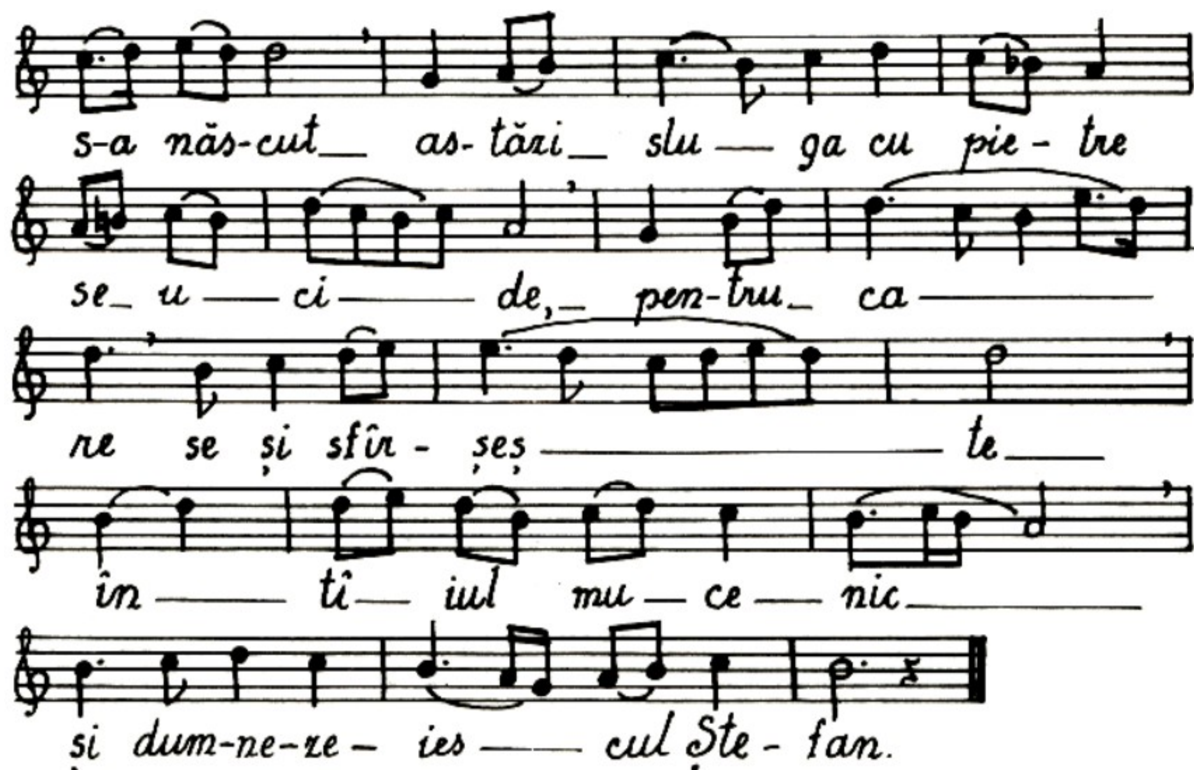
ca— tul a— ces ——— ta. ———

Stă-pî ——— nul a ___ ve-nit

ieri ——— la noi ——— cu trup iar slu ——— ga

as ——— tăzi din— trup— a ——— ie— șit,

ieri_ îm-pă— ra-tul nos— tru_ cu ___ trup ___

Tăierea Împrejur a Domnului şi Sfântul Vasile cel Mare – 1 ianuarie

Troparul Praznicului, glas I:

Cel ce șezi pe scaun în chi-pul fo-cu-lui_

în-tru cei de_ sus, îm-pre-u-nă cu Pă-rin-te-le

Cel___ fă-ră_ în___ ce-put, și cu dum-ne-ze-

ies— cul Tău_ Duh._ Bi-ne a vo- it a Te

naș-te pe pă-mînt din Fe-cioa-ra_ Mai-ca Ta,

ce— ea— ce nu ști-e de băr—bat; pen-tru a-

ceas-ta Te-ai și tă- iat îm-pre-jur ca un om a__

op — ta ri. Mă — ri — re _ Sla-tă-lui Tău ce-lui prea

bun, _ mă - ri - re rîn-du - ie — lii Ta —

le, _ mă - ri - re sme-re-ni-ei Ta — le. _

U-nu-le iu-bi - to - ru-le de oa — meni. _

Troparul St. Vasile glas 1

În tot pă - mîn-tul a ie- șit ves-ti-rea

ta, că a - ce - la _ a pri-mit cu — vîn — tul tău, prin

ca - re cu dum-ne-ze - ias-că cu-vi - in — ță _ ai

în-vă-țat, fi-rea ce-lor ce sînt — ai _ a — ră-tat, o-bi-

ce-iu-ri-le oa-me-ni-lor _ le-ai îm-po-do - bit, îm-pă-ră-

teas - ca pre-o — ți e, _ Pă - rin - te Cu-vi-oa-se,

roa-gă pe Hris - tos — Dum — ne — zeu să

mîn-tu - ias-că su-fle - te - le noas — tre. _

Condacul Praznicului, glas 3.

Dom-nul tu-tu-ror tă-ie-re îm-pre-jur —
rab — dă, și gre-șe-li-le oa-me-ni-lor ca un
bun — le ta — ie, — dă mîn-tu-i-re as — tăzi
lu —— mii, și se bu-cu-ră în-tru cei de
sus —— Ie-rar-hul Zi-di-to-ru-lui — și
pur-tă-to-rul de lu-mi — nă, dum-ne-ze-ies-cul tăi-nu-i-
tor — al lui Hris- tos Va-si —— li — e. —

Condacul Sf. Vasile glas 4

A-ră-ta-tu-te-ai te-mei ne-clin-tit — Bi-
se-ri-cii, dînd tu-tu-ror oa-me-ni-lor dom-ni-a cea ne-stri-
ca — tă, pe-cet-lu-in-d-o cu în-vă-ță-tu-ri-le ta —
le, de ce le ce-rești a-ră-tă-to-ru-le — Va-
si —— le — cu-vi-oa —— se. —

Botezul Domnului – 6 ianuarie

Troparul Botezului, glas I:

În Ior-dan bo-te-zîn-du-Te Tu, Doam-ne,
în-chi-na-rea Tre-i — mii s-a_ a — ră-tat; că
gla-sul Pă-rin-te-lui a măr-tu-ri-sit Ți-e,
Fiu iu-bit pe Ti — ne nu — min-du-Te. Și Du-hul în
chip de po- rumb_ a_ a - de-ve-rit_ în-tă-
ri — rea Cu-vîn-tu-lui. Cel ce Te-ai a-ră-tat, Hris-
toa — se Dum-ne-ze-u — le, — și
lu — mea a lu-mi-nat, mă-ri-re —
Ți — e. —

Catavasiile Botezului Domnului, glas II:

Fun-dul a- dîn-cu-lui l-a des-co — pe-
rit, și pe us-cat pe ai Săi — i-a — tre-cut, în-tru a-
ce-lași a-co-pe-rind pe po-tri-vnici Dom — nul, Cel
ta-re în-tru răz-boa — ie, că s-a prea — mă-rit.
Dom-nul, Cel ce dă îm-pă-ra-ți-lor
noș — tri tă — ri — e — și î-nal-tă
frun — tea un — si-lor Săi, s-a năs-cut din Fe-
cioa-ră și vi-ne că tre bo tez. Deci cre-din-cio- șii
să-I — stri-găm: Nu es-te sfînt ca Dum-ne-ze — ul
nos — tru — și nu es-te drept, fă-ră
nu — mai Tu Doam — ne. —

A - u - zi - tu - s-a, Doam - ne, gla-sul Tău,
Ca - re a zis, gla - sul ce - lui ce stri - gă în _ pus-
ti ——— e, cînd ai tu — nat __ pes - te a - pe mul - te, _
__ măr - tu - ri - sind __ Fi — u - lui Tău, cu to - tul fi - ind _ de
fa ——— ță, _ iar prin Du - hul a _ stri - gat:
Tu ești Hris - tos, În - țe - lep - ciu - nea și pu - te — rea lui Dum - ne - zeu.
Ii - sus, În - ce - pă - to - rul vi - e ——— ții,
vi - ne să dez - le - ge o - sîn - da lui A - dam _ ce - lui în-
tîi zi dit; iar cu - ră - ți re ca u - nui Dum - ne-
zeu ne - tre - bu - in ——— du - I, pe cel că - zut îl cu - ră-
țeș ——— te în ___ Ior - dan, în - tru ca - re o - mo - rînd _
vraj ——— ba, ——— dă - ru - ieș - te pa - cea.

ca-re co-vîr-șeș — te toa-tă min — tea.

Glă-sul Cu-vîn-tu-lui, sfeș-ni-cul lu-

mi — nii, — lu-cea — fă-rul, Mer-gă-to-rul-î-na-

in tea Soa — re — lui, — în pus-ti-e stri-gă —

tu-tu-ror po-poa-re-lor: Po-că-i-ți-vă și mai î-na-in-te vă

cu — ră-ți-ți; — că ia-tă de fa — ță stă — Hris-

tos, mîn-tu-ind lu-mea din — stri-că-ciu — ne.

Pe ti-ne-rii cei bi-ne-cre-din-cioși,

ca-re au in-trat în cup-to — rul cel — cu foc, su-

flînd Du-hul — cel ră-co-ri-tor, și po-go-rî-rea dum-ne-ze-

ies-cu-lui În — ger, ne-vă-tă-mați —

i-a pă-zit. Deci, în vă-pa-ie ră-co-riți fi-

ind, cu mul-țu- mi— tă— cîn-tau: Prea-lău-da-te

Doam-ne_ al pă-rin—ți—lor_ și Dum-ne-

ze-u-le_ bi-ne ești cu-vîn-tat.

Să lău-dăm, bi-ne să cu-vîn- tăm— și

să ne în-chi-năm Dom-nu-lui— cîn-tînd,_ și

să-L prea î-năl-țăm pe Dîn-sul_ în-tru toți_ ve-cii.

Tai-nă mi-nu-na-tă a a-ră-tat cup-

to-rul Ba-bi-lo— nu lui,_ ca-re a iz-vo-rît—

ro— uă. Că în va-lu-ri-le sa— le vrea să pri-

meas-că Ior-da nul pe fo-cul cel ne-tru-pesc_ și să în-

gă-du-ie pe Zi-di-to— rul,_ Cel ce se bo-

tea— ză— cu tru-pul; pe Ca-re îl

bi- ne-cu-vin-tea-ză__ po-poa— re- le

și Îl prea î-nal-ță__ în-tru toți__ ve— cii.

Nu iz-bu—teș—te nici_o lim——

bă a te lău-da_du-pă vred-ni-ci—— e, ci se în-

tu-ne-că și min——— tea cea mai pre-sus de

lu——— me să cîn-te ți-e___ de Dum-ne-

zeu Năs-că-toa——— re. În-să fi-ind

bu-nă, pri-meș—— te cre-din——ța;_ că

știi rîv-na noas—tră cea dum-ne-ze-

ias——— că; că tu creș-ti-ni-lor___

ești o-cro-ti-toa—re, pe ti——ne_

te——— mă—rim._

Luminânda Botezului:

A - ră - ta - tu - s-a Mîn - tu - i -
to ——— rul, Da — rul și a - de -
vă ——— rul, ——— în
cur ——— ge — ri — le Ior — da ——— nu —
lui; și pe cei ce șe — deau în um - bră
și în în — tu —— ne — ric i-a lu ——— mi —
nat; ——— că a ve nit și s-a
a ——— ră — tat Lu — mi — na cea
ne — a — pro - pi — a ——— tă.

Condacul Botezului, glas III, **podobie:**

A - ră-ta — tu-Te-ai as — tăzi
lu — mii și lu-mi — na Ta, —
Doam — ne, — s-a — în-sem-
nat — pes-te — noi, ca — re cu — cu-noș-tin-tă
Te lău dăm. Ve - ni - t-ai — și Te-ai a — ră —
tat, lu-mi-na — cea — ne-a — pro-pi-a — tă.

Sfântul Ioan Botezătorul – 7 ianuarie

Troparul, glas 2

Po-me-ni — rea dreptu-lui cu lau — de,
ia–ră ţi–e îţi e–ste mărtu–ri – a Dom–nu-lui, Mer-gă-to-ru–le
î–na–in — te. Că te-ai a–ră-tat cu a–de-vă-rat şi de-cât pro-

ro — cii mai cinstit. Că te-ai şi'nvred- ni- cit a bo - te—

za în re- pejuni pe cel bi – ne ve-stit. Drept a-cea-sta du-pă a – de –

văr ne— vo – in — du- te, bu-cu-rân-du- te bi- ne ai ve - stit
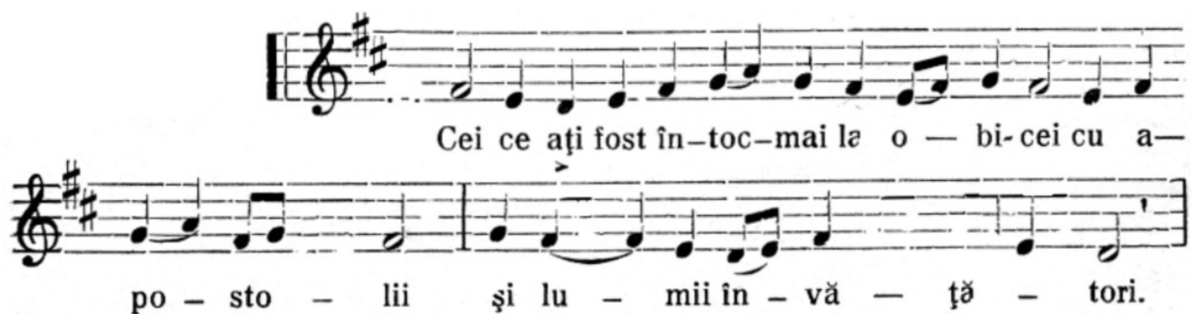
şi ce – lor din iad, pe Dumnezeu cel ce s'a a— ră – tat în trup,
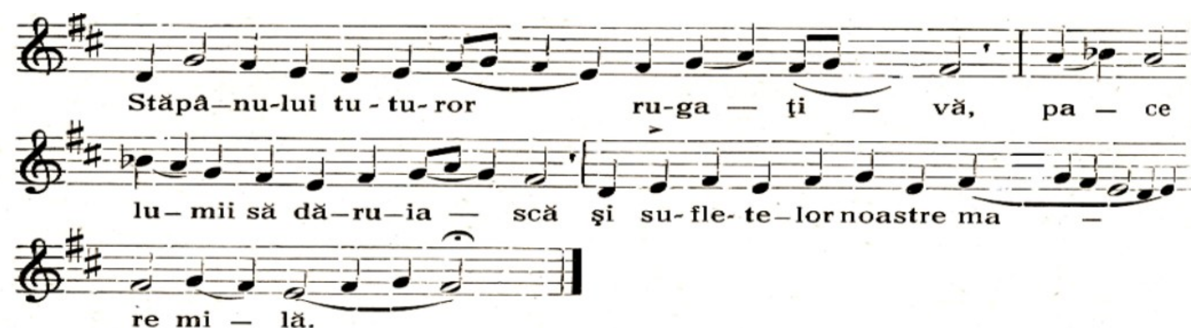
cel ce a ri– di–cat pă–ca — tul lu — mii, şi ne-a

dă- ru – it no-uă ma-re mi — lă.

Sfinţii Trei Ierarhi: Vasile, Grigorie şi Ioan – 30 ianuarie

Troparul, glas IV:

Varianta Arad, după Atanasie Lipovan

Întâmpinarea Domnului – 2 februarie

Troparul, glas I:

Bu-cu-ră-te cea pli — nă de dar, Năs-că-

toa-re de Dum-ne-zeu Fe — cioa — ră, că din

ti — ne a ră-să-rit Soa-re-le drep-tă — ții, Hris-

tos Dum-ne — ze — ul — nos — tru, lu-mi-

nînd pe cei din în-tu-ne — ric. Ve-se-leș-te-te și tu, bă-

trî-nu-le drep — te, cel ce a pri-mit în

bra-țe pe slo-bo-zi-to-rul su-fle-te-lor

noas — tre, Cel ce ne-a dă-ru-it no-uă

și în-vi — e — rea. —

Condacul, glas I:

Cel ce cu naș-te-rea Ta ai sfin-tit_
pîn-te-ce-le Fe- cioa-rei_ și_ mîi-ni- le lui Si-me-
on ca-re Te-au în-tîm-pi-nat a-cum le-ai bi — ne-
cu — vîn-tat, și pre- cum se cu- ve— nea ne-ai
mîn-tu-it pe_ noi, Hris-toa-se Dum-ne-ze — u — le, îm-

pa-că lu-mea ce se gă — seș — te în răz-
boa ——— ie, și în — tă — reș — te Bi — se — ri-
ca pe ca-re ai iu — bi — t-o, U-nu-le Iu-bi —
to-ru-le de oa ——— meni.__

Catavasiile Întâmpinării Domnului:

Pă- mîn - tul cel ro-di-tor de a — dîn-

ci——— me,_ us- cat l-a tre-cut oa-re-cînd___

soa-re — le; căci ca un zid s-a în-che- gat_a-pa de a-mîn-

do - uă păr - ți - le, tre-cînd po-po-rul ma-rea pe-des-

tru; ——— și lui Dum-ne-zeu cu plă - ce ———

re _ cîn - tînd: Să cîn - tăm ___ Dom-nu-lui căci cu mă-

ri —— re ___ s-a prea-mă — rit.

In - tă - ri-rea ce-lor ce nă-dăj-du-

iesc __ spre Ți ———— ne, în-tă - reș - te, __

Doam-ne, Bi - se-ri-ca Ta, pe ca - re ai cîș-ti-
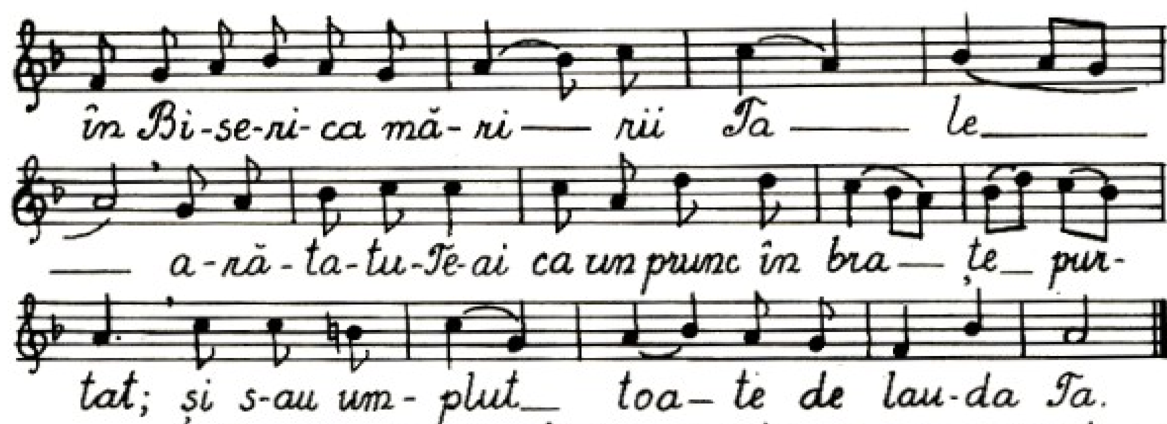
ga - t-o cu scump sîn —— ge — le Tău.
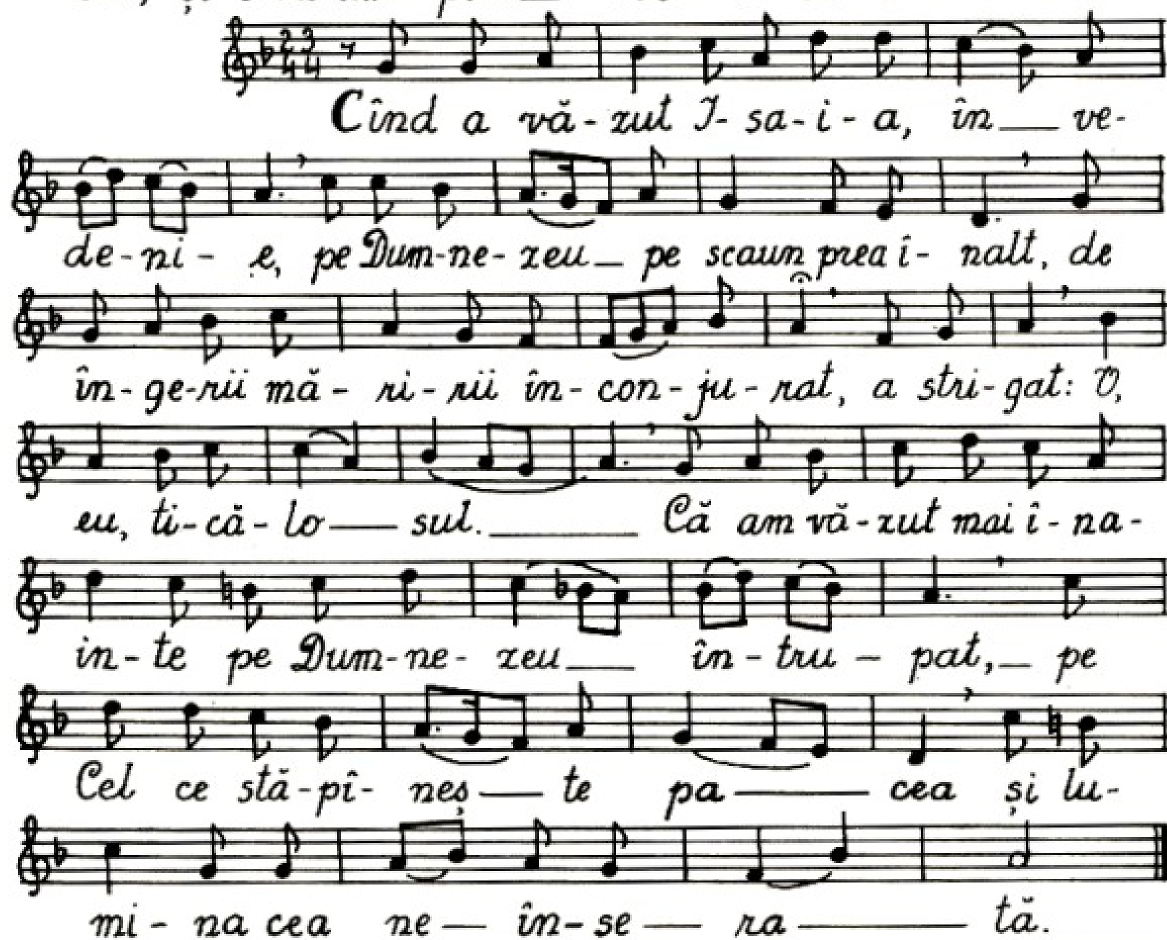
A - co-pe-ri-t-a _ ce-nu-ri-le bu-nă-
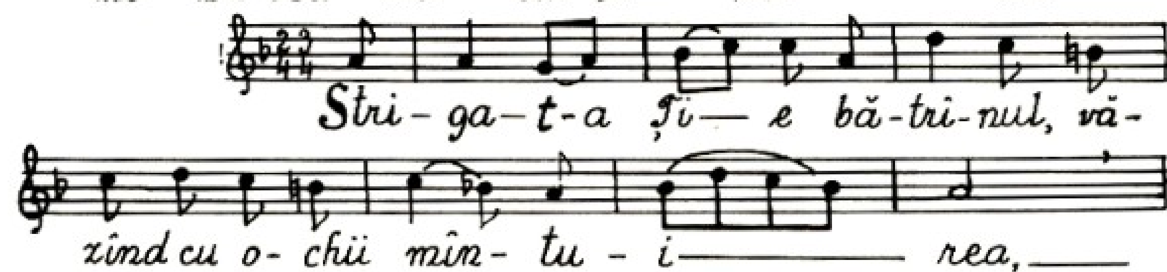
ta-tea Ta, Hris-toa —— se; că ie-șind din chi-

vo-tul sfin-ți ——— rii Ta ———— le, __ din

Mai - că __ ne - vă - tă - ma ———— tă, __

în Bi-se-ri-ca mă-ri — rii Ta — le —
— a-ră-ta-tu-Te-ai ca un prunc în bra — țe — pur-
tat; și s-au um-plut — toa — te de lau-da Ta.

Cînd a vă-zut I-sa-i-a, în — ve-
de-ni-e, pe Dum-ne-zeu — pe scaun prea î-nalt, de
în-ge-rii mă-ri-rii în-con-ju-rat, a stri-gat: O,
eu, ti-că-lo — sul. — Că am vă-zut mai î-na-
in-te pe Dum-ne-zeu — în-tru — pat, — pe
Cel ce stă-pî-neș — te pa — cea și lu-
mi-na cea ne — în-se — ra — tă.

Stri-ga-t-a Ți — e bă-tri-nul, vă-
zînd cu o-chii mîn-tu-i — rea, —

ca - re a ve - nit po-poa-re - lor _ de la Dum-ne-

zeu: Hris-toa - se, Tu ești Dum - ne - ze - ul meu.

Pe Ti - ne, _ Cel ce ai ră-co-rit în foc pe

ti — ne-rii cei ce Dum-ne - zeu —— Te-au nu -

mit, și din Fe - cioa-ră ne-pă-ta-tă Te-ai să-lăș-lu - it,

Dum-ne-zeu-Cu-vîn-tul, Te __ lău-dăm, cîn-tînd _ cu

bu-nă cre-din —— ță: Bi-ne-cu-vîn-tat _ ești Doam —

ne Dum-ne-ze-ul pă - rin-ți-lor noș —— tri.

Să lău - dăm, bi - ne să cu-vîn-

tăm _ și să ne în - chi - năm Dom-nu-

lui _ cîn — tînd _ și să-L prea-î - năl -

țăm pe Dîn-sul în —— tru toți ve — cii.

În fo-cul_ cel mis-tu-i- tor u-niți fi-

ind_ ti—ne—rii, cei ce au fost cei din-tîi_ în cins-

ti—rea lui Dum-ne——zeu, dar de vă-pa- ie ne-fi-

ind_ vă-tă— mați, cîn-ta-re dum-ne-ze- ias — că

au cîn-tat:____ Bi-ne-cu-vîn-tați, toa-te

lu-cru-ri-le Dom-nu-lui, pe · Dom——— nul

și-L prea î-năl-tați__ în—tru toți ve-cii.
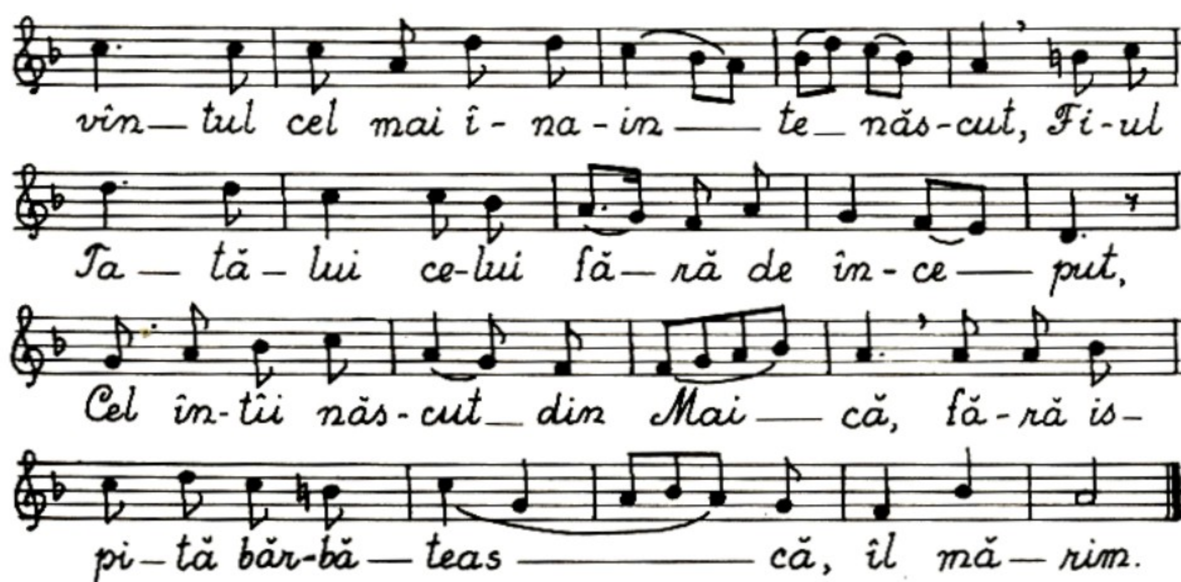
În le-ge, în um-bră și în__ scrip-

tu——— ră, în-chi-pu-i-re ve-dem noi cre-din-

cio——— șii. Toa-tă par-tea băr-bă-teas-că, ce des-
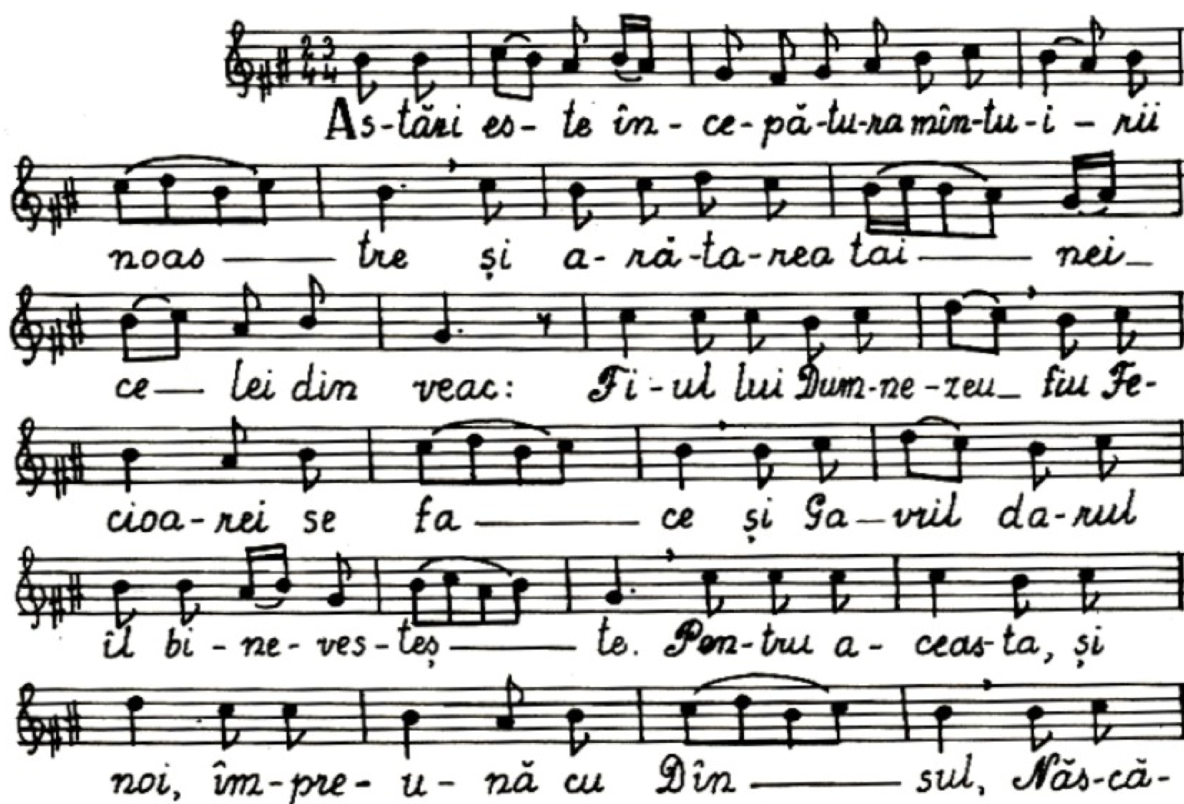
chi— de pîn-te-ce— le, Sfînt lui Dum-ne-
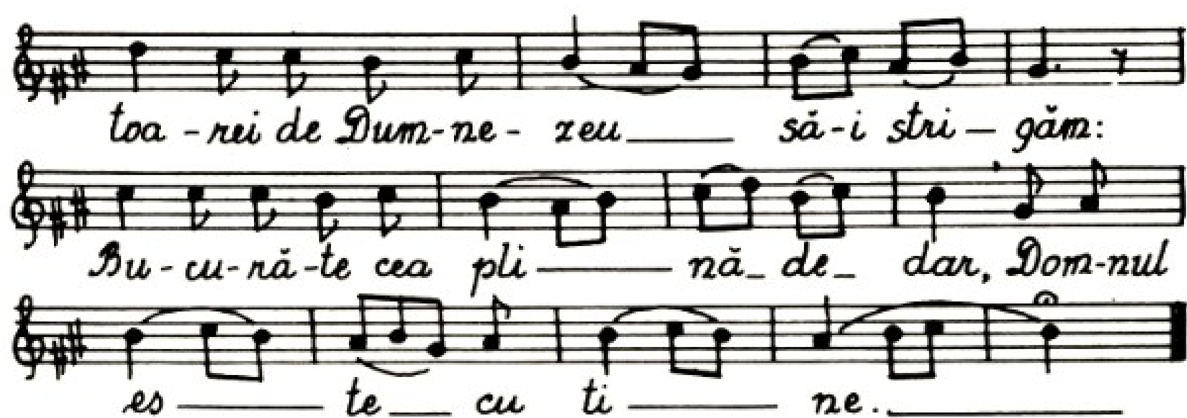
zeu___ es___ te.________ Deci, pe Cu-

Bunavestire – 25 martie

Troparul, glas I

Condacul Buneivestiri

Glasul al 8-lea

A - pă-ră-toa-re Doam-nă, pen-tru bi-ru-in-ță
mul-țu-mi— re, mîn-tu- in-du-ne din ne-voi, a-du-cem
ți - e, Năs-că-toa-rei de Dum-ne-zeu noi_ ro-bii_
tăi; ci, ca ce- ea ce ai stă-pî- ni - re ne-
bi-ru-i — tă, slo-bo- zeș-te - ne din toa - te ne-
vo - i — le_ ca să stri-găm_ ți — e:_
Bu — cu — ră — te, Mi — rea — să,—
pu - ru — rea Fe — cioa — ră._

Intrarea Domnului în Ierusalim – Floriile

Troparul, glas I:

În-vi-e-rea cea de ob— ște mai î-na-
in-te de pa-ti-ma Ta_ în-cre-din-țîn-du-
o, pe La-zăr din morți l-ai ri-di-cat, Hris-toa-se
Dum-ne-ze-u-le. Pen-tru a-ceas-ta,_ și noi ca prun-cii,
sem-ne-le bi-ru-in— ței pur-tînd, Ți— e, Bi-ru-i-
to-ru-lui mor-ții, stri-găm: O- sa-na_
Ce-lui din-tru î-năl-ți— me, bi— ne—cu-vîn-tat___
ești, Cel ce vii în-tru nu-me-le Dom-nu-lui.___

Condacul Floriilor

Glasul 6

Pe scaun în cer și pe mînz pe pă-
mînt fi-ind pur-tat, Hris-toa-se_ Dum-ne-ze-u-le___

lau-dă de la în-geri ai pri - mit și cîn-ta-re de la

ti - ne-rii cei ce stri- gau Ți —— e:

Bi - ne - cu - vîn - tat —— ești, Cel ce vii să

chemi — pe A — dam. ——

Cântări la Ceasuri

Ceasul I

Veniţi să ne închinăm… cu ps. 5, 89, 100, apoi troparul gl. VI „Dimineaţa auzi glasul meu…” (de trei ori), strana citeşte rugăciunea: „Cum te vom numi, ceea ce eşti plină de har…”. Se continuă cu celelalte stihuri după cum urmează:

Di-mi-nea — ța a-uzi-gla-sul

meu, Îm-pă-ra-tul meu și Dum-ne-ze-ul meu.___

Pa-șii mei în-drep-tea-ză-I du-

pă cu-vîn-tul Tău._ Și să nu mă stă-pî-neas-că nici o

fă—ră—de—le ——— ge.___

Mîn-tu-ieș-te-mă de cle-ve-ti-rea oa-me-ni-

lor_ și voi pă-zi po-run-ci-le Ta— le.___
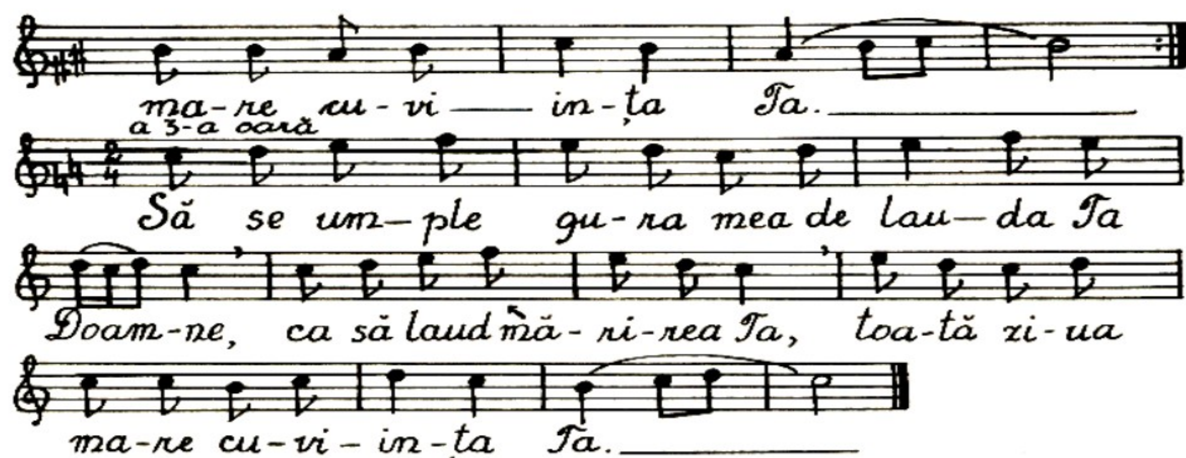
Fa-ța Ta a-ra-t-o pes-te ro-bul

Tău și mă în-va-ță în-drep-tă-ri-le Ta— le.___

1.2.

Să se um-ple gu-ra mea de lau-da Ta_

Doam-ne, ca să laud_ mă-ri-nea Ta, toa-tă zi-ua
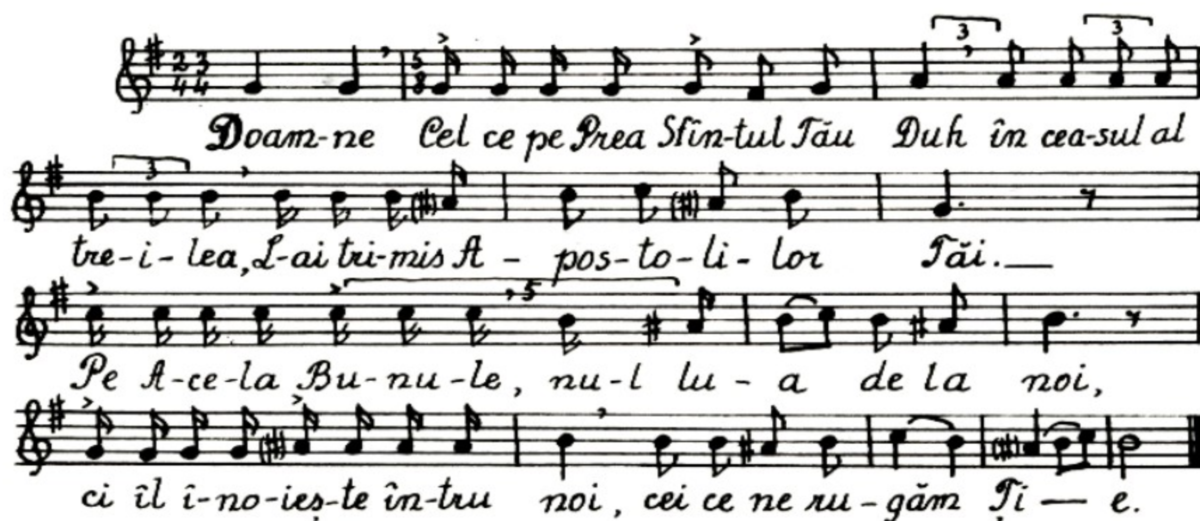

Se va vedea continuarea slujbei în Ceaslov sau Antologhion.

Ceasul III:

Preotul: Binecuvântat este Dumnezeul nostru…

Strana: Amin, veniţi să ne închinăm…cu ps. 16, 24, 50, troparul glas VI:

[157] Ceasurile sunt alcătuite din citiri făcute la strană. În prima parte sunt lecturi din psalmi, simbolizând epoca Vechiului Testament, în partea a doua sunt cântate o serie de tropare, care ne duc cu gândul la împlinirea profeţiilor di V. Test. , iar partea a treia cuprinde rugăciunea de încgeiere. Rolul preotului este foarte redus

Se continuă slujba după rânduiala din Ceaslov sau Antologhion.
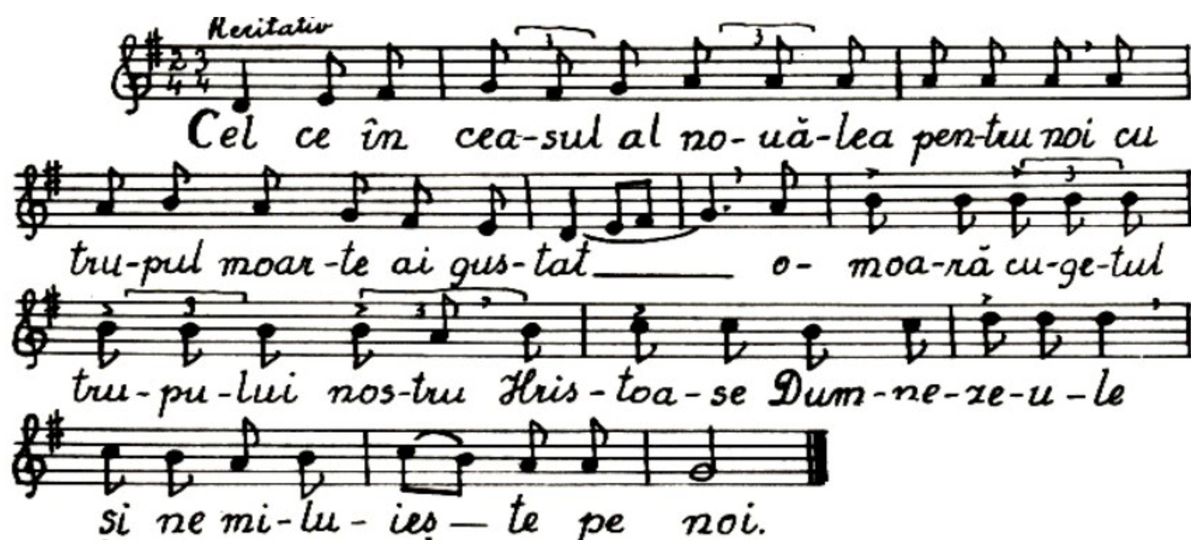
Ceasul VI

Veniţi să ne închinăm...(de trei ori) cu ps. 53,54, 90, apoi troparul glas II:

Cel ce în zi-ua și în cea-sul al șa-se-lea pe
Cru-ce ai pri-mit pă - ca - tul, cel cu în-drăz-nea-lă fă-cut de A-
dam în rai; și za- pi-sul gre-șe-li-lor noas-tre
ru-pe-l Hris-toa-se Dum-ne - ze-u-le și ne mîn-tu-
ieș— te pe noi

Ceasul IX

Veniţi să ne închinăm... (re trei ori), ps. 83, 84, 85, troparul glas VIII:

Mărire…Şi acum… „Cel ce pentru noi Te-ai născut din Fecioară…" (glas VIII). Se continuă slujba după Ceaslov sau Antologhion.

Obedniţa[158] (După Ceasul IX, strana cântă Fericirile.)

[158] Obedniţa se mai numeşte şi Prânzânda (de la obed = prânz, din slavonă) se oficiază în mănăstiri. Ea înseamnă şi închipuirea Sf. Liturghii, uneori fiind făcută în locul Sf. Lit.

Recit.

În-tru îm-pă-ră-ți-a Ta cînd vei ve-ni. po-me-neș-te-ne pe-noi Doam-ne.

Fe-ri-ci-ți sînt cei să-raci cu du-hul, că a-

ce-lo-ra es-te îm-pă-ră-ți-a ce-ru-ri-lor. ___

Refren

Po-me-neș-te-ne pe noi_ Doam-ne, ___ cînd vei ve-

ni în-tru îm-pă-ră-ți-a Ta.

Fe-ri-ciți sînt cei ce plîng, că a-ce ia se vor mîn-gî-

ia. ___ Pomenește-ne pe noi Doamne,...

Fe-ri-ciți sînt cei blînzi, că a-ce-ia vor moș-te-

ni pă-mîn-tul. ___ Pomenește-ne pe noi...

Fe-ri-ciți sînt cei ce flă-mîn-zesc și în-se-

tea-ză de drep-ta-te, că a-ce-ia se vor să-tu-

ra. ___ Pomenește-ne pe noi...

Fe-ri-ciți sînt cei mi-los-tivi, că a-

ce-ia se vor mi-lu-i. ___ Pomenește-ne pe noi...

Fe-ri-ciți sînt cei cu-rați cu i-ni-ma, că a-

Pomenește-ne pe noi...

ce-ia vor ve-dea pe Dum-ne-zeu ___

Fe-ri-ciți sînt fă-că-to-rii de pa-ce, că a-ce-ia

Pomenește-ne pe noi...

fi-ii lui Dum-ne-zeu se vor che-ma. ___

Fe-ri-ciți sînt cei pri-go-niți pen-tru drep-

ta-te, că a-ce-lo-ra es-te îm-pă-ră-ți-a

Pomenește-ne pe noi...

ce-ru-ri-lor. ___

Fe-ri-ciți veți fi cînd vă vor o-că-rî pe voi și

vă vor pri-go-ni și vor zi-ce tot cu-vîn-tul rău

Pomenește-ne...

îm-po-tri-va voas-tră, mințind pen-tru mi-ne. ___

Bu-cu-ra-ți-vă și vă ve ___ se-li-ți, că

Pomenește-n

pla-ta voastră mul-tă es-te în ce-ruri. ___

Refren

Mă-ri-re Tatălui și Fiului și Sfîn-tu-lui Duh. Po-me-

neș-te-ne pe noi Doam-ne, — cînd vei ve-ni în-tru

îm-pă-ră-ți-a Ta

Și a — cum și pu-ru-rea și în ve-cii

Pomenește-ne pe noi, Doamne,...

ve-ci-lor. A-min.

Po-me-neș-te-ne pe noi ——

Doam —— ne, cînd vei ve — ni în-tru

îm-pă-ră-ți-a Ta.

Po-me — neș-te-ne pe noi — Stă-

cînd vei veni.

pi —— ne,
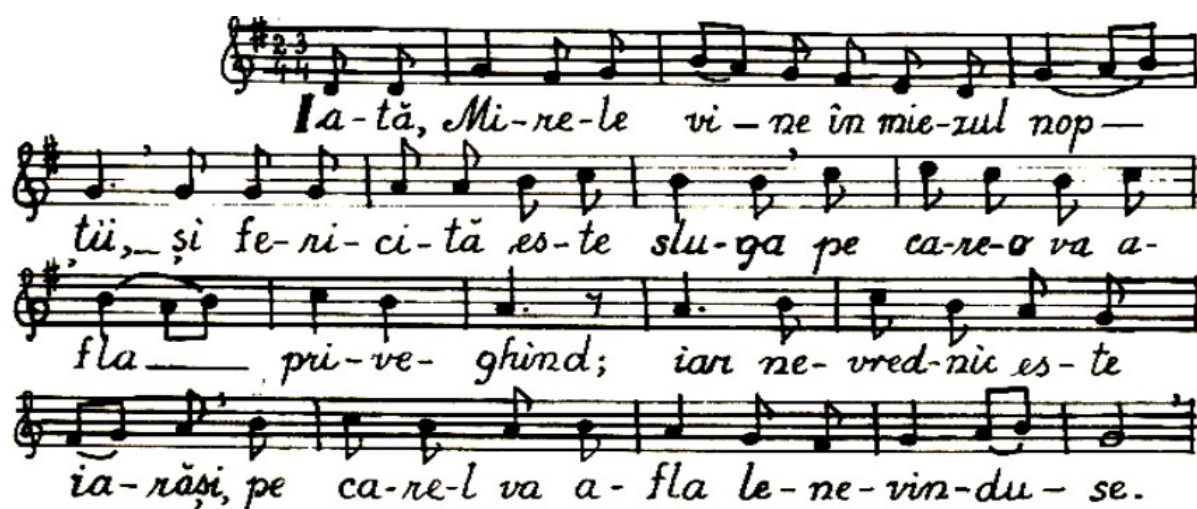
Po-me-neș-te-ne pe noi ——

cînd vei veni...

Sfin —— te,

Cântări la Denii

Deniile[159] sunt slujbe de priveghere, care se oficiază (la mănăstiri), seara în ajunul sărbătorilor, sau în Postul Mare, în toate bisericile, (săptămâna a V a, miercuri, Canonul cel Mare a Sf. Andrei Criteanul, iar vineri, Acatistul Buneivestiri). În săptămâna patimilor se oficiază denii începând cu seara Duminicii Floriilor până în vinerea patimilor. La Deniile din Duminica Floriilor, luni şi marţi, se cântă troparul „Iată Mirele vine în miezul nopţii…”, pe glasul VIII:

---

[159] Cuvântul denie vine din l. slavonă (vdenie), priveghere sau slujbă de noaptea. Ea aminteşte de vremea persecuţiilor când slujbele se oficiau noaptea

Vezi, dar, su- fle- te al meu, cu som-nul să nu te __ în-
gre- u - iezi, ca să nu te dai ___ mor ___ ții și a-
fa- ră de îm-pă-ră- ți ___ e să te în - cui, ci te deș-
teap ___ tă stri- gînd: Sfînt, ___ Sfînt, __ Sfînt ești Dum-ne-ze-ul
nos ___ tru. Pen- tru ru-gă-ciu-ni-le Năs-că-toa-rei de
Dum-ne - zeu, mi-lu- ieș ___ te - ne pe noi.
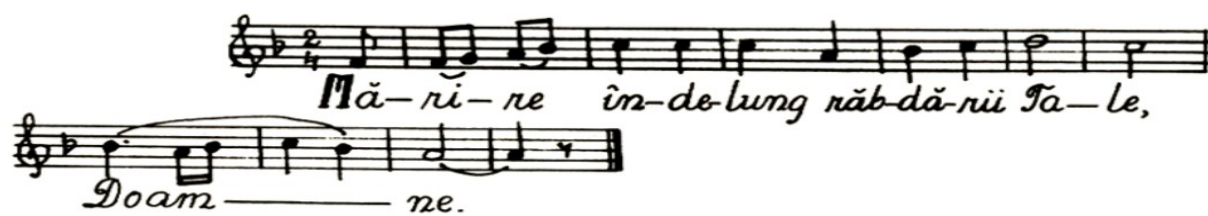
La Deniile din Duminica Floriilor, luni, marţi şi miercuri se cântă luminânda (svetilna) **„Cămara Ta Mântuitorule…”**:

Că-ma-ra Ta Mîn-tu-i - to ___ rul meu o
văd îm-po- do- bi ___ tă ___ și îm-bră-că-min ___
te ___ nu am ca să in-tru în-trîn ___ sa ___
___ Lu-mi-nea ___ ză-mi hai-na su-fle-tu-lui meu
dă-tă-to-ru-le de lu- mi ___ nă ___
și mă mîn ___ tu - ieș ___ te. ___

La **Denia de miercuri şi joi seara** se cântă troparul **„Când măriţii ucenici...”**, glas VIII:

Cînd mă-ri-ţii u-ce-nici la spă-la-rea ci-nei s-au
lu-mi-nat, a-tunci Iu-da cel rău___ cre-din-cios, cu iu-
bi-rea de ar-gint bol-nă-vin-du-se, s-a în- tu-ne-
cat, şi ju-de-că-to-ri-lor ce-lor fă-ră de le___
ge pe Ti-ne, ju-de-că-to___ rul cel drept Te-a dat.
Vezi, iu-bi-to-ru-le de a-vu-ţii, pe cel ce, pen-tru a-
ceas-ta spîn-zu-ra-re şi-a a-go-ni-sit. Fugi de su-fle-tul ne-
să-ţi-os,__ ca-re a în-drăz-nit u-ne-le ca a-
ces-tea__ a-su-pra În-vă-ţă-to-ru-lui. Cel ce
eşti spre toţi__ bun, Doam-ne mă-ri-re Ţi___ e.

La **Denia de joi seara**, înainte şi după citirea Evangheliilor se cântă **„Mărire îndelung răbdării Tale Doamne”**:

Mă–ri–re în-de-lung răb-dă-rii Ta–le,
Doam——— ne.

A- ces-tea zi-ce Dom-nul_ că-tre Iu-dei: Po-
po—rul meu ce am fă-cut ți— e? și cu ce _ v-am_
su-pă-rat ___ pe voi? Pe or-bii voș-tri i-am lu-mi-nat, pe
cei le-proși i-am cu-ră-țit, pe băr-ba-tul cel ce e-ra în pat—
— l-am în ___ drep-tat. Po-po—rul meu ce am fă-cut _ ți— e _ și cu
ce_ mi-ați răs-plă-tit_ mi- e. În loc de ma-nă, cu fie-re, în
loc de a—pă, cu o-tet și în loc a mă iu-bi, pe cru—ce m-ați pi-
— ro-nit. De a-cum nu voi mai răb-da. Che-ma ——— voi
nea-mu-ri-le me—— le_ și a-ce-lea_ mă vor prea-
—— mă-ri, îm-pre- u- nă cu Ta—tăl și cu Du-hul
Sfînt și_ eu le voi dă-ru-i vi-a ——— ță
veș ——— ni—— că.__

Antifonul 12, glas VIII, din Joia Patimilor, **„Acestea zice Domnul către iudei”.**

Sedealna glas IV, **„Răscumpăratu-ne-ai pe noi din blestemul legii…”**, se cântă după antifonul 15:

Răs-cum-pă-ra — tu — ne-ai pe noi
din bles-te-mul le — gii cu scump sîn-ge-le Tău, pe
Cru — ce pi-ro — nin — du — Te —
și cu — su-li — ța îm-pun-gîn-du — Te, ne-mu-
ri — re ai iz — vo — rît — oa — me-ni-
lor Mîn-tu-i-to-rul nos — tru mă-ri-re
Ți — e. —

Prochimenul glas IV din Joia Patimilor,

„Împărţit-au hainele mele loruşi…”:

Im-păr-ți — t-au hai-ne-le me — le
lo — ru și, și pen-tru că-ma-șa mea —
au a-run-cat — sorți.

Prohodul Domnului – Denia din Vinerea Patimilor

Starea I:

Andante religioso

În mor - mînt vi - a - ță, Pus ai fost — Hris - toa - se, Și s-au spăi - mîn - tat oș - ti — ri - le în - ge - rești Ple - că - ciu — nea Ta — cea — mul - tă — prea - ma - rind. x)

x) Celelalte stihuri ale „STĂRII" I-a, se găsesc în Triod

2 Dar cum mori, Viaţă,
Şi cum şezi în mormânt,
Şi împărăţia morţii Tu o zdrobeşti
Şi pe morţii cei din iad îi înviezi.

3 Te mărim pe Tine,
Iisuse Doamne,
Şi-ngroparea Îţi cinstim şi patimile,
Că din stricăciune Tu ne-ai izbăvit.

4 Cel ce-ai pus pământul,
Cu măsuri, Hristoase,

Astăzi şezi în mic mormânt, Ziditorule,

Şi din gropi, pe cei ce-au murit înviezi.

Starea a II-a:

Moderato

Cu - vi - ne - se dar, să că - dem la

Ti - ne, zi - di - to —— rul, Ce - la ce - pe

Cru - ce mîi — ni - le Ţi-ai în - tins Şi-ai zdro-

bit de tot pu - te - rea ce - lui rău.

2 Cuvine-se dar,

Să-ţi dăm slav-a toate Ziditorul,

Că din patimi Tu ne-ai scos, prin patima Ta,

Şi din stricăciune toţi ne-am izbăvit.

3 Soarele-a apus,

Iar pământul s-a clătit, Cuvinte,

Apunând Tu, ne-nseratul Soare, Hristos,

Şi cu trupul în mormânt punându-Te.

4 Somn învietor,

În mormânt dormind, Hristoase Doamne,

Din cel greu somn al păcatului ai sculat,

Întreg neamul omenesc cel păcătos.

5 Una-ntre femei,

Te-am născut Fiu, fără de durere;
Dar acum sufăr dureri, prin patima Ta,
Cea curată, mult jelindu-se zicea.

Starea a III-a:

Moderato
mf
Nea — mu – ri – le toa — te —
La — u – dă-n – gro – pă — rii Ţi-a -
duc Hris – toa — se al – meu.

2 Arimatianul,
Jalnic Te pogoară,
Şi în mormânt Te-ngroapă.

3 De mir purtătoare,
Mir Ţie, Hristoase,
Ţi-aduc cu sârguinţă
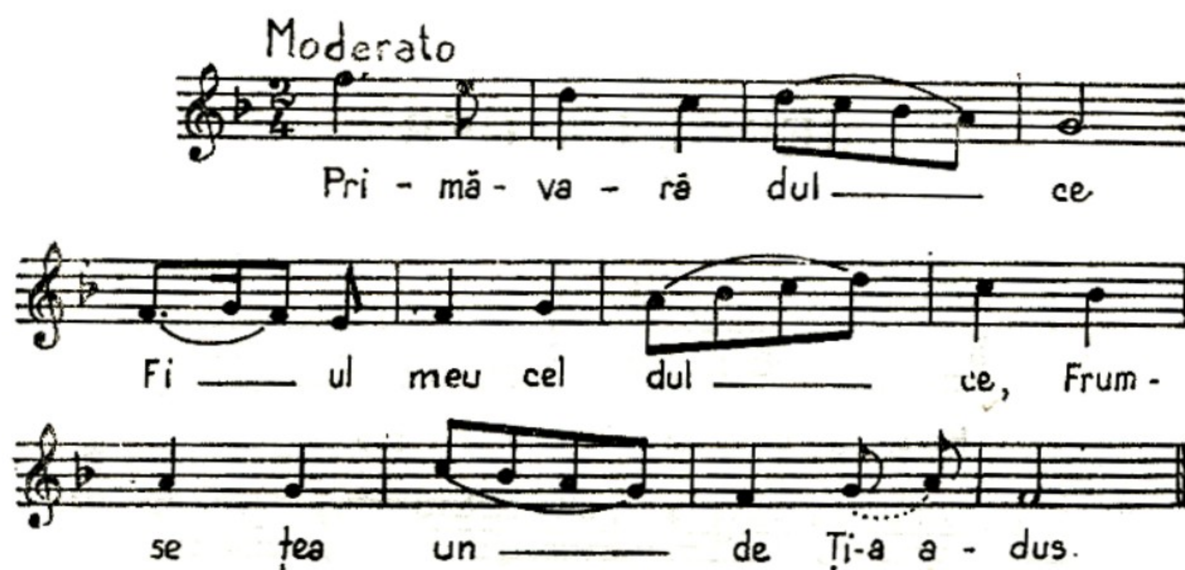
4 Vino-ntreagă fire,
Psalmi de îngropare,
Lui Hristos să-I aducem.

5 Pe cel viu cu miruri,
Ca pe-un mort să-L ungem,
Cu mironosiţele.

6 Fericitul Iosif,
Trupul ce dă viaţă,
Al lui Hristos îngroapă.
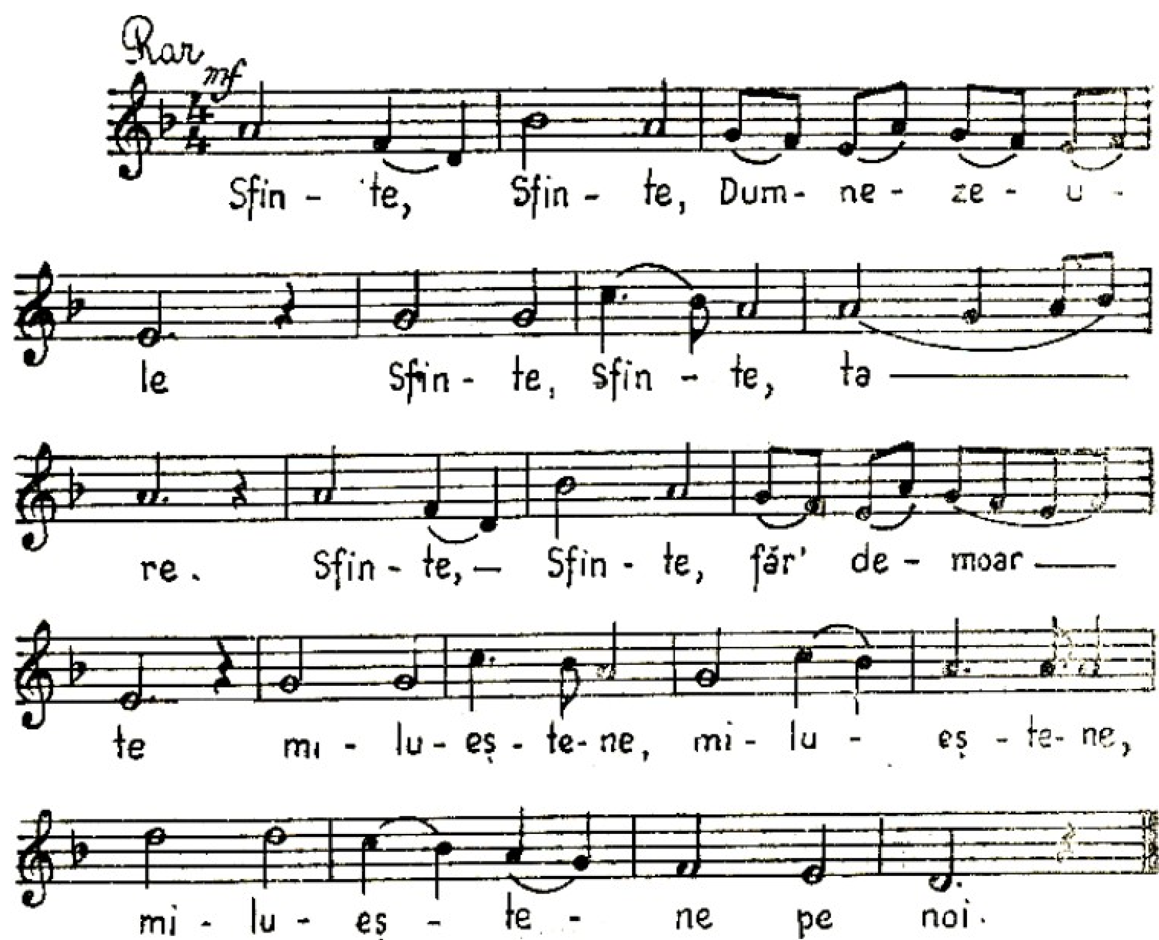
7 Cei hrăniţi cu mană,
Oţet şi cu fiere
Ţi-aduc, Hristoase al meu

Variantă de la starea a III-a:
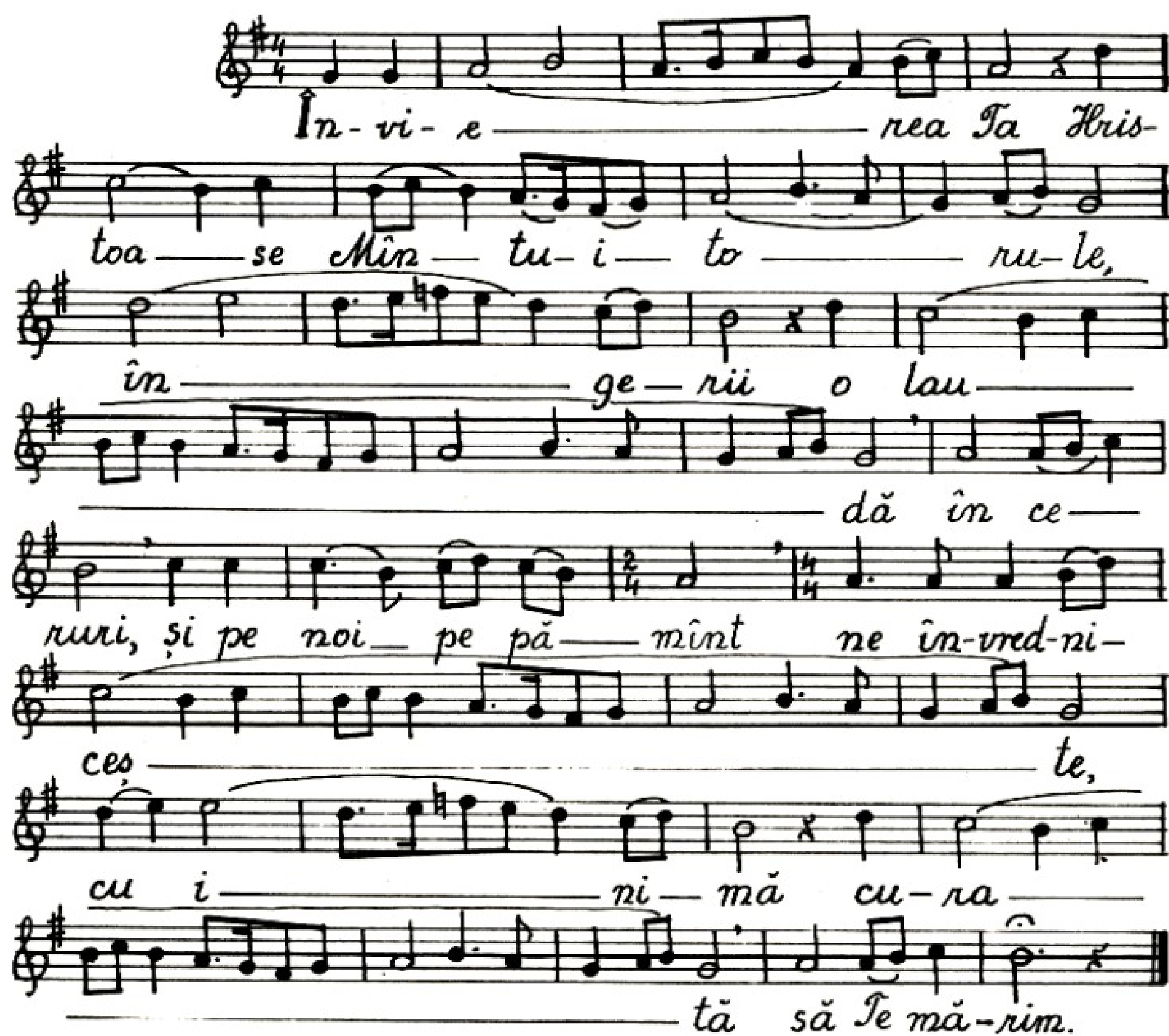

La înconjurarea bisericii se cântă „Sfinte Dumnezeule…”:

[160] Stările au fost preluate din Cartea de cântări bisericeşti, Timişoara 1989, pp.49-411.

Învierea Domnului – Sfintele Paşti

Preotul din uşile împărăteşti, înalţă lumânarea aprinsă şi rosteşte cu glas mare (de trei ori): **Veniţi de luaţi lumină.** Se înconjoară biserica, cântându-se „Învierea Ta…”:

După înconjurare, în faţa uşilor bisericii, preotul se rosteşte Evanghelia, apoi: „Mărire sfintei şi celei de o fiinţă şi de viaţă făcătoarei şi nedespărţitei Treimi, totdeauna...”

Strana: Amin.

Preotul cântă: **„Hristos a Înviat...”**

Solemn

Hris-tos a în- vi-at din morți, cu moar-tea pe moar-te

căl- cînd, și ce- lor din mor- min- te, vi- a- ță dă-ru- in- du- le.

Varianta Podoleanu:
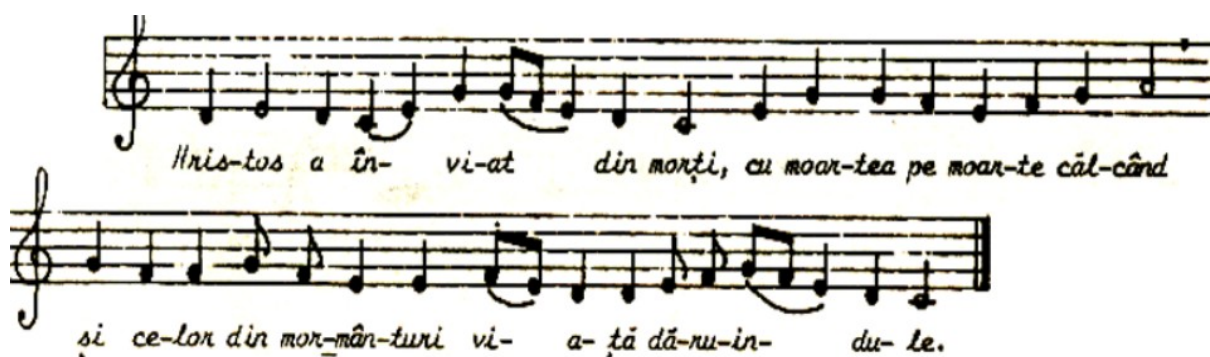
Hris – tos a în – vi – at din morți cu moar-tea pre moar-te căl – cînd și ce – lor din mor– mîn – turi vi – a – ță dă – ru – in - du – le!

Varianta psaltică, glas II:

Hris-tos a- în-vi- at din morți, cu moar- tea- pe moar- te căl-

când și ce- lor din mor-mân-turi vi- a- ță dă-ru- in- du- le.

Varianta Muzicescu:
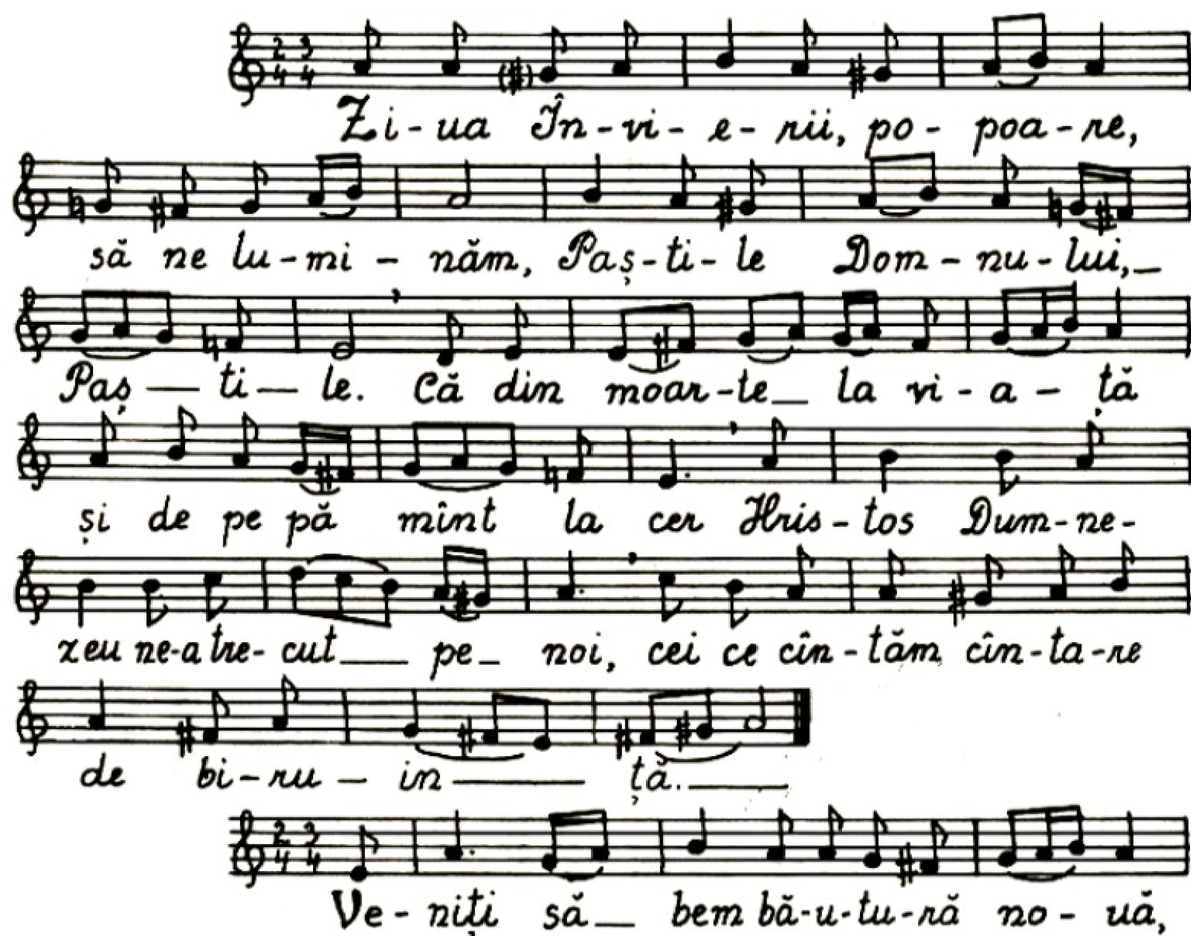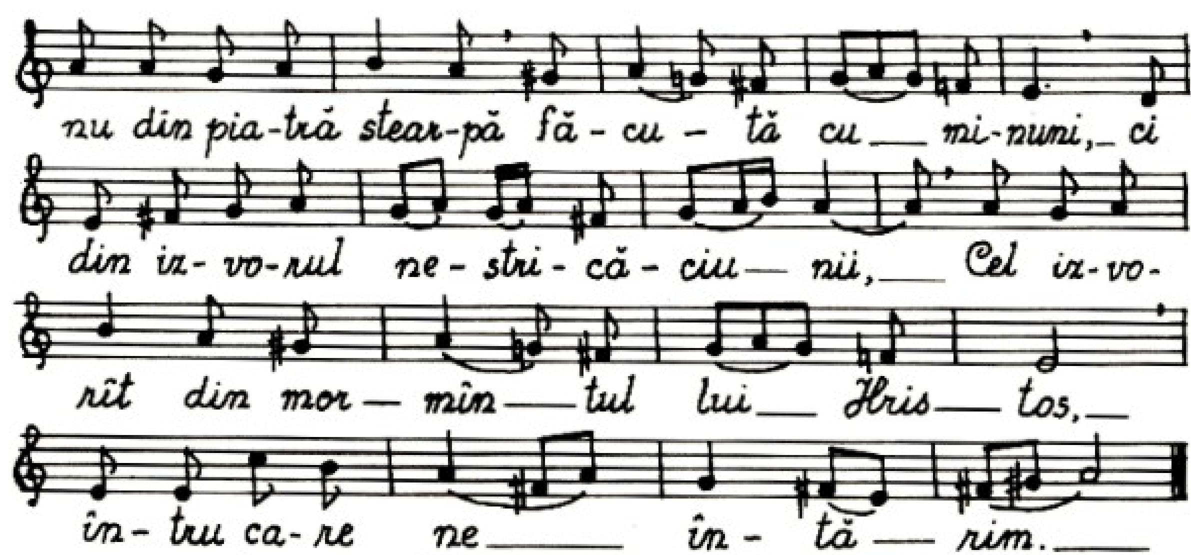

.

Preotul: Stihurile Paştilor (după fiecare stih se cântă Hristos a înviat…).

Preotul: Deschideţi-vă porţi veşnice… (de trei ori). Se intră în biserica cântându-se Hristos a înviat…

Preotul: Ectenia mare, **Catavasiile Sfintelor Paşti**:

[161] Apud Nicolae Belean, op. cit. p. 14.

Ve- nind mai î - na - in ______

te ____ de ___ zori, ce-le ce au fost __ cu _ Ma-

ri ______ a, și a-flînd __ pia-tra răs-tur-

na — tă de pe ___ mor — mînt, _ a-u- zi-t-au

de la în ___ ger: Pen-tru ce-L că-u-tați prin-tre cei

morți ___ ca _ pe _ un ___ om, pe Cel ce es-te lu-

mi-na cea pu-ru-rea _ fi-i-toa ______ re? Ve-

deți _ giul-giu-ri ___ le _ ce-le de __ în-gro-

pa — ne! A-ler-gați și ves- tiți —

lu — mii că s-a scu-lat — Dom — nul —

o-mo-rînd — moar — tea; că es-te — Fi — ul lui

Dum — ne — zeu, Cel ce mîn-tu-ieș-te nea —

— mul o — me — nesc. —

La dum-ne-ze- ias-ca stra-jă, de Dum-ne-

zeu gră-i- to — rul A — va-cum să stea — îm-pre-

u-nă cu — noi și să a-ra-te pe în-ge-rul cel pur-tă-

tor de lu — mi — nă, gră-ind — cu ma-re glas:

As-tăzi es-te mîn-tu-i — rea lu — mii, —

că a în-vi-at — Hris-tos — ca un A —

tot — pu — ter — nic. —

Să mî-ne-căm cu mî-ne-ca-re a-dîn-că,

și în loc de mir, cîn-ta-re să a-du-cem Stă-

pî — nu lui; și să ve-dem pe Hris-tos, _ Soa-re-le _ drep-

tă — ții, tu-tu-ror vi-a — ță ră-să — rind. ___

Po-go- rî — tu - Te-ai în ce-le

mai de jos a-le pă-mîn-tu-lui și ai sfă-rî-mat în-cu-ie-

to-ri-le ce-le _ veș — ni — ce, ca — re ți —

neau pe cei le-gați _ Hris-toa — se; iar a tre-ia zi, ca și _

Io — nà din chit, ai în-vi-at ___ din mor- mînt. ___

Condacul Învierii

Glas 8

De Te-ai și po-go-rît _ în _ mor — mînt, Cel ce

ești _ fă-ră de _ moar — te, _ dar pu-te-rea _ ia — du-lui

ai__ zdro—— bit__ și ai în-vi—— at__

ca un bi-ru-i- tor, Hris-toa-se____ Dum-ne-

ze u le, zi cînd fe-me-i lor mi-no-no-si-te:

Bu-cu-ra-ți—— vă. Și A-pos-to-li-lor Tăi pa-

ce__ dă-ru-in-du—— le,_ Cel__ ce___ dai_

ce-lor că—zuți_____ ri-di-ca———— re.

Înviind Iisus...

În-vi-ind______ Ii—sus din mor-

mînt, pre-cum a zis mai î-na-in—te,_____ ne-a

dă-ru-it__ no—uă vi-a-ță__ veș—ni-că și

ma———— re mi———— lă.__

Cel ce ai iz-bă-vit pe ti-neri din cup-

tor,_ fă—cîn-du-se om, pă-ti-meș-te ca__ un

mu— ri— tor; și prin pa-ti-mă pe cel mu-ri-

tor îl îm-bra-că în po-doa-ba nes-tri-că-ciu-nii.

Cel ce es-te sin-gur bi— ne-cu— vîn-

tat, Dum-ne-ze-ul pă-rin-ți-lor și— prea-mă-rit.—

Să lăudăm...

Să lău-dăm, bi— ne să cu-vîn-tăm— și

să ne în-chi-năm Dom-nu-lui cîn-tînd și să-L prea î-năl-

țăm pe Dîn-sul în— tru toți ve— cii.—

Cîntarea a VIII-a

A- ceas-tă a-lea-să și sfîn-tă zi, cea din-

tîi a săp-tă— mî— nii, îm-pă-ră-tea-să și

Doam— nă, praz-nic al praz-ni-ci-lor es—

te— și săr-bă-toa-re a săr-bă-to-ri-lor, în-tru ca-re—

bi-ne-cu-vîn— tăm pe Hris-tos în— veci.—

În- ge-rul a stri-gat ce-lei pli - ne de_

dar: Cu — ra - tă Fe — cioa — ră, bu- cu-ră- te._ Și

ia-ră și zic_ bu cu-ră - te,_ că Fi-ul tău a în-vi-

at_ a tre-ia zi_____ din mor-mînt, și pe

morți_ I-a ri — di — cat,_ ve- se- li- ti-

vă_ po—poa—— re.____

Lu-mi— nea-ză— te, lu-mi-nea-ză-te_

no-u-le Ie-ru- sa- li — me, că mă-ri-rea Dom-nu-lui pes-te

ti - ne a_ ră — să — rit. Sal - tă a- cum și te

bu-cu- ră Si — oa — ne;__ iar tu, Cu-ra-tă Năs-că-

toa-ne de Dum- ne- zeu, ve-se- leș-te- te în-tru

În-vi-e-rea Ce-lui năs-cut al_ tău.____

Luminânda (Svetilna):

Cu tru-pul a-dor-mind,
ca un mu-ri-tor, Îm-pă-ra-te şi Doam-
ne, a tre-ia zi ai în-vi-at, pe A-
dam din stri-că-ciu-ne ri-di-cîn-du-l şi
moar-tea pier-zîn-du-o. Paş-ti-le
ne-stri-că-ciu-nii, lu-mii
spre mîn-tu-i-re.

Laudele Paştilor, glas V, **podobie:**

Să se scoa — le Dum-ne — zeu și

să se ri-si-peas — că vrăj-ma — șii Lui.

Paș-ti-le ce-le sfin-ți — te_ as-tăzi

no — uă_ s-au_ a — ră — tat. Paș-

ti-le ce-le no — uă și sfin — te, Paș-ti-

le_ ce le de tai — nă, Paș — ti — le în-tru

tot — prea cins-ti — te, Paș-ti-le Hris-tos

mîn — tu-i — to — rul, Paș — ti — le

ce-le — fă-ră pri-ha — nă, Paș-ti-le ce-le mari,

Paș-ti-le — cre-din — cio — și — lor, Paș — ti — le

ca-re au des-chis no-uă u — și-le ra — iu — lui,

Paș - ti - le ca — re sfin-țesc pe —

toți cre-din — cio — șii.

Pre-cum pie-re fu — mul, să pia —

ră; pre — cum se to peș te cea-ra de fa — ța

fo — cu — lui.

Ve - niți de la mor-mînt fe — mei — bi —

ne — ves-ti — toa — re, și

zi ——— cați Și — o —— nu- lui: Pri-mes- te —

de la noi bu-ne-le ves- tiri ——— de — bu-cu-

ri ——— e a-le În-vi-e-rii Lui — Hris-tos;

Ve-se-teș-te-te, sal — tă și te — bu-cu-ră, I-e-ru-sa-

li ——— me, pe Îm-pă-ra — tul-Hris-tos vă-

zîn-du-l ca un — mi- re ie — șind — din mor-mînt.

A- șa să — pia-ră pă-că-to-șii — de- la-

fa — ța lui Dum-ne —— zeu iar drep — ții

să — se — ve-se- leas —— că. —

Mi-ro-no-si — te — le — fe — mei

foar-te — de — di-mi-nea-ță stînd î-na- in — tea mor-

mîn-tu-lui — Dă-tă-to — ru-lui de vi-a — ță, — a-

fla t-au în—— ger pe— pia—tră șe——

zînd; și a— ce— la,— gră—ind,— că-tre—

dîn-se-le a- șa zi- cea: Ce cău—tați— pe Cel

viu— prin-tre morți? Ce plîn-geți pe Cel ne- stri-că-

cios, ca și cum ar fi— în-tru stri-că-ciu——

ne? Mer-gînd, ves- tiți— u- ce— ni- ci— lor Lui.

A-ceas-ta es-te zi-ua pe ca-re a fă-

cu-t-o Dom— nul; să ne bu-cu-răm și să ne ve-se-

lim—— în— tr-în—— sa.—

Paș-ti-le— ce— le fru- moa— se,

Paș- ti-le Dom—— nu— lui Paș-ti— le! Paș

ti- le ce-le prea cinsti-te no— uă ne-au ră— să-

rit; Paș-ti le— cu bu-cu-ri — e — u — nul-pe-

al — tul să — ne îm-bră — ți — șăm. O,

Paș — ti — le, — mîn-tu-i — re-de — în-tris-

ta — re. Că — as-tăzi din mor-

mînt — ca din-tr-o că — ma — ră

stră — lu — cind Hris — tos, pe fe-

mei — de — bu-cu-ri — e — le-a um-

plut, — zi-cînd: Ves-tiți A — pos-to — li — lor. —

Mări — re Tă-tă — lui și Fi —

— u-lui și — Sfîn-tu-lui — Duh.

Și — a-cum și pu-ru-rea și în

ve — cii ve — ci — lor. A — min. —

Zi-ua În-vi-e — rii! Și
să ne lu mi — năm — cu — prăz-nu-i — rea, și
u — nul pe — al — tul — să — ne îm-
bră — ti — șăm. Să — zi —
— cem: fra — ți — lor, — și
ce — lor — ce — ne u — răsc — pe — noi, să ier-
tăm — toa-te pen — tru — în-vi-e — re. Și
— a- șa — să stri-găm: Hris-tos — a —
în-vi-at din — morți, cu — moar — tea
pe — moar — te — căl — cînd și
ce lor din mor — min — te vi-
a — ță — dă-ru — in — du — le.
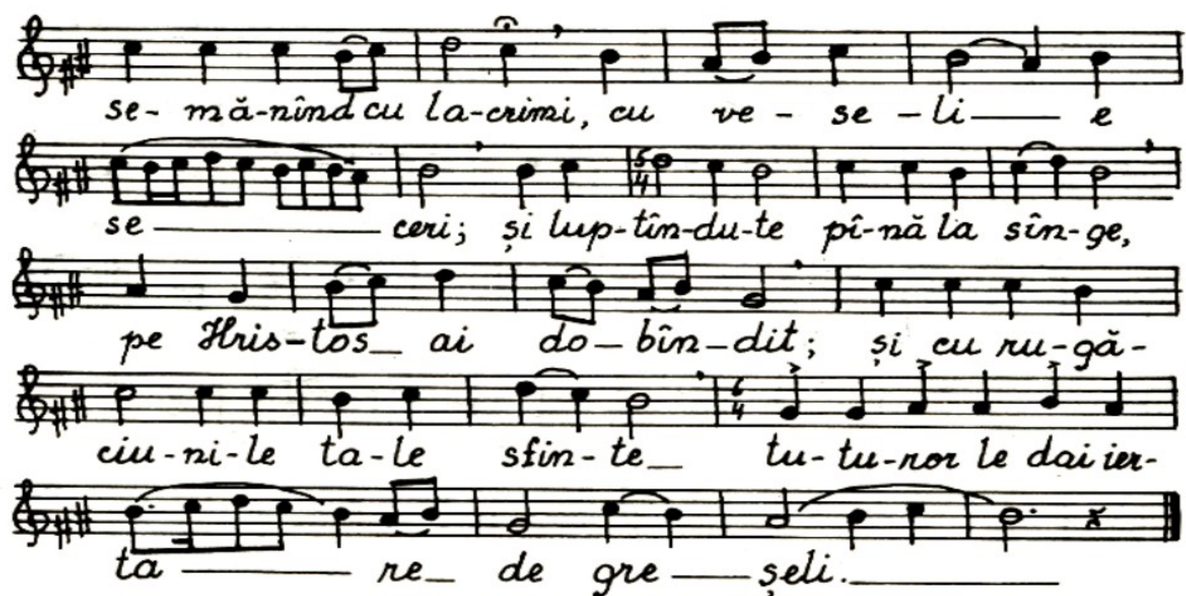
Urmează troparul „Din gura ta ca o taină...” (glas VIII), ecteniile finale şi otpustul special al Praznicului.

Sfântul Mare Mucenic Gheorghe – 23 aprilie

Troparul şi **condacul**, glas IV:

Ca un mîn-tu-i-tor al
ce lor ro-biți și ce-lor să-raci o-
cro-ti tor, ne-pu-tin-cio-și-lor doc-
tor, îm-pă-ra-ți-lor a-pă-ră-
tor, pur-tă-to-ru-le de bi-ru-in-ță, Ma-re Mu-ce-
ni-ce Gheor-ghe, roa-gă-te lui Hris-
tos Dum-ne-zeu să mîn-tu-ias-că
su-fle-te-le noas-tre.

Lu-crat fi-ind de Dum-ne-zeu, te-ai a-ră-
tat lu-cră-tor prea cins-tit al bu-nei cre-
din-țe, spi-ce-le fap-te-lor bu-
ne a-du-cin-du-ți ți-e. Că

Înălţarea Domnului – la 40 de zile de la Paşti

Troparul, glas IV şi **condacul**, glas VI:

Î-năl-ța-tu-Te-ai în-tru mă-ri-re, Hris-
toa-se Dum-ne-ze-ul nos — tru, bu-cu-
ri-e — fă-cînd — u-ce-ni — ci — lor — Tăi
cu fă-gă-du-in-ța Sfîn — tu — lui — Duh, în-cre-din-
țîn-du-se ei prin bi-ne-cu-vîn-ta — re, — că
Tu ești Fi — ul lui Dum — ne — zeu, Mîn-tu-i-
to — rul lu — mii. —

Pri- mind rîn-du- ia - la cea pen-tru
noi, și ce - le de pe pă-mînt u - nin-du-le cu
ce — le ce — nești, Te-ai î - năl-țat în-
tru mă-ri — ne, Hris-toa — se — Dum-ne-
ze - ul nos — tru, — nici - de - cum —
des-păr-țin-du-Te, — ci ră-mî-nînd —
— ne - de - păr - tat — și stri - gând —
ce — lor ce Te iu - besc pe Ti — ne —
Eu sînt cu voi și ni - meni îm - po - tri - va
voas — tră. —

Pogorârea Duhului Sfânt (Rusaliile) – la 50 de zile de la Paşti

Troparul şi **condacul**, glas VIII:

Bi – ne eşti cu-vîn-tat Hris-toa-se –

Dum-ne-ze-ul nos —— tru, – Cel – ce prea în-țe-

lepți_ pe pes- cari___ i-ai_ a___ ră___ tat,_

tri-mi-țîn-du- le___ lor___ Du___ hul___ Sfînt;

și prin-trîn-șii lu - mea ai___ vî___ nat,_

Iu-bi-to-ru-le de oa___ meni, mă-ri-re

Ți_____ e.__

Cînd Cel prea î- nalt, po-go-nîn-du-se,_

a a___ mes-te___ cat___ lim-bi___ le,_ des-păr-

ți_____ t-a nea___ mu-ri___ le;___ iar

cînd a îm-păr-țit___ lim-bi-le___ ce-le

de___ foc, la o u-ni-re pe toți___

i-a___ che___ mat; și cu un glas mă-rim___

___ pe Prea-sfîn-tul Duh.

Sfinţii Împăraţi Constantin şi Elena – 21 mai

Troparul, glas VIII şi **condacul**, glas III:

Chi-pul cru-cii Ta-le pe cer_ vă-zîn-

du-l, și ca Pa-vel che-ma-rea nu de la oa-meni lu-

înd,_ cel în-tre îm-pă-rați A-pos-to-lul Tău,__

Doam—ne,_ îm-pă-ră-teas-ca ce-ta-te în

mîi-ni-te Ta—le o au pus. Pe ca—re pă-

zeș-te-o tot-dea-u-na în pa——ce,

pen-tru ru-gă-ciu-ni-le Nă-scă-toa-rei de Dum-ne-zeu,

rar
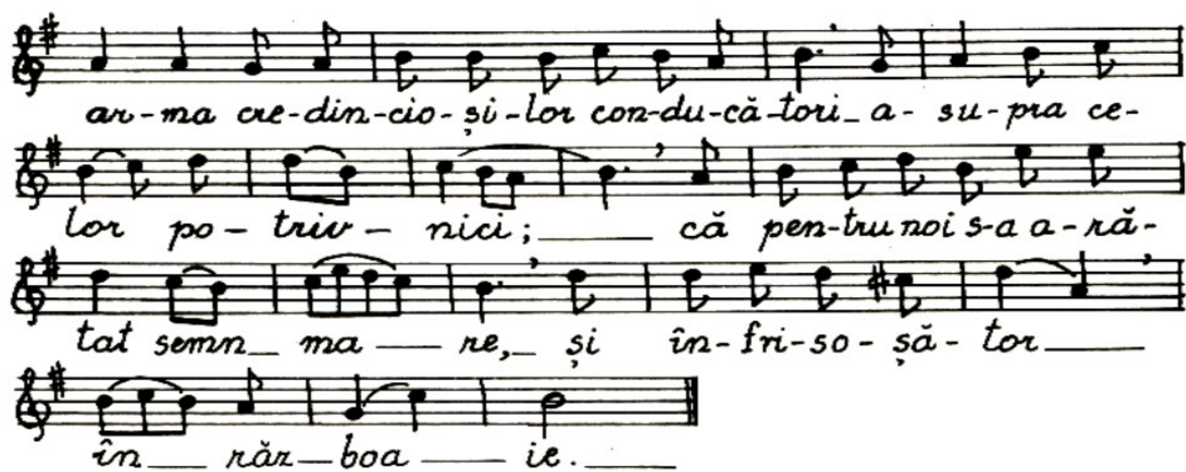
u-nu-le iu-bi—to—ru—le de oa—meni.

Cons-tan-tin_ as-tăzi, cu mai-că-sa_ E-

le——na,_ Cru-cea o a—ra-tă_lem-nul

cel prea-cins-tit,_ ca-re_ es-te ru-și-

na-rea tu-tu—ror_ iu—de—i—lor_ și

Naşterea Sfântului Ioan Botezătorul – 24 iunie

Troparul, glas IV şi **condacul**, glas III:

Pro- ro-cu-le și Mer-gă-to-ru-le-na-
in te al ve-ni-rii lui Hris-tos, a te lău-
da du-pă vred-ni-ci-e nu ne pri-ce-pem noi, cei ce cu
dra-gos-te___ te___ cins-tim că ne-ro-di-rea
ce-le-ea ce te-a năs-cut, și a-mu-ți-rea pă-rin-te-lui tău s-a
dez-le-gat, în-tru mă-ri-tă și cins-ti-tă naș-te-rea
ta; și în-tru-pa-rea Fi-u-lui lui Dum-ne-zeu
lu-mii se bi___ ne-ves-tes___ te.___

Ce-ea ce mai i-na — in — te e — ra ____
stear — pă, as-tăzi pe Î-na-in-te-mer-gă-to-rul lui Hris-
tos ____ naș ____ te, _ iar a-ces-ta es-te îm-pli-
ni-rea a toa-tă proo-ro-ci ____ a; că Cel pe
ca-re proo-ro-cii mai î-na-în ____ te L-au ves-
tit, pe A-ces-ta, mî-na în Ior-dan pu-nîn ____ du-și, s-a
a-ră-tat Cu-vîn-tu-lui lui Dum-ne-zeu, proo-roc, pro-po-vă-du-i-
tor, îm-pre-u-nă și Î-na-in — te-mer-gă-tor.

Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel – 29 iunie

Troparul, glas IV şi **condacul**, glas II:

Cei ce sîn — teți în-tre A-pos-toli
cei din-tîi pe scau-ne șe-ză-tori, _ și
lu-mii în-vă-ță — tori, Stă-pî-nu-lui tu-tu-
ror _ ru-ga-ți-vă _ pa-ce lu-mii

să dă-ru-ias — că_ şi su-fle-te-lor noas-tre

ma — re mi — lă. —

Pe pro-po-vă-du-i- to — rii cei

tari şi de Dum-ne-zeu — ves-ti — tori, cu-

nu-ni-le u-ce-ni-ci-lor Tăi, —

Doam — ne, — i-ai pri-mit în-tru

des-fă-ta-rea bu-nă-tă-ţi-lor Ta —

le — şi în tru o-dih — nă; — că

chi-nu-ri-le şi moar-tea lor —

le-ai pri — mit — mai pre-sus de ori —

ce — pri-nos, — Cel ce sin — gur cu-noşti

ce — le din i — ni — mă. —

Sfântul Proroc Ilie Tesviteanul – 20 iulie

Troparul, glas IV şi **condacul**, glas II:

Cel ce a fost ___ în - ger în trup, te-
me - iul _ proo-ro - ci - lor, _ al do- i - lea mer-gă-
tor î - na- in- te al ve - ni - rii lui Hris-tos I-
li - e mă - ri ______ tul, _ ca - re a tri-
mis de sus lui E ___ li ___ sei ____ dar _
boa - le - le go - neș ___ te și pe cei le- proși cu-ră-
țeș ________ te. Pen-tru a - ceas-ta și ce- lor ce-l cins-
tesc ___ pe dîn ______ sul le iz - vo - răș ______
te ______ tă- mă - du ____ iri. ______________

Proo-ro _______ cu - le și î - na-in-te
vă ___ ză - to - ru - le ___ al lu-cru-ri-lor ce-lor
mari a - le lui Dum - ne - zeu, I - li - e cel cu

nu — me ma — re. — Ca - re cu cu -
vîn-tul tău ai o - prit — no — rii cei
cur - gă - tori — de a — pă — roa - gă
pen — tru noi pe U - nul iu - bi - to —
rul — de oa — meni. —

Schimbarea la Faţă – 6 august

Troparul şi **condacul**, glas VII:

Schim - ba - tu - Te-ai la fa - ță în
mun — te, Hris — toa — se Dum - ne -
ze — u — le, a - ră - tînd u - ce - ni - ci - lor
Tăi — mă - ri — rea Ta, — pe cît — li —
se — pu tea. Stră-lu - ceas - că și no — uă, pă - că -
to și lor, lu - mi - na Ta cea pu - ru -
rea — fi — i — toa — re. —

Pen-tru ru-gă-ciu-ni-le Năs-că-toa-rei de

Dum — ne zeu, Dă-tă-to-ru-le de lu-

mi — nă, mă-ri — re Ţi — e. —

În mun-te — Te-ai schim-bat la fa —

ţă, şi pe cît au — cu-prins — u-ce-

ni-cii — Tăi, au vă-zut — mă-ri — rea

Ta, — Hris-toa — se Dum-ne — ze — u —

le; — că da-că Te vor ve-dea — răs-tig-nit —

să cu-noas-că Pa-ti-ma Ta cea de bu —

— nă — vo — ie, şi lu — mii să

pro-po-vă-du-ias — că, că Tu eşti cu a-

de — vă-rat ra — za Ta-tă — lui. —

Adormirea Maicii Domnului – 15 august

Troparul, glas I şi **condacul**, glas II:

Întru naș-te-re fe-cio-ri-a ai pă-zit,
în-tru a-dor-mi-re lu-mea nu o ai pă — ră-sit, de Dum-ne-
zeu Năs-că-toa-re. Mu-ta — tu — te-ai la vi-a-ță fi-ind
Mai — ca Vi — e — ții, — și cu ru-gă-ciu-ni-le
ta — le mîn-tu-iești din moar-te su-fle-te-le noas-tre. —

Pe Năs-că-toa — rea de Dum-ne-zeu, cea
în-tru ru-gă-ciu-ne a — dor-mi — tă, —
și nă-dej-de ne-clin-ti-tă în — tru o — cro-tiri, mor-
mîn-tul și moar-tea nu o au ți — nut;
căci ca pe o Mai-că a Vi- e-ții, la vi-a-ță o
a — mu-tat, Cel ce s-a ză-mis-lit în pîn — te-ce-le —
ei cel pu-ru-rea — fe-cio-re —

Bibliografie

Trifon Lugojan, Cântări bisericeşti, Arad, 1905.

Atanasie Lipovan, Colecţiune de cântări bisericeşti, Sân-Miclăuşul-Mare, 1906.

Atanasie Lipovan, Cântări bisericeşti pentru toate sărbătorile de peste an, şase volume, Arad, 1946.

Preot militar, Terenţius Bugariu, Sentinela cântărilor bisericeşti, Timişoara, 1908.

Tirfon Lugojan, 70 cântări religioase, Arad, 1942.

Nicolae Stoicescu, Cântări ortodoxe, Bucureşti, 1942.

Trifon Lugojan, Irmoase şi pricesne la Praznicele Împărăteşti, Arad, 1927.

Dimitrie Cusma, Melodii bisericeşti, Caransebeş, 1934.

Trifon Lugojan, Răspunsuri liturgice, Arad, 1939.

Traian Vulpescu, Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur, Cluj, 1939.

Cornel Givulescu, Trei Liturghii, Arad, 1933.

Nicolae Firu, Cântări bisericeşti, Oradea, 1933

Vasile Petraşcu, Pricesne, pentru Liturghiile duminicilor, Cluj,

Nicolae Lungu, Anton Uncu, Carte de cântări bisericeşti, Bucureşti, 1975.

Cântările Sfintei Liturghii şi cântări la cateheze, Editura Institutului Biblic şi de Misiune ortodoxă, Bucureşti, 1957.

Vecernierul, EIBMO, Bucureşti, 1953.

Utrenierul, EIBMO, Bucureşti, 1954

Prohodul Domnului, EIBMO, Bucureşti, 1976.

Catavasier, Cluj, 1933.

Ceaslov, Bucureşti, 1945.
Liturgica generală, Ene Branişte, EIBMO, Bucureşti, 1985.
Tipic bisericesc, EIBMO, Bucureşti, 1976.
Dicţionar de muzică, Iosif Sava, Bucureşti, 1979.
Nicolae Cabasila, Tâlcuirea Dumnezeieştii Liturghii, Bucureşti, 1992.
Florin Bucescu, Învăţarea cântărilor Sfintei Liturghii, Iaşi, 1998.
Dimitrie Cusma, Ioan Teodorovici, Gheorghe Dobreanu, Cântări bisericeşti, Timişoara, 1980.
Nicolae Belean, Cântări bisericeşti, Timişoara, 1995.
Cornel Givulescu, Cele opt glasuri, litografie, Oradea, 1929.
Sfânta Liturghie în cântare omofonă, EIBMBOR, 2004.
Vasile Grăjdean, Elemente de Cântare bisericească şi tipic, Sibiu, 2002.
Cântările serviciilor religioase, Timişoara, 1985.